

yeni demokrasi

Ocak-Şubat 1991 Sayı: 33 Yıl: 4

Aylık Siyasal Dergi

Fiyatı: 5000 TL (KDV Dahil)

**İŞÇİLER,
KÖYLÜLER,
BÜTÜN EZİLENLER
EMPERYALİST
GERİCİ SAVAŞ VE
SAVAŞ HALİNE KARŞI
MÜCADELEYE!**

YENİ DEMOKRASİ NEDEN ÇIKAMADI?

Bu sorunun cevabını birçok okuyucumuz bilmesine rağmen bizim detaylı bir şekilde sorunu açıklamamız gerekiyor. Yeni Demokrasi bildiğiniz gibi önce 4 aylık bir gecikmeden sonra Eylül ayı sonunda yayınlanabildi. Bunun gerekçesi 413 sayılı sansür-sürgün kararnameyi idi. Bu gecikme dergimiz sansürlü çıkmak istemesindeki sınırlardan kaynaklanıyordu. Biz 4 ay sonrada olsa dergimizi sansürlü çıkartabilmenin mutluluğunu yaşarken, fevrimci-demokrat yayınları özelde de dergimizi yayınlamama durumuyla karşı karşıya bırakmanın bir aracı olan toplantıların yarattığı ekonomik sıkıntının girdabına düştük. 4 ay boyunca yayınlanamamanın yarattığı ekonomik sıkıntı yılların ekonomik birikimiyle birleşince dergimizi yayınlayacak maddi kaynaktan yoksun kaldık. Çünkü özel sayılarımızla birlikte yayınladığımız toplam 17 sayının 30'u hemen ilk gün veya ikinci gün toplatıldı. Bunun sonucunda ülke içinde sınırlı bir okuyucuya ulaşabilen dergimizin ekonomik olarak kendi kendini finanse etmesi tamamiyle yurtdışı abonelerimizin katkılarıyla gerçekleşti. Bu katkılarda dergi maliyetini aşamadığı için dergimizi bugüne kadar "borç yığdın kamçısıdır" misali zorçılarla yayınlamaya çalıştık. Ancak yayıncıların SS kamameleri sonucu zorunlu olarak ara vermemiz bu zorçuların vadesinin dolmasına ve sıkıntı içinde ödenmesine neden oldu. Bu nedenlerden dolayı dergimiz bugüne kadar yayınlanamadı.

Bugün dergimiz yayınlanıyor fakat yine borçla yayınlayabiliyoruz. Biz bu borçları ortadan kaldırmak istiyor ve bu konuda siz okurlarımızdan destek istiyoruz. Yeni Demokrasi'nin siyasal görevlerini yerine getirebilmesinin içindeki maddi engelleri ortadan kaldırabilmek için okurlarımızı bağış kampanyasına katılmaya çağırıyoruz. Ancak bu kampanyanın geçmişte yaptığımız kampanyalara benzememesini istiyoruz. Çünkü geçmişteki kampanyalardan tatmin edici sonuçlar alamadık. Ölayın dilediğiniz ve boyutlarının farkında olarak kampanyaya ilgi göstermenizi istiyoruz. Ne yazık ki maddi sorunlar bu dönemde olduğu gibi siyasal sorunların önüne geçebiliyor. /e düzen baskı mekanizmalarıyla engelleyemediği dergimizi ekonomik nedenlerle engelleyebiliyor. Bu nedenle Yeni Demokrasi okurları dergilerini sürekli okumak istiyorlarsa bu isteklerini güçleri oranında bağış kampanyasına katılarak ortaya koymalıdır. Bu konuda "benim katkım az olabilir, bu nedenle işe yaramaz" düşüncesi erk edilmeli ve miktarına bakılmadan tüm duyarlı okuyucularımızın yapacakları bağışların sorunlarımızı çözmeye bizlere yardımcı olacağına inanılmalıdır. Bağışlar nasıl olabileceği gibi fotoğraf makinesi, daktilo, ses alma cihazları, fax, bilgisayar, fotokopi ve benzeri büro eşyaları da olabilir. Toplanan bağışlar elde tutulmamalı, belirlenen miktara ulaştığı zaman merkez büroya gönderilmelidir. Her bölge kendi özel durumuna göre belli bir tarihte toplayıp belirlediği bir tarihte de kampanyayı sonuçlandırmalıdır.

Yeni Demokrasi olarak bu kampanyadan başarılı sonuçlarla çıkabilirsek bundan sonra herhangi bir ekonomik sıkıntıyla karşılaşmayacağımızı ve en azından bu nedenle yayıncımızda sorun çıkmayacağını düşünüyoruz. Ayrıca bu kampanyanın sonuçları sizlere ulaştırmayı düşündüğümüz yeni yayınlarımızda zeminini oluşturacak. Bu kampanyanın hedeflerinden biri de dergimizin elden da-

ğıtımının organize edilmesi ve varolan yerlerde daha da geliştirilmesi olmalıdır. Bugün dergimizin varolan trafiği 15.000'dir. Fakat bu rakam 60 milyonluk Türkiye için son derece küçük olduğu gibi mevcut okurlarımıza da tam anlamıyla ulaşamamaktadır. Ardarda gelen toplantılar dergimizin Türkiye'nin bir çok yerine ulaşmasını engellediği gibi ulaştığı yerlerde de bayilerin karşılaştığı polis baskısı sonucu dergimizin okurlarına ulaşması engelleniyor. Bunu aşabilmenin ilk yolu dergimizi abone olmak. Abone olarak hem toplantılardan hem de dağıtım sürecinde ortaya çıkan sorunlardan etkilenmeden dergimize ulaşabilirsiniz. İkinci ve asıl olarak gerçekleştirmemiz gereken yol ise elden dağıtım ağını kendi bölgemizde oluşturmak. Bu görev Yeni Demokrasi'nin duyarlı ve ileri okuyucuları başta olmak üzere tüm okuyucularının omuzlarındaki acil görevdir. Bunun gerçekleştirilmesi hem okuyucumuza derginin ulaşmasındaki engelleri ortadan kaldırırken, hem de dergi maliyetini düşürecektir. Çünkü bugün dergimizi almak için ödediğiniz 5000 liranın 2000 lirası dağıtım şirketine gitmekte ve biz geri kalan parayı 3-4 ay sonra alabilmekteyiz.

Elden dağıtımın yaratacağı diğer bir olanak ise Yeni Demokrasi okurlarının iletişim içinde olmalarına, dergimize haber, fotoğraf vb. ile ulaşabilmelerine daha fazla imkan yaratmasıdır. Evet özellikle dergimize yaşadığımız il- den, ilçeden, köyden gönderdiğiniz haberler bizim için önem taşıyor. Biz dergimizi hep birlikte yaratmak ve dergimizin tüm halkın sorunlarını, çözüm yollarını dile getirdiği bir kürsü haline dönüştürmek istiyoruz.

Okurlarımızı diğer burjuva yayın organları okurlarından ayıran en önemli özelliklerinden birisi de, okurlarımızın yaşadıkları hayatın sorunları, çelişkileri ve çatışmalarını karşısında çözüm yolunun bilincinde olmaları ve dünyada soyut değil dünyayı değiştirmeye özelliklere sahip olmalarıdır. Bu nedenle biz sizden hayata, insanlığa karşı olan bu sorumluluğumuzu bir adım daha ilerileterek yaşadıklarımızı çevremizde yaşananları sürekli olarak yazıya döküp dergimize ulaştırarak yaşananların herkes tarafından bilinmesini ve bir yandanda dergimizin gerçek anlamda halkın gözü, kulağı, sesi olmasını sağlamalıyız. Bu konuda kültür düzeyinize, yazı yazabilme kabiliyetinize bakmadan sizden yaşananları yapabildiğiniz kadarıyla yazıya dökmenizi istiyoruz. Güzel yazabilmek için ilk şart yazmaya başlamaktır. Hiçbir yazar veya çizici sektörde yetişmedi, öncelikle yazmaya iyi ya da kötü ayırdetmeden yazmaya başlayarak yazısını ve dilini geliştirdi. Sizlerin bizlere sürekli ve düzenli olarak yazmanızı, fabrika, işyerleri, sendika, mahalle, okul ve derneklerde sorunları, gelişmeleri bizlere aktarmanızı istiyoruz. Biz bu yazılarda gerekli görürsek düzenlemeler yaparak yayınlıyacağız. Bu nedenle dergimizdeki okur köşesini kaldırıyoruz. Sizlerin Yeni Demokrasi çalışanlarının çabalarına veya Yeni Demokrasiye yönelik yazmanızı değil, tüm halka yönelik olarak yazmanızı istiyoruz. Haber dışında fotoğraf, karikatür, desen, şiir, öykü ve benzeri çalışmalarınızı da göndermenizi, dergimizi her konuda eleştirip daha iyiye doğru dönüştürmenizi bekliyoruz. Aydan aya çıkan derginin sıradan okurları olmak yerine dergiyi dergi merkezinde olmadan üretmenin koşullarını yaratalım ve hep birlikte dergimizi çeşitli milliyetlerden Türkiye halkına sunalım. İçtenlikle,...

UMUT YAYINCILIK
ve Basım Sanayi Limited Şirketi
Adına Sahibi
Feyzullah KOCA
Genel Müdür
MAHİR ERER
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Tuncer DİLAVEROĞLU

Yönetim Yeri:
Piyerloti Cad. Ortaklar İş Hanı
No: 33-35/37
Cemalpaşa-İstanbul
Tel: 516 60 20 - 528 09 33

BÜROLAR VE TEMSİLCİLER

- * Ankara A.Ekber Kaypakaya
Necatibey Cad. No: 80/12
Maltepe Tel: 230 63 27
- * İzmir Ali Haydar Umud
Kestelli Cad. 2. Kestelli Sok.
No: 49-202
- * Kartal İrfani Yıldız
- * Bursa Ali Rıza Altun
- * Kars Şah İsmail Türk
- * Kayseri İlhan Arslan
- * Sivas Murat Kaymak
- * Samsun Fikret Karavaz
- * Zonguldak Kenan Özfidik

* AVRUPA TEMSİLCİLİĞİ

- * Almanya
Türmer Str. 7 5000 Köln 1
- * Avustralya
P.O. Box 58 Regent Park
2143 Sydney
- * Fransa
17, Rue De-L'Echoier
75010 Paris
- * Hollanda
Shijker Straat 203
6828 DD Arnhem
- * İsviçre
Herrengasseweg 19
4054 Basel
- * Avusturya
Münzwardengasse 5/9
1060 Wien

ABONE KOŞULLARI

6 aylık 30.000 TL. 30 DM-15 \$
1 yıllık 60.000 TL. 60 DM-30 \$

Yurtiçi Hesap No:
Umud Yayınları
Akbank Bahçelievler İst. Şb.
Hesap No: 6720-7 DHN
Yurtdışı Hesap No:
Umud Yayınları
Akbank Bahçelievler İst. Şb.
Hesap No: 6764-5
Düğü: Rosa Ajans
Baskı: Dilek Matbaası
Dağıtım: Hürriyet Dağıtım

Bir kez daha kolektifin artarak ilerleyen itilakî ruhunu sizlerle paylaşmanın sevinciyle...

Merhaba.

Aylardır, "patladı-patlaysacak" denen körfez krizi nihayet ateşe dönüştü. Başını ABD'nin çektiği emperyalist haydutlar yeni paylaşım dünyalarının doktrinini pratğe geçirmeye Saddam fırsatının üzerine atıldılar. İnsanlık tarihinin şahit olduğu en geniş gerici ittifak ve askeri teknolojinin zirvesine ulaşmış avantajıyla Irak ulusunun üzerine ateş kısıyor. Şimdi bütün dünya gericiğin azgın dışlarını birbirine vuran aç kurtlar misali, Irak'ı alet-acele mideye indirmeye çalışıyor. Öyle ki en pespaye çekiler bile bu sofranın artıklarına "kar" diye sahip çıkıyor. Fakat şüphe var ki, bu cehennem ateşinin dumanı insanlığa, emperyalizmin sömürsü ve zulmü altında inleyen işçi sınıfı ve emekçilere adeta okunmuş bir ders tekrarıdır. "EMPERYALİZM KAĞITTAN KAPLANDIR", Irak yönetiminin "yenilmesi" bu gerçeği değiştirmeyecektir. Irak yönetimi Halepçe kurasına bulanmış olmanın, Irak halkını kendi sömürücü emelleri uğruna İran-İrak savaşına sürmenin ve bu zeminler üzerinde Kuveyt'i savunmanın getirdiği nedenlerden dolayı yenilebilir. Irak işçi sınıfı ve Ortadoğu halkları ne zaman ki kendileri için emperyalizmle kesin bir hesaplaşmaya karar verir; işte o zaman "KAĞITTAN KAPLAN" bütün modern silahlarıyla birlikte Ortadoğu cehennemine gömülür.

Yeni sayımızı, peygamberler ülkesinde cehennem cadılarının yaktığı ateş ortamında çıkarıyoruz. Önce matbaa sorunundan, giderek maddi olanaksızlıkların dayatması sonucu çıkmakta hayli geciktiğimiz bu sayının "son dakika"da kaleme alınan kapak yazısı dışındaki yazıların tümü önceden kaleme alınmıştır. Sizlerde göreceksiniz ki özellikle körfez kriziyle ilgili yazılarımız gelişmelere isabet eden şaşmaz bir öngörü dürbünüdür. Bu anlamda güncelliğini koruduğundan hareketle bunları yayınıyoruz.

Geçen sayımızda bazı yanlışlar yaptık körfez krizi konusunda. Kimi hatalarımızın cesaretle düzeltilmesi gerekiyordu. "Körfez krizine yaklaşımda bazı hatalar" yazısında bunu yaptık. 32. sayıdaki "iki çizgi mücadelesi" adlı yazıda da yanlış anlaşımları teblih etmiş olmamıza rağmen yer yokluğundan dolayı bu sayıya koyamıyoruz.

Dünyadaki "değişimin dayatmasından" değil ideolojik siyasi sapmanın bir sonucu olan Arnavutluk'taki kapitalist restorasyonun Mao Zedung Düşüncesine düşmanlık çizgisinde "sosyalizmi"(!) devam ettirenlerin nerele gideceğini ve sınıf mücadelesi pratiğinden kopuktan ileri gelen komünarların bozuk ayak seslerinin kendi dünyalarındaki yansımaları inceledik. Okuyucuya teorik ağırlık bir sayıda nefes aldırma ve da ihmal etmedik. "Ölüm adın kalış olsun" ve "gözleri büyüten karanlığın"la da bunu sağladık. Sunuda belirtmemiz gerekir. Hem yeterli kadar gecikmiş olmamızdan hem de gündemin yoğunluğundan dolayı biriken bir dizi yazıyı özellikle işçi gündemli birçok önemli haberi bu sayıya sığdırma imkanı bulamadık.

Tabi bu arada Ankara ve İzmir dışında kalan bürolarımızı da maddi sıkıntılardan doğan nedenlerle kapatık. Ancak temsilcilikler düzeyindeki itibatımız devam ediyor. Bir sonraki sayıda buluşmak umuduyla.

İÇİNDEKİLER

Başyazı	2
Madenci kazmayı düzenin temelinde indirdi	5
Türk egemen sınıfları hızla savaşa hazırlanıyor	14
Burjuva feodal muhalefet ve sine-i millet sahtekarlığı	17
Faşizmin savaş hali ilanı ve savaş ekonomisi	19
Belediye memurları	22
Ali Akgün'ün ardından	24
Körfez krizine yaklaşımda bazı hatalar	26
Gülây Beceren yurtdışına çıkarıldı	32
Ceyhan cezaevinden basın açıklaması	33
Dergimiz çalışanlarına işkence ve gözaltı	35
İşyeri Komiteleri ve Konseyler/Sovyetler	36
Doğmato revizyonizmin revizyonu Arnavutluk	43
Filistin Sorunu	51
AMLP Başkanı Stefan Engel ile söyleşi	54
Ölüm adın kalış olsun	56
İlyas Has ve Hidir Aslan'ın anısına	58
Komünarların ayak sesleri ve doğmatizmin sefaletine ilişkin	64

EMPERYALİZMİN 2. SAVAŞ CEPHESİNİ ÇÖKERTELİM

"ABD emperyalizmi şimdi oldukça güçlüdür, fakat aslında güçlü değildir. Halk kitlelerinden kopuk olduğu ve Amerikan halkıda dahil olmak üzere herkesin nefretini kazandığı için siyasi bakımdan çok zayıftır. Çok güçlü görünmesine rağmen aslında hiç de korkulacak bir şey değildir. Sadece kağıttan bir kaplandır. Dıştan bakıldığında kaplan gibi görünür, fakat kağıttan yapılmıştır ve ne yağmura ne de rüzgara dayanabilir... Ancak emperyalizm ortadan kaldırıldıktan sonra barış olabilir. Kağıttan kaplanların yok edileceği gün gelecektir. Fakat onlar kendi istekleriyle yok olup gitmeyeceklerdir; rüzgar ve yağmur tarafından parçalanmaları gerekecektir." (MAO ZEDUNG)

"Gidişimiz kararlı, inancımız kesindir. Hürriyet uğrunda gerekli olan şeyleri yapmaktan geri kalmayacağız."

ABD başkanı Johnson, Haziran 1966'da böyle diyordu. Vietnam'da "hürriyet uğrunda" gerekli olan şeyleri yapmaktan geri kalmayan ABD emperyalizminin, aynı cümlelerini 17 Ocak sabahından itibaren Irak'ta tekrarlayacağını haberini, kendi TV muhabirleri, karnaval görüntüsünü aktarıcısına kullandıkları cümlelerle, "gökte pembe, sarı inanılmaz ışıklar var, füzeler ateş böcekleri gibi uçuşuyor" diye vermeye başlıyordu.

Irak topraklarına tonlarca bomba ve füze yağdırmanın korkunçluğu; naklen maç anlatır gibi yapılan TV yayınlarıyla tüm dünyaya olağan bir olay olarak gösterilken, ABD emperyalizmi ve heмпaları yeni bir katliama girişmiş oluyor. 5.5 aydır süren Körfez krizi böylece yerini Körfez savaşına bırakıyordu. Oysa sona erdirilme safhasına geçildiği söylenen kriz, daha derinleşmiş ve boyutlanmış olmaktadır.

Emperyalistlerin etkin dezenformasyon (yanlış bilgilendirme) için ilk defa bu çapta kullandıkları ve yoğun propaganda pompaladıkları, şirin göstermeye çalıştıkları, televizyon görüntüleri eşliğindeki savaşın vahşetini gizleme çabaları başarılı olamamıştır. İnsanlık, emperyalizmin ortaya çıkışıyla beraber dünya egemenliği ve yeniden paylaşım amaçlı savaşlara, yani topyekün kitle kırmalarına, halkların birbirine kırımılmasına çok tanık olmuştur. İşte ABD sözcülerinden Akbulut'a kadar tüm halk düşmanlarının "insancıl savaş, barışçıl savaş" diye yutturmaya çalıştıkları, şimdilik yüzbinlerce insanın ölümüne, daha fazlasını yaralanmasına ve bir ülkenin herşeyiyle yıkımına neden olan bu savaş, emperyalizmin "yeni düzen" operasyonlarının bir parçası olarak gündemdedir.

Irak'ın Kuveyt'i işgaliyle pratiğe dökülen ABD ve yanlıs emperyalistlerin ortadoğu operasyonu; dünyanın 1985'lerden sonra baş-

layan paylaşımındaki güç dengesinin değişim sürecinin geldiği aşamaya denk düşmektedir. Güç dengesindeki değişime Gorbacov'un reform adlı "kurtarma" planlarıyla Rusya'da iş başına gelmesi başlangıç teşkil etmiş, Rus sosyal-emperyalizmi ve güdümündeki Doğu Avrupa bloğunun çözülmesi ile süreç olgunlaşmıştır. RSE'nin dağılmaya sürüklenerek boşalttığı nüfus alanlarına, yitirdiği dünya çapındaki mevzilere yapılacak ayak için aday olanlardan bugün için en güçlü olanı ABD'dir. Gelişmekte ve güçlenmekte olan diğer iki ülke ise Almanya ve Japonya'dır. Körfez krizi boyunca pusuya yatan ve aktif politika izlemekten kaçan bu iki emperyalist gücün yükselişi, ABD açısından Ortadoğu operasyonuna ayrıca önem katmaktadır. Kaldı ki ABD bütün bunların ötesinde 70'li yıllardan bu yana en derin ekonomik krizini yaşamakta, dışişleri bakanları Avrupa ve Japonya'dan para dileme turlarına çıkmaktadır. Gelir dağılımı büyük boyutlarda hızla bozulmakta, sosyal sorunları devlet ısrarsak seviyelere getirmektedir. ABD'nin önde gelen sosyologlarından Birn Baum "devlet olarak ABD'nin dış borçlarını nasıl ödeyeceği belli değil" demektedir.

Yani, ABD, hem içeride oldukça tehlikeli bir noktaya ulaşan iktisadi krizi atlatabilmek, böylece dünya çapında elde ettiği otoriteyi muhafaza etmek, hem de Rusya'nın devre dışı kalmasıyla doğan boşluğu doldurarak, emperyalist dünyada kesin hakimiyet kurma ve rakipsizliğe ulaşma yolunda büyük adımlar atmak zorundaydı. Bu, denge değişim sürecinde, "yeni düzen kurma" adı altında yapılacak operasyonları gerektiriyordu.

Malta, Helsinki zirveleri ve arkasından AGİK "yeni dünya düzeni"nin diplomatik duvarları oldular. Malta ve Helsinki zirveleri artık eskisi gibi, boy ölçüşen güçlerin değil, birinin diğerine baskın çıktığı, birinin diğerle yarıştığı gerilediği iki emperyalist gücün zirveleridir. Aralarında yapılan pazarlık, Rus sosyal-emperyalizmine ayakta kalma desteği-

ne karşı ABD'nin dünya çapında yayılmacılığına ve yeniden düzenlemeci ve yeniden paylaşımıcılığına karşı duruma pazarlığıdır. Nitekim bu Bağdat'ı kansa boyarken diğeri Litvanya ve Letonya'yı karaböle getirmeye çalışmaktadır. AGİK ise Rusya ve diğer doğu bloku devletlerinin teslim alınışının tescil töreni olmuştur.

Denge değişim süreci operasyonlarında sınırın ilk olarak en önemli yere geleceği ve buranın da Ortadoğu olduğunu tahmin etmek hiçde güç değildi. Ortadoğu'nun önemli, toplam dünya petrol rezervlerinin % 40'ını dünyanın en büyük 36 petrol yatağından 26'sına sahip olması kadar jeostratejik ve jeopolitik konumunda kaynaklanıyor.

İşte körfez savaşının ana çizgileri burada yatıyor. Sorun "Irak'ın haksız ılgalları son verilmesi" ya da "petrol yataklarının ele geçirilmesi"nden öte bir çaptadır. Ve çağımızda dünyanın tüm siyasi olay ve eylemleri bu çapın içerisinde önem ve önemsizlik arz etmektedirler. Olay, ABD patronluğunda (Özal'ın deyimi) yürütülen Irak'ı cezalandırma savaşıyla da sınırlı olmayıp, Ortadoğu'yu düzleme operasyonunun askeri güç kullanılan bir evresinden ibarettir. Emperyalist basın kuruluşlarından, radyo ve TV istasyonlarından saçılan propagandanın tümü, emperyalist lider ve sözcüklerinin, siyasi yorumcu ve taktisyenlerin bütün sözleri ve açıklamaları bu tezgahı gizlemeye ve gerçekleri çarpıtmaya yöneliktir.

Senatosu gibi kullandığı BM'den vetosuz bir biçimde istediği tüm kararları arka arkaya alduran ABD, birtakım sözde barış girişimlerini de askeri saldırıyı alternatifsiz bırakmak için teriplenmiş ve 15 Ocak'a gelindiğinde işi istediği noktaya taşınmayı başarmıştır. Barış girişimlerini, bugün esir aldığı pilotlar vasıtasıyla kullandığı rehinelere kozunu bir ay önce, etinden çıkaran Saddam'ın tek yanı olarak balaladığını söylemek gerçeği yansıtmıyor. Artık ABD liderliğindeki koalisyonun çeşitli saldırısı ve Irak'ın buna olabildiğince direnmeye çalışmasına tanık olunmaktadır.

Arap dünyası liderliğine soyunan ve Filistin bayrağını eline alan Saddam "kafirlerle ve şeytanlara karşı kutsal savaş"tan söz etmekte, tüm İslam alemine saflarına çağurmaktadır. Bunda ne denli başarılı olacağını zaman gösterecektir. Bugün için böyle bir cephe kurmasının şansı oldukça zayıftır. Irak yönetimi bu çağrıyla yetinmemiş amacına hizmet etmesi için çalışmaya sokmak amacıyla İsrail'e füze saldırılarında bulunmuştur.

ABD bu açık siyasi taktiğin farkında olarak İsrail'i dizginlemeye çalışmakta mümkün olduğu kadar savaşa bulaşmamaya gayret göstermektedir. TC devleti ise savaşa, kullandığı İncirlik üssü sayesinde girmiş bulunuyor. Önümüzdeki günlerde savaşın ileriki aşamalarında Türkiye'nin karadan bir harekete girip girilmeyeceği henüz belirsiz gibi durmaktaysa da emperyalistlerin savaş senaryoları ve Özal yönetiminin bu noktada keskin çıkarışları bunun da mümkün olduğunu

gösteriyor. Bağından beri planlandığı üzere, şu aşamada savaşın en etkin cephelerinden birini teşkil eden Türkiye'nin toprakları ABD'nin füze rampası ve uçak gemisi olarak kullanılmaktadır. Yine beklendiği gibi, incirlik, Batman ve Muş'tan kalkan savaş uçakları yalnızca Irak'a değil, Türkiye Kürdistan'ına da bomba yağdırmaktadırlar. Şimdilik daha zayıf olan bu saldırıların giderek şiddetlenmeyeceği söylemek kehanet olmaz.

Krizin doğmasıyla birlikte TC'nin Özal yönetimi görevinin bilincinde hemen harekete geçmiş kendisinden bekleneni sağırtıcı bir çabuklukla yerine getirmeye koyulmuştu. Emperyalist talimatlar doğrultusunda peş peşe aldığı kararlar ve uygulamaları ile örnek bir uçak sorumluluğu sergilemiştir. Ambargo ve abluka için yapılanları bölgede siyasi alanda izlenen politik temaslar takip etmiş, cephe gerisinin tahkimatı için çalışmalar derhal yerine getirilmiştir. Fırlı seferberlik ilan edilmiş, silahlı kuvvetlerin yarısı Güneydoğu sınırına mevzilendirilmiştir. Devamında Erhaç'a Çevik Kuvvet'i yerleştirenler, ABD'den 48 uçak davetinde bulundurulmuş, iş bugün cepheye zorla hemşire ve doktor sevkıyatına varırmıştır. Halkın büyük çapta boşaltıkları Güneydoğu illeri ve Adana'da kalan kişilere yönelik hiçbir önlem alma gereği duymayanlar milletvekillerine gaz maskesi dağıtmaktadırlar. Gidipatan farkında olan Türkiye halkı her an, sınırı geçen askeri birliklerin göstereceği ilerlemelerin(!) nakledileceği haber bültenlerini beklemektedir. Ancak kitleler bunu kaderine razı bir biçimde beklememekte "emperyalist savaş hayır" gösterileri düzenlemektedir. Adana'daki eylem bu açıdan örnek teşkil etmiştir.

Formalite icabı, mecliste kriz süresince ve saldırının hemen öncesi ve sonrasında alınan savaşa filen girme kararları hayata geçirilmiş; "savaş istemiyoruz", "üsleri kullanılmayacağız", "tecavüz olmazsa Irak'a saktarmayacağız" biçiminde kamuoyuna ısrarla yapılan açıklamaların rezilce yalanlar olduğu açığa çıkmıştır. Tüm sansürlere ve inkarlara karşın İncirlik üssü 24 saat aralıksız faaliyet altındadır. ABD uçaklarının birinin inip birinin kalktığı İncirlik'ten Türkiye ve İsrail uçaklarında saldırı için havalandıklarının haberleri alınıyor.

Faşist diktatörlük, "bir koy üç al" diye biçimlendirdikleri politikalarıyla; askeri gücünü devreye sokarak bir koymakta; kendi siyasi ikidarını, kırtama, halk muhalefeti ve Kürdistan'daki mücadeleyi bastırma ve savaş sonrası oturulacak paylaşım masasında (tabi o masaya oturtulursa) diğer bir deyişle Ortadoğu'nun yeni kurulacak düzeninden pay alma, güçlü bir yer edinme ile "üç Alman"ın hesaplarıyla hareket etmiş, ülkemizi sıcak savaşın içerisine sürüklemiştir. Meclis muhalefeti, halkın dayatmasıyla savaş karşıtı bir politika dile getirmektedir. Ancak ABD'ye dil uzatmaktan kaçınmakta, belli belirsiz cılız bir karşıtlık çizgisi izlemektedirler. Burjuva başı-

nin durumu daha da vahimdir. Bugün ABD'yi geç saldırı yapmasından; Özal'ı Irak'a cephe-
den vurmasından ötürü eleştiren azgın sa-
vaş kışkırtıcıları kalem oynatmaktadır. Ancak
bu türün aksine çevrelerin önemli bir bölümü
de savaşa karşı aktif bir eylemlilik içerisinde-
dirler.

Halkımız cepheye vereceği cankaybını-
yanusıra katmerli bir 12 Eylül'le bütünü se-
falet ve zulme boğulmak isteniyor.

Yarım milyonu aşkın askeri, donanması-
nın yarısı, denenmemiş son model füzeleri,
en yeni teknolojiyle geliştirilmiş uçakları,
modern tank ve toplarıyla muazzam bir sa-
vaşmakinesini harekete geçiren ABD emper-
yalizmi peşine taktığı en büyük yardımcısı İn-
giltere ve yanısıra Fransa İtalya vb. ve uşağı
devlet kuvvetlerine mensup askeri gücü de
kullanma insiyatifiyle, Irak'a karşı "çöl fır-
nosu" adı altında "uluslararası polis operasyo-
nu"nu başlatmakla hedefine ulaşacağına sen
derece emin gözükmekteydi.

Ancak 3-5 günde Irak'ın işini bitireceğini
söyleyenlerin, sonra 3-5 hafta şindi de 3-5
aydan bahsediyor oluşları, defalarca aldıkları
derslere rağmen öğrenemedikleri, silahın her-
şeye kadir olamayacağı gerçeğini kanıtlıyor.
Cruise füzeleri (Tomahawk) B-52, F-15, F-
16, F-11 ve diğerlerinin yağdırdığı onbinlerce
ton bombalar başta Bağdat olmak üzere tüm
Irak'a ölüm kusarken, ilk günlerde anılan se-
vinç çığlıkları, söylenen zafer şarkıları, bekle-
medikleri bir direniş karşısında yerini daha
şimdiden umutsuzluğa, edilen temkinli sözle-
re bırakmış bulunuyor. Bu aynı paralellikte,
Ortadoğu halklarının umudunu artırmakta
ABD'nin uğrayabileceği yenilgi ihtimalinin
canlılığını koruması anti-emperyalist tüm
güçlere moral vermektedir. İnsanlar, insanlık
suçunun idama mahkum sabıkalarınınca yön-
lendirilen bu iki tarafın savaşında, çaplı bir
koalisyon ve dev bir savaş gücüne sahip ola-
na değil, yalnız ve askeri açıdan daha güçsüz
olanın direnişine sempati duyuyorlar.

Ortadoğu'nun halkları islami ve ulusal de-
ğerler etrafında emperyalist saldırıya karşı
ciddi bir kaynağa içerisinde, yönetimlerini
ABD emperyalizmine karşı Irak'ın yanında
savaşa çağırılmaktadırlar. Savaşın uzayacağı
ve çok daha ağır sonuçlara yol açacağı ih-
malinin kuvvetlenmesi, dünya çapında yürü-
tülen savaş aleyhtarı gösterilerin yaygınlaş-
masına yol açmakta, kitlelerin baskısıyla çe-
şitli ülkelerin "barış" sağlama girişimlerini
arttırmalarına neden olmaktadır.

ABD emperyalizmi hava saldırılarının
ileriki aşamalarında savaşın sonuç alma cep-
hesinde yani karada harekate giriştiğinde ve-
receği kayıplar ile kendi kamuoyunun daha
ağır bir baskısına maruz kalacaktır. Kaldıki
bu savaştan zaferle çıkacaklarına kendileri
dahi tam bir inanç gösteremiyorlar.

Savaşın bundan sonraki safhalarına ve so-
nucuna dair tahminlerde bulunmanın bugün
için hiçbir pratik değeri yoktur. Neticeğin
emperyalist koalisyon lehine olması halinde
Ortadoğu'nun bu güçlerce yeniden düzen-

lenmesi gerçekleşse bile bölge halklarının
nezdinde teşhir olan ve derin bir nefret ka-
zanan ABD emperyalizmi ve onun uşakları
ve işbirlikçilerinin saltanatları eskisinden
daha güvenli olmayacaktır. "Hür dünya-
nın lideri" ABD'nin demokrasi, özgürlük
ve insan hakları adına giriştiği vahşi katli-
am; emperyalizmin insanlığa neler sundu-
ğunu açıkça gözler önüne sermiştir. Gözler
önüne serilen bir başka gerçekte o muhte-
şem görünümlerinin ve dehşetengiz savaş
oyuncaklarının halkları korkutmayı başa-
ramadığı, bundan sonra hiç başaramaya-
cağıdır.

Savaş, herkesin dediği gibi hiçbir şeyin
eskisi gibi kalmasına neden olacaktır.
Ama ne Cruise füzeleri, ne de savaşan şahin-
ler emperyalizmin Ortadoğu bunalımını çö-
meye güç yetiremeyecektir. Ortadoğu halkla-
rının; başlarında bulunan şeyhlerden, sultan-
lardan, krallardan ve üzerine çöreklenen em-
peryalist yılanlardan kurtulmayı başaracağına
kimsemin şüphesi olmasın.

Hiç bir gühenin olmaması gereken ve en
az onun kadar kesin diğer bir konuda, ülke-
mizi savaşa sürükleyenlerden de Türkiye hal-
kının kurtulacağı gerçektir.

Bir daha alımı çizecek olursak, körfezde
süren savaş, faşistlerin ve emperyalistlerin
yutturmaya çalıştıkları gibi "Kuveyt'i Irak iş-
galinden kurtarma" hareketi değil; emperya-
listlerin dünya sisteminin Ortadoğu kesimine
yönelik yeniden düzenleme operasyonunun
bir parçasıdır. Bu operasyon yalnız devletle-
rarası değil, aynı zamanda işbirlikçi ve komp-
radörlerin ülke içlerinde devreye sokacakları
iktidarlarını güçlendirme ve halk muhalefet-
lerini boğma operasyonudur. Bütün emperya-
list ve gerici savaşlarda izlenen rota bu ol-
muştur ve yine aynısa gerçekleştirilmeye ça-
lılacaktır. Ancak savaş halinden yarurılma,
onların olduğu kadar karşılarındaki devrim
güçlerinin eline de son darbeyi indirme fırsatı
vermektedir.

Bugün öne çıkan görevimiz, ülkemizin sı-
cak savaşa fiilen sokulması ve askeri çağırma-
ya bulandırılması sensaryolarını bozmak için,
en geniş kitleleri "emperyalist savaşa hayır"
temelinde birleştirecek eylemler örgütlemek-
tir. Bunun yolunun iktidarın devrilmesinden;
emperyalist, haksız savaşların yok edilmesi-
nin yolunda emperyalizmin yok edilmesin-
den geçtiğinin bilinciyle, halkımızın tüm ke-
simlerini "savaşı sona erdirmek için savaşa
neden olanların saltanatına son verme" kam-
panyası ile harekete geçirmeliyiz. ABD ve
onun oluşturduğu emperyalizm blokuna karşı
Ortadoğu halklarıyla dayanışmak bu kampan-
yaya hız vermekle mümkündür. Emperyaliz-
min 2. savaş cephesini çöktürmek ve ABD
emperyalizmine yeni bir yenilgi tattırmaya
yardımcı olmak, onun en sadık uşağı, sivil
Amerikan generali Özal'ın faşist iktidarına
son vermek için halk demokrasisi ve bağımsızlık
mücadelesinin ateşini körüklemek gere-
kior.

MADENCİ KAZMAYI DÜZENİN TEMELİNE İNDİRDİ!

Derviş MELETOĞLU

Savaş bulutlarının Ortadoğu sınırlarını iyice kapladığı, ABD emperyalizminin Saddam'a papazları eliyle son duasını yaptırmaya çalıştığı şu günlerde; Özal yönetiminin savaş ipine krizin başından itibaren sıkı sıkıya sarılmaktaki haklılığı, Zonguldak isyanı ile çok daha güçlü bir biçimde kanıtlanmış bulunuyor. 12 Eylül artığı faşist Özal iktidarı, çöküşün eşiğine yuvarlandığı sıralar gerçekleşen Irak'ın Kuveyt işgaliyle (şimdi kimi batılı yayın organları CIA tezgahıyla Kuveyt'in Irak'ı müdahaleye kışkırttığı planlarının yer aldığı bazı belgeleri yayınlıyorlar) doğan duruma müdahale adı altında, ABD önderliğindeki emperyalistlerin Ortadoğu'ya askeri operasyonu ile başlayan "savaş krizi"ne, siyasi geleceğini ve vaziyetini bu vesileyle kartama hesaplarıyla balıklama dalmış ve 5.5 ay boyunca senaryonun her safhasındaki rolünü beklenenden öte bir şevk ve hürsle yerine getirmeye koyulmuştu. Bu plan doğrultusunda, iç ve dış hamleleri birbirini ardına yapan T.C. devleti, krizin uzaması ile oldukça zorlu anlar yaşadığı halde 15 Ocak tarihine kadar vaziyeti korumayı başarmıştır. Bu "başarı", halk demokrasisi ve bağımsızlık mücadelesinin önderlik ve örgütlülük sorununu hala yüklü bir biçimde çekiyor olmasından geliyor. Oysa işçi sınıfının TC tarihinin en üst düzeydeki eylemlilik sürecinde; güçlü, kapsamlı ve kitlesel direnişler gerçekleştirdiği, yoksul köylülüğün Kürdistan'da etkili eylemler geliştirdiği, toplumun tüm katmanlarında derin bir öfkenin çok çetrefil tepki ve hareketlerle uçtuğu ve tüm bu eylemlerin iktidara, onun siyasi, iktisadi politikasına ve varlığına, aynı zamanda savaş politikasına karşı bir içerikte bulunduğu objektif elverişlilik koşulları yaşanmaktadır. İktidara yönelik eylemler en azından

hükümeti politika değişimine zorlayacak ya da değiştirecek bir sonuç elde etme hedefine ulaşamamasına karşın, şiddetli bir biçimde sarstığı ve silkelediği devletin emperyalist savaş siyasetine daha sıkı sarılmasını beraberinde getirmiştir. TC devleti 5.5 aydır güç bela idare ettiği ve madencilerin indirdiği balyoz ile soluğunun kesildiği şu günlerde emperyalist savaşa en çok ihtiyacı olan iktidar konumundadır.

MADEN İŞÇİLERİ GENEL DİRENİŞ ATEŞİNİ YAKTI

Özal yönetimini (ANAP iktidarı) savaşa en fazla ihtiyaç duyan iktidar konumuna getiren gelişmelerin son perdesi 30 Kasım'da Zonguldak'ta açıldı.

12 Eylül'ün 10. yıldönümünde, sendikalarının engelleme çabalarına rağmen avans ödemelerinin geciktirilmesi protesto için 3 günlük iş bırakma eylemiyle uyarılarını yapan maden işçilerinin, Zonguldak halkıyla birlikte başlatmış oldukları isyan; ülke çapında Türkiye proletaryasını kucaklayacak genel direniş ateşini yaktı. Zonguldak madenlerinden, cadde ve meydanlarından ülkeye yayılan sloganlar; komprador patron-ağa devletine 91'in arifesinde ağır bir darbe indirilmekte olduğunun işaretlerini veriyordu. Darbenin şiddeti; işçi sınıfının, reformist rejim uşağı san sendikacılara karşı direnişin çapını ve süresini ne kadar genişleteceğine bağlı olacaktı. Nitekim yakılan direniş ateşi tüm karşı çabaları (devletin, rejim uşağı, Türk-İş yönetiminin) aşır geçtiği ve Türkiye proletaryasının ciddi bir bölümünü kucaklayarak 3 Ocak'taki genel grev eylemiyle ülke çapında bir yaygınlık kazandı. Süreklilik sağlamasına engel olundaysa da madenciler eylemi sırtlayarak 4 Ocak büyük yürüyüşüyle daha ileri noktalara taşımayı başardılar ve devlete et-

kili bir darbe indirmiş oldular.

Türkiye'nin kalbi 40 gün Zonguldak'ta attı. Lice'de, Cizre'de, İzmir'de İstanbul'da, ülkenin dört bir yanında, sokaklarda, işyeri ve okullarda, geliştirilen tüm protesto ve direniş eylemlerinde maden işçilerinin başkaldırısı selamlandı. Zonguldak 40 gün boyunca ayakta madencilerin çağrısına tüm kent halkı yanıt vermiş durumdaydı. Örevde olan 48 bin işçi değil; okuluna gitmeyen öğrencisiyle, kepengini kapatan esnafıyla, bürosuna gitmeyen memuruyla, sokaklara akın eden kadınıyla tüm kent halkıydı. 30 Kasım'dan itibaren şehrin her köşesi açık hava mitingine dönüştü. İşçiler toplantı, gösteri yürüyüşü gibi haklarını tüm yasaklara karşı kullandılar. Ne vali, polis, jandarma ne hükümet hiç bir karşı-devrimci güç işçilerin yasalarına engel olamadı. Bu adım 3 Ocak'ta genel grevide yasallaşmış bulunuyor. 12 Eylül demokrasisine karşı işçi demokrasisi sergilendi.

"MADENCİNİN SESİNE, KULAK VERSİN TÜRKİYE!"

Madenlerin kentin iktisadi yaşam birliğindeki can alıcı rolü, devletin ocakları kapatma tehdidi karşısında halkı daha bir kuvvetle birleştirdi, grev siyasi eylem hüviyetine kavuştu. Artık ücret artışı talepli bir gerv değil, tüm ülke emekçileri adına görkemli bir direniş Zonguldak'ta yaşanan. Ki eylemin bu kimliği alması, düzene karşı tüm güçlerin eylem etrafında kenetlenmesine yol açtı. Kurtarılmış kent havasına bürünce ve işçi sınıfının düzene aleyhtarı gösterileriyle festivaller serisi düzenlenen Zonguldak, tüm meslek gruplarından, demokratik, ilerici kuruluş ve aydınların dayanışma gezileriyle dolup taşı. İşçi sınıfının yurdun her köşesinden gelen temsilcileri mitinglerde madencilere omuz verdiler. 12 Eylül'ün pasifikasyon ve depolitizasyon perdele-

rini karpan işçiler halaylarında mendil olarak salladılar. 1990'da hakim sınıflardan yeni bir darbe bekleyenler, maden ocaklarından çıkan işçi sınıfının devletin temellerine indirdiği kazma darbelerine şahit oluyorlardı.

Grev ertelemeyi başaramıyayan, ocakları kapatma tehdidi sökmeyen faşist diktatörlük; sendika eliyle direnişi engelleyememiş, kamuoyundan gizlemeyi başaramamış, çaresizlik içerisinde bir dizi yeni hamleyle baş vurmak zorunda kalmıştı. Amaç, eylemin ateşleyici olmaması için elden geleni yapmaktır. Ülke çapında itici bir fonksiyon oynamamasını sağlamanın eylemi boğmaktan geçtiğini biliyorlardı. Kamyonlarla taşıdıkları panzerleri, başta Ankara olmak üzere tüm çevre illerden sevk ettikleri askerî birlikleri, polis ve komandoları ile göbri tam bir askeri ablukaya aldılar. Madencileri ve etrafında kenetlenen halkı bu çevre atmosferi altında kırmak, yenilgiye uğratmak, peşine düştüler. Ancak korktukları başlarına geldi ve bunu başarmaya güçleri yetmedi. Toplumsal öfkenin ulaştığı boyut, madencilerin kararlı tutumuyla her geçen gün direnişin ivmesini ve etki gücünü artırdı. Eylem Zonguldak'tan taşıyordu artık. Proletaryanın, diğer işkollarında da ülkenin dört bir yanında temel şiar haline gelen genel grev talepli dalgası; Türk-İş ve bağılı sendika yönetimlerini zoraki de olsa genel grev kararı aldırmağa götürdü. Maden işçilerinin ateşlediği Türkiye proletaryasının dayatmasıyla, yasak savma kabilinden pasif ve bir günlük genel grev (onlar korkudan "genel eylem" dediler) kararı alan Türk-İş yönetimi, 19 Aralık'ta bu kararını açıklarken saydığı temel taleplerde, siyasi davranmaktan kaçınıyordu. Şevket Yılmaz ve diğer sendika başkanları yaptıkları toplantılarda genel grevin önünde epeyce ayak diredilerde, dipten gelen dalganın önünde dalgakırınkları sökmeyince, bu kez işlevsiz ve geçişime kabilinden bir eylem kararı almış oldular. Ayakta durabilmeleri ancak böyle mümkün olabiliyordu.

"GENEL GREV HAKKIMIZ SÖKE SÖKE ALIRIZ!"

Türk-İş'in kararını, Devletin ısrarla öne çıkarmay açabildiği Hak-İş (İslamcı faşistlerce yönetiliyor) ve bağımsız sendikaların destek kararları izledi. Hemen arkasından tüm devrimci,

demokrat, ilerici kuruluş ve örgütler eyleme desteklerini duyurdular. Dahası, eylemin işe gitmeme biçimiyle pasif, 1 günlük olması nedeniyle etkisiz olacağını düşünen, ANAP iktidarı dışında hemen her odak ve parti kendi siyasi çıkarları doğrultusunda destekleme tavrına girdi. TİSK gibi, sanayi odaları gibi işveren kuruluşları dahi sempatik sözler sarfettiler. Kimse işçi sınıfıyla arasını bozmak istemiyor, şirin gözükmek gayretini eksik etmiyorlardı.

Proleter devrimcilerin, eylemi la-yıkıyla bir genel grev olarak gerçekleştirmek amaçlı, yani faşist diktatörlüğe karşı etkili bir direnişe dönüştürmeye yönelik çabaları, tüm emekçileri üretimi durdurmaya çağırıyor ve ülkenin her köşesinin aktif protesto ve direniş eylemlerine sahne olmasını hedefliyordu. Türk-İş'in eylemi kişisizleştirme, etki gücünü sıfırlama ve yükselen işçi dalgasını savuşturarak genel direniş çizgisini geriletme amaçlı oyununun bozulması görevi tesbit edilmişti. Bunun için bütün işyerlerinde faaliyet durmalı, kepenkler indirilmeli, kontaklar kapatılmalı ve evde oturulmalı, örgütlenecek protesto ve direnişler ile düzenin teşhiri yapılmalıydı. Birlik, dayanışma ruhu estirilmeli kitleler eylemden yeni kazanımlarla çıkmalı, karşı-devrime güçlü bir başkaldırı yaşatılmalıydı. Ve eylem bir günlük sınırını aşmalıydı.

Egemen sınıf sözcüklerinin basın TV yoluyla yaptıkları tüm tehdit ve gözdağları, bütün anti-propaganda ve ajitasyon çalışmaları, 6. ve 8. Ankara iş mahkemelerine alacalle aldirdıkları "ihtiyati tedbir" (durdurma, iptal) kararları da eylemi engelleyemedi. Örnecek kafalı çağdırdı beyinli ordinaryüs Sühri Dönmezer'in, faşist Yalçın Özer (Türkiye gazetesi başyazarı)'in TV ekranlarından vermeye çalıştığı korkuda işe yaramadı. Ülke çapında yaratılan "savaş hali" havası, dehşet ortamı, izinleri kaldırılan polis ve jandarmaların barikatları ve devriyeleri de sökmedi. Sendikaların gönlüslülüğüne karşı büyük bir çoğunlukla eylemi sahiplenene ve üstlenen işçi sınıfı, kimi bölgelerde yürüyüş, protesto eylemleri ve mitingler yaparak, grevi genelde etkili kılmayı başardı. Otobüs ve vapurları zorla çalıştırmaya kalkan, eylemi yasadı ilan emekle yetinmeyip müftülerin vaazlarıyla "günah ve ayıp" olarak lanse ettiren T.C. devleti, her ne kadar ba-

kan ve sözcükleri eliyle % 25, % 30 gibi katılım oranları dayardaysa da buna kendilerinin dahi inanmadıklarını tüm Türkiye halkı biliyordu. Zira, eylem tüm ülkeye malolmuştu. Eyleme bütünüyle olmasa da ciddi oranlarda diğer meslek grubu çalışanları da katıldılar. Özellikle işçi semtlerinde kepenkler indi, memurlar, avukatlar, doktorlar, mühendisler, mimarlar, teknik elemanlar, öğretmenler ve diğerleri genel direnişe azımsanmayacak katılım sağladılar. Öğrenci gençlik ise boykot ve gösterileriyle genel grevde her zamanki ayrıcalıklı yerini almayı başardı. Proleter devrimciler ve devrimci, ilerici yurtsever güçler çok sayıda protesto eylemi düzenleyip işçi yürüyüşlerine aktif katılım ile genel direniş ateşini yükselttiler.

3 OCAK FAŞİST DİKTATÖRLÜĞE KARŞI ÇAPLI BİR KARŞI KOYUŞTUR

3 Ocak, Türk-İş'in işlevsizleştirici tipte uygulamaya sokma çabalarına karşı gerek proleter devrimciler gerek diğer devrimci, ilerici güçler gerekse de demokrat kuruluşlar ve bütün meslek gruplarından memur ve emekçilerin katılımı ve desteğiyle, işçi sınıfının eyleme bütünüyle sahip çıkması neticesinde, komprador burjuvazi ve toprak ağalarının rejimine etkin bir toplu tavır, çaplı bir karşı-koyuşa sahne olmuştur. Ancak ülkemiz tarihindeki bu ilk genel grevin, şartlardaki olgunluğa rağmen ileri noktalara sığayamaması ve süreklilik kazanamaması da anlaşılabilir nedenlere dayanmıyordu. Devrimci insiyatifin gerek işçi sınıfı içerisindeki gerekse de diğer emekçi, sınıflar arasındaki seviyesi ve örgütlülüğünün he-nüz zayıf oluşuna eylemin genelde hayata geçiriliş biçimi ve bizzat san sendikaların devre dışı kalmaya gayet gösteriş de eklenince, iktidar, H.Narin'in deyimiyle 3 Ocakı ucuz atlatmış oldu.

Evet, ülke çapında ve aynı anda olması anlamında ilk kez gerçekleşen 3 Ocak tarihli eylemin kendisi, toplu sözleşme, toplu pazarlık eylemi değil, siyasi bir eylemdir. Bu, aynı zamanda, işçi sınıfının iktidara yönelik bir alternatif çağrısını taşımaktaydı. Genel greve büyük bir sempatiyle yaklaşan halk, eylemi hayata geçirenlerle birlikte egemen sınıflara karşı öfkesini dile getirmiş oluyordu. Bu devlete indirilen bir tokattı ve 12 Ey-

lül yasalarının işçi sınıfı tarafından ilk defa böylesine bir genel direnişle delinmesini ifade ediyordu. Türk-İş eliyle alınan bir kararın ürünü olarak gösterilmek istendiye de yaşama geçirenlerin hızzat dayatması ve bittüyle benimsemesiyle gerçekleştiği için halk demokrasisi ve bağımsızlık mücadelesinde önemli bir kilometre taşına teşkil etti. Eylem barada uzun uzadıya durmayacağımız dersleri devrim mücadelesine kazandırırken şunların altını özellikle çiziyordu: Başta, işçi sınıfının devrimdeki öncü rolü ve üretimden gelen kudretini bir kez daha bilinçlere kazıdı. Devrimin kitlelerin eseri olacağı gerçeğini çıplak gözle görünür bir biçimde sahnelledi. Darbeci, fokocu, toplu ayaklanmacı anlayışlara anlamlı bir yanıtırlı silsilesi sundu. Proleter devrimci önderlik ve bu doğrultuda örgütlülük olmaksızın, hiçbir eylem ve direnişin çapı, boyutu ve içeriğine uygun bir tesir ve kazanım sağlayamayacağını ispatladı. İşçi sınıfı içerisinde yürütülecek siyasi faaliyetin can alıcı önemi ve sendikalarda verilecek mücadelesinin son derece kritik ve yaşamsal bir fonksiyon taşıdığı gerçeğine bir kez daha parmak bastı.

GENEL GREVE GİDİŞ SÜRECİNİN TAHLİLİ

Kamu kesiminde çalışan 600 bin işçinin toplu sözleşme görüşmelerinin ıtkanması ile başlayan, esas olarak ekonomik içerikli, pasif ve kendiliğindencilik yanı ağır basan 89 bahar eylemleri esnasında işçi sınıfının önüne genel grev eyleminin örgütlenmesi görevini koymuş (Yeni Demokrasi Mayıs 89) bu amaçla genel grevin örgütlenme komitelerinin oluşturulması çağrısını yapmıştık. Bunu sonraki sayılarımızda da sürekli işlemiş, Ekim 89 sayımızda "Genel grev sorunu, işçi sınıfı içinde yürütülecek faaliyetin bir parçası olarak ele alınarak en geniş biçimde propagandası yapılmalı ve eyleme dönüştürülmesi için azami gayret gösterilmelidir" demiştik.

Ve son olarak da Zonguldak grevi ile ilgili 17 Aralık 1990 tarihinde "Zonguldak aysbergin görünen parçasıdır ve T.C. Devletine çarpmak üzere olan dev kütleyi temsilen ortaya çıkmıştır. Bu dev kitle Türkiye işçi sınıfıdır ve nelere gücünün yetebileceğini dost, düşmana gösterebilmenin sabırsızlığı içerisinde. Üze-

rinc dökülen Türk-İş ve güdümündeki sarı sendikaların kaynar sularının, eritme işlevini yerine getirebileceğinin eskisi kadar garantisi yoktur. Zonguldak bunun umudunu vermektedir. Devletin bu işbirlikçilerden (sarı sendikalar) beklediği görevi, bugüne kadar 12 Eylül destekli yasalar ve baskıların yardımıyla rahatlıkla yerine getirebilmiş olmalarına karşın yaşanan yeni pratikler işlerin geçmişteki rahatlığıyla gitmeyeceğini gösteriyor" diye yazmıştık. Genel greve gidış sürecini tahlil ederek, genel grev eylemi ile ilgili aynı tarihte şu saptamalarda bulunduk:

"Tek tek grevleri engellemeyi başaramayanların, yıkılan barikatlarını daha geriden ve bu kez genel grev önünde kumaya çalıştığı günümüzde, bu eylemi işlevsiz kılan protesto tipi, kısa süreli, genel olarak işi durdurma türü direnişlerden söz etmekte oluşları da işe yaramayacaktır. İşçi sınıfını oyalamanın, etkin eylemlerden uzak tutup pasif ve yetersiz eylemler içinde hapsedmenin eskisi kadar kolay olamayacağını onlarda ayırdındadırlar. Zonguldak Ereğlisi'ne yapacağı geziyi iptal eden, yani Zonguldak'a giremeyen kişilerden birisi Özal'a diğeri de Şevket Yılmaz'dır.

Bugün ülke çapında temel şiarlardan biri haline gelen "işçiler el ele genel greve" sloganının yaşam bulacağı ortama eylemlilik sürecinden geçerek adım adım gidilmektedir. Genel grev, bağımsızlık ve halk demokrasisi mücadelesinin temel taleplerinin savunulduğu ve haykırıldığı bir zenginlik taşımaktadır, işçi sınıfının birlik ve dayanışmasının inşasında, gücünü nünsergilenmesinde ve en önemlisi sınıfsal bilinç kazanımında bir pratik değerler okulu olmalıdır. Düzene indireceği darbeler ve elde edeceği mevziler oranında da, devrim ve sosyalizm mücadelesini ileri noktalara taşıyacaktır. Proletaryanın, düzenin temellerini sarsan ve halk demokrasisi, bağımsızlık ve sosyalizm mücadelesine bilinç ve deney kazandıran, yeni mevzilere ulaşan direnişlerin örgütlü ve doğru önderlikli seviyeye ulaşmak, vuracağı yamukların ölümcül tesirini artırmamanın yegane yolu olarak kavranmalıdır. Komprador patron-ağa düzeninin değiştirilmesi sorunu ne Zonguldak eylemiyle başlamış ne de bu eylemle çözülecektir. Yalnız başına genel grevin bile (doğru önderlik ve örgütlülük olsada) bu fonksiyonu oynamaktan oldukça

uzak kalacağı gerçeği unutulmamalı, ama demokratik halk devrimi mücadelesinde oynayacağı, etkin rol de mutlaka vurgulanmalıdır. Bu noktada genel grev eylemine sağdan ve soldan bakanları ekonomizm aynı çekim gücüyle içine alacak ve pasifize edecektir.

Genel greve doğru hızla yol almak bugünkü eylemlilik zincirini bir birine eklemek, yeni halkalar yaratmak ve oluşan halkaları kopartmaktan geçiyor.

"YOLUMUZ ANKARA, HEDEFİMİZ ÇANKAYA!"

Genel grev hayrattını açan Zonguldaklı maden işçileriydi. Eylemi 1 günlük direniş çizgisinin ötesine taşıyan da genç onlar oldu. Önceden aldıkları Ankara'ya yürüyüş kararını şimdi arkalarındaki 3 Ocak genel grevi motoruyla ve daha yüksek bir motivasyonla yapacaklardı. Devreye tehditleriyle, engelleme girişimleriyle iktidar, vazgeçirme çabalarıyla SHP, DYP gibi egemen sınıf partileri ile her zamanki rolünü üstlenen rejim uşağı Türk-İş yönetimi girdi. Komprador burjuvazi ve toprak ağalarının partileri (iktidar-muhalefet) "halk hareketi" ve "isyan" adını verdikleri eylemi devletlerine yönelik ciddi bir tehlike olarak gördükleri için durdurmaya kalkarken, Türk-İş aynı kaygıların yanı sıra kendi hanesine yazmaya çalıştığı 3 Ocak eyleminin gölgeleceğinden korkuyordu. Zira büyük yürüyüş, 3 Ocak grevini daha ileri mevzilere taşıyacak daha aktif bir eylemlilik sürecine adımlar atacaktı.

Faşist ANAP hükümeti şehre gelen otobüs ve minibüsleri engelleyip kente hazır bekleyen araçlara el koyunca madencilik tarifi yürüyüşlerine araçsız olarak yalın bir biçimde başladılar. Direnişin başından beri ciddi bir fonksiyon oynayan kadınlar başta olmak üzere Zonguldak halkı, çeşitli meslek dallarından temsilcileri, yaşlı, genç ve çocuğuyla ellerinde azık tortularıyla yürüyüşe katıldı. 10. kilometreye gelindiğinde çevre köylerin katılımıyla 100 binleri geçen madenci kfilesinin uzunluğu 6 kilometreyi aşyordu. Madencilik siyasi bir direniş çevirdikleri grevleriyle ilk olmuşlar, 3 Ocak genel greviyle bir ilkin daha yaratılmasına öncülük etmişler, şimdi bir başka ilki gerçekleştiriyorlardı. Evet tarih, Türkiye topraklarında benzer eylemlere tanık

olmuş ama yüzünü bulan katilimi ve halkı bünyesine alan kafilesiyle, devlete açıktan meydan okuyan sloganlarıyla, TC devletinin Çankaya sarayını hedefleyen rotasıyla ilerleyen bir yürüyüşe ilk defa tanık oluyorduk. 3. kez devrim tarihine parlak bir sayfa ekliyorduk maden işçileri. Onbinlerce kişi davullu, zurnalı, halaylı, şarkılı, türküllü bir biçimde coşkuyla ve kararlılıkla yürüyor, hep bir ağızdan haykurdıkları sloganlar dağlara taşlara yayılıyor, yankısı yurdun her yanına ulaşıyordu.

Grevin geçmiş günlerini hatta 3 Ocak genel grevini bile çoğunlukla pas geçen, adı haber derekesine düşüren basın ve yayın kuruluşları pes etmişlerdi. Radyo ve televizyon saat başı birinci sırada, cephe haberlerini verir gibi yürüyüşten bahsetmekte, basın önsayfalarını yetiştirmekteydi. Faşist diktatörlük ve onun ANAP yönetimi felç olmuştu sanki ve Özal dahi sesini kesmiş yürüyüşü izliyordu. devlet panikleydi. 268 km uzaklıktaki Çankaya askeri bölgeye dönüştürülmüş köşkün etrafı olağanüstü önlemlerle kuşatılmıştı. Ankara-Bolu arasında E-5 karayoluna her 10 km'de bir askeri birliklerle barikat kuruldu.

"MADENCİDEN KORKTULAR, BARİKATLAR KURDULAR"

Büyük Yürüyüşün kafilesi önce Devrek sonra Mengen'i geçti. Buralarda ve diğer yerleşim bölgelerinde büyük bir destekle ağırlandılar. Geceleri, bir kısım yürüyüşçü bulunabilen bazı binalara ve arabalara yerleşirken, çoğunluğu, onbinlercesi açık havada (-6) derecede sabahladı. Türkiye halkı, tüm dikkatiyle yürüyüşü takip ediyor, kulaklar radyodan gözler televizyondan ayrılmıyor, gazeteler kısıpılıyordu. İlk şoku atlaman hükmü, Abant'taki görüşmelerden sonra bir daha bir araya gelinmeyeceğini ilan ettiği halde "tarafsız bölgede" görüşme talep ediyordu. İktidarın başı, TC'nin başbakanı düşman ordularının komutanlarına tarafsız topraklarda barış görüşmesi çağrısında bulunmuştu. Bolu'daki gelişmeler sonuç verinceye tım siyasi prestiji iki paralı olan ve siyasi itibarı madencinin ayakları altında parçalanan devlet, Güneydoğudan sonra ikinci savaş cephesini Mengen'de açtı. Binlerce asker ve polisyle yürüyüşün 112.

km'sinde Eskiçağa mevkiine kurulan barikat iktidarın düştüğü aczi gösteriyordu. Barikatın üstüne gidilerek çatışmaya girilmesi halinde böyle bir eyleme iç ve dış şartlar açısından hazırlanmayan madencinin alacağı olası sonuçları, sınıf mücadelesini daha ileri noktalara taşımayacaktı. Ve "Zonguldak-Ankara Büyük Yürüyüşü" 5 gün sonunda hedefine geniş ölçüde ulaşmış olarak bitti.

"İŞÇİ YÜRÜYECEK, ÇANKAYA İTTİREYECEK!"

Eylem, madencilerin ülke çapında aktif destek bulamadıkları bir süreç yaşadı. Abluka altına alınıp dışardan gelen her türlü yardımı (çadır, battaniye, giyecek, yiyecek, para) kesilen ve açlığa, soğuğa kırılmaya çalışılan, içlerinden 201'i gözaltına alınarak gözaltıya verilen madenciler "Büyük Yürüyüş"leriyle son derece etkili ve anlamlı bir eylemi gerçekleştirmiş oldular. Ankara yürüyüşü her ne kadar iyi bir "barış" görüşmesiyle (örneğin en azından gözaltına alınanların serbest bırakılması sağlanmadan) bitmese ve buruk bir geri dönüş yaşandıysa da, devletin güç gösterisi yağma hevesleri kursağında kalıyordu. Yürüyüş kortejinin Ankara'ya ulaştırılmayacağını herkes biliyordu. Aksini düşünen yoktu ama eylemin bitirilişi biçimi kitleler açısından önem taşıyordu. Bu noktada yanlışa düşülsede sonuç, şartlar, güç dengesi, ülke çapındaki durum (eylem destek anlamında) ve diğer alanlardaki aktivite ile beraber ele alındığında daha ileri noktalara ulaşmayı olanaksız kılıyordu. Beş günlük gelişmelere baktığımızda; Türkiye halkının tüm mazlumları adına, madenciler önderliğinde ayaklanmış ve devlet yönetiminin karargahına doğru yürüyüşe geçmiş, halk kitlesinin direniş dersi verdiğini görüyoruz. Beş günlük gelişmelere baktığımızda, 40 gündür devlete meydan okuyan madencilerin buna ayaklanmaya geçirilmesine bir yürüyüş düzenlediklerine yüzbin kişilik (kimiler 120 bin diyor) şahit oluyoruz. Önce bu beş günlük gelişmelere baktığımızda kendi içinde ve geçtiği güzergahta işçi, köylü ve diğer emekçilerin benzeri az bir dayanışma sergilediklerini görüyoruz. Bakmaya devam edince, Zonguldak'ta eylem destek için başından beri kepenklerini indiren esnaf ve yürüyüş kortejine içten dayanışma duy-

gularıyla dahil olan kimi aydın ve sanatçılardan başka bir de yürüyüş kolunun önüne geçip fotoğraf çektiren SHP, DYP, TBKP, SBP gibi parti ve gruplara mensup "milletvekili" sahtekarları da gördük. Beş günlük gelişmelere baktığımızda faşist diktatörlüğün işçi eyleminin zirve günlerinde nasıl eğilip büküldüğüne tanık olduk.

Madencinin 40 günlük direnişi esasta kendi gücüyle yaşatması ve eylemlilik sürecine yeni zirveler (3 Ocak genel grevi, 4 Ocak Büyük Yürüyüşü) kazandırması onun kendine özgü konumundan da kaynaklanıyordu.

YAŞAMI EN UCUZ İŞÇİ, YERALTINDAKİ MADENCİ

8 saat, 600 metre (hazı yerlerde 1500 metre) yerin altında kazma salayan, yük taşıyan, tozlu ve gazlı havada iki bölküm yürüyüp çalışan maden işçisi, en kötü koşullara sahip olması nedeniyle ömrünü en çok eriten kişidir. Meslek hastalığından kurtulabilmek, kazalara uğramamak mümkün değildir. Ortalama yaşam süresi 45'lere kadar inen madencilerin arada birde toplu ölümlere (grizu, göçük) maruz kalması gerçeği Türkiye koşullarında da bu işkolundaki risk faktörünü üst boyutlara çekmektedir. Ülkemizde her 1000 madenciden 151'i iş kazalarına uğramaktadır. Grizu patlamalarından sadece son 50 yılda 500'ü aşkın işçi hayatını kaybetmiştir. Geçtiğimiz yıl boyunca yalnızca Zonguldak'ta 20'nin üzerinde işçi ölmüş 5239 kişi yaralanmıştır. Nüfus artış ortalaması Türkiye çapında hinde 24 iken bu oranın Zonguldak'ta binde 6.5 olması yaşamın ne denli ucuz olduğunu gösteriyor.

Madencilerin meskeni Zonguldak'ta yaşam düzeneği tamamen bu iş kolu çevresinde dönmekte halkın tümü direkt veya dolaylı madenlerden geçmektedir. Kapkara toza bulaşmış bir kent görünümündeki Zonguldak, madenleri ile ilgili izlenen devlet politikası sonucu bütünüyle gerilemeye itilmiş, şehirde sınıfsal çelişkiler alabildiğine keskinleşmiştir. 1975'de kültür ve sosyal gelir sıralamasında Türkiye 5. sıyken, bugün 20. sıranın gerisine düşmüştür. Son üç yıllık fiyat artışında Türkiye ortalaması yüzde 489.9 iken Zonguldak 571.2 ile başı çekmektedir. Ülke çapında azgın sömürü neticesi işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin yaşamı hızla berbat-

laştıran madencinin payına düşen daha fazla olmuştur.

MADEN İŞÇİSİNİN ENTER- NASYONAL DOĞUŞKENLİĞİ

İşte bu kahredici tabloya mahkum edilen madencinin büyük öfkesinin derinliklerinde yatan nedenler burada aranmalıdır. Kaktiki maden işçisinin evrensel gerçeğinde pek farklı değildir. Ve bu nedenlerdir ki dünyanın diğer köşelerinde meydana gelen büyük patlamalarda maden proleterlerinin adına sık sık rastlanmaktadır. Örneğin son beş yıl içinde ABD'yi etkileyen İngiltere ve Rusya'yı sarsan en büyük emekçi eylemlerinde maden işçileri görülmektedir. (1989 Temmuz'unda ABD Virginia'da madenci direnişleri yaygınlık gösterdi, 11 eyaletten 44 bin madenci çatışarak direniş yapıp, 1984 ve 85 boyunca İngiltere'de işçi kıyımı ve ocak kapatma-lara karşı madenciler aralıksız direnişler örgütlediler. Rusya'da 1917 sonrası adanıklı ilk grev, 20 günlük eylemleriyle 700 bin maden işçisi tarafından 1989 Temmuz'unda gerçekleştirildi.) Yani tüm üretim alanları ve işkolları içerisinde en azgın ve vahşi sömürüye tabi tutulan, maden ocaklarına diri diri gömülen işçilerin isyanı ve öfkesi de o oranda benzersiz olmakta, proleteryanın geneli içinde özgün ve ateşleyici bir yer tutmaktadır.

"EMEĞE SAYGI, SÖMÜR YE- SON!"

Aralık ayına girerken, sendikasını da peşine takarak greve giden maden işçisi, bütün bu şartlar altında eline geçen ortalama 500-550 bin liralık ücretle geçinmeye zorlanmaktaydı. Öyle yemeğinden mahrum kalmak zorunda bırakılan, işçilerin, içine itildikleri bu sefalet ve zulme başkaldırısı, ülke kamuoyunda işçi ücretlerinin tartışıldığı bir forum başlatmış oldu. Ve o zaman konunun en uzatıldıkları kişiler dahi bu açık tartışmadan birtakım gerçeklerin farkına varma olanağına kavuştular.

Asgari ücretin günlük 14.300 TL olduğu ülkemizde, maden işçisinin eline ortalama 16.000 TL geçmektedir. Bu ücret, maliye bakanı A.Kahveci'nin Türkiye ile kıyasla-maktan çok hoşlandığı Yunanistan'da 108 bin, Almanya'da 432 bin liradır. İrkçı faşist G.Afrika'nın bile maden

işçilerine ödediği günlük ücret 27 bin liradır. Bu çıplak çelişki karşısında çareyi işletmenin zarar ettiği lafına sarılmakta bulan komprador burjuvazi, bunun suçunun yüklenemeyeceği tek kesimin işçiler olduğu gerçeğini çarpıtmaya çalışıyor. Üstelik iktisadi veriler,devletin Türkiye taşkömürü kurumu (TTK) işletmelerindeki üretimde işçi maliyetinin payının % 30'dan % 17'ye gerilediğini göstermektedir. Bu, aynı zamanda, işçilerin giderek daha azgın bir sömürüye tabi tutulduğunun ifadesidir.

"MADENLER İŞÇİSİNDİR KAPATILAMAZ, ZONGULDAK BİZİMDİR KİMSE SATAMAZ!"

Özal yönetiminin ülkeyi emperyalist tekellere peşkeş çekme şampiyonluğu, doğal zenginliklerin yağmalanması ve çarçur edilmesini beraberinde getirmektedir. Sürekli dış borca gömülen, bu borçların faiz ödemesini yeri ve daha ağır faizli dış borçlarla karşılamaya çalışan iktidar, çıkar yolu yeraltı ve yerüstü kaynaklarını satmakta bulunmuştur. 1981'de kömür tüketiminin % 96'sı Türkiye madenlerinden sağlanmaktayken oran 1990'da % 41'lere gerilemiş, yani Birleşmiş Milletler teşkilatının ithalat-ihraçat ambargosu olan G.Afrika gibi ülkelere alınan kömürün tüketimdeki payı % 60'lara ulaşmıştır. Madencilik sektörüne yapılan yatırımlarda 1976'dan bu yana hızlı bir düşüş gözlenmektedir. Değil çağdaş teknolojinin değiştirilip takviye edilmesi, kullanılamaz hale gelen araçlarının, örneğin kömür yıkama tesislerinin parçalanmış elektrikli yarılmaları yoluyla bile gidilmemektedir. 1981-1990 arasında öngörülen yatırım (Zonguldak için 548.7 milyar iken bunun 189.1 milyarı gerçekleşmiştir. 1986'da Dünya bankasından ocaklar için alınan 70 milyon dolar kredinin nerede kullanıldığı da meçhuldür. İhtiyacı çok altında yapılan yatırımın dahi, işçi ücretlerinin maliyetteki payının ve üretimin oldukça gerilemesi nedeniyle madenler için harcanmadığı açıkça ortaya çıkmaktadır. 1950'de 4.5 milyar, 1967'de 5 milyar ton olan kömür üretimi 1990'da 3 milyar tona gerilemiş bulunmaktadır. Oysa ülke çapında kömür tüketimi ise sadece son bir yılda 1.4 milyar tonluk artış göstermiştir. Sorun; bırakın işçilerin mali yükünün ağırlığı yalanını işletmelerin kötü yönetimi ile de açıklanamaya-

cak kadar farklı bir özellik arz etmek-tedir. Bir tercih, bir politika sonucu-dur kısacası. IMF tandanslı Özal yönetimi,clindeki olanakları ve sermayeyi ülkenin yaşamsal çıkar alanlarına ve uzun vadeli programlar çerçevesinde yatırmak yerine, böylesine, dünyanın tüm sanayisi gelişmiş ülkelerinde olduğu üzere çok önemli sayılan maden üretimini felç etmiş, dışa bağımlılığı perçinlemiştir. Şimdi de yaklaşık 100 milyar dolar değerindeki 1.5 milyar ton taşkömürü rezervine sahip Zonguldak havzasının maden ocaklarını kapatmaktan rahatlıkla söz edilmektedir.

"SATILMIŞ İKTİDAR YA- LAN SÖYLÜYOR!"

Maden işçilerinin ücret talebine abartılı bir maliyet hesabıyla yaklaşarak rakamlar üzerinde oynayan ve özellikle (kasten) milli savunma bütçesi ve ordu mensuplarının toplam maaş yüküyle kıyaslamalar yapan Özal, maden ocaklarındaki üretim ve maliyet hesaplarının iç yüzünü gizlemeye çalışmakta, zam talebini kabul ettikleri takdirde yükün halkın sırtına bineceği yalanını söyleyerek kamuoyunu yanıltmaya çalışmaktadır. Hayali ihracatçılara, bank şirket ve bankalara, özel ocaklara, otobüslere, arabalara, milletvekili maaşlarına, işveren kredilerine, villalara, yatılara, para bulunmakta, trilyonluk fonlar denetim dışı kullanılmakta, iç borç 60 trilyona ulaşmışken sıra maden işçilerine gelince kitleler çarpıtıcı karşılaştırmalar ile aldatılmaya çalışılmaktadır. Madencilerin ücret talebine (günlük ortalama 85.000 TL civarında) şiddetle karşı çıkan, kabul edilemez bulan iktidar, daha 1-2 hafta öncesine kadar 27 bin lira civarında direnirken bugün 64 bin liraya kadar çıkmış ve bunun da üzerine çıkarak anlaşma sağlamak üzeredir. Siyasi iktidarı bu denli gerileten tükürdüğünü yalayan madencilerin direngen ve kararlı kavgası olmuştur.

KRALDAN BİN KAT KRAL- CI SAVAŞ YANLISI

Özal'da simgeleyen komprador burjuvazi ve toprak ağalarının Amerikancı faşist kılığı körfez bunalımıyla beraber halk muhalefeti bastırma fırsatını değerlendirme ve şartlardan çok amaçlı yararlanma adına krize entegre oldu. Emperyalist operasyon-

da üstlendiği rol ile yakaladığı şansını kullanmaya başladı. Siyasi alandaki çözülme, iktidarsızlık ve altı yapılaşma merkezci tek elden yönetim (tek adamlık, başkanlık gibi) kurarak aşmaya çalışırken, savaş ekonomisi ile de, ciddi bir darboğazda bulunan iktisadi yapıya uzun süreli soluk al-dınma gayretine girişti. Savaş hali ortamındaki hareket serbestliği için aldıkları karar ve önlemleri; gelişen sosyalizm ve demokrasi mücadelesi-nin karşısına diktikleri, uzun süredir palazlandırıkları serüveni faşist güç-leri hareketlendirerek perçinlediler. Bu arada kamuoyu ve muhalefet odakları laiklik, anti-laiklik tartışma-ları ile oyalandı, uğır-ştırıldı oldu.

Körfez aldığı rol ve verdiği taah-hüt ile ABD emperyalistlerinin tam desteğiyle yürüten Özal iktidarı, de-ğil parlamentodaki komprador burju-vazinin diğer partileri (SHP, DYP)'nin muhalefeti kendi içinden çıkan aykırı ses ve tutumlara da ku-lak asmamakta, bildiğini okumaya devam etmekteydi. Hala devam et-mekteyse de Dışişleri ve Savunma Bakanlarının ardından genelkurmay başkanı'nın istifası, meclis başkanının "anamlı" mesajları yönetim meka-nizmasındaki sarışının giderek bü-yüdüğüne gösteriyor. Özal'ın kural ve yasa tanımaz keyfiyeti, ABD em-peryalistlerince halen destekleniyor olmasından güç almakta; ordu, kimi bakanlar, bir kısım ANAP'lı milletve-killeri ve parlamento muhalefet parti-leri istifa ve istifa tehdidinden (sine-i millet) öte tesirli kalkışmalarda bul-namamaktadır. Toruntay'ın istiafı, emperyalistlerin desteği ve talimatı olmaksızın ordu kamedesinin hiç bir fonksiyon oynayamayacağını gözler önüne sermiştir. Emperyalistlerin, körfez krizi aşamasında, misyonunu sürdürmesine izin verdikleri Özal'la şimdilik devam kararında oluşu, Özal'ın pervasızca tam yol gidişine bu çevrelerde dur denilmesini engel-lemektedir. Körfez bunalımı olmasa ömrünü tüketmesi an meselesi haline gelmiş bulunan Özal yönetimi ve onun ANAP iktidarı; bu açık teşhir ve tecrit olmaşuk nedenyledir ki kraldan bin kat kralcı bir savaş yanı-sı konumuna girmiştir. Öyle kükendi-ni şahin ilan eden Özal tüm güneydo-ğu sınırına büyük çaplı bir askeri yığ-mak yapmış. Çevik Kuvvet birlik-le-rini Diyarbakır'a konuşlandırmış, peş peşe verdiği demeçlerde ABD kongresine, Bush'a cesaret aşılayıcı,

yol gösterici laflar edecek kadar had-dini bilmez bir sarhoşluğa sürüklen-miştir. Savaş olasılığının son Baker-Aziz görüşmesinin ardından iyice yükselmesiyle keyfini gizleyemez bir tavır içerisinde ve büyük bir zevkle savaş-toto oynamaktadır.

REJİM TÜM KURUMLARIYLA DÖKÜLMEKTEDİR

Bunlara rağmen savaşın bir an ön-ce patlak vermesi için ettiği duaları henüz kabul olmayan faşist Özal yö-netiminin aradan geçen 5.5 ay boyun-ca tüm atraksiyonlara ve pişkinliklere karşı gidişata hakimiyette oldukça zorlandığı görülmektedir. Özal'ın mu-halefet partilerine yaptığı, "Cumhur-başkanının halk tarafından seçilmesi" çağrısının ardında, sıcak savaş at-mosferinin kaybolmasıyla sonunun gele-ceğini iyi biliyor oluşu ve bu nedenle kaybedecek hiçbir şeyinin olmaması yatıyor. Her fırsatı yönetiminin deva-mı ve güçlenmesi için kullanmayı ih-mal etmeyen Özal'a sosyal-emperyalist bloğun ABD ve batılı emperyalistlerce teslim alınışının tesicil bildirelcerinin imzalandığı AGİK (Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı)'de yaptığı gösterilerde istediği puanı kazandırmadı. "Emper-yalist savaşa hayır" diyenlerin işken-celerden geçirilip tutuklandığı, ihbar-cıların örnek vatandaş sayılıp itirafla-rının ödüllendirildiği, yurtsever, de-mokrat aydınlarla arka arkaya suikast-ler düzenlendiği Türkiye'de, işler es-kisi gibi güneyince başvuru alan cezaevlerini teslim alma operasyonla-rı devrimci, demokratik kuruluşlara, sosyalist basına yönelik ösaldırılar, kitle eylemlerine karşı azgın bastırma hareketleri ve devrimci idam hüküm-lülerinin cezalarının infazı (Kenan Evren'in içinde hep bir ulduz olarak kalan) tehditleri de sökmemiştir, sök-meyecektir. Rejimi; iktidarı, parla-mentosa, muhalefeti, basını ve tüm kurumları ile yıpranmış, sallanmaya başlamıştır. Nitekim çaresizlik, çö-zümsüzlük içerisindeki siyasi iktidar pratikte işlevsiz kalan karamameleri-ni yeniden yazmak, bozmak ve bir daha yılmamak durumuna düşmüştür (son çıkarılan 430 sayılı kararname).

TÜRKİYE, TARİHİNİN EN AĞIR EKONOMİK BUNALIMI-NI YAŞIYOR

Savaş zamlarının ekonomik krizi ve çöküntüyü bilsütün içinden çıkıl-

maz noktalara sürüklediği ülkemizde, son 3 ay içerisinde sanayinin bir çok kolunda üretim düşürülmüş, stoklar artmış, onlarca fabrikanın kapısına kilit vurulmuştur. OECD raporlarına göre işsizlik oranı % 15.5 olan Türki-ye'de; işveren sözcüleri, böyle gider-se (böyle gideceğini de söylüyorlar) 91'in ilk yarısında yüzbinlerce işçinin sokağa atılacağından söz etmeye baş-lamışlardır. 1990 yılı; bütçe açığı 14 trilyon, KİT açıkları 11 trilyon olmak üzere toplam 25 trilyonluk kamu fi-nansman açığıyla kapanmıştır. 89 ya-lına göre dış ticaret açığı yüzde 110 artmış 9 milyar dolara ulaşmıştır. En çok övündükleri dış ticaret gelirlerin-de bile doların değer kaybı göz önüne alındığında düşüş kaydedildiği görülmektedir. Cari işlemler açığı ise 1983'den bu yana en üst düzeye çıkmış ve 2 milyar doları geçmiştir. El-lerindeki döviz miktarının büyüklü-ğünden bahsedilen iktidar bunun yüz-de 84'ünü ithalata yatırmak durumun-dadır. Enflasyonda (yüzde 70'ler ci-varında) dünyanın en kötü durumun-daki ilk 10 ülkesi arasında yer alan Türkiye'de, dış borçlar toplamı 50 milyar dolar sınırını zorlarken, 1985'de 6.9 trilyon olan iç borç 1990'da 60 trilyona aşmış bulunuyor. 1991 için tahmin edilen rakam ise 85 trilyondur. TOBB (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği)'nin 14 Aralık'ta ya-yınlanan, kendi 900 üyesi arasında yaptırdığı işveren anketi iktisadi gidi-şata ilişkin çizdiği son derece karam-sar tabloyla, yukarıdaki devlete ait ra-kamların bile vehamet mesajını ver-diğini onaylamıştır. Patronların bü-yük bir çoğunluğu gelecektekenden endişe duyduklarını söylemişlerdir.

TÜRKİYE İŞÇİ VE EMEKÇİLERİ BENZERİ AZ BİR SEFALETE SÜRÜKLENMİŞTİR

Ekonomisi felç olmuş bir ülkenin sınıflar mozaikine göz attığımızda göreceğimiz manzara ise çok daha hazindir. Türkiye topraklarında uygu-lamaya sokulan vahşi kapitalizm, son 10 yılda maaş ve ücretlilerin milli gel-irden aldıkları payı yüzde 32.79'dan yüzde 14.8'e indirmiş, sermayenin payını ise yüzde 42.88'den yüzde 69.8'e yükseltmiştir. Gelir dağılımın-daki uçurum giderek derinleşmiş nü-fusun ilk yüzde 20'lik dilimi ulusal gelir pastasından % 50'nin üpay alır-ken son % 20'lik kesimin payı yüzde 5'i ancak bulabilmektedir. Başka bir

ifadeyle nüfusun. Yüzde 20'lik bir azınlığı, kalan yüzde 80'lik ezici çoğunluktan fazla bir payı bölüşmektedir. 1908'lerin standartlarını bile yakalayamayan işçi ücretleri son 10 yıl içinde yüzde 50 kayba uğramıştır. Ülkemizde ücretlilerin yüzde 14,8, olan ulusal gelir payı örneğin, Bolivya'da 43,4 Mısır'da 35,9, Güney Kore'de 48,4 Portekiz'de ise yüzde 54,6'dır. Türkiye'de bir işçi kazancının yüzde 46,5'ini vergi olarak öderken, bu oran Japonya'da yüzde 10,1 Belçika'da 17, Avustralya'da 15,6, Fransa'da yüzde 9'dur. Ülkemiz işçisi 1 kilo ekmek satın alabilmek için 46 dakika çalışmak durumundaysa Fransız işçisi için bu süre 17 dakika, Japon için 13, Kanada'lı 5, İngiliz 10, Yunan'lı 15, Brezilya'lı 36, Avusturyalı işçi için 11 dakikadır. Fransa'da 1 kilo sığır eti için işçinin 122 dakikalık, emeği yeterli olur, Avustralya'lı 54, Avusturya'lı 67, Japon 125, Şili'li işçi 264 dakika çalışmayla aynı alım gücüne ulaşırken Türkiye'li işçi 530 dakikalık emek sarfetmektedir. 1 yumurtaya sahip olmak Avusturyalı işçinin 1 dakikasını almakta, Fransa'lı 2, Yunan'lı 8, Japon 8, Kore'li 2, Şili'li işçi 5 dakika harcamakta iken, ülkemiz işçisi 9 dakikalık emek ortaya koymak zorundadır. Ve son bir karşılaştırma olarak 1 otomobil alabilmek için işçinin çalışacağı süre karşılığı Portekiz'de 2182, ABD'de 863, G.Kore'de 1525, Tunus'ta 144035, Türkiye'de ise 18053 saattir. İşte uzun örneklerle sergilediğimiz ve dünyanın çeşitli refah kategorilerindeki emperyalist geri kapitalist, yarı-feodal yapıya sahip bir takım ülkelerin işçi gelir seviyeleriyle yaptığımız kıyaslamalar her bakımdan ve her açıdan Türkiye'de işçi sınıfının büyük boyutlarda bir sömürü altında hızla daha da fakirleştirilmekte olduğuna gözler önüne seriyor.

Alım gücü kalmayan emekçilerimizin hayat pahalılığının artış hızıyla sürekli kötüleşen bir yaşam şartlarına sahip olduğu net bir biçimde görülüyor. Daha 1991'in ilk haftalarında şeker, inşaat demiri, plastik, gazete kağıdı, çimento, beyaz eşya, yağ, tozlu kağıt, cam ve ekme yüksek oranlarda zamlanmıştır. Ücretli ve maaşlıların dayanabilme sınırı çoktan aşılmış durumdadır.

Ekim ayı sonunda gizlice Ankara'yı ziyaret eden IMF heyeti bile durumun ciddiyeti karşısında hayretlerini gizleyememiş, büyüme hızının dü-

şürülmesi ve kamu harcamalarında derhal kısmı yapılması direktifini vermiştir. Üçte birinin şimdiden açık vereceği ilan edilen (bu, daha büyük yıkımlara gebe olduğu anlamına geliyor.) 1991 yılı bütçesi için mecliste yürütülen tartışmalarda verilen rakamlar ve sarfedilen cümlelerin tümü, ülke ekonomisinin, TC. tarihinin en karanlık dönemlerinden birisini yaşadığını göstermektedir.

İktidarın siyasi ve iktisadi krizinin bugün geldiği noktada ortaya serdiği manzaranın diğer yüzünde devrimci kitle muhalefatinin kaydetmiş olduğu aşamanın görüntüsü durmaktadır.

KİTLESEL DİRENİŞLER BÜYÜK İVME KAZANIYOR

12 Eylül'ün 5. yılından sonra giderek hareketlenen Kürdistan'daki savaş ve yoksul köylülüğün direniş eylemleri, şehirlerden aradığı desteğini, işçi sınıfından 87'nin ikinci yarısından itibaren gelişen grev dışı eylem biçimleriyle bulacağını sinyallerini aldı. Ümraniye Netaş grevinin ilk olma anlamında verdiği güç ve çıktığı mesaj önemliydi. Ama, işçi sınıfı, çaplı ve kitlesel eylemlilik günlerini, 88'de olgunlaşır, 89 baharına vardığında yaşatmaya başladı. 1989 baharında yükselen, işçi sınıfının kendiliğinden gelme protestolu direnişli, çok çeşitli biçimlere bürünen eylemler dalgası; önderlik ve örgütsüzlük nedeniyle devamlılık gösterememiş; reformizm ve sınıf işbirlikçiliği, önderliğin geneline tesirde bulunan Türk-İş ve benzeri sarı sendikaların yönetimleri eliyle işçi sınıfın dizginletmeyi başarmıştı. Kabaran dalgaları düzlemek, siyasi iktidar ve işbirlikçisi sarı sendikalar eliyle mümkün olamamakta, eylemler yeniden ve çeşitlenerek yükselmekteydi. Üstelik sendikacı işçi sayısı 1980'de 6 milyon iken 12 Eylül rejimi sendikacılığı turpanlamış ve sayıyı 1 milyona kadar düşürmüştü. (Bugün sendikacı işçi sayısı 2 milyona bile bulamamaktadır.) 1990 yılının ortalarına gelindiğinde halk demokrasisi ve bağımsızlık mücadelesinin tüm cephelelerinde savaşın şiddetlendiği görülüyor, buna başta işçi sınıfı ve Kürdistan'daki devrimci, savaşçı güçler ve yoksul köylülüğün ivme kazandıracak bir hareketlilik ve bilinçlilik katacağının işaretleri alınıyordu. Bu durumu 89 Haziran'ında yayınladığımız özel sayımızda "son yıllarda nicel olarak önemli gelişme-

ler gösteren ve yakın zamanda en geniş kitlesellikle yaşanan işçi hareketini, bir kaç alandan başlayıp yayılacak bir kendiliğinden gelme köylü hareketi de izleyecektir." (sf. 16) sözlerimizle saptamış, gidişata müdahalede öncüye düşen görevleri sıralamıştık. Başta Cizre, Nusaybin olmak üzere Silopi, Silvan, Lice ve Diyarbakır'da yaşanan intifada, bütün üreticilerinin ANAP parti binalarını ateşe veren, yollara barikatlar ören Akhisar merkezli Ege bölgesi protesto eylemleri ve öğrenci gençliğin yükseldiği direnişler tüm cephelerde sınıf mücadelesinin kızıştığını ortaya koymaktaydı. Bordro mahkumlarının Temmuz ayında sefalet ücretine karşı, sendikalar örgütlenme hakkı talepli aktif, yaygın gösterileri ve direnişlerinin hemen ardından, faşist Özal kılığının körfez krizini kendi krizi ile bütünleştirip emperyalist savaş arabasına takılması devrim ve demokrasi güçlerinin hareketine "emperyalist çıkar savaşına" karşı koyma temelinde yeni bir atılım kazandırmış oldu. Ve bundan sonraki süreçte (son 5,5 ay) devlet ve devrim güçlerinin hesaplaşmasında açılan yeni sayfalar hızla yazılmaya başlandı.

"ÜRETEN BİZİZ, YÖNETEN DE BİZ OLACAĞIZ!"

Türkiye işçi sınıfının mücadele tarihine yeni bir sayfayı açan ve bu sayfaya giriş paragrafını yazan maden işçileri oldu. TC tarihi boyunca grev yaptırılmayan Zonguldak madencisi büyük bir kaynama içerisindedir. 1988'de sendikası tarafından toplu sözleşme masasında satılmış olmanın hancını da taşımaktaydı. Yenice çeltik maden katliamının protestosu için 24 Şubat 90'da Zonguldak'ta yapılan mitingde Türk-İş alayhinde slogan atan ve "genel grev" şiarını ısrarla öne çıkaran madenciler, son 20 yılda iyice sıkıştırılan cenderenin kınlanması amacıyla girdikleri yeni toplu sözleşme görüşmelerinde de haklarını elde edemeyince grev adımı atmış oldular. Sendikaları Genel Maden-İş kaybettiği güven ve yitirdiği itibarı kazanabilmek için işçi inisiyatifine boyun eğmek zorunda kalmıştı. 1990'ın ilk 8 ayında gerçekleşen 211 greve toplam 50 bin dolayında işçi katılmışken, sadece Zonguldak'ta greve çıkan işçilerin toplamı bu kadardı ve maden proleterleri kendisinden sonra görüşme masasına oturacak 1 milyonu aşkın işçiye motor vazifesi

görecek bir eylemi yaşama geçirdiğinin bilincinde hareket etti. Eylemleri, bir dizi misyonu üzerine almıştı ve buna uygun bir gelişme seyrini izlemeliydi. Nitekim ilk günden bugüne kadarki gelişmeler, maden işçilerinin emzelerine aldıkları sorumluluğa vakıf bir kararlılık sergilediğini ispatladı.

Devletin "lanetli şehir" ilan ettiği Zonguldak'ta maden ocaklarıyla beraber kentin yaşam düzeni bütünüyle durdu. Esnaf kepenklerini kapadı, halk büyük bir coşkuyla işçilerin ardında sokaklara döküldü, meydanlara doldu, yaygın protesto gösterileri düzenledi. Direniş, kenetlenmiş bir kitlenin halaylarıyla dalga dalga yayıldı. Yüreklere, maden ocaklarını kapatma şantajıyla 1 milyonluk kenti doğal afet bölgesine çevirme tehdidini savuran devlete isyan yaşıyordu. Hesaplaşma, maden işçilerinin önderliğindeki Zonguldak halkıyla komprador patron-ağa devleti arasındaydı. İşçi sınıfının Zonguldak parçası madenciler ve onlarla bütünleşen emekçi halk; grevlerinin halk eylemi olmaktan çıkıp düzenin tüm bozulduk ve haksızlıklarına karşı, devrim ve demokrasi adına bir başkaldırıyı yansıttımsı anlamında Türkiye halkını temsil etmiştir.

MADENCİ DİRENİŞİ BİR DİZİ SİYASİ MİSYONLA YÜKLÜYDÜ

Zonguldak'ta halkla bütünleşerek coşkulu bir tansiyon elde eden ve 3 Ocak'ta taçlanan, 4 Ocak büyük yürüyüşüyle şahlanan maden sanayi proletaryasının grevli direniş eylemi, faşist devlete ve patron-ağa düzenine bir isyandır. Tarihe "Zonguldak isyanı" olarak geçecek eylem; devrim güçleri adına önemli bir adım atmış, işçi sınıfı ve emekçi kitlelere ciddi deneyler ve yeni mevziler kazandırmıştır. Eylemin son ve en görkemli aşamasında gerçekleştirilen yürüyüşün kötü bir uzlaşma ile sona erdirilmiş olması onun bu fonksiyonlarına gölge düşürmemektedir.

Madencilerin direnişi 1990'ı kapatıp 1991'e başlarken bir dizi siyasi misyonla yüklenmiş, bunların bir kısmında yetersiz kaldıysa da esas olarak büyük çoğunluğunu yerine getirerek yeni bir çevreye geçişte öncü rolünü oynayabilmiştir. İlk olarak bu eylem, demokrasi ve bağımsızlık güçlerinin mücadele gündeminde sıç-

rama taşı olma göreviyle yüklüydü. Bu anlamda 12 Eylül rejimine son darbeyi indirip savaş ağıst faşist Özal kılığını alaşağı edecek bir genel direniş ve eylemler dizisine kıvılcım olma özelliğini sırtında taşımaktaydı. Hareketlilik içerisindeki güçlerin sahne yerini alması ve yeni güçlerin devreye girmesinde lokomotif rolü oynamak da bu eylemin gidişatı ile ciddi bir ilişki içerisinde görülmüyordu. İkinci olarak bu eylem; grev silahı paslandırılan ve pasif eylem biçimlerinden sıyrılması gereken işçi sınıfına, iktidar mücadelesinde ciddi bir fonksiyon oynatacak mücadele biçimleri örgütlemeye örneklik ve önderlik teşkil edebilecekti. Tüm işçilerin, sendikaların toplu pazarlıklarını bu direnişin gidişatına göre eyleme dönüştürüp dönüştürmeyecekleri gerçeği, eylemin bu yanını açığa seriyordu. Üçüncü olarak maden işçilerinin Zonguldak grevi, salt burjuvaziyle daha iyi pazarlık yapabilecek koşulları elde edebilmek için sendikal mücadeleyi yürüten reformist ve revizyonist önderlikler ile sınıf işbirliği içerisindeki sarı sendikacıların teşhirinde çarpıcı bir deney ve kazanım sağlayacaktı. Dördüncü olarak bu eylem; kendisine her türlü sorunu çözecek denli olağanüstü işler yükleyen, neredeyse devrim yaptırarak gözüyle bakan ve haktrancılara işlevinin sınırlarını gösterecekti. Zonguldak maden işçilerinin direnişi beşinci olarak, aktif destek ve dayanışmanın yeterli olması ve olmaması halinde etkinlik gücünün artması ve eksilmesi gerçeğinin yeniden bilince çıkartılarak tartışılması fırsatını yaratacaktı. Altıncı olarak bu eylem; proleter devrimci önderlikten ve bu anlamda da direniş örgütlenişinden yoksunluğunun diğer bir ifadeyle reformist bir sendikal önderlik altında oluşunun direnişin yukarıda sıraladığımız misyonları yerine getirmesinde alacağı sonuçları ne düzeyde etkileyeceğini ortaya koyabilecekti. Son olarak bu eylem, toplumun tüm siyasi odaklarını sına-va sokacak, sıcak pratikte tartışa-va çıkaracaktı.

89 bahar eylemlerinin kendiliğinden elbisesinin işçi sınıfının sırtından çıkarılacağı, salt ücret talepli grevler döneminin esas olarak kapatılacağı yeni bir dönemin perdesini aralayan Zonguldak direnişi, yukarıdaki misyonlarını esas olarak yerine getirmiş olmakla kalmadı, kitlelere bir dizi konuda mesajlar verdi, dersler sun-

du.

İşçi sınıfının tarihi rolünün sona erdiği öncü ve önder fonksiyonunu yitirdiği, "bilgisayar devrimi" ile toplumsal devrimlerdeki değerini kaybettiği ve bütün bunlara bağlı olarak sınıf mücadelesinin bittiği, işçi sınıfı ideolojisinin, komünizmin öldüğü ve dolayısıyla kapitalizm ile sosyalizmin uzlaşarak tarihi bir mutabakata ulaştığı yollu her türden burjuva tezlerine en anlamlı yanıtı vererek bu safsataları elinin tersiyle bir kenara iten maden proleterleri, siyasetin alasını yaparak devlet ve iktidar güçleriyle hesaplaşmış, burjuva hukuku ve burjuva demokrasisinin her tür varyasyonuna karşı kendi hukukunu ve demokrasisini devreye sokmuş, iktidar ve muhalefet boşluğuna doğru emekçi kitleleri hareketletmeye, yani iktidar mücadelesi vermeye çağırılmışlardır.

ZONGULDAK İSYANI ÖNEMLİ DERSLER VERMİŞTİR.

Sıçrama taşı olma, genel direniş ve eylemler dizisine kıvılcım olma rolünü oynamış, hareketlilik içerisindeki güçleri sahneye yerini daha etkin bir biçimde olmaya davet etmiş, yeni güçlerin devreye girmesinde lokomotif görevi yapmıştır. Eylem, işçi sınıfına iktidar mücadelesinde ciddi fonksiyonlar oynatacak mücadele biçimleri örgütlemeye örneklik ve önderlik teşkil etmiştir. Direniş süresince toplam sayısı 300 bine ulaşan grevci işçi sayısı, sürmekte olan toplu pazarlık görüşmelerinin eylemin gidişatından etkilendiğini göstermiştir. Eylem, direnişin her safhasında Türk-İş ve diğer sendika yönetimlerinin izledikleri destekten çok köstek politikalarının teşhirinde etkili olmuş, kendi akışı içerisinde başında bulunan sendika önderliğinin kararsız, tutarsız, yalpalayıcı ve uzlaşıcı yanlarını açığa çıkarmıştır. Her ne kadar eylemi madencilerin direngen ve kararlı tavrı sürükleyerek sendikayı yönlendirici olmuşsa da ipleri esasta elinde tutan Genel Maden-İş Sendikası (GMİS) devrimci bir tavır izlemekten oldukça uzak kalmıştır. Madencilerin direnişi, böylesi bir eylemin azami fonksiyonunun devrim ya da iktidar değişimini yaratma gibi bir kudrette olamayacağını ispatlamış, kendisine olmadık hayali görevler yükleyenlerin ekonomizmini mahkum etmiştir.

Zonguldak direnişi, eylemin en sıcak safhası olan büyük yürüyüşte aktif destek ve dayanışma görmemiş bunun eksikliğini ciddi olarak hissetmiş, iktidara hesaplaşmasında zararını görmüştür. Aktif destek ve eylem birliğinin özellikle sınıf içi dayanışmadaki büyük önemi bir kez daha kanıtlanmıştır. Madenci direnişi proleter devrimci bir önderlikten ve bu doğrultuda örgütlülüğünden mahrum oluşunun sancılarını eylemin her safhasında çekmiş önderliğinde bulunan reformistlerin direnişin enerjisini kullanamadıklarına buruk bir şekilde yürüyüşü sona erdirip geri döndüğünde son kez vakıf olmuştur. Nihayet bu eylem, başta iktidar olmak üzere tüm siyasi güç merkezlerini snava tabi tutmuş, kimileri grevin ilk günlerinde, kimileri grevin ilerleyen günlerinde, bir kısmı 3 Ocak genel direnişi aşamasında bir çoğuda Büyük Yürüyüş esnasında ve sonunda snufta kalmış; kitleler işçi dostluğunan, işçiden ezilenden yana olmanın pratik ifadesini gözlemlemişler ve bu iddia sahiplerinin içtenliklerini açık bir biçimde görme fırsatını elde etmişlerdir. Bu sınavlarda proleter devrimcilerin ve devrimci güçlerinde yüksek notlar aldıklarını hatta bir bölümünün sınıf geçtiğini söylemek oldukça zordur. İşçi sınıfı adına konuşan herkes, aldığı notları önüne koyup düşünmeli ve olması gereken yerde olmamasının nedenlerini açığa sermeli, hesabını iyi yapmalıdır. Proleter devrimciler, kitle hareketlerinin peşinden gitmek değil onun önünü açmak, onlara önderlik etmek için vardılar ve bu işlevi yerine getirmenin de onun içinde yuvalanmaktan geçtiğini bilmelidirler.

KADINLARIN YERİ DİRENİŞ HATLARI, EYLEM SAFLARI

Zonguldak isyanının sayısız derslerinden birisi de devrimci mücadelede kadının yeri sorununa getirdiği öğretici pratiklerden kavranmalıdır. Madenci eşleri, Zonguldak halkının emekçi kadınları, eylemin ilk gününden itibaren mücadele meydanlarında en aktif rolü üstlenmişler, direnişin tüm aşamalarında ve Büyük Yürüyüş sırasında kararlı ve cesur bir portre çizmişler, direniş kuvvetlerinin mutlak iki bileşeninden biri olduklarını kanıtlamışlardır. Kadınların her türlü övgüye değer tutumları, onlara feo-

dal gözlüklerle ve düzenin değer yargılarıyla bakan her türden anlayışı yerle bir etmiş, iflasa sürüklemiştir. Zonguldak direnişi, kadınlar katılmasından devrim olmaz, devrimler olmadan kadınlar kurtulmaz şiarının en somut hayata geçtiği deney alanlarından biri olmuştur.

DAHA BÜYÜK DİRENİŞ DESTANLARI YAZILACAK

Gelir dağılımındaki bozukluğun hızla uçurumlaştığı, işçi ve memurların patronların iki katı vergi ödediği, enflasyonun yeniden turmanışa geçtiği Türkiye topraklarında hiç bir sivil çözüm üretmeyen ANAP iktidarı, sonunun yaklaştığını ilk defa bugün daha yakından hissederek duruma gelmiştir. Ona bunu hissettiren ne SHP, DYP gibi kendi soyundan partiler ne de Toruntay gibilerinin istifasıdır, ANAP iktidarı son perdeyi Zonguldak maden işçileri açtılar. Bu son perdede sahneleceklerin bundan öncekilerden farklı olacağı görülmüyor.

Özal'ın kendisi 83 seçimleri öncesi, iktisadi olarak istikrarı kuramayan enflasyonu düşüremeyenin büyük derter çekeceğini, toplumsal patlamalar olacağını söylemişti. Özal'ın egemen sınıflardan vize alma kampanyalarının dile getirmiş olduğu bu gerçek; kitlesele eylem ve direnişlerin hızlı bir turmanışa geçmesine komprador patron-ağa düzeninin iktisadi ve siyasi krizinin giderek derinleşmesine kaynaklık teşkil ettiğinin ifadesidir. Bugün Türkiye'de yaşanan tam da budur. Kürdistan dağlarında yürütülen savaş ve sokaklarında sergilenen intifada işçi sınıfının başkaldırı eylemleriyle bütünleşmekte ve dayanışmakta, demokratik halk devrimi mücadelesinin güçleri savaş meydanlarında boy vermeye faşist diktatörlüğe soğuk terler döktürmektedir.

Grevler birbirini ardına patlamış, Zonguldak madencilerini MTA ve MESS'e bağlı işyerlerindeki metal işçileri izlemiş, onlara SEKA işçilerinin grevleri eklenmiştir. Sırada kamu işyerlerinde çalışan 600 bin dolayında işçi kütlesi vardır. Tekstil işçilerinin grevi Ocak ayı bitmeden gerçekleşme aşamasına gelmiştir. 28.500 lin'it işçisinin 6.500'u dışındakiler grev yaşağı kapsamında olduklarından 1.5 aydır işi yavaşlatma eylemiyle direniştedirler. 3 milyonluk bütün üreticisi yeni açıklanan taban fiyatlarını (malîyetin çok altında) protesto

için hazırlık halindedir. Bu arada toplumun diğer kesimlerinde hak aramada aktif bir tavra girmenin örneklerini sunmaktadırlar. Örneğin Erzurum'da götürü usulü ile çalışan küçük imalatçıların gelir vergisi kapsamına alınışını protesto için kepenk indirme eylemleri gerçekleştirilmektedir. Toplumun dayarsız ve tepkisz çetresi süratle değişmektedir. Madencilerin bütün emekçilere ve halk sınıflarına örneklik teşkil eden direnişlerinin sınıf mücadelesine kazandıklarının önümüzdeki günlerde somut ve daha çaplı örneklerinin görüleceğini söylemek kehanet olmayacaktır. Daha büyük direniş destanlarının yazılacağı günler uzak değildir.

Madencileri karşılamak için Adana, Kırıkkale, Diyarbakır, Samsun, Sivas ve Ankara'nın bütün semtlerinden şehir girişine, garajlara akın eden, işçi ve emekçiler; iktidara karşı duydukları öfkeyi ve meclis muhalefetindeki partilerden beklentilerinin olmadıklarını dile getirmiş oldular. Ancak bütün bu potansiyellerin, işçi ve emekçi kitlelerinin önderlik ihtiyacıyla kavrandığı ve örgütsüzlük sorunu çektiği görülmelidir. Kitlesele mücadelelerin daha ileri mevzilere yönelmesi ancak doğru bir politika ve önderlik ile mümkündür. Bu yüzden ki mevcut şartlar proleter devrimciler her zamankinden daha fazla görevler yüklemektedir. Bunun aciliyeti bilince çıkartılmalıdır.

Madenciler şahsında Türkiye işçi sınıfı, demokratik halk devrimindeki öncü ve önder rolünü ve komünizm için mücadele edecek tek güç olduğunu herkese bir kez daha göstermiş oldu. Bilinmelidir ki, aynı üretim ilişkileri çerçevesinde varlığını sürdüren, tüm diğer sınıf ve katmanlarla karşılaşıldığında gerçek anlamda tek devrimci ve en tutarlı sınıf olan proletarya, aynı zamanda, gerçek demokratik halk devrimine ve gerekse de sosyalist devrime önderlik edecek ve bu devrimcileri sonuna kadar götürüp insanlığı sınıfsız topluma ulaştıracak biricik güçtür.

Yazımızı Fransız yazar Emile Zola'nın madencilerin direnişini anlattığı ve 1885'te yazdığı Germinal (Tohumlar Yeşerince) adlı ünlü romanından bir cümle ile bitiriyoruz.

"Kömür işçileri gerçek sayılarını görmüş, eylem içinde güçlerini sınımış, hak ve adalet isteriz çağlılarıyla bütün Fransız emekçilerini uyandırmışlardı. (YAZKO-Yayınları sf: 451)

TÜRK EGEMEN SINIFLARI HIZLA SAVAŞA HAZIRLANIYOR

M. Zeki Yıldız

Türk egemen sınıfları "Türkiye'den cephe açmayacağız" aldatmacaları altında Irak'a karşı ikinci bir cepheyi Türkiye'den açıyor. Salt "güvenlik" için bu denli kuvvetin yığılması zaten düşünülemez. Ayrıca, Irak'ın içinde bulunduğu durumda Irak'ın Türkiye'ye saldırmayacağı da çok açık. Bunu bizden çok Türk egemen sınıfları daha iyi bilmektedir. Ama sorun güvenlik değil, ikinci bir cephe'dir. İncirlik üssündeki ABD'nin savaş uçaklarının Irak'a karşı bir saldırı da kullanacağı da, her ne kadar saklansa da bilinen bir gerçektir. Öte yandan NATO Çevik Kuvvet'e bağlı 5000'i aşkın yeni bir savaş gücünün Türkiye'ye getirilerek Irak sınırına yığılması için hızla çalışmaların yapılması ise, "ikinci bir cephe açılmayacak" yalanlarını tamamen geçersiz kılmaktadır.

Bunların dışında Türkiye Kürdistan'ının Irak sınırına yakın bölgelerinin tamamen boşaltılma girişimleri neyin nesi oluyor. Kürt köyleri'ni Kozakçıoğlu'nun boşaltması yetmiyor gibi şimdi de

ikinci cephe için sürdürülen hazırlıkların içinde yer alıyor. Köyler boşaltılıyor ve savaş hali sessiz sedasız ilan edilmiş oluyor. Irak sınırına yakın büyük yerleşim yerlerinde karantina uygulanıyor. Yiyecekler karneye bağlanıyor. Türkiye'nin batısı şimdilik sessiz tutulmaya çalışılırken, Türkiye Kürdistan'ı yeni bir savaşın hedefi tahtası durumuna getiriliyor. Böylece yıllardır ağzın bir tahakküm altında inim inim inilen Kürt halkını, egemen sınıfların savaş hazırlıkları altında yeni bir katliam bekliyor.

NEDEN İKİNCİ CEPHE?

ABD liderliğindeki emperyalist cephe, Irak'ı Kuveyt'ten çıkarmak için çok yönlü bir kuşatma içindedir. Bir taraftan ekonomik ambargo ile Irak'ı zayıflatmayı amaçlarken, zayıflamış olan Irak'a güçlü askeri bir saldırı ile kısa zamanda pes ettirmek düşüncesindedir. Bu senaryo içinde Türkiye'den de ikinci bir cep-

he'nin açılmasını gündeme getirilmiştir. Türk egemen sınıfları, başta da Özal klifi, daha Irak'ın Kuveyt'i işgal eder etmez ABD ile aynı cephede yer almış ve ABD emperyalizminin güdümünde Ortadoğu'nun ikinci bir İsrail'i olma yolunda önüne çıkan bu durumu bir fırsat bilmiştir. Başta planları Musul-Kerkük idi. Şu anda bu durum biraz zayıflamasına karşı tamamen ortadan kalkmamıştır. Olası bir durumda ve eğer uluslararası durumda uygun olursa Musul-Kerkük onların senaryoları içinde yer almaktadır.

Ortadoğu'nun ikinci bir İsrail'i olma hayali, egemenlerin uzun zamandır düşledikleri bir durumdur. Bunun bir çok nedeni var. Bir taraftan emperyalistlerin güçlü desteğini alarak Kürt halkının mücadelesini bastırmak, bir taraftan da emperyalist kredilerin hızlı akmasını sağlamak. Emperyalistlerin güçlü desteği; hiç şüphe yok ki, askeri yardım ve modern silahlardır. Çünkü, egemenlerin ordusu eski paslanmış silahlarla donatılmış durumdadır. Bu da ordunun moralini bozmaktadır. Ege-

menlerin askeri olarak güçlenmesi iç olayların bastırılması için iyi bir fırsat olarak görmektedirler. Bunun başında Kürt sorunu geliyor. İkinci olarak TKP/ML'nin başını çektiği sosyal kurtuluş mücadelesi için verilen gerilla savaşı

İkinci cephenin Türkiye'den açılması bütün bu hesapları da içermektedir. İkinci cephenin açılmasını salt Turgut Özal klifi-nin güçlenmesi için yapılan bir manevra görmek aldatmaca ve gerçekleri çarpıtmadır. Bu, yuka-

Ortadoğu'nun ikinci bir İsrail'i olma hayali, egemenlerin uzun zamandır düşledikleri bir durumdu.

halkın mücadelesi. Çünkü, egemenler halk hareketleri konusunda diken üstündedirler. Ekonomik ve siyasi durum, kitlelerin sürekli suskun kalmasına mücadele etmiyor. Egemen güçler sınıf mücadelesinin gelişeceğinden ve kitlelerin sürekli sokağa döküleceğinden habersiz değildirler.

İç durumun yanında bölgede etkinlik sağlamak ve emperyalizmin bir numaralı uşaklığını üstlenerek, emperyalist sermayenin Türkiye'ye daha hızlı akmasını sağlamak, başta da ABD emperyalizminin uzun yıllardır Ortadoğu jandarmalığına soyunması için Türkiye'ye yapılan baskılar Körfez krizi ile olgunlaşmış oldu. Avrupalı emperyalist efendiler her ne kadar "insan hakları" konusunda "duyarlı" olduklarını arada bir açıklamak zorunda kalsalarda, esas olarak Türkiye'nin bu rolünü yüreğinden destekliyorlar. Çünkü, emperyalizmin Ortadoğu'daki çıkarlarını korumak için yeni jandarmalar gerekli. İsrail'in Jandarmalığı Arap halkları arasında büyük sorun yaratmaktadır. Ama, Türkiye müslüman olduğu için, İsrail'e duyulan tepki, Türkiye'ye duyulmayacak, böylece emperyalizm kendi çıkarlarını yeni jandarmalarla koruyabilecek. Irak gibi kendini bilmezler o zaman kolay kolay çıkamayacak, çıkışında da dersi verilecek... Hesap bu. Ortadoğu petrol-leri emperyalistler için önemli bir cindamarı ve sermaye yatağıdır. Buranın tehlikede olması onların uykusunu kaçınıyor.

nda saydıklarımız içinde okyanusta bir damla oluşturur. Türk egemen sınıfların önemli bir kesimi bu duruma razı olmadan Özal'ın böyle bir savaşın içine atılmaya gücü yetmez. Cumhurbaşkanının olması ve de hükümeti elinde tutması, emperyalistlerin ve içerdeki egemenlerin istemleri dışında hareket edebileceğini göstermez. Zaten bu denli bir halk muhalefetine karşın, Özal klifi hala ayakta duruyorsa, bunun nedeni, emperyalistlerden ve içerdeki patron ağalardan büyük bir destek almasındandır. Özal bir emir kuludur. Yukarıdan emredilenleri yerine getirmekle görevlidir. Daha doğrusu içerdeki egemen sınıf kliklerinden en güçlülerinin kamuoyu önünde temsilcisi ve sözcüsüdür.

İkinci bir cephenin açılması-nun bir nedeni de, Irak'ı çok yönlü kuşatmaktır. Yani bir savaş durumunda Irak'ın güçlerini bölerek kısa zaman içinde teslim almak ve Irak yönetimini çöktürmektir. Bu konuda Türk egemensınıflarına ABD tarafından büyük baskılar yapılmıştır. Egemenler ikinci cephe konusunda ilk başta ikircikli bir durumdaydı. Ancak, Avrupalı ve ABD'li emperyalistlerin baskısıyla ve bazı pazarlıklar sonucu bu cephe açıldı. Gerçi bu pazarlıkların ne olduğu biliniyor. Bunun içinde Kıbrıs'da olabilir. Pazarlığın arkasında Doğu Almanya'dan kalan silahların bir kısmının verilmesinin yanında, ABD ve Almanya'nın yeni ve modern silah paketinin sunulma-

sından başka pek bir şey yok. Bu da Türk egemenleri için önemli bir avantaj. Her jandarmalığın ya da piyonluğun bir bedeli vardır. Bedel çok açık. Irak'a Türkiye'den açılan ikinci cephenin bedelini hiç kuşku yok ki, çeşitli milliyetlerden Türkiye halkı ödeyecektir. Savaş garimlerini ise egemenler yiyecektir. Olan yine halklara olacaktır.

Türk egemenleri başta Körfezde sembolik bir güç gönderme düşüncesindeydi. Bu ABD'nin işine gelmedi. Körfez'de zaten yeterince güç vardı. Ama Türkiye'nin emperyalistlere yapacağı en iyi yardım, ikinci bir cephe açmakla olacaktır ve bu da kamuoyundan gizlenerek açılmaya çalışılıyorsa da, kısa zamanda ortaya çıktı.

İLERİ UÇTA ÇEVİK KUUVVET YATAĞI TÜRKİYE

ABD ve Avrupalı emperyalistlerin Ortadoğu'daki çıkarlarını korumak için daha 1980 başlarında ortaya atılan ve oluşturulan RDF (Acil Müdahale Birlikleri), bugün Körfez Krizi ile birlikte yeniden göreve başladı. İran Şah'ının devrilmesiyle gündeme getirilen çevik kuvvet olgusu, bölgedeki emperyalistlerin petrodollarlarını korumak için oluşturuldu. Önceleri bunun için yer aralarken ve Suudi Arabistan'da ve Mısır'da konuşlandırılması düşünülürken buna ek olarak bugün Türkiye girdi. Ve Türkiye şimdi çevik kuvvet için ileri uçta çevik kuvvetyatağı durumuna getirildi. Geçen Eylül Özel Sayımızda bu konuya değinmiştik. Bugün ise daha önemlisi NATO'ya bağlı çevik kuvvetin bizzat Türkiye'ye getirilmesi kararlaştırılmıştır. Her ne kadar "Irak'ın Türkiye'ye olası bir saldırısı için, NATO'nun Türkiye'nin yanında olduğunu göstermek" gibi gerekçeler ileri sürülse de, işin gerçeği-

nin bu olmadığı biliniyor. NATO'ya bağlı 5 bin kişili hava indirme birliklerinin getirilmesiyle, cephenin açılması ve Türkiye'nin savaşın göbeğinde yer alması böylece daha da kesinleşmiş ve ortada bir tereddütü olanların bile tereddütü kalmamıştır. Türk egemenleri öylesine bir uşaklık ruhu içindedir ki, efendilerinin bir dediğini ikilemezbirduruma gelmişlerdir.

Bugün çevik kuvvetin gelmesi, kısa sürede gideceği anlamına da gelmiyor. Ayağı alıyan emperyalist militarist gücün, Kürt ulusunun mücadelesini de bastırmakta kullanılacağından şüphe etmemek gerekir. Türk ordusuyla ortak operasyonlar yapabileceklerdir.

KÖRFEZ SAVAŞI, UŞAK TÜRK DEVLETİNİ DAHA DA BATAKLIĞA SÜRÜKLEYECEK KANLI SENARYOLARI HALKIN GÜCÜYLE KARŞILAŞACAKTIR!

Egemen sınıflar savaşa girmekle bir taşla bir kaç kuş vurmaya hayal ede dursunlar. Bunlar onların kursağında kalacaktır. Faşist Türk devleti, savaşta dışa yönelik emellerinin yanında içe yönelik emellerinde olduğunu söylemiştik. Bunların başında da Kürt ulusal hareketini bastırmak vardı. Aynı zamanda toplumsal muhalefetin gelişmesi de egemenleri tedirgin etmektedir. Son günlerde işçi grevlerinin artması ve genel grev kararının alınması, egemenlerin uykularını kaçırılmaktadır. Ekonomik ve siyasi krizin giderek derinleşmesini "demokrasi" kılıfları ile atlatamayacaklarının bilincinde olduklarından, yeni bir 12 Eylül sürecini başlatmak istiyorlar. Bu da savaş hali ilanıdır. Savaş Hali ilanı ile

tüm grevleri yasaklayacakları gibi, zaten oldukça kısıtlı olan demokratik hakları da tamamen ortadan kaldıracaklar ve savaş ka-

maktadır.

Özal yönetimindeki faşist devlet, savaşa girme hazırlığı ve NATO çevik kuvvetini getirmekle

Irak'a Türkiye'den açılacak ikinci cep- henin bedelini hiç kuşku yok ki çeşitli milliyetlerden Türkiye halkı ödeyecek- tir.

nunlanını uygulayacaklardır. Böylece "toplumsal huzur" sağlanmış olacak. Yani bütün umutlarını ABD'nin Irak'a saldırmasına ve kendilerinin de bu savaş içinde yer alarak, ülkede savaş hali uygulamak. Ancak, bu onlara yarardan çok zarar getirecektir. Daha derin bir bataklığa içine gömüleceklerini söyleyebiliriz.

Halkımız, yeni bir 12 Eylül koşullarının uygulanmasına sessiz kalmayacaktır. Bunun işaretini başta işçi sınıfı vermiştir. Çünkü, savaşa girdikler izaman ekonomi daha da bataklığa sürükleyeceği gibi, halkın yaşam düzeyi iyice düşecek ve sınıf mücadelesinin gelişmesine neden olacaktır. Belki yoğun baskı ve katliamlarla geçici olarak durdurabilseler de, bu uzun sürmeyecektir. Haksız ve emperyalistlerin çıkarı için yapılan bir savaşın getireceği yıkım, kitleleri kamçılacaktır.

Öte yandan devrimci hareketlerin durumu hiçte kütümsenecek gibi değildir. Böyle bir savaş ve savaş hali hükümleri silaha sarılmayanları da silaha sarılmalarını getirecektir. Zaten şu anda dağlarda süren bir savaş var. Bir tarafta PKK ve bir tarafta da TKP/ML, değişik amaçlarla da olsa aynı güçler Türk devletine karşı savaş veriyorlar. Ve son aylarda Dersim'de meydana gelen çatışmalar genilla birliklerinin güçlendiğini de göstermektedir. Türk burjuvazisi büyükşehirlerde de huzurlu olamayacaktır. İşçi sınıfının eylemleri ve ezilen kitlelerin buna destek vermesi, egemenler için en büyük handikap oluşturu-

dönüşü olmayan bir yola girmiş-tir. Muz cumhuriyetlerinin kaderi budur. Efendilerinin yüksek çıkarları uğruna halkları birbirine kırdırmak ve çıkarlarını kan dökerek korumak. Ama, bu tür gerici ve emperyalist savaşların kitlelere kaybettireceği şeylerin çok olması yanında kazandıracığı şeylerde vardır. Düzene yönelik mücadeleleri artacaktır. Emperyalist tekellerin çıkarları uğruna savaşa sürüklenen kitleler, acıların bedellerini çıkarmanın yollarını da mutlaka bulacaklar ve kendi yönetimlerini kurmak için öfkelerini beyaz düzene temellerinden sarsarcasına faşizmin üzerine kusacaklardır.

Körfezde çıkacak bir savaş ne emperyalistlere umdukları gibi bir sessizlik ortamı yaratabilecektir, ne de Türk egemen sınıflarına. Emperyalizm körfezde halkın akan kanlarıyla boğulacak ve daha keskin çelişkileri yaratmakla kalmayacak, halklar arasındaki dayanışmayı da geliştirecektir. Çözumsuzluğun üstüne çözüm-süzlükler ekleyecek, girdiği gibi kolay çıkamayacaktır. Türk egemensınıfları da bundan nasibini alacak ve bataklığın içinden çıkmelerini çıkaramayacaktır. Barış havarisi kesilen emperyalist haydutlar ve onun yeminli uşağı Türk egemenleri, kanlı yüzlerini bir ke-re daha Körfez'de gösterecekler. Ama, ezilen kitlelerin, emperyalizmin ve faşizmin çizmelerini bataklıktan çıkarması için bütün güçlerini harcayacaklarından hiç kimsenin şüphesi olmasın!...

Burjuva Feodal Muhalefet ve "Sine-i Millet" Sahtekârlığı

SHP ve DYP son günlerde ANAP'a karşı ortak hareket etme kararı aldı. İnönü ve Demirel iki kere bir araya gelerek, SHP'nin ve DYP'nin 'ortak bildirge'sini yayınladılar? Son olarak 12 Aralık'ta biraraya gelerek ortak bir bildiri çıkardılar. Bildirinin ana konusu "erken genel seçim".

SHP ve DYP Türk komprador burjuvazi ve toprak ağaları sınıflarının bazı kanatlarının temsilcileri olan partilerdir. ANAP'tan farkları muhalefette olmalarından kaynaklanmaktadır. Ekonomi-politikaları da ANAP'tan farklı değildir. Özde aynıdır. Aynı gözüken yanlar oldukça farklıdır. Bu faşist partilerin ANAP'a çok kızmalarının nedeni, ANAP'ın çok az bir oyla iktidarı 7 yıldır elinde bulundurmasından kaynaklanıyor. Daha doğrusu, halkın sömürülmesinden aslan payını ANAP ve temsilciliğini

ne kadar sonradan SHP ve DYP, "basın özgürlüğünün kısıtlanmasına ve sürgün cezasına karşıyız" diye açıklamaya yaptırımlarda, kamuoyundan gelen baskılar sonucu bu çıkışları yapmışlardır. Oysa Demirel ve İnönü: "Güney Doğudaki yangını söndürmek için ne lazım geliyorsa yapalım", "yasaysa yasa, silahsa silah" diyenler bunlardır. ANAP'ı PKK hareketini bastırmamakla suçluyorlardı. Kürt halkına daha fazla baskı diye hop oturup hop kalkıyorlardı. "Elini sıkmayacağız" diye yemin ettikleri Özal'ın elini bunun için sıkmadılar mı? Şimdi de kalkıp, "demokrasi"den, "insan haklarından" dem vuruyorlar, utanmadan!

SHP ve DYP'nin ANAP'a nazaran daha fazla "demokrasi"den yana gözükmeleri, kendi çıkarları içindir. Bunların "demokrasi", Avrupa düzeyindeki bir "demokrasi" bile değildir.

ANAP ise buna dahâda kendi lehine çevirmiştir. Böylece, bir genel seçim'de % 35 oy alan bir parti, parlamentonun % 65'ini elinde bulundurmaktadır. Bu seçim sistemi ile yarın SHP ve DYP iktidara gelse, seçim sistemini aynen koruyacaklarından şüphe yoktur.

Gelelim bu partilerin, "özgürlükçü ve demokratik" pozlarına. Bu tamamen sahtekarlık ve kitleleri aldatmaktan başka bir şey değildir. Demirel halkımızca malum bir kişidir. İktidarı döneminde kontrgerillayı halka karşı kullanan, SHP çetelerine cinayet işleten, işçilerin grevlerini kırmak için uğraşan faşist bir usaktır. Halkı, Maraş'ta, Sivas'ta, Çorum'da kırdıran bu alçaktır. Bu gün kalkmış "demokrasi"den söz etmesi, kitlelerin oy potansiyelini kendi partisine çekmek içindir. İktidara geldiğinde ANAP'tan farklı bir uygulaması olmayacaktır.

SHP, her ne kadar "yeni" gibi gözüke de, bu da geçmişin CHP'sinin aynısıdır. İçindeki Kürt kökenli milletvekillerini partiden atan, işkence ve insan hakları için araştırma yapan kendimillettvekillerini engelleyen ve en son olarak SS karamamesine açılan onay veren bu partidir. Avrupa'daki sosyal-demokrat partilerle aynı programa sahip gibiyse de, ülkedeki faşizmin varlığı, bu partinin Avrupalı yandaşları gibi uygulamada daha liberal olması söz konusu değildir. Zaten kendi faşist niteliği bunu engellemektedir. Böyle bir partinin halka vereceği hiçbir şey olamaz. Vereceği tek şey bugünkü politikayı aynen sürdürmesidir. Başka türlü de iktidarda kalmaz zaten. Diğer burjuva partilerine nazaran daha "demokratik" gözükmesi, halkın oy potansiyelini kendi partisine aktarmak içindir. 'Sol' oyların önemli bir kesimini toplamayı da başarıyor. Çünkü, halkın gerçek temsilcilerinin illegal olması ve eğitimlerini tamamiyle ortaya koymamaları, 'sol' oyların bir kesiminin buraya akmasına neden oluyor.

SHP ve DYP Türk komprador burjuvazi ve toprak ağaları sınıflarının bazı kanatlarının temsilcileri olan partilerdir. ANAP'tan farkları muhalefette olmalarından kaynaklanmaktadır.

yaptığı egemen sınıfların bir kanadının almasıdır. Zaten, egemen sınıfların birbiri arasındaki çelişkilerin ana kaynağı budur. Hükümet olan partinin temsil ettiği sömürücü kesimin, halkın sömürülmesinden daha fazla payı almasından kaynaklanıyor. Yoksa, temel politikalarında fazla bir farklılık olduğundan değil.

Bu partiler, halka karşı her zaman birlik olmuşlardır. Örneğin, geçen Nisan ayında SS Karamameleri bu halk düşmanı üç partinin ortak 'mutabakat'ları sonucu çıkmıştır. Her

Bu burjuva-feodal partilerin istediği, sömürüden kendilerine de yeterince pay verilmesi ve esasî ise, çok az bir oyla hükümet olan bir partinin hükümette olmasına karşı çıkmalarıdır. Çünkü, ANAP'ın oy oranı oldukça düşmüştür. Halkın % 80'inden fazlası ANAP'a karşıdır. Buna rağmen hükümette olması, yürürlükteki faşist seçim yasalarının olmasından ileri geliyor. Normal bir burjuva demokrasisinin uygulandığı ülkeler de böyle bir seçim sistemi yoktur. Bu sistemi 12 Eylülcüler getirmiş,

İnönü'nün Zonguldak maden işçilerinin yanında gövde gösterisi yapması ise tam bir aldatmacadır. Bugün SHP'ye bağlı belediyelerde bir sürü işçi işten atılıyor. Bir kısmının ücretleri zamanında verilmiyor. Bir kısım işçiler de memur yapılmaya çalışılıyor. Ve aylarca çalışan işçiler kadroya alınmayarak, sürekli atma tehdidi altında tutuluyor. Buna SHP hiç ses çıkarmıyor. Hatta bir çok belediyede (hızzat Ankara ve İstanbul'da) devrimci-demokratlar işten çıkarılarak yerine faşistler alınıyor. İnönü, bir taraftan belediyede çalışan işçilerin tehdit edilmesine ses çıkarmazken, öbür yanda madencilerin yanında gibi gözükmeğe çalışması, onların eylemini gerçekten desteklediğinden değil, işçilerin haklı mücadelesini kendi partisini ANAP'a karşı güçlendirmek için kullanmak istemesinden kaynaklanmaktadır.

Yarın, yanlışlıkla hükümet olduklarında ücretlerin artırılmasını isteyen işçilere şunları söyleyeceklerdir: "Enkaz devrıldı. Biraz daha dişinizi sıkın". Fakat, patronlara dişlerini sıkmalarını söylemeyeceklerdir.

SHP ve DYP'nin savaşa karşı görüşmeleri, gerçekten emperyalistlerin talan savaşına karşı çıktıklarından değildir. ABD'nin karar alma organı gibi hareket eden BM'lerin ka-

yine bu halk düşmanlarıdır.

ÇÖZÜM: BURJUVA PARTİLERİNİN KATILACAĞI BİR ERKEN GENEL SEÇİM DEĞİL, PROLETARYA PARTİSİ ÖNDERLİĞİNDE FAŞİST DÜZENİN YERLE BİR EDİLEREK, YERİNE DEMOKRATİK HALK İKTİDARININ KURULMASIDIR.

SHP ve DYP, egemen sınıf ekonomisinin içinde bulunduğu bunalımın bilincindedirler. Böyle giderse kitlelerin mücadelesinin daha da gelişeceğinden korkmaktadırlar. Çünkü kitleler hareketleri geliştiği zaman, ezilen yığınlar SHP ve DYP'yi de çiğneyip geçeceklerdir. Bunun önüne geçmek için, bugün sık sık "yoksulluk" edebiyatı ve "demokrasiden" söz ediyorlar. ANAP'a akıl veriyorlar. "Bu gidişle ezilenleri ayağa kaldıracaksınız. ondan sonra bu hareketi ezmeniz zor olur" diye uyarıyorlar. Ülkemizi bunalımdan kurtarmanın yolu olarak "erken genel seçim" diyorlar.

Ekonomik ve siyasi bunalımın derinleştiği ülkede, egemensinifların bir kanadı "erken genel seçim" derken, hükümetteki kanadı ise, bunalıma çare olarak "savaş" a girmeyi görüyorlar. Birincisi yumuşak inişle bu-

edecektir. Demokratik hak ve özgürlüklerin gaspı devam edecektir. TC'nin kurulduğu günden beri değişen burjuva partileri olmuştur. Ama, halk üzerindeki baskı ve sömürü devam etmiştir. Özellikle Kürt ulusu üzerindeki baskı ve katliamlar daha da artmıştır. Kürt ulusu yok sayılmış ve soykırım politikası izlenmiştir. SHP ve DYP'de Kürt ulusu üzerindeki baskı ve sömürü devam etmiştir. Özellikle Kürt ulusu üzerindeki baskı ve katliamlar daha da artmıştır. Kürt ulusu yok sayılmış ve soykırım politikası izlenmiştir. SHP ve DYP'de Kürt ulusu üzerindeki baskıların aynen sürmesinden yanadır. Hatta bu konuda ANAP'ı eleştirerek, ANAP'ı az baskı yapmakla suçlamaktadırlar.

Erken genel seçim, halkımız için yeni bir şey getirmeyeceğini belirttik. Halkımız bunu yıllardır kendi pratiğinden de bilmektedir. Özal gider Demirel gelir, Demirel gider İnönü gelir. Ama ezilen hep halkımız olur. Halkımız iktidarı almadığı sürece de egemensinifların seçim oyunları ile halkı ezme politikası devam edecektir. Bazı dönemler ise, seçimlerle halkın mücadelesini durduramazlarsa, askeri cuntalara başı başa getiriyorlar. Şimdi bunu savaş hali uygulamasını getirerek yapmaya çalışıyorlar.

"Sine-i millet" ya da "erken genel seçim" palavraları halkın mücadelesini pasifize ederek muhalefetteki burjuva partilerinin kuyruğuna takmak içindir. Halkın gerçek kurtuluşu ancak ve ancak, proletarya partisi önderliğinde Demokratik Halk İktidarı ile olabilir. Halk, burjuva hükümetlerini, partilerini ve onların cansiperane savundukları devleti yıkıp yerine kendi iktidarlarını kurdukları zaman, sömürü ve baskı kalkacaktır. Kürt ulusu da, o zaman, kendi kaderini özgürce tayin edecektir. Ve Kürt ulusu üzerindeki her türlü tahakküm kalkacak, halklar kardeş olacaktır.

Halkımız, egemen sınıfların temsilcisi bütün partilere karşı meydanlara dökülerek cevap vermelidir. ANAP hükümetine karşı mücadele yükseltilmeli, ama öbür yandan SHP ve DYP gibi, ANAP'tan özünde farklı olmayan partilerin kuyruğuna takılmayı öğütleyen gerici propaganda ve anlayışlara karşı da mücadele etmelidir.

Halkımız, kendi iktidarını kurmak için mücadelesini sürdürecektir.

"Sine-i millet" ya da "erken genel seçim" palavraları halkın mücadelesini pasifize ederek muhalefetteki burjuva partilerinin kuyruğuna takmak içindir.

rarlarına "uyulmasını" söylüyorlar. BM'nin kararları ise savaştan yanadır. Irak'ın Kuveyt'ten çıkarılması için "asker" kullanma kararı almıştır. Bu karara karşı çıkmadan, "savaşa hayır" demek, kitleleri kandırmaktır. Gerçek yüzlerini gizlemektir. ABD emperyalizmine karşı çıkmadan, "savaşa hayır" demek sahtekarlıktır. Halkımızın büyük bir çoğunluğunun savaşa karşı olması, bu partileri de bu yola itmiştir. Ama Irak'tan gelen petrol boru hattının kapatılmasından tüm BM'lerin askeri ve ekonomik tüm ablukalarının uygulanmasına kadar "desteklenmesini" söyleyenler

nalıma çare ararken, ikincisi, yani ANAP kanadı daha sert inişle bunalıma çare arıyorlar. Proletarya her iki seçeneği de reddediyor. Halkımızın refahı ve özgürlüğünün sağlanması, ne de ABD'nin ve petrol zengini Arap şeyhlerinin çıkarları için savaşa girmektedir. Proletarya ve halkımız, devrim diyor. Çünkü, hangi burjuva partisi iktidara gelirse gelsin, halkımızın kaderinde ve yaşamında bir değişiklik olmayacaktır. Yeni iktidara komprador burjuvazi ve toprak ağalarının temsilcileri gelecek ve halkımızı ezme ve sömürmeye devam

FAŞİZMİN UMUDU:

"SAVAŞ", "SAVAŞ HALİ" VE "SAVAŞ EKONOMİSİ"

Celal YILMAZ

Emperyalizme uşaklıkta diğer uşaklara parmak ısırtıracak denli çanak yalayıcısı olan Türk komprador burjuvazisi ve toprak ağaları, içine düştükleri ekonomik ve siyasi bunalımı savaş hali ile çözmeye hazırlanıyorlar. Ülke ekonomisindeki çıkmaz, kitlelerin artan mücadelesi egemenleri köşeye sıkıştırmış, Özellikle işçi sınıfının ve diğer emekçilerin artan mücadelesi, egemenleri derinden sarsmakta ve yeni bir on yıl daha kitleleri karanlığın içine gömmeye çalışmaktadır. Bunun içinde emperyalist tekellerin çıkarlarını Ortadoğu'da korumak için birinci dereceden jandarmalık görevini üstlenmişlerdir. Jandarmalığın karşısında emperyalistlerden alacağı kredi yada kısmen hibe yardımlarla ekonomiyi düzlüğe çıkarmayı hesaplarken, öbür yandan yeni bir askeri cunta döneminin peşindedir. Bu kez 5 generalin yönetiminde bir cunta değil, bizzat sivil görünümde savaş hali ilan ederek bu süreci başlatmaya hazırlanıyorlar.

SAVAŞ EKONOMİSİ HALKI AÇLIĞA MAHKUM EDİYOR

Patron-ağa devleti, halkımızı soymakta sınır tanımıyor. Körfez krizinin arkasına gizlenerek en insafsız sömürüyü kitlelere sunuyor. Körfez krizi olmasa da bu sömürü çarkı aynen devam edecektir. Körfez krizi ile birlikte savaş ekonomisi uygulamaya sokuldu. Kriz koşulları ve emperyalizme uşaklığın getirdiği ek yükler, çok insafsız ve katmerli sömürüler için bir vesile yapıldı.

Irak'a uygulanan ambargoya büyük bir gayretle katılan uşaklar, bundan gelen maddi zarar-

ları ve savaş hazırlığının getirdiği mali yükleri bir ölçüde emperyalist hükümetlerin, uluslararası finans kurumlarının ve körfez'deki petrol şeyhlerinin telafi etmesini istediler. Ama iş kesenin ağzını açmaya gelince, emperyalist finans kurumları ve devletleri ağır aksak davranmaya ve işi yokuşa sürmeye başladılar. Özal'ın krizin dalmı başında ağzı sulanarak istahlı istahlı anlattığı krediler nerdeyse altı ayı geçti hala gelmedi. Geleceği de yok gibi. Emperyalist burjuvazi o kadar enayi değil. Karşılarında elpence divana duran, uşaklık yarısını kimseye kaptırmak istemeyen bir devlete elbette kendi çıkarları doğrultusunda krediler verecektir.

ABD, krizden en büyük zarar gören Mısır, Ürdün ve Türkiye'ye tamınkar yardımların yapılacağını söyleye dursun, batı müttefikleri ve zengin Arap uşaklarından daha çok kendisine yardım sağlıyor. Ben hepimizin çıkarları için bu kadar askeri harcama yapıyorum'diyerek, milyonlarca dolar ödeme yapıyor. Son açıklamalara göre, Batı müttefiklerinden ABD'ye sağlanan yardım dokuz milyar dolar. Türk egemen sınıflarının sözcüsü Özal ise, gelene gidene avuç açıyor, borç bulmak için kapı kapı dolaşıyor. Ama, istediğini bulamadı. Kısmen Almanya ve Japonya'da belli bir miktarda kredi bulabildi. Yani, ABD'nin ve zengin petrol şeyhlerinin verdiği 'hibe' sözü şimdilik lafa duruyor. Kuveyt emiri ise, 'Kuveyt'im alın gerisini merak etmeyin' diyor, ama, bakalım sözünde duracak mı? ABD'ye karşı kuşkusuz sözünde durur da Türkiye gibi efendi uşaklarına ne yapar orası pek belli değil.

Türk egemen sınıfları, Körfez krizini bahane ederek uyguladığı

yüksek vergi ve yeni yeni zamlarla halkın yaşam seviyesini son altı ayda daha da düşürdü. Yeni vergi kanunları getirildi. Ama yine halkın boğazına sarıldılar. Başka kime sarılacaklar ki? ABD'de petrolün litresi 900 liradan satılırken, Türkiye'de 2700 TL civarında satılır oldu. Gazetelerin yazdığına göre petrol fiyatlarını en yüksek düzeyde yansıtan ülke Türkiye. Petrolle zam geldiği zaman direkt diğer tüm mamüllere de otomatikman zam geliyor.

Fiyat artışlarının yarattığı soygunu yetersiz bulan halk düşmanı devlet, KDV oranlarına aşamalı zam getirdi. Temel gıda maddelerinin % 3 olan KDV oranı, ilk elden % 5'e çıktı. 1991 yılının Haziran ayında % 8 olacak. İhraç mallarının KDV oranlarında ise hiç artış yok. Yine % 10 oranında kaldı. Çünkü tüketim maddelerinde % 15 olan KDV oranı % 20 yapılırken, gelecek yıl için ek bir artış görülüyor. Böylece yoksul halkın ödediği KDV oranları bir yılda % 270 arttırılmış oluyor. İlginc bir tarafı sömürücü sınıfların daha ilks yaşam için ödedikleri KDV oranı ise sadece % 35 zam görmüş oluyor. Bütçe açıklarını azaltma konusunda sermaye ve rantiyeye kesiminin gelir vergilerini arttırmayı düşünmeyen faşist devlet, dar gelirli emekçilere yüklenirken yükleniyor. Krizle gelen yüksek fiyat artışlarına karşılık, ücretlilere ise % 15 telafi ücretini layık görüyor.

Bu kadar alçaklık yapılırken Özal ve bakanlar, 'ekonomimiz dayanıklıdır', 'krizi atlatacak gücümüz', 'bu yılın enflasyon oranı % 45'i geçmeyecek' gibi soytarica laflar etmekten geri durmuyorlar. Oysa, resmi istatistikler bile enflasyonun % 60'ları geçtiğini gösteriyor. Gerçek rakamların ise bunun çok üstün-

de olduğu burjuva ekonomistleri tarafından ifade ediliyor.

Ama, başta Zonguldak maden işçileri olmak üzere diğer emekçilerin istemleri ise sürekli geri çevriliyor. Üstelik tehditlerle, "kapatırız ocakları, kahrsınız ortada" diyerek. 50 bine yakın işçidir. çalıştığı bir işyerini kapatmak kolay olamaz. Özellikle kömür ocaklarından bir milyona yakın insanın geçimini sağladığı bir yerin kapatılmasını kimse göze alamaz. "Kapatırız" tehditlen ve işçileri düşük ücret köleliğine razı etmeyi amaçlamaktan başka bir şey değildir.

SINIFLAR ARASINDAKİ EKONOMİK DENGESİZLİK GİDEREK BÜYÜYOR

12 Eylül'den bu yana sınıflar arasındaki ekonomik dengesizlik tam bir uçurum noktasına gelmiştir. Burjuva sınıfı ulusal gelirin aslan payını alırken, yoksul emekçi kesimin her geçen gün ulusal gelirden aldığı pay düşüyor. Bu; izlenen ekonomik politikanın sonucudur. Burjuvazi, "durumumuz iyi" derken,

işçi maliyetini hesaplarken, işçiden kesilen vergiyi hiç hesaplamıyor. Türkiye'deki işçi ücretlerini Avrupa'lı işçilerle kıyaslarken, oradaki enflasyon ile Türkiye'deki enflasyon arasındaki uçurumu unutuyor. Oysa işçiden % 40'lara yakın bir kesinti yapılmaktadır. Avrupa ülkelerinde ise bu oran daha düşüktür. Özal ise, "ekonominin gelişmişliğinden" dem vurarak şişinerek "övdürken" gerçekleri yansıtmamaktadır. Zaten hiç bir zamanda gerçekleri yansıtmadı. İşçileri vahşice sömürmeye devam ettiler. Bugün insanlara açlıktan zehirli mantar yediren bir ekonomiyi ne hakla savunabiliyorlar. Bu düpedüz soytarırlık ve alçaklıktır. Halkı açlığa mahkûm eden bir ekonominin iyi yanı olamaz. Serbest piyasa dedikleri ekonominin halka getirdiği tek refah, vitrinlerde görüpte almadıkları lüks malların dışında bir şey yoktur.

Büyük şehirlerde yaşayan emekçiler tam bir sefalet içindedir. Şehirlerin göbeklerinde yükselen gökdelenler ne yazık ki, gökdelenlerin etrafına saçılmış binlerce gecekondu-larda yoksulluk pençesinde kıvrılan

aldıkları ücretler onları bu hale getirmiştir.

Korfez krizi öncesi ekonominin durumu bu iken, savaşa girildiği takdirde ekonominin durumu ise, bugünkü durumu birkaç defa katlayacak, emekçileri daha da yoksullaştıracaktır. Daha bugünden savaş ekonomisi uygulamaya konmuştur. Bu nedenle de, işçilerin ücret talepleri "çok yüksek" bulunarak tehdit üstüne tehdit yağdırılmaktadır.

Köylülerin durumu ise, şehirde yaşayan yoksul emekçi kesimden pek parlak değildir. Elindeki tarlayı bile ekemez duruma gelen köylüler, şehirlere göç etmektedir. Şehirlere göçün esas nedeni salt sanayileşmeye dayandırmak bir yanılgıdır. Bugün şehirlerde yaşayan büyük bir kesim gündelikçidir. Bir gün iş bulup bir kaç gün boş gezmektedir. Köylüler yoksulluktan göçmektedir. Tarımın modernize olmasından köyünü terk etmektedir. Çünkü, aldığı ürün tarlayı süren traktörün parasını bile zor çıkarmakta. Köylü, "bir iş bulurum" diyerek şehire gelmekte, ne yazık ki, umduğunu bulamayıp, daha da yoksullaşmakta ve perişan olmaktadır.

İŞÇİ HAREKETİNİ VE TOP-LUMSAL MUHALEFETİ "SAVAŞ HALİ" İLE BASTIRMAYI PLANLAYAN EGEMENLER, 12 EYLÜL'Ü AYNEN DEVAM ETTİRMEK İSTİYORLAR!

Ekonomidde savaş halini krizin başından beri uygulayan devlet, şimdi "savaş halini" yürürlüğe sokuyor, işçilerin genel grevini tehdit etmeye başladı. "Her türlü hukuki önlemi" alacaklarından söz ediyorlar. Yani, askeri ve polisiye yöntemlerle önleyeceklerini "ima" ediyorlar.

Egemenlerin şu anda en büyük sıkıntısı işçi hareketidir. İşçi hareketini bastırmak için savaş hali ve dolayısıyla da savaşa umut bağlanmışlardır. Zaten Polis'te savaş haline hazırlanıyor. Daha şimdiden tedbirler alınmış ve kasrının nasıl estirileceğinin hesapları yapılmıştır. Basında çıkan haberlere göre, İstanbul'u "düzlemeye" gelen Mehmet Ağar'da Ocak ayını bekliyormuş. Bunlar, savaş halinin habercisidir. Böylece yeni bir on yıl daha kazanacak egemenler, 12 Eylül bitmeden yeni bir

Hane Halkı

Toplam Gelirden aldığı pay

Birinci yüzde yirmilik nüfus
İkinci yüzde yirmilik nüfus
Üçüncü yüzde yirmilik nüfus
Dördüncü yüzde yirmilik nüfus
Beşinci yüzde yirmilik nüfus

% 5.24
% 9.61
% 14.06
% 21.15
% 49.94
(1987 DİE)

kendi durumuna dile getiriyor. Halkın durumu ise tam bir içler acısı. İşte istatistiki bir kaç örnek:

1987'de durum bu denli uçurumda iken, 1989 Ağustos'unda bu uçurum daha da büyümüştür. En alt gelir alan bölüm % 4'e düşerken, en üst sınıfın ulusal gelirden aldığı pay daha da büyümüş ve % 55'i geçmiştir. Bunlar resmi rakam. Aslında bu istatistikler gerçek durumu yansıtmamakta. En üst sınıfın ulusal gelirden aldığı pay % 60'ları geçmektedir. Kısacası Türkiye'de on milyona yakın bir azınlık gürhür zevk sefa içinde yaşarken, 30 milyonu aşkın insan da yoksulluk içinde debelenmektedir. Geriye kalan orta kesim ise, orta hali bir yaşam sürüyor.

Faşist devletin büyük patronlarından Sabancı Milliyet gazetesinde

insanların öfkelerini bastırmaya yetmiyor. Birkaç milyon insan neonlu ışıkların altında yürürken, milyonlarca emekçi çamurlar içinde yaşamalarını sürdürmeye çalışıyor. Gerçekler bu denli ortada iken, "ekonomimiz iyidir" demek sahtekarlık olmuyor mu?

"Açız" diyen, FAO'dan gıda yardımı isteyen memurları hapse tüküran bir ekonomi, İstanbul Sarıyer gecekondularında yaşayan yoksul ve işsiz halka zehirli mantar yedirterek 25'i aşkın yoksul insanın katliamına neden olan bir ekonominin adı savaş ekonomisidir. Ve bu insanlar "yemeyipte ne yapacağız" diyorlar. Oyle ki, şehirlerde yaşayan yoksul emekçilerin bir çoğu yol parasından tasarruf edebilmek için, işlerine saatlerce yürüyerek gidiyor. Çünkü,

12 Eylül'ü başlatmanın hummalı hazırlıkları içindeler.

Zonguldak maden emekçilerinin başlattığı grev, işçi sınıfına ve toplumun ezilen kesimlerine büyük bir cesaret ve moral verdi. İşçi sınıfının başına bela olan Türk-İş yöneticilerini de genel grev kararı almaya zorladı. Maden ocaklarının kara yüzü insanları, kendilerini tehdit eden faşist devlete iyi bir şamar vurmakla kalmadığı gibi, diğer emekçileri de harekete geçirdi. İşçiler şimdi on yıllık kayıplarını istiyorlar. Faşist Özal patronların bir numaralı sözcüsü olarak, "vermeyiz" diyerek devletin borazanı TRT'de her akşam boy gösteriyor. Hükümet'te aynı telden çalıyor. İşçilere tehdit üstüne tehdit yağdırılıyor. "Milli menfaatler" düşünülmesi gerekiyormuş! Kimin menfaatleri? Patronların. Sabancı Milliyet gazetesinde "ders" veriyor. Her grev döneminde yaptığı gibi yine işçilere yükleniyor. "Akıllı bir iş adamı pozunda". Akıllı olmasına akıllı, ama aklı kendi cebi diğer patronlar için çalışıyor. İşçileri "nasıl sömürebiliriz?", "bu ücretlerle nasıl suskun tutabiliriz?" diye. Sendika ağalarının marifetiyle de "pazarlıkta kurbanlık koyun" olan işçiler oluyor, Sabancı ve onun gibi işçi düşmanları değil.

Patronların Çankaya'daki sözcülerinden tutunda en alttaki sözcülerine kadar hepsi işçi hareketi karşısında tek yumruk oldular. "Gidişat kötü" diyorlar. "Yine grevler başlamış", "80 öncesine dönlüyormuş" vs. vs. Ama hiç biri çıkıpta 300-500 bin liraya geçinilebilir mi? diye sormuyor. Faşist 82 Anayasasının getirdiği yasalarla demokrasi mi olur? Demokratik hak ve özgürlüklerimiz nerede? diye soruyor işçiler. Ve işçi sınıfı Körfez'de petrol şeyhleri ve emperyalist tekellerin tatlı karları için ölmek istemiyoruz da diyorlar.

Devletin, işçilere "suskun durun". 'Aksi takdirde her türlü tedbiri alacağız' demesi, işçi sınıfına karşı saldırganlığını olanca vahşetle ortaya sermesi açısından hiçte kötü olmamıştır. İşçiler karşılarında direk devlet ve onun kolluk güçlerini bulmuşlardır. "Devlet baba" imajının iç yüzünü kavramalarına hizmet etmiştir. Ve işçi sınıfı, devletin cansiperane sarıldığı savaş ve savaş hali faşizmine karşı mücadele etmeden, hiç bir haklarını alamayacakla-

rını da görmüşlerdir. Zaten bugün öne çıkan sorun da budur. *Emperyalist ve gerici savaşa karşı çıkılmadan, savaş hali faşizmi uygulamalarına karşı çıkılmadan ya da bunları engellemeden, hiç bir demokratik hak ve özgürlüğün alınamayacağı gibi, ekonomik hakla da alınamayacaktır. Sorun, ekonomikten çok demokratik. Devletin faşist yüzünün açığa çıkarılıp tüm anti-demokratik uygulamalarına öncelikle mücadele verilmelidir.*

İşçi hareketinin geliştiği şu günlerde, işçilerin ve emekçilerin en büyük kaybı savaş hali hükümlerinin yürürlüğe sokulmasıyla olacaktır. Bu kez, kitleler üzerinde 12 Eylül faşizminden daha saldırgan ve vahşi bir terör estirilecek. Özal klişinin ve onun efendileri olan patronların beklediği de budur. Bu nedenle işçilerin istedikleri ücretleri çok aşırı bularak, toplu sözleşmelerin grevle sonuçlanmasına şimdilik göz yumuyorlar. Onlar da biliyor ki, Türk ekonomisi bu grevleri kaldıramaz. Bunu, savaş hali faşizmiyle işçilerden çıkarmayı planlıyorlar.

KÜRT HALKI, "SAVAŞ" VE "SAVAŞ HALIYLE" KIYIMA UGRATILMAK İSTENİYOR.

Silahlı Kürt ulusal hareketinin başlamasıyla, Kürt ulusu üzerinde var olan baskılar daha da arttı. Son yıllarda ise bu baskıların boyutu arttı ve yer yer katliamlara dönüştürüldü. Kürt köylüleri zorla göçe zorlandı. Göç etmek istemeyenler ve direnenlerin tarlaları ve evleri yakıldı. Hayvanları öldürüldü. Korucu olmayanlar işkencelerden geçirildi. İnsanlara sorgusuz sualsiz karakollar da dayak atıldı ve hala bu uygulamalar vahşi bir şekilde sürüyor. Kürt köylüsünün ve halkının yiyecekleri karneye bağlandı. Köyden köye gidişler dahi izine bağlı. Karakol komutanından izin almadan kimse bir başka yere gidemiyor. Ve utanmadan, faşist devletin sözcükleri "ülkemizde demokrasi" var diyebiliyorlar.

Kürt halkı yıllardır savaş hali uygulamalarıyla yüzyüze. Olağanüstü Hal Uygulaması Kürt halkı için savaş halinden beter duruma getirilmiştir. Özel vali, özel askeri birlikler, özel olarak yetiştirilmiş Latin Amerika'daki ölüm mangalarının

görevini yerine getiren Kontraerilla birlikleri ve özel savaş uygulamaları Kürt halkını sindirmek için katliamlar yapmaktadır. Türk egemenleri Irak'a saldırdıkları zaman Kürt halkı iki ateş arasında kalacak ve tam bir soykırıma tabi tutulacaktır. Egemenler, böylece, Kürt ulusal mücadelesinin de "belini kırmak" amacındadır.

FAŞİST TÜRK DEVLETİNİN HALKIMIZI SAVAŞA SÜREK KATLETMESİNİ ÖNLEMEK İÇİN MEYDANLARA, GENEL GREVE, BOYKOTA, KEPENK VE KONTAK KAPATMAYA!

Savaş hali ya da onun yerine geçecek olağanüstü hal uygulamaları, başta devrimci ve komünistler olmak üzere, tüm emekçiler üzerinde terör estirmek için getirilecektir. Bu nedenle görevimiz, öncelikle emperyalist ve gerici savaşa, savaş ekonomisine ve savaş hali uygulamalarına karşı mücadele emektir.

Komprador burjuvazi ve toprak ağalarının sözcüsü emperyalizmin sadık uşağı Özal klişini durdurmanın yolu; burjuva muhalefetin "Sine-i Millet" oyalamalarıyla olamaz. Onlar her ne kadar savaşa karşı gibi gözükselerde, halka uygulanan baskıları destekliyorlar. Bugün muhalefete oldukları için işçilerden yana gözüktüyorlar. Yarın iktidara geldiklerinde Özal'ın ekonomi-politikasını devam ettireceklerinden kimsenin şüphesi olmasın.

Kendine demokrasinin diyen herkesin görevi faşizmin bu uygulamalarına karşı isyan bayrağını kaldırmak olmalıdır. Bunun en iyi yolu sürekli meydanlara yürümek ve düzenin tüm anti-demokratik uygulamalarına karşı mücadele emektir. İşçi sınıfımızın bugünkü mücadelesiyle bütün emekçiler, aydınlar, öğrenciler, köylüler, memurlar, Kürt halkı birleşmeli ve faşist devletin zulmüne baş kaldırmalıdır. İnsanca yaşamak istiyorsak mücadele etmek zorundayız. Faşist devletin zulüm ve sömürü düzeni yıkılmadan kurtuluşumuz gerçekleşmeyecektir. Daha bugünden bunun karşısına dikilmeli ve proleter devrimci hareketle birleşmelidir. Dağlardaki tüfek sesleri ve şehirlerde kitlesel direnişler, burjuvaziye verilecek en iyi cevap olacaktır.

TÜM BELEDİYE MEMURLARINA;

Arkadaşlar, bilindiği gibi belediye memurları olarak sürdürdüğümüz Grevli Toplu Sözleşmeli Sendika Mücadelemiz % 25 sadaka zammına karşı çıktığımız eylemlerle önemli bir boyut kazanmıştı. İlk dönemler az sayıda arkadaşın dışında olan sendikal mücadelemiz hergün biraz daha kitleselleşmeye doğru giderken NASIL BİR SENDİKA? sorusunu da cevaplamak üzere bizlere yöneltiyordu. NASIL BİR SENDİKA sorusuna verilen cevap bizbelediye memurlarını objektif olarak karşı karşıya getiriyordu. Bu bizlerin art niyetinden kaynaklanmıyordu. Alabildiğine doğal bir ayırım ve ayıklama sürecinin başlangıcıydı. Bundandır ki kimseyi şaşırtmamalıydı. Nitekim şaşırtmadı da. Yaşanan farklılık ve ayıklama sürecinin temel nedeni, sınıf ve kitle sendikacılığını kendine ilke edinmişlerle "sendika olunda nasıl olursa olsun" mantığındaki icazetli tabela sendikacılığın savunucuları arasındaki ilkesel düzeydeki anlayış farkı, baştan beri tüm devrimci demokrat memurlar tarafından bilinmesine rağmen hiç bir zaman yapay ayrılıklar savunulmadı ve başvurulmadı. Çünkü bugünkü tarihsel süreç bize sendikal mücadeleden yana tüm güçleri bir araya getirme ve birlikte hareket etme görevi veriyor. Kendiliğinden yaşanan bu süreçte tüm belediye memurlarıyla birlikte Grevli Toplu Sözleşmeli sendika mücadelesini ön plana çıkarma esas amacımızdır. Ancak bu hiçbir zaman; reformist ve mücadeleyi egemen sınıflara peşkeş çekmeye çalışan icazetli anlayışlarla olduğu gibi "sol Sektör" anlayışlara karşı mücadele etmeyeceğimiz anlamına gelmez. Bu gerekli ve zorunludur Sınıf mücadelesinin bir parçası olan memur örgütlülüğünde sınıfın çıkarını ön planda tutmak ve bundan taviz vermemek bizim temel ilkelerimizden biridir. Bundandır ki biz; her türlü sınıf düşmanı anlayışla bıkmandan usanmadan mücadele etmeye kararlıyız. Sınıf ve kitle sendikacılığında ölümlü kararınaya çalışan, kitlelerin doğru ve sınıfsal yönelimini reformizmle boğarak sömürücü düzenin yedeğine sokmaya çalışan icazetli anlayışlarla olduğu gibi; dar

grupçu, sektir, benmerkezi anlayışların memur mücadelesini parçalamasına ve kitleden soyutlamasına izin vermeyeceğiz.

Memur arkadaşlar; emperyalizme bağımlı hale getirilen ülkemizde tüm ekonomik-siyasi kararların bağımlılık statüsünün bir ürünü olduğunu hepimiz biliyoruz. 10 yıldır uygulanan 24 Ocak kararları ve onun faşist diktatörlüğü ülkemiz emekçilerini tam anlamıyla cendereye sokmuştur. Baskılar, işkenceler, katliamlar, keyfi uygulamaların bini bir para. En ufak demokratik talepler karşısında bile tahammül edemeyen 12 Eylül'ün devamcıları Özal ve Şirekasi bugün, "demokrasi" nutukları atmaktadır. Ancak attığı nutuklara kendisi bile inanmamaktadır. Helv Irak'ın körfezde Kuveyt'i işgaliyle başlayan Körfez krizi Özal'ın arayışta bulamadığı bir durumdur. Bir yarıyla efendilerine ne kadar sadık bir uşak olduğunu göstererek ve bu uşaklığı ipepolitikada kendisi için bir avantaj sayarak övünecek, diğer yarıyla da ülkede var olan ve her gün daha da boyutlanan toplumsal muhalefeti vahşice bastırarak kendine göre "İstikrar" sağlayacak. Savaş Hali ilanı ile birlikte tüm demokratik-kurum vekuruluşlar kapatılacak veya işlevsiz bırakılacak. Doğu ve güneydoğu da Kürt hareketini toplu katliamlarla ortadan kaldırmak için savaş hali faşizmi tando Öza'fa göre bir durumdur. Son zamanlarda da ülke genelinde uygu-

lamayı düşündükleri olağan üstü hal var. Bu da yine toplumsal muhalefete karşı düşünülmektedir. Özellikle de sömürü ve zulüm düzenlerini tehdit eden hareketlere karşı tam anlamıyla bir seferberlik başlamış ve sürdürmektedir.

Arkadaşlar; en küçük ekonomik-demokratik hak talebinin kanla bastırıldığı bir ülkede yaşıyoruz. Bunu hiçbir zaman unutmayalım. Bundandır ki egemenler kendi düzenlerine yönelecek ve onu tehdit edecek bir oluşuma veya harekete izin vermeyeceklerdir. Bu, gün gibi açık bir durumdur. Egemenlerden hak almanın yolu, tabanın örgütlü gücünü doğru zaman ve yerlerde kitlesel olarak harekete geçirmekle mümkündür. Aksi durumda bugün sürdürdüğümüz grevli toplu sözleşmeli sendika hakkını elde etmek mümkün değildir. "Hak verilmez alınır" ilkesine bugün daha fazla sarılmaktayız. Bu bizim bir takım yasal boşlukları zorlamayacağımız ve bunları kullanmayacağımız anlamına gelmez. Ancak esas olarak bizler, tabandan yarattığımız örgütlü gücümüze ve militan mücadelemize dayanmak ve güvenmek zorundayız. Grevli toplu sözleşmeli sendika hakkımızı egemenlerin kısa vadede vermeyecekleri açıktır. Çok zorlandıklarında ise bizim icazetli tabela sendikacılarımızı ön plana çıkaracak ve onları bize karşı kullanacakları da açıktır. İcazetçilerimizde bugün onun peşindeler. Egemenlerin

Devrimci-Demokrat Kamuoyuna Bayram Türkmen

Fatsa Sakargeniz doğumlu. 12 Eylül 1980'de tutuklanıp, arasıyla Fatsa Et-Balık işkence merkezi, Perşembe gözetimi evi, Efnli Cezaevi, Amasya Cezaevi ve Erzincan Cezaevinde toplam 8 yıl tutuklu kaldı. Ötek Fatsa Et-Balık işkencehanesinde, gerekse diğer cezaevlerinde yapılan ağır işkence ve insanlık dışı uygulamalar sonucu iki böbreği de çalışmaz hale gelmiştir. Şu anlar gördüğü tedavi haftada 2 kez diyaliz makinesine bağ-

lanmakla sınırlıdır. Daha kesin bir çözüm için Böbrek Nakli gerekmektedir. Ancak ekonomik gücü buna el vermiyor. Bundan ötürü bir yardımına ve dayanışma kampanyası başlatılmıştır.

Tüm devrimci-demokrat ve duyarlı insanları Bayram Türkmen'e sahip çıkmaya ve kampanyaya katılmaya çağırıyoruz.

Fatsa İş Bankası Şubesi
Hesap No:

toplumsal baskıya daha fazla dayanamamaları sonucu vermek zorunda kalacakları Tabelayı hemen kapmanın sabırsızlığını yaşayanları hepimiz biliyor ve görüyoruz. Bana izin vermedeceğiz.

Arkadaşlar, baştan beri Grevli toplu sözleşmeli sınıf ve kitle sendikacılığı anlayışını tüm karşı anlayışlara rağmen hep birlikte savunduk. Özellikle ilkesel düzeydeki konulardan taviz verilmedi. Grevli toplu sözleşmeli sendikal mücadelede; alabildiğine geniş katılım, demokratik işleyiş tarzı, tabanın söz ve karar sahibi olması ilkesi, vb. vb. vazgeçilmez konular olarak savunulması, aynı zamanda uygulanması gerekir. Eğer bu ilkeler savunulmuyorsa veya savunulduğu halde uygulanmıyorsa da burada sınıf ve kitle sendikacılığından bahsedilemez. Sarı ve gerici sendikaların anti-demokratik yöntemlerle, basıvurdıkları entrika ve üçkağıtlılıklarla nasıl işçilerin mücadelesini sattıklarını ama buna rağmen nasıl koltuklarını koruduklarını hepimiz biliyoruz. Onların farklı olmasını beklemek zaten saçlık olur. Zira onların sınıf ve kitle sendikacılığı demokratik katılım, tabanın söz ve karar sahibi haline gelmesi vb. şeklinde iddiaları yoktur. Ancak bizlerin bu iddiaları var ve bunları uygulamakta da kararlıyız. Buna karşı çıkan ve bu ilkeleri kendi grup çıkarı veya koltuk çıkarı için kullanan her kim olursa olsun tüm memur kitleleriyle birlikte hesap soracağız. Bu anlayış sahibi arkadaşlarımız yola gelene kadar, savunduklarına ve kitleye saygı göstererek özleştirisini yapana kadar da peşini bırakmayacağız. Amacımız bu arkadaşlarımızı yıpratmak değil. Sorunumuz şu ya da bu arkadaşın sorunu değil. Burada esas olan ilkelerin savunulması; sınıf ve kitle sendikacılığı düşüncesinin yerleştirilmesidir. Özellikle ülkemizde ilk kez böyle ciddi bir sendikalaşma talebiyle kitlelerin harekete geçtiği bir dönemde ilkeleri savunmak ve doğruları egemen hale getirmek tarihsel bir görevdir. Bu görevi yerine getirmekten kaçınarak bir takım kısa vadeli (kişisel veya grupsal) çıkarlar peşinde olan arkadaşlarımız tarih önünde suçludurlar.

BELEDİYE MEMURLARI, EMEKÇİ ARKADAŞLAR;

8 Aralık 90 günü Belediye çalış-

anlarının sendika yürütme komitesini kurucular kurultayını yaptı. Bu sürecin kitlesel olarak aşılması hepimizin çabasıyla gerçekleşti. Ancak burada sorgulanması gereken yanlış anlayışları ön plana çıkartıp hesap sormak zorundayız. Çünkü biz devrimci-demokrat memurlar olarak böylesi ilkesel düzeydeki yanlışlara göz yumamayız. Ayrıca tüm memur arkadaşların ve SYK üyelerinin de bu konuda samimice kendilerini sorgulamalarını istiyoruz.

1 Aralık 90'da yapılan kamu çalışanları sendikal haklar sempozyumundan sonra SYK üyesi arkadaşlar bir araya geliyor vebelli pazarlıklar sonucu kendi aralarında 5 kişiyi kurucular kurultayında sendika yönetimine seçmek için anlaşıyorlar. Buradan hiç kimsenin haberi olmuyor. Gerekçeleride şu: "Fazla zamanımız yoktu, karışıklık olmasın, ayrılık olmasın" vb. vb. arkadaşların büyük bir medeni cesaretle sahip olduklarını teslim etmek gerekir. Daha sonra konuşulduğunda da bunun yanlış olduğunu, belli pazarlıkların ürünü olduğunu, Ankara'nın zorlamasıyla olduğunu söylemelerine rağmen kurultay da samimi ve dürüst biri çıkıp "arkadaşlar biz yanlış yaptık. Bunun sakıncaları şunlardır. Doğru olanda şudur" demediler. Bu, o arkadaşların sınıf ve kitle sendikacılığını, tabanın söz ve karar sahibi olması, demokratik katılım ve demokratik işleyiş ilkelerinden en ufak birşey anlamadıklarının çok açık bir göstergesidir. Yada grup çıkarı peşinde koşanların basıvurduğu yöntemidir. Veya koltuk sevdalı arkadaşların tüm ilkeleri çiğnemesidir. Aynı zamanda sendika ağırlığına soyunan arkadaşların mantığıdır. Şimdi sormak gerekmez mi? SYK'nın seçtiği 5 kişi hangimizin temsilcisi? Demokratik katılım nerede? 25 kişinin anlaşp belli pazarlıklarla 5 kişiyi seçmesi doğrusu Özal'ın demokrasisini bile solda sıfır bırakıyor. Demokratik işleyiş anlayışınız Şevket Yılmaz'dan hiçe farklı değil. Bu anti-demokratik anlayışın sahipleri çıkıp kitleye özleştirisini yapmalılar. Birlik adına ilkeleri çiğneyen bu arkadaşlar tabanın birliğini mi yoksa çeşitli düşünce temsilcilerinin birliğini mi savunuyorlar? Bunu açıklamalılar. Görülüyor ki arkadaşların tabanın örgütlü birliği diye bir sorunu yok. Onların tüm derdi çeşitli düşünce temsilcilerinin "birliğini" korumak. Böyle bir birliğin sınıf ve

kitle sendikacılığıyla alakası yoktur. Bu Türk-iş mantığının masa başında ki ve entrikalarla sağladığı "Birlik" in buradaki yansımasıdır. Bu tüm SYK üyesi arkadaşların Bemsen'e yönelttikleri "anti-demokratik", "grupçu" suçlamasının aynısıdır. Şimdi cevap versin arkadaşlarımız. Senin yönteminle Bem-Sen'in yönetimi arasındaki fark nedir? Bem-Sen, grup temsilcilerine şunu diyordu: "bir tane adamını belirle yönetime alalım" şimdi sayın arkadaşlarımız bundan farklı olarak yaptıkları şeyler olduğunu söylüyorlar. Efendim "biz belirledik ama tabanın oyuna sunduk." Evet arkadaşlar, bu demokrasi anlayışınıza hayran kaldık doğrusu! Bu anlayışla kurultaya geldiğinizde aletcele protokol ve masa başında pazarlıklar sonucu oluşturduğunuz Yönetim Kurulu'nun kurucu üyelere dayatarak "demokrasi" örneği verdiniz!

Bunu yaparken de hiç utanmadınız, sıkılmadınız. Demek ki sizin kişiliğiniz ve mücadele anlayışınız buymuş... Eğer aksi olsaydı biraz sıkıldınız. Ya da çıkar, açıktan özleştirisini yapardınız. Tüm bunlarla başbaşa bırakalım sizi. Biraz samimi ve dürüst olmaya çalışmalısınız.

Arkadaşlar; bu anti-demokratik uygulama ve anlayışlardan bir çoğumuzun haberi olmadı. Bizden habersiz "protokol"ler imzalanıyor, masa başında pazarlıklar yapılıyor. Burada da bizim çıkarlarımız değil, kişilerin koltuk özelemleri ve grupların parsa toplaması ön planda. Tüm bu yanlış anlayışlara karşı mücadelede tavizsiz olmak zorundayız. Anlayış sahiplerinden hesap sorarak, sınıf ve kitle sendikacılığı anlayışına sahip katılım ve hayata geçirmek için başta devrimci-demokrat memurlar olmak üzere hep birlikte öne atılalım.

-Kahrolsan Sömürü ve Zulüm Düzeni!

-Yaşasın Grevli Toplu-Sözleşmeli Sendika Mücadelemiz!

-Anti-Demokratik ve Darbeci Anlayıştan Hesap Soralım!

-Yeni Sendika Ağalığına Hayır!

-Söz ve Karar Sahibi Olma Haklarımız Engellenemez!

-Yaşasın Memurların İlkel Birliği ve Mücadelesi!

-Yaşasın Altın Çağ Mücadelemiz!

**Aralık 90 -
Devrimci-Demokrat
Memurlar Birliği**

HALK İÇİNDEKİ ÇELİŞKİLERİN ÇÖZÜMÜNDE BAŞVURULAN ŞİDDET ÇÖZÜMSÜZLÜKTÜR

Bulunduğumuz Çanakkale E Tipi Cezaevinde, 30 Eylül günü öğle sonrası Dev-Solcuların kaldığı D/7 koğuşundan temsilcileri aracılığıyla yayılan bir haber, kısa zamanda genel bir çok dalga-ya yarattı. Devrimci Sol temsilcisinin ayaküstü ve çok kısa bir biçimde diğer temsilcilere ulaştığı bu habere göre, "provokatör, komplocu bir hain olan Ali Akgün, örgütün aldığı merkezi karar uyarınca ölümle cezalandırılmıştır." Yani olay, ani gelişen bir tartışma veya kavga sonucu gerçekleşen bir olay değil, planlanmış ve soğukkanlılıkla uygulanan bir öldürme olayıydı. Devrimci Sol temsilcisinden bu olaya ilişkin resmi açıklamaları istendiğinde, sözlü olarak ileri sürülen gerekçeleri ve başka kanıtları da içerecek resmî yazıyı birkaç gün içinde dağıtacaklarını söylediler.

İlk anda, cezaevinde bulunan tüm siyasetlerin ortak yönelimiyle, olayın gerekçeleri ve sözlü olarak isnat edilen "provakatör, komplocu" vb. gibi suçlamaların kanıtları resmen ve yazılı olarak iletilmeyecek "Devrimci Sol ile olan ilişkilerin askıya alınarak dondurulması, Devrimci Sol'un siyasal platformu dışında bırakılması ve Genel Temsilcisinin görevinden alınması" kararı alındı ve bu karar Ali Akgün'ün devrimci ve direnişçi bir kişi olarak tanındığı, bu bağlamda, aksi kanıtlanmadıkça ve resmen açıklanmadıkça olayın bir devrimcinin yine devrimci bir örgüt tarafından öldürülmesi olarak değerlendirileceği ve bu değerlendirmeye uygun davranılacağı biçimindeki gerekçeleriyle birlikte Devrimci Sol'a iletilti.

Bu ortak tavrı belirleme tartışmaları sırasında, olayın yarattığı etkinin kişi ya da gruplardaki boyutlarına göre, bu olayı kınama, protesto etme ve derhal tavırlar koyma noktasında, örneğin slogan ahlması gibi öneriler geldiyse de, düşman güçler tarafından öldürülen bir devrimciye sahip çıkma biçimiyle, dost güçler tarafından öldürülen bir devrimciye sahip çıkma biçiminin bir ve aynı olmayabileceği bilinciyle hareket edilerek, sonuçta bir saygı duruşu yapılması benimsendi ve uygulandı. Yani sıra, yine aksi kanıtlarıncaya değin geçerliliğini koruyacak olan mevcut değerlendirmenin ve devrimci sorumluluğunun bir gereği olarak, Ali Akgün'ün cezasini almayacağına dair bir kararın alınması, 196 imzalı, ona sahip çıkıldığına vurgulayan bir mektup verildi. Aksi bir davranışın tersi kanıtlanıncaya değin geçerliliğini koruyacak olan mevcut değerlendirmeyle çelişeceği ve devrimci olarak kabul edilen bir kişinin cezasini orta yerde bırakmak anlamına geleceği son derece açık.

Ali Akgün'ün Devrimci Sol'a siyasi ve ideolojik noktalardaki bir takım farklılıkları da içeren çok çeşitli problemleri ve tartışmaları olduğu biliniyor, ancak öldürülmeyi hak edecek derecede bir suçlu olduğuna dair kuşku bir durum ya da kanıt oluşmamıştı. Evet, olayı bir kaç ay öncesinde Ali Akgün'ün "Devrimci Sol'a bağlayıcı bir ilişkisinin kalmadığı" resmen açıklanmıştı, fakat buna rağmen Devrimci Solcuların koğuşunda ve onların komitelerinde kalmasını engelleniyordu bu... Böylece, hiçdeğilse onun "halktan bir kişi" olarak DS tarafından kabulü gayet net bir yaklaşım olarak yansıyor. Zaten bu arada Ali Akgün diğer devrimci gruplar ve kişilerle, onlar da Ali Akgün'le çeşitli düzeylerde ilişkiler içindeydiler ve hiç kuşku bir görüşülme vermiyordu. Yine de, bizlerin bilmediği veya bilemeyeceği kimi durumlar ve böylesine ciddi bir olayı hakkı çıkarabilecek kimi kanıt ve kanıtlar olabileceği varsayımıyla özetlediğimiz çerçevede kalan ihtiyatlı bir tavır benimsendi. Ancak, şu açıktır ki, devrimciliğinin aksi kanıtlanıncaya kadar Ali Akgün'e sahip çıkılması ve öldürülmesine tepki gösterilmesi devrimci sorumluluğun bir gereğidir. İhtiyatlı davranmak, tarafsızlaşmak ve hiç bir tepki göstermemek anlamına gelmezdi ve Devrimci Sol'un bizleri tepkisizliğe sürüklenme tavrı benimsenemezdi.

Ardından yapılacağı söylenen yazılı açıklamanın giderek gecikmesi ve Devrimci Sol tarafından verilen sürenin de dolması üzerine daha fazla bekletilmeden artık kamuoyuna da yansımış bulunan bu olay karşısındaki tepkimizi yansıtmaya zorunluluğu doğdu ve bu zorunluluğun bir sonucu olarak Ali Akgün'e sahip çıkıldığına belirten bir ilan verildi. 4 Ekim tarihinde dağıtılan ve içeriğine aşağıda değineceğimiz Devrimci Sol imzalı resmi açıklamanın sonrasında ise, bizim ve altında imzası bulunan diğer siyasi yapıların ortak olaya yaklaşımlarını daha geniş olarak ele alan ve bu yaklaşımı da kamuoyuna yansıtmayı hedefleyen bir bildiri hazırlanarak basına verildi. (Bakınız Yüzyıl Dergisi, s. 12)

4 Ekim tarihinde dağıtılan Devrimci Sol imzalı iki sayfalık resmi açıklamada Ali Akgün'ün öldürülmesini gerektiren "suçları" 15 maddede toplanmış. Açıklamada özetle; Ali Akgün'ün değişik tarihlerde, "Yetkisi olmadığı halde örgüt kararı yalanıyla soygun örgütlediği ve bu eylemin başarısızlığı ardından cezalandırılıp sıradan sınıpaltılan konumuna indirildiği; Elazığ cezaevinde örgütleyici fonksiyonu da olan kaçışın ardından yöneticileri karalandığı ve misyonlar üstlendiği; yetki istediği ve verilmesince polise faaliyetlere giriştiği; 1983 sonrasında bir çete kurmaya çalıştığı ve polis denilen kişileri çevresine toplayarak, ajan-muhbir diye bilinen şüpheli kişileri yanına alarak açık karşı-devrimci bir çalışma içine girdiği; Devrimci Sol'u böylece adam gözüyle bakıldığı için polis tarafından korunmuş ve polisin icazetinde komplo tezgahladığı; Paşa Güven ile işbirliği içine girdiği; 1985'te tesadüfen yakalandığı ve polisin firarı olmasa ve kesinleşmiş cezası bulunmasından dolayı istemeyerek de olsa tutuklandığı; ihanet tavrı ortada iken cezaevinde insani ilişkiyi sürdürme adına liberal bir tavır takınması yüzünden komün ilişkilerine alındığı; özür dilemeyi ve pişmanlık göstermeyi reddettiği gibi, başkalarını suçladığı ve yalan söylediği; 1989 yılında hakkında soruşturma açıldığı ve bunun aylarca sürdüğü, soruşturma bitinceye kadar komünde kalmaya istenmesine rağmen komünden ayrıldığı ve koğuştan da gitmeye karar verdiği, ama bu olanağı bulmadan cezalandırıldığı" vs. belirtiliyor.

Çok açık bir biçimde görüleceği gibi, burada kanıtlar değil bir takım iddialar vardır ve dikkatle incelendiğinde, bunlar, kendi içinde çelişen, bu anlamda

yeterli derecede inandırıcı olmayan iddialardır. İddiaların bir kanıt ve gerçekmiş gibi sunulması taktiği, halk dilinde "çamur at izi kalır" anlayışının tipik bir yansımasıdır. İddiaların tartışılması elbetteki mümkündür, ancak inandırıcı ya da tersi iddiaları çürüten olumabimesi için, bunların elle tutulur somut kanıtlarla güçlendirilmesi gerekir. Herkes tarafından devrimci olarak bilinen ve öyle tanınan birinin öldürülmesi, böylesi içi doldurulmuş ve elle tutulur somut kanıtlarla desteklenmemiş iddialarla izah edilemez. Edilmeye çalışılması durumundaysa, kimse den buna körü körüne inanması beklenemez. Kaldı ki, bugün en gerici burjuva hukuk anlayışında dahi, suçlanan iddialar karşısında ne dediği de ortaya konur, konmak zorundadır. Oysa Devrimci Sol hiç bir kanıt sunmadan ve öldürülen kişinin (varsa) savunmasını açıklamadan kendi iddialarına herkesi inandırmak ve tavrına ortak etmek istemektedir. Devrimci yargı ve adalet bu kadar basitleştirilemez!

Şimdi iddialara geçelim; öncelikle Ali Akgün'ün 12 Eylül öncesinde "sıradan sempoiztan konumuna indirildiği" açıklanıyor. Ve bu "sıradan sempoiztan"ın 1983'te "açık bir karşı-devrimci tavır içine girdiği" söyleniyor. Ama bu "açık bir karşı-devrimci çalışma" içindeki "sıradan sempoiztan"ın diğer devrimci gruplarla, bazen Devrimci Sol'u temsilen, bazen Devrimci Sol'un komün ilişkisi olarak ilişkiler geliştirmesine ve bazen de bazı eylemlerin aktif örgütleyici olmasına göz yumuluyor! Başka yerdeki başka kişi veya kişileri "insani ilişkileri sürdürme adına" liberal bir tavır takınmakla eleştirenler, onu yıllarca Devrimci Sol'un bir başka yerdiki (Çanakkale'deki) komün ilişkisi içine almakta bir mahsur görmüyorlar ve dedikleri gibi, Ali Akgün olaydan kısa bir süre önce komünden kendi isteğiyle ayrılıyor. Yani hem "açıkça karşı-devrimci bir faaliyet içinde" olduğu için komüne alınması liberalizmle eleştireceksin, hem de komünden ayrıldığı için suçlayacaksın! Bu nedir, tutarlılık mı, yoksa acı bir komedi mi?

Devrimci Sol'a sorulması gerek; 1983'ten beri "açık karşı-devrimci çalışma içine girdi"ği saptanan Ali Akgün'ün 7 yıl boyunca devrime ve örgütümüze zarar vermesine niçin göz yumdunuz? Yok, göz yummadıysanız bu "açık karşı-devrimci çalışma"yı kendi dışımızdaki devrimci gruplara da yansıtmamak için almalara niye yardımcı olmadınız? 83'de "açık karşı-devrimci bir çalışma içinde olduğu" anlaşılan Ali Akgün için ta 1989'da "yeni bir soruşturma açmaya" neden gerek gördünüz? Ve hakkında 1983'ten bu yana "açık karşı-devrimci çalışma içinde olduğu" kanıt

ve inancında olduğunuz ve "komplocu, provakalör" vb. olmakla suçlayarak 1989'da "yeni bir soruşturma" açma ihtiyacı duyduğunuz bu kişinin daha öncesinde Bursa cezaevindeki, 1989'da ise Çanakkale'deki tünel faaliyetlerinde aktif bir rol oynamasına hangi mantıkla izin verdiniz? Çanakkale'deki faaliyet başlamadan önce, faaliyet içinde yer alan herkese okuduğu gibi, size de "içinizde güvenmediğiniz biri ya da birileri var mı?" diye sorulduğunda, şüphede bile olsa Ali Akgün'ü göstermekten niye kaçındınız? Eğer Ali Akgün dediğiniz gibi gerçekten bir "provakalör" olsaydı ve onlarca devrimcinin yaşamının söz konusu olduğu bu faaliyetleri provake etseydi, bunun hesabını nasıl vercektiniz? Ya da verebilecek miydiniz? Ali Akgün'ün 3. maddede söz ettiğiniz "polisliye faaliyetleri", nelerdir? 4. maddede ilişki içinde olduğu söylenen "şâibeli, hatta polis denilen", ama bu betimlemelerden ne oldukları tam olarak anlaşılmayan kişilerin polislikleri kesinleşmiş midir, yoksa "şâibe" düzeyinde mi kalmıştır? "Şâibe" düzeyinde kaldığı anlaşılan bu kişilerle ilişkileri neyi kanıtlatabilir? Şu tipik bildiğimiz "bölücü bir çete" suçlamasını mı? Yine 7, 8 ve 9. maddelerde sıralanan Ali Akgün'ün Paşa Güven ile ilişkisi, onun öldürülmesi için ne tür bir gerekçe olabilir? Paşa Güven'i ve onunla ilişki içinde olan diğer insanları da öldürmeyi mi düşünüyorsunuz? vb., vb.?

Kuşkusuz sorular çoğaltılabilir. Sormak ve yanıtlarını istemekse en doğal hakkımızdır. Bu olay, "örgüt içi bir sorun" olarak ıbrah edilcek bir durum olarak nitelenemez. Çünkü ta baştan, 12 Eylül öncesinden beri örgüt dışına konmuş ve 1983'ten itibaren "açık karşı-devrimci çalışma içinde" olduğu anlaşılmış birinin öldürülmesi "örgüt içi bir sorun" olamaz; bu tüm devrimcileri doğrudan ilgilendiren bir sorundur. Her biri tartışma götürür iddiaların kanıtları (tabii ki varsa) tüm devrimci örgütlere ve kamuoyuna açıklanmak zorundadır. Devrimci Sol'un mevcut iddiaları, bu haliyle kaldıkça, halen devrimci bir kişi olduğuna inandığımız Ali Akgün hakkındaki düşüncemizi değiştirmeye ve aksi yönde düşünmemizi sağlamaya yeterli olamamaktadır. Bu anlamda Devrimci Sol, inandırıcı kanıtların yansısı, tüm iddiaları reddettiğini söyleyen Ali Akgün'ün mutlaka varolması gereken yazılı ifadesini de (gizlilik arzeden isim, yer ve/veya varsa dışı tutulurak) yayınlamak zorundadır. Ve yine DS, özellikle 1983'ten beri "açık karşı-devrimci çalışma içinde olduğunu" iddia ettiği Ali Akgün'ün gerek kendi örgütüne, gerekse de dolaylı da olsa devrimci harekete "zarar" vermesine bugüne dek neden ve nasıl engel olunmadığını, hangi yapsal veya ideolojik zaafların bunu engelledi-

ğini de açıklamak, yaptığımız doğru olduğuna inansa bile, hiç değilse bu konuda özeleştiri vermek yükümlülüğündedir. Dahası, eğer Ali Akgün dedikleri gibi "provakalör-komplocu" idiyse ve bundan kuşkuları yoktuysa, böyle birini cezalandırmadan önce buradaki siyasi yapılmaları durumu niçin açmamışlardı? Koğuştan gidecek diye daha soruşturması bilmeden (eğer ortada bir soruşturma varsa), "Aman elimizde kaçırılmayalım!" telaşıyla, tam da kendilerinin başkalarına söylemeye pek meraklı oldukları şekliyle "yangından mal kaçırmasına" davranmalarına gerek yoktu. Devrimci adalet Devrimci Sol'un tekelinde değildir. Ve nereye kaçarsa kaçsın, isterse içinenin deliğine saklansın, devrimci adalet suçluya bulur ve hak ettiği cezayı uygular. Dolayısıyla, infaz kararını diğer devrimcilere açmadan, bir öldürülmeye getirerek karşımıza çıkarma çabaları onların bu eylemi meşru ve haklı gösterecek hiç bir kanıtları olmadığının açık delilidir.

Lafı fazla uzatmaya gerek yok. Zaten olayında tartışılacak bir yanı ve Devrimci Sol'un da şu ana dek söylediklerinden fazla söyleyebilecek bir şeyi yok. Bir devrimci, bir başka devrimci grup tarafından siyasi bir cinayete kurban edilmiştir. Bu çok nettir. Yukarıda sıraladığımız ve daha fazlasının da sıralanmasının mümkün olduğu soruları tartışmak için sormuyoruz. Biz onları hatalarını yeniden düşünmeye ve tüm halka bu ağır hataların hesabını vermeye davet ediyoruz, hepsi bu. Bu hakkımızdır. Elbette bu konuda özeleştiri verip vermemek kendilerinin bileceği bir şeydir. Kaldı ki, hiç bir özeleştiri Ali Akgün'ü geri getirmeyecektir. Telifisi mümkün olmayan hatalardandır bu. Ancak, bu konuda özeleştiri vermemeleri bu olayın münferit bir olay olarak kalması şansını doğurabilecek ve tüm dileğimiz de budur. Bu tür olaylara ve hele tekrara göz yumulamaz, ki tekrarı halinde tepkimiz de çok daha sert olacaktır. Yapılması gereken, bu tip olaylara kaynak olan ya da olabilecek nedenleri tutuzlukla arayıp bulmak, sorgulamak ve asıl temeldeki ideolojik, siyasi ve örgütsel zaafları derhal gidermektir. Hiç bir farklı ses ve davranış tahammülü olmayan, örgüt içi demokrasiyi bir türlü hazmedemeyen ve ideolojik farklılıklarda zor yollarla çözüm arayarak aslında çözümsüzlüğü tıfleten küçük-burjuva sektör yaklaşımları açıktır ki devrime değil karşı-devrime hizmet eder. Bu anlamda, bu tür yaklaşımlarla ve olgularla mücadele etmek sebep ve sonuçlarının teshirine yönelmek devrimci bir görevdir.

Çanakkale Cezaevindeki
TKP/ML Tutsakları

Körfez'de Son Durum ve Körfez Krizi'ne Yaklaşım Bazı Hatalar

ABD emperyalizminin sözcüsü durumunda olan Birleşmiş Milletler (BM) Güvenlik Konseyi'nin Irak'ın Kuveyt'ten çıkmasına tanıdığı süre yakınlaştıkça savaş bulutları artıyor. BM Güvenlik Konseyi 15 Ocak'a kadar süre tanımıştı. Bu sürede Irak faşist diktatörlüğü işgal ve ilhak ettiği Kuveyt'ten geri çekilmezse zorla, savaşla çıkaracaklarını söylemişlerdi. Bu amaçla ve Körfez'de etkinliğini arttırmak amacıyla bölgeye modern donatılı yüzbinlerce asker yığıldı. Sadece ABD emperyalizminin bugüne kadar yığıldığı asker sayısı 345 bindir, bu ay sonlarına kadar bu sayının 430 bini bulacağı yazılmakta. Bunun yanı sıra İngiliz, Fransız emperyalistleri başta olmak üzere hemen hemen bütün emperyalistler ve bölgedeki emperyalist uşakları çoğu ülke de herbiri Körfez'e binlerce, onbinlerce asker yığıldı. Rus ve Japon emperyalistleri asker yollamadı ama askeri ablukayı uygulayanları her açıdan desteklemektedirler. Gerçi Rusya'nın bölgede gelişmiş iki-üç savaş gemisi var. Ama kendi dertine düştüğü için Körfez'e ayrıca asker göndermedi.

Körfez'e askeri yığmak yapanlar en gelişmiş konvansiyonel silahlarla donatılarak en iyi eğitilmiş cephelerini yollamakla kalmadılar, tabii kimyasal nükleer silahlarla donatılmış, en gelişmiş savaş uçakları, en geliş-

miş savaş gemileri ve benzerinde yollamışlardır. Hepside ABD ve diğer büyük emperyalistlerin onayını almadan işgale girişmiş küçük bir haydutlu cezalandırmak için bekliyor. Bölgedeki askeri yığınak Suudi Arabistan ve kismende Birleşik Arap Emirliği'nde konumlandırılmıştır. Bundan da adeta anlaşmalı bir işgal söz konusudur. Körfez bir barut fıçısı gibidir.

Körfez krizi diye bilinen Irak'ın Kuveyt'i işgaliyle başlayan ve hemen bütün emperyalistlerin ve bölgedeki uşaklarının askeri abluka uyguladığı coğrafya bölgesinde yarattığı durumdur. Başta ABD emperyalisti olmak üzere emperyalistler Irak'ın Kuveyt'i işgaline son vermesini istiyor ve zorluyor. Hergün yeni bir tehditle Irak'ı sıkıştırmaktadırlar. Bu emperyalist ve gerici faşist güçlerin işgallere karşı olduklarından dolayı bunu yapmadıklarını söylemeye gerek yok sanıyoruz. Onların karşı çıktığı ABD başta olmak üzere emperyalizmin, kuklası bir devletia pazarına iteatsizlik gösteren kendi uşakları faşist Saddam önderliğindeki Irak egemen güçlerince işgale girişmesidir. Onların önüne geçmek istediği uşaklarının iteatsizlik yapması, kendi sömürü alanını bir başka uşağın zorla ele geçirmesidir vs. Bu konulara daha önceki yazılarımızda değinildiği için burda durmayacağız...

Bugün gelinen noktada ABD, dünya ve kendi kamuoyunda haklı gözükmek ve destek almak için Irak'ı Kuveyt'ten çıkması için bütün diplomatik yolları denediği havası vermeye çalışıyor. Görüşmeler için dayattığı koşullar faşist Saddam tarafından kabul edilmeyecek koşullardır. Onun egemen sınıflarını Kuveyt'i işgale zorlayan zor durumdaki ekonomik koşullardır. Ekonomik koşullar siyasi üst yapıya emperyalist efendilerine daha da büyük yıkım sağlayacak tavizler verme ya da onu da yapmayarak içte yıkımını hızlandırmaya zorluyordu ve Saddam'ı o sertivene itti. Şimdi ABD, Saddam'ı sertiveninden vazgeçmesini istiyor. Saddam'ın bunu kabullenmesi halinde peşinden bölgeye gönderilen askeri güçlerin harcamalarının yükünü, Saddam'ın neden olduğu Kuveyt'in ekonomik kaybını Saddam'a yükleyecek. Bununla da yetinmeyecek elindeki kimyasal silahları, stokları ve üretimini yasaklamayı, askeri gücünü sınırlamayı dayatacaktır. Saddam'ında alaşağı edilmesini vs. Saddam'da bunları bildiği için bu haliyle boyun eğmemektedir. Boyun eğmesi onun sonu olur. Bu nedenle Saddam, "yenileceksekte savaşarak onurumuzla yenilirim" düşüncesiyle ABD'nin sözcüsü BM'lerin getirdiği önerileri reddetmektedir. Son anda karşılıklı ta-

vizler olmasa çekilmeyeceği gözük-mektedir. Bush da ABD emperyaliz-minin çıkarlarına ve büyük devlet şövenizmi gururundan geri adım at-mamaktadır. Geri adım atması halin-de izni dışında bütün işsizliklerin şurda ya da burda meydana gelece-ğinden korkmaktadır. Ayrıca kendi kamuoyunda desteğini yitirir, dünya-da "büyük devlet" otoritesi sarsılır diye düşünmektedir. Bugün hala her iki taraf da taviz vermemekte ve ve-recek gibi gözükmemektedir. Karşı-lık tehditler sürmektedir. Askeri yığ-nakları halen takviye edilmektedir.

Saldırgan ve işgal ordularının kü-çük bir kısmında Türkiye'ye yerleş-tirme kararı alındı. Türkiye'ye yerleş-tirilen emperyalistlerin askerleri, uçak Türk faşist egemen sınıflarının NA-TO'ya başvurması üzerine oldu. Yer-leştirilen NATO "Çevik Kuvvet" Güçdür 42 uçak ve yaklaşık 600 asker olduğu söylenmektedir. Bu da Almanya, İtalya ve Belçika güçlerin-den oluşmaktadır.

"Çevik Kuvvet" in Türkiye'ye yerleştirilmesi göstermelik bir tanta-sonucu oldu. Bilindiği gibi "Çe-vik Kuvvet" NATO tarafından oluş-turulmuş emperyalist bir askeri sal-dırgan güçtür. NATO'ya üye ülkele-rin katılımı ile oluşuyor. Görevi NA-TO'ya bağlı ülkelere bir saldırı olma-sı halinde üye ülkelerin "yardım"ına koymaktır. Türkiye, ABD'nin kontrol-ündeki Kuzey Atlantik Askeri Birli-ği Örgütü (NATO) üyesidir. Ancak, Türkiye saldırıya uğrama halinde yardımına gelinebileceği, bugün her-hangi bir saldırıya uğramadığı için bu üye ülkeye "Çevik Kuvvet" yasaları gereği gönderilemeyeceği gerekçe-siyle Almanya, Belçika biraz itiraz etmiş görünüştedir. "Yasa"ları koyan da kendileri olduğu için rafa kaldı-rmalarında zor olmadı. Bu kez askeri heyet yollayıp yerleştirecekleri alan-ları (alt yapının yeterli olup olmadı-ğını yerinde) gördükten sonra yerleş-tirme kararı aldılar, doğrusu yerleş-tireceklerini kamuoyuna açıkladılar. Uçak Türk egemen sınıfları askeri güç gönderecek olanların kendi ka-muoylarına karşı göstermelik naz et-melerine bile içerildi ve bir an önce talebinin yerine getirilmesini istediler. NATO üyesi Türkiye bir "tehdit altında"dır. Tehdit altındaki üye ül-keye "Çevik Kuvvet" yerleştirilebile-ceği, "Çevik Kuvvet" in çağrısına amacınında bu olduğunu açıkladılar. Sonuçta karşılıklı nazlar sonucu "Çe-

ik Kuvvet" in bugünlerde getirilip yerleşeceğinde her iki tarafda mem-nundur.

İlgincidir-aslında hiçde ilginç de-ğil-faşist Türk egemen sınıfları Tür-kiye tehdit altında, bu nedenle yasal olarak NATO "Çevik Kuvvet"i, teh-dit altındaki üye ülkesi Türkiye'ye yerleştiriliyor derken, "Çevik Kuv-vet"i gönderenler ve gönderilen aske-ri güçlerin komutanları Türkiye bir tehdit altında değil, tehdit altında bir nedenle yasal olarak NATO "Çevik Kuvvet"i, tehdit altındaki üye ülkesi Türkiye'ye yerleştiriliyor derken, "Çe-ik Kuvvet"i gönderenler ve gönderi-len askeri güçlerin komutanları Tür-kiye bir tehdit altında değil, tehdit al-tında olduğundan dolayı değil, sem-bolik olarak "Çevik Kuvvet" Türki-ye'ye yerleştiriliyor diyorlar. Her iki tarafında açıktan iki yüzlülük yaptık-ları açıktır.

Türkiye'nin Irak tarafından bir-tehdit altında olmadığı ortada. Bun- en sıradan bir insan bile görür. Çün-kü; Irak, Kuveyt'i işgal ve ilhak et-mesiyle bu kadar ummadığı bir eko-nomik, askeri kuşatmayla karşılaş-mışken her an emperyalistlerin ve uçaklarının ortak saldırısıyla yüzyü-zeyken Türkiye ve başkalarına saldı-rmayacağı ve saldırıya uğmadıkça ce-vap vermeyeceği ortadadır.

"Çevik Kuvvet" in Türkiye'ye yer-leştirilmesi belli amaçlar taşıyor. Esas olarak Irak'a karşı olduğu açık, savaş öncesi baskı gücü oluşturmak, ABD ve diğer emperyalistler açısın-dan Irak ordusuna daha da ciddiyetle ayrı bir cephe oluşturmak, Irak'ın gü-neyde belli güçlerini daha çekip ku-zey kesime yerleştirmesini sağlamak, savunmasını bölmek, savaş öncesi olduğu gibi savaş sonrasında da etkin baskı ve saldırı gücü oluşturmaktır. Bu güçleri, gelme vesilesiyle, Türki-ye'ye muhtemelen daha bir süre yer-leştirilecektir.

İt enişinin toyluğundan dolayı anasından önce saldırıya başlama hevesinde olması gibi, Türk egemen sınıfları da efendilerinin Irak'a karşı başarı sağlamasına yardımcı olacağı istemenin yanı sıra, Irak'ı geriletme veya yenilgiye uğratma halinde so-nuçta edinilen kazançtan pay alma hevesinden dolayı, Irak sınırına yığ-dıkları askeri güçlerine güç vereceği, geçirdikleri "Çevik Kuvvet" in her ne kadar emperyalistlerin en gelişmiş savaş uçaklarının teknolojisinin geni-sinde kalan demode olmuş uçaklarla

donatılmış deniliyorsa da, öyle de ol-sa ordularındaki tekniğe göre daha iyi olduğundan dolayı yanında gör-mekten cesaret ve güç alma amaçın-dalar. ABD'nin Irak'a saldırması ha-linde çok büyük ihtimalle bunlarda mevzilendikleri güneyden Irak'a sal-dırdıklarında kısa vadede kazanacak-ları başarıya Çevik Kuvvetin de önemli katkıda bulunacağı hesapla-nyor. ABD'ye sadakatlık ve emper-yalistlerin istemlerini harfiyen yerine getirmeyle alacağı yardımlarda bon-ker davranması ve onları garantile-meye hizmet edeceği amacını taşı-yorlar. Bu günlerde getirilen "Çevik Kuvvet" in Malatya/Erhaç havaüssü-ne yerleştirileceği söyleniyor. Bir kısmının yerleştirileceğini düşünsek bile çoğunun Güneydoğu'ya yerleş-tirilecekleri açık. "Çevik Kuvvet" yol-larından önce "keşif" için gelen he-yetler Erhaç değilse Güneydoğu'da "inceleme" yapımları onları nereye yerleştirileceğini ele veriyor.

Gidişat neyi gösteriyor?

ABD emperyalizmi ve güdümün-deki BM Güvenlik Konseyi 15 Ocak'a kadar Saddam'ın Kuveytten çıkması kararını aldı. Bu sürenin biti-mine iki haftadan az zaman kaldı. Son anda karşılıklı taviz -ki şimdilik küçük ihtimaldir- verilmezse 15 Ocak'tan sonra Irak'a saldırılacaklar-dır. En gelişmiş silahların pratikte Irak'ın üzerinde deneceklerdir. Ta-bii bu hemen 15'inin bitiminde saldı-rılacağı anlamına gelmez. Başka umut yoksa zayıfta olsa bitim günle-ride olabilir. Verilen tarihin bitimini takip eden günlerde de olabilir. Nite-kim BM Genel Sekreteri şom ağızlı P.Cueilar 15 Ocak'ın bitiminde saldı-rılacak diye bir şey yok takip eden günlerde, haftada olabilir demek-te-dir.

ABD emperyalizmi yedeklerini silah altına alarak Körfez'deki güçle-rini takviye ediyor. Deniz ve hava gücünün esasını yığdı. Hergün uçak askeri malzeme yığıyor. Diğer emperyalistler de araç gereç takviye-sinde bulunuyor. Ekonomik ve askeri abluka ve tehditler başarı sağlamazsa saldıracağı açık. Bu süreye kadar hem güçlerini takviye ediyor, hem çöle alışkan olmayan askeri gücünü alıştırıyor hem de kendileri için en uygun mevsimi kolluyor vs.

ABD arka bahçesi Orta ve Güney Amerika ülkeleri olsaydı bugüne ka-dar uzamazdı, bemen saldırırdı. Or-tadoğu'da bir dizi kısa ve uzun vadeli

güç dengelerini hesaba koymak zorunda, ayrıca Irak kolay yutulacak bir kemik değil, 1 milyonun üzerinde askeri güç seferber edilmiş durumda. Hayli insan gücünü silah altına alabilecek durumda. Belli ölçüde daha önce çeşitli emperyalist ülkelerden aldığı kimi konvansiyonel en modern savaş uçağına sahip, kimyasal silahlara sahip, belli ölçüde son yıllarda savaş deasyimine sahiptir. Ayrıca Saddam Arap milliyetçiliğine sınırlanmakta, İslam alemine seslenmekte. İslamiyetin egemen olduğu bir bölgede İslam olmayanların İslami ülkelerinde ve farklı bir milliyetin yaşadığı ülkeye gidip konumlanarak başka ülkelerle savaş yürütmek kolay değil. Üstelik bölgede uşak egemen sınıflara rağmen halklar arasında anti Amerikancılık potansiyeli hiçde az değil. Ne kadar ABD ve diğer emperyalistler özellikle hava gücü olmak üzere en gelişmiş teknolojiye sahip olsalarda kısa vadede önemli başarılar edinselerde, Irak'ı işgal etselerde, haksız niteliğinden tutunamazlar ve savaşı teknik değil -kısa vadede de-ğilsede uzun vadede- insan belirleyecektir. Öyle bir işgal halinde ABD orda kalıcı olamaz. Irak halkı orayı ikinci Vietnam haline getirir. Ayrıca Irak'ı işgal etmesi büyük ihtimal, hemde her ne kadar ABD, diğer emperyalistler ve uşaklarını arkasına almışsada emperyalistler arası çelişkiyi keskinleştirir ve bölgede bozulan dengeler emperyalistler arası çelişkileri ciddi oranda keskinleştirir vb. Bu nedenlerden dolayı Irak'a saldırma hiçte kolay değil. Hayli ciddi riskleri göze almayı gerektirir. Bunun için ABD busburan diğer emperyalistleri ve uşaklarının onayını almasına rağmen bugüne kadar bekle-di. Tabii bu sürede hem yığınak yaptı hem de boyun eğdimenin yollarını denedi. Son günlerde el altından ve açıktan karşılıklı tavizler verilmezse belli riskleri göze alarak Kuveyt'te ki Irak güçleri ve Irak merkezi yerleri başta olmak üzere ABD saldıracaktır. Kısmen ni tamamen ni işgal edeceğine zaman gösterecektir. Ama Vietnam'daki sonucuyla karşılaşacağı kesin. Ayrıca işgale Saddam yıkılsa da Irak haritasında değişim yapılmasını emperyalistler istemeyecektir.

ABD emperyalizminin güçlü yanı, bütün emperyalistlerin ve üç-beş ülke hariç bütün uşaklarının desteğini alması, ve üstün teknolojisidir.

Bunun birincisi; Irak'ın işgali sürecinde çelişkileri artırır. İkincisi, o teknolojiyi kullananlar önemli ölçüde teknoloji sayesinde kısa vadede başarı kazanırsa da uzun vadede teknoloji sökmeyecek, işgale karşı direnen halk kazanacaktır.

ABD'nin zayıf yanı yürütmek istediği haksız savaşın yanı sıra, kendi ülkesinde ve Avrupa'da küçümse-niyecek savaş aleyhtarı halk muhalefeti var. Emperyalist basın tekeli ellerinde olduğu için, bunu yansıtmak istememelerine ve başka ülkelerdeki savaş aleyhtarı güçleride güçlendirip harekete geçirmesin diye dünya kamuoyuna yansıtmak istemiyorlar, ABD- diğer emperyalistler ve bütün uşakları bunun için özel çaba sarfediyorlar. Sadece Saddam ve emperyalistler değil. ABD ve diğer emperyalistlere hizmette kusur etmemiş tas-malı Türk faşist egemen sınıflarda yoğun bir şekilde hazırlanıyor. En gözde askeri güçleri başta olmak üzere yüzbinlerce ordusunu Irak sınırına Kürdistan'a yığdılar. Savaş gemilerini hazırladılar. Habire tank, lüze vb. konvansiyonel silah yüklemektadırlar. Hava kuvvetlerini bölgeye yığdılar ve alarma, tayakkuza geçirdiler. Terhisler durduruldu. Askere alımlar hızlandı. Sivil savunma tatbikatları, kararınalar, hastahanelerin boşaltılması ve birçok yerin hastahane olarak kullanılması için hazırlıklar. Kısacası "savaş hali" ilanının tedbirleri alındı. İçte de halk muhalefetine yoğun faşist terör estiriliyor. Yani uşak efendisinden daha heyecanlı ve saldırgan.

Proletarya partisi ve devrimcilerin önemli çabası sonucu halkımızın bu savaşa karşı her türlü faaliyet, yavaş ve acımasızca bastırılıp kovuştur-maya neden olmasına karşın halkımızın savaşa karşı oluşu, burjuva muhalefeti bile göstermelik de olsa savaşa karşı olmay azorlanmıştır. Buna rağmen Özal-Akbulut kliği, efendilerinden daha çok savaş delisi. Irak'a saldırı öncesi efendileri ABD'ye yaranmak ve daha fazla yardım almak için, kendisine değer verilsin diye kraldan çok kralcı kesilmekte; Irak'a saldırı halinde, Irak sınırları içindeki Musul-Kerkük Kürt bölgelerini almanin hayaliyle savaş delisi olmaktadır. Bunun kolay olmayacağını, başını belaya sokacaklarını da düşünmüyor değiller ama emperyalistlerle el ele ve onların desteğiyle Kürt bölgelerinde büyük kitle katliamlarına

gırırlerse bir süre elde tutacaklarını hesaplayabilirler.

KÖRFEZ KRİZİ KARŞISINDA TAVRIMIZ VE BU KONUDA YENİ DEMOKRASİ ÖZEL SAYISINDAKİ CİDDİ HATALAR ÜZERİNE

Körfez krizi patlak verince konuya ilişkin tavrımız çeşitli yazılarda doğru bir şekilde konuldu. Ancak Dergimizin Eylül 90 özelsayısında doğru şeylerin yanı sıra ciddi yanlış görüşler mevcuttur. Bu yanlışlar, tavrımız bu sayıdaki doğruları gölgeler niteliktedir. Dergimizin ML anlayışıyla da çelişiyor. Bu ve zaman zaman benzeri şeyler denetlenmemekten kaynaklanıyor. Dergimizin genel anlayışıyla çalışmış oluyor, zarar veriyor.

Bazı ciddi sakat anlayışlar olunca, doğru şeyleri vurgulayan cümleler bile tersten yorumlanmaya neden olabiliyor veya "acaba" diye kuşkuyla karşılanabiliyor. Bu kötü bir durumdur. Bazı kaçırılmış çevrelerde onlara sanlıp kullanmaya çalışmış olabiliyor. Bunun önüne geçmeye çalışmak, denetleyip yanlışlardan arınmak birinci koşuldur. İkincisi; kullanmaya çalışan ve kendi niyetiyle yorumlayanlara gerekli cevabın verilmesiyle olur. Bu başka yazı konusu olmalı.

Dergimiz doğru olarak, "Saddam'ın Irak'ı ...ne anti emperyalist bir devlet ne de demokratik bir rejimdir. İçerde soykırım, işkenceci faşist bir diktatörlük, dışarda da saldırgan bir gericiilik." (s.7) olarak değerlendirdi. "Saddam gericiliğinin Kuveyt işgalini de haklı ve meşru görmemek" (s.8)'te olduğunu, "Girişüğü eylem, Arap ulusunun yararına Irak ve Kuveyt halkının çıkarını gözeltme"yen, "Saddam'ın eylemini, bütün uydurukluğu ve temelsizliğine rağmen bir ülkeye zorla girip orayı kendi gerici devlet çıkarı doğrultusunda iç etmesi nedeniyle işgal ve ilhak olarak değerlendirilip ilkesel olarak karşı çık" (s.9)'üğünü belirtmiş ve "karşı çıkarken, Kuveyt'in eski statüsüne geri dönmesi onaylar bir tavır içine de düşmemek gerekir, biz her şeyden önce emperyalistlerin açık ve gizli işgallerine karşıyız." (s.9) demiştir. Ve sadece bu işgalin son bulmasını ve sadece bunu ön plan açkarmasının yanlışlığına vurgulayarak şöyle demiştir: "Ama şu var ki,

Irak'ın Kuveyt'i işgalini, bizler, çeşitli zamanlarda emperyalistlerin yaptığı işgaller gibi veya bizzat onların yaptığı Filistin işgali gibi (Kıbrıs işgali, Kamboçya vb. n.b.) yanlış başına ne teşhir ederiz, ne de tek olarak bu işgalin kaldırılması talebini ileri süreriz. Zaten şu durumda bütün bölge; emperyalist kuşatmada, bütün Arap yarım adası ve Körfez'de fiilen işgal altındadır. Bu durum önce ve esas olarak emperyalist işgale karşı çıkmamızı gerektiriyor. Bununla ötesinde Kuveyt işgalinin bölgedeki diğer işgallerden ayrı olarak kaldırılmasını savunmuyoruz. Ayrıca onun eski statüsüne geri dönülmesine de karşıyız. Emirlerin ve emperyalistlerin yeniden üzerine oturacakları bir Kuveyt, bizim istememizi olamaz. Gerek Kuveyt'in gerek Irak'ın ister ayrı ister birleşik olsun halklarının iradesiyle (ve Kuveyt söz konusu olduğunda özellikle yurttaşlık hakkı tanımayan emekçi göçmen halkıyla birlikte) ilerici statüleri doğru şekillenmelerini arzu ediyor ve öz olarak bunu savunuyoruz." (s.10) demektedir. Bu düşünceler doğruluğunu korumaktadır. Yalnız bazı vurgulamalar eksiktir, görüş belirleme vesilesine karşı tavrı açık ve net vurgulanmalıydı. Bazı yanlış anlayışlarla bağını kurularsa ordaki belirlemeye gölge düşürebilir.

Birincisi, Irak'ın tutumu işgal ve ilhak olarak görülüyor ve dolayısıyla son verilmesi gerektiği istenmiş oluyor. Geleceğinin, "ister ayrı ister birleşik olsun" gibi bir genellemeyle halk tarafından belirlenmesi gerektiği söyleniyor. Burada şu yanlışlar var: Irak'ın işgale derhal son vermesi-geri çekilmesi- gerektiğini daha açık belirtmeliydi. Kuveyt işgali diğer işgallerden farklı sayılmaz, bu açıdan sadece Kuveyt işgalinin son bulmasını değil, bütün işgallerin son bulmasını isteriz. Ama somut olarak Kuveyt'ten sözettiğimize göre Irak'ın Kuveyt'ten çekilmesini açık vurgulayıp savunmalıyız. Yazıda bu açık söylenince sanki sadece Kuveyt'in işgalinin son bulması isteniyor da diğerleri istenmiyormuş veya diğer işgaller vurgulanmamış oluyormuş ve ayrıca emperyalistler ve safında yer alan bütün gericilerle aynı ağzı kullanmış oluyor, aynı koruya katılmış oluyoruz veya öyle değerdendirilebilir kaygısı var. Bu kaygı yersiz ve yanlış! Öyle bir görünüm doğsa bile hareket noktamız ve amaçlarımız

farklı... Onların da o konuda istemlerinin olması ne onların haklılığını ne de bizim haksızlığımızı veya aynı ağzı kullandığımızı göstermez. Kelime olarak onlarda Irak, Kuveyt'ten çekilmeli diyor, bizlerde Irak Kuveyt'ten çekilsin diyoruz. Bu benzerlik sadece görünüşteki istemdir. Ama hareket noktası, içeriği, kullanma amacı, hedefi vb. temelden farklıdır. Görevimiz bunu isterken aynı zamanda aradaki farkı ortaya koyarak emperyalizmin niteliğini, altında nelerin yattığını, amacını vb. vb. teşhir edip sadece Kuveyt'in değil, özellikle kendisinin işgallerinin ve bölgedeki güçlerini, amaç ve planlarını ve kendi uzaklarının işgallerinin de son bulmasını isteriz. Bu vesileyle propaganda yaparız. Bugün bu konuda propaganda ve ajitasyonun ağırlığını emperyalizmin bölgedeki savaş kıskırtıcılığı teşhir ederiz.

İkincisi Kuveyt ve Irak'ta bugün proletarya partileri yok düşüncesinden hareketle; orada proletaryanın görevleri açısından bakılmıyor, halkın görevi, genellemesiyle yaklaşıyor. Bu belli yanlışları içeriyor. Biz meseleye proletarya bakış açısıyla bakarız. Orada da proletaryanın görevini koyarız. Proletarya partisi yoksa da bunu belirtiriz. Proletarya partisi olmadığını ama orada ki proletaryanın, ve halkın görevlerinin bu olduğunu savunuruz. Bu konuya aşağıda yine değineceğiz.

Özel sayıda Saddam'ın Kuveyt'i işgal gerekçesinin haksızlığı doğru olarak vurgulanıyor. Ancak "Saddam gericiliğinin Kuveyt işgalinde haklı ve meşru görmemekle birlikte emperyalizmin gizli ve açık işgallerini daha isyan ettirir ve haksızlık olarak görüyoruz. Gerçek şu ki, ABD ve diğer sömürgeci haydutların Körfez'de hak iddia edebilecekleri bir adet kum tancisi bile yoktur. Irak devletinin Kuveyt üzerinde hak iddia etmesinin anlaşılır bir yanı vardır oysa. Nedir? Kendisi gibi Arap nüfusuna sahip, kendi coğrafyasının Körfez'e açılan bir uzantısı ve geçmişte idari olarak bir aradayken sırf petrol zenginliğinden dolayı ayrı ülke ve devlet yapılmış bir toprak parçası. Giriştiği eylem, Arap ulusunun yararını, Irak ve Kuveyt halklarının çıkarını gözetmese de hak iddiası böyle mesnetle sahip. Ya ABD'nin, diğer emperyalistlerin bütün Körfez'i ve hatta bütün bölgeyi sahiplenmeleri hangi mesnetle sahip?" (s. 8-9) cümlesini

Irak'ın Kuveyt'i işgali hakkı görülüyor gibi bir ima var şeklinde yorumlamak veya bu eğilimi taşımak, okuduğunu ve neyin vurgulanmak istendiğini anlamayan insanlar böyle anlayabilir. Oysa burda bile hiçbir haklı yönünün olmadığı açık vurgulanıyor. Yazının bütününde de vurgulanıyor.

Aynı şey "Aslına bakılırsa, bütün, Arap sınırları tartışma götürür" (s.8) cümlesinde de sınırları tartışma konusu yaptığı sonucunu çıkarmak veya öyle bir yaklaşımda bulunmak doğru değildir. Cümleyi ordaki anlayıştan kopararak yanlış yorumlamaktır. Özel sayıda yukarıdaki cümlelerin devamında geçmiş tarihine değiniliyor ve devamla "Biz emperyalizmin keyfince çizdiği haritaları onaylamıyoruz. Bunlar elbette meşru değildir. Ama yeni haritaların da adaletsiz olmaması ve meşru sayılabilmesi için halkların özgür iradeleri ve ortak istemlerinden gelen devrimci girişimlerle çizilmeleri gerekir. Saddam gibi tescilli halk düşmanlarının bir ülkeyi, fetih savaşıyla iç etmeleri halkların isteği,devrim, birlik, tarihsel haksızlığın düzeltilmesi vb. adına da yapılsa açıktır ki böyle değil, kendi gerici sınıf ve devlet çıkarlarını büyültmek amacıyla girişimleri yayılmacı bir hareketten ibarettir." denilmektedir. Burada söyleneni, ne demek istendiğini anlamazlıktan gelerek, burda sınırları tartışma konusu yaptığı sonucunu çıkarmak doğru değil. Böyle anlayışımız yoktur. Yalnız yazıda, öyle sonuçları çıkarmaya yol açmayacak derecede konuyu daha açık ve net koymalıydı.

Saddam'ın Kuveyt halkını ABD kuklası gerici, feodal-faşist Kral El-Sabah ailesinin zulmünden kurtarmak için Kuveyt'i işgal etmediği, değinmeye değmeyecek kadar açık. Kendi ekonomik kriz ve siyasal çıkmazı, Saddam'ı buna zorlamıştır. Geçmişte Irak'ın parçası olduğu iddiasında kendisine göre 'meşru' zemini. Kuveyt'in Arap olduğu, bir dönemler Irak toprakları içinde sayıldığı gerçek. Bölgenin birçok ülkesi gibi emperyalistlerin sonradan böldüğü, sınırlarını çizdiği de gerçek Ama, ona bakılırsa eski sınırları kim belirtmiştir ki? Yine gerici feodal krallar, imparatorluklar değil mi? Sanki halkların iradesiyle mi belirlenmiştir? Hayır. Bugün yeniden sınır belirlemeyi halk kendi iradesiyle mi yapıyor veya halkın istemi sonucu mu yapıyor? Yine hayır. Halklar kendi yaşadığı st-

nıkları kendileri belirlemiş değiller. Onları gerici egemensınıflar ve bir çok yeri de emperyalistler belirlemiştir. Bu konuda dünyada çok haksızlıklar yapılmıştır. Bunlar tarihi haksızlıklardır geride kalmıştır. Bugün Kuveyt'te dahil bunları ileri sürmenin hiçbir anlamı yoktur. Çeşitli gerici, faşist egemen sınıflar, emperyalistler zaman zaman bu tür şeyleri ileri sürebilirler. Bunun hakkı görülecek bir yanı yoktur. Bazı ülkeler sosyalistken oradaki halkın yaşamak istediği sınırları belirleme dışında, hemen hemen bütün yerlerde zorla sınır belirleme gibi tarihi haksızlıklar olmuştur. Çünkü; halklar kendi iradesiyle belirlemezler. Ama bunlar geride kalmıştır. Sermaye sınıfları tarafından şurda yha da burda bunların gündeme getirilmesinin hiçbir hakkı yonu yoktur. Komünistler açısından da bunları bugün ileri sürmek veya ileri sürmeleri desteklemek doğru değildir. Komünistlerin görevi de değildir. Geçmişte tarihi haksızlıklar olmuşsa yeri geldiğinde onu belirtirler. Ama sadece belirtirler. Onu gün-celleştirmezler, ileri sürmezler, dik-katleri onun üzerine toplamazlar. Ancak, gelecekte halk hangi sınırlar içinde kalmak istiyorsa onu belirlerler. Hangi sınırları belirliyorsa ona saygı duyarlar, desteklerler. Halk kendi iradeleriyle sınırları belirle-medikçe mevcut devlet sınırlarına saygı duyulur. Çok uluslu ülkelerde zorla çizilen sınırlar tanınmaz. Orda ezilen ulusların kendi sınırlarını da belirleme hakkı savunulur. Bunlar dışında sınırları gündeme getirip tartışmak komünistlerin görevi olmadığı gibi, gündeme getiren başka güçleri de desteklemezler, hakkı görmeyiz. Bu anlamda muhtelif yerlerde ve dergimiz Y.Demokrasi Eylül 90 özet sayısında belirtildiği gibi Saddam'ın Kuveyt'teki "tarihi haklar", hakkı değil ve gerici amaçlarını gizlediği için yanlıştır hakkı değildir. İşgal ve ilhaktır. Bu işgal son bulmalıdır. Saddam geri çekilmelidir.

Saddam'ın geri çekilmesini savunmak, Kuveyt'in eski yönetimine devredilmesini savunmak veya Kuveyt'in eski yönetimine kalmasını sağlamaya yardımcı olmak demek değildir. Bunu böyle anlayanlar proleter sınıf açısından yoksun olanlardır.

İşgal ve ilhakin son bulmasını savunmak, o zaman ABD ve diğer emperyalistlerin veya uşaklarının bunu

sağlamasını istemek demek de değildir.

ABD, diğer emperyalistler ve hemen hemen bütün uşakları da Kuveyt işgalinin son bulmasını istemesi, biz komünistler ve dünya proletaryası ve emekçi halkı da istiyor olması veya çıkarı istemekten yana olması; bu anlamda emperyalistler ve uşaklarının istemiyle bir paralellik var gibi gözüküyor. Ortak bir yan varmış gibi gözüküyor. Ama, bu, sadece görünümüdür. Görünüm olarak ortak bir yanın bulunması bizim yanlış bir şeyi savunduğumuzu göstermez, bunu anlamayanlarda kaz kafalı olabilir. Emperyalistler ve uşakları kendi çıkarları için bu işgale karşılar, kimi kendi çıkarları zedeleniği için, kimi efendilerinin çıkarı zedeleniği ve efendileri öyle emrettiği için karşılar. Çıkarları olsaydı hiç de karşı gelmeyeceklerdi. Kuveyt halkını düşündükleri için değil, Kuveyt petrolü gibi yağlı bir kemiği, efendilerine bu konuda itaatsizlik gösteren Saddam'ın kapmasını istemedikleri ve o yağlı kemiği uşağı ve kendileri yeniden kapmak istedikleri için Saddam'ın kemiklerini bırakmasını istiyorlar, hepsi bu.

Kuveyt işgal ve ilhakin son bulmasını savunmak dünya proletaryasının sınıf tavrıdır. Dünya proletaryası ve halkının istemi olmalıdır. Dünya proletaryası ve halkı Saddam'ın amacını ve uygulamasını teşhir eder, işgal ve ilhaka son verilmesini ister, propaganda yapar ve baskı gücü oluşturur.

Kuveyt'in işgal ve ilhakin son bulmasını ve son bulmasının ertesini, yani, geleceğini Kuveyt proletaryası, orda bulunan başka ülkeli proletarya ve Kuveyt emekçi halkı belirlemelidir. Bunun sayısı, oranı, boyutu bugünkü durum vb. ne olursa olsun. Orada proletarya partisinin bulunmaması bir dezavantaj ama yinede komünistlerin çağrısı budur. Kuveyt'te yaşayan proletarya ve halkı bunu başarır veya başaramaz, ne oranda ve nasıl bir yönetime razı olur, o, onların sorunudur.

İşgal ve ilhakin son bulması için Kuveyt'te yaşayan proletarya ve halkına çağırımız Irak işgaline karşı ayaklanın, silahlı mücadele yürütün ve işgalcileri kovun, iktidarı ele alın. Demokratik halk iktidarı kuran. Eski yönetimin iktidarı yeniden ele almasına izin vermeyin, eski yönetimin bütün kalmatlarını yakın!

Aynı zamanda emperyalistler ve

uşaklarının Körfez'deki işgali, tehdidi, Kuveyt sorununu kullanmalarını, Irak tehdidini teşhir edin, karşı çıkan çağırısı olmalıdır. İkincil derecedeki görevi ama hemen hemen her neredeyse birincisi kadar da önemli.

Özel sayıda konuya ilişkin en ciddi hataların başında gelen Irak proletaryası, halkı ve Irak Kürt ulusal hareketinin görevi konusundaki yaklaşımdır. Yaklaşım birbirleriyle çelişiyor ve bir bütün olarak "üç dünya"cı görüşlerle çakışan bir yaklaşımdır.

Bir tarafta "Kürtler elbette kendi ulusal kurtuluşları için savaşmalıdır... Irak Kürdistan'ındaki ulusal hareket için bugün doğru olan, kendi davasını sürdürmesi, fakat emperyalizme güç vermeden özenle kaçınmasıdır. Gerici bir dalışmada kimsenin tarafını tutmaması, somut olarak bugün yaşanan durumda Irak'ın Kuveyt işgaline de onay vermemesi, fakat herşeyden önce emperyalist müdahale ve ablakaya tavrı alması," gerektiği doğru olarak vurgulanırken cümlelerin devamında "okun sivri ucu emperyalizme yönelterek (propaganda ve ajitasyon açısından denemeliydi n.b.) gündeme getirilen savaşa karşı çıkması, Irak'ın emperyalist saldırı ve işgale maruz kalması halinde- hatta saldırı fiilen başlamadan önce- Saddam'ın devlt güçleriyle ateşkes yaparak emperyalist ordulara karşı vaziyet alması ve savaşmasıdır." (aç, özel sayı) deniliyor ki tire içinde tutulan cümle doğru anlayışı reddediyor. Genele damgasını vurmuş oluyor. Ön plana çıkmış oluyor. Sınıf işbirliği bir politika oluyor. Anlayış, paragrafın devamında şöyle pekişiyor: "Bunun tersi, Kürtlerin ulusal çıkarlarına hizmet etmez, kurtuluş da getirmez. Emperyalist cephe güçleriyle doğrudan işbirliği yapılması hile emperyalist güçler Irak'ı ezmeye çalışırken ve de işgal ederken, aynı bir cepheden Irak güçlerine karşı savaşmak nesnel olarak ve dolaylı yoldan emperyalizme hizmet etmek olur." (s.10)

Bu anlayış Irak Kürt ulusal hareketine (veya orada iktidar muhalifleri devrimci güçlere) işgal öncesi önermesi sınıf işbirliğini önermektedir. Üç dünya teorisi mantığıyla, Doğu Perinçek ve çizgisi mantığıyla hakmaktır. Son derece yanlıştır. Eğer işgal halinde bu önerilseydi esas itibarıyla doğru olurdu. Nitekim işgal koşullarında doğru olan şunlar da söyleniyor

"Normal koşullarda tartışmasız düşman olan Saddam yönetimiyle savaşa ara verip asıl büyük düşman ve her şeyin de öncelikli sorumlusu olan emperyalizmle savaşmak, hatta bu savaşında Saddam'ın kuvvetleriyle anlaşabilirse ittifak yapmak olur..." deniliyor. Yukarıda işgal halinde, böyle tutumun esas itibarıyla doğru olur edildik. Çünkü; böyle durumda Saddam iktidarının yıkılma ve yıkma durumu varsa niye Saddam'la ittifaka gitsinler ki? Gücü varsa böyle durumda yıkılmak üzere olan egemen sınıflarla ittifak yapmadan da hem işgalci güçlere karşı mücadele edip atar, hem de yıkılmak üzere olan Saddam'a karşı mücadele edip yıkar. Tabii işgal durumlarında, ittifak yaptıklarında, koşulsuz değil, koşullar öne sürerek ittifak yapmalıdırlar.

Yazının en ciddi yanlışı da Irak proletaryasının görevini koymamasıdır. Irak'ta da proletarya partisinin yokluğu düşüncesiyle hareket edilmiş olsa gerek ki, Irak komünistlerinin görevi ve proletaryasının görevi de konulmamıştır. Irak halkı genelleşmesiyle ele alınmış ve Irak Kürtleri gibi onlara da sınıf işbirliğine düşmesi önerilmiş oluyor. Şöyle deniyor: "Irak'taki halk güçleri emperyalistlerdir ve işgal karşısında düşmanlığı geri plana düşen Irak devlet güçleriyle ittifak halinde savaşa gibi bir sorumlulukla yüz yüzedirler." deniliyor. Denildiği yerde Irak'ın işgal halinde Irak halkının görevi belirtilmiş gibi bir anlam çıkıyor. Ama belirgin yön belirtilmediği için ve Irak Kürt ulusal hareketine işgal öncesi ve şimdiki durumda da Saddam'la ittifaka gidebileceği mantığı ile de bağ kurulursa doğal olarak burda da aynı anlamda kullanıldığı çıkıyor. Bu anlayış işgal öncesi devrim mücadelesini yükseltmesini, buna ağırlık verilmesini, işgal başlaması halinde yabancı işgale karşı savaşmanın yani, anti işgalci, anti emperyalist ulusal mücadelenin ön plana çıkacağı gücünün esas olarak işgalci güçlere karşı seferber etmek gerektiğini, şu anda iç düşman (Saddam') yıkacak durumda gözükmedikleri içinde anlaşabilirse Saddam kuvvetleriyle ittifak yaparak emperyalist işgal ve saldırıya karşı devliyi değil, işgal tehdidi altındadır diye egemen sınıflarına saldırmaması ve üstelik şimdiden ittifaka girmesi öneriliyor. Bu anlayış onların sınıf devlsini ağırlaştırma, devrim yapmaya çağırma

değil, işgal tehdidi var diye bu tehdit boyunca devrimden vazgeçin, iç düşmanınızla ittifaka gidin demektir. Bu anlayış, bu kapsamda devrime ihanettir ciddi bir hata içeriyor.

Irak'ta proletarya partisi olmasada proleter ve emekçilerince proletarya partisini kurun, iktidar devlsine ağırlık verin deyip, göreviniz Irak'ta Arap, Kürt ve bütün milliyetlerdeki proletarya ve emekçi halkın görevi ve onlara çağırmanız, Kuveyt'in zorla işgal ve ilhakına karşı gelmeleridir. Bu yönde propaganda-ajitasyona ağırlık vererek siyasi iktidar devlsine ağırlık vermeleridir. Birinci görevi bu. Saddam'ın önderliğindeki Irak faşist diktatörlüğünü yıkmak delse ve yıkmaları Kuveyt'ten çekilmesini de hızlandırır. Kuveyt'ten çekilmesine hizmet eder. Saddam'a karşı pratik mücadeleleri Kuveyt'teki proleter ve emekçi halkın istem ve mücadelesine dolaylı yardım olacaktır. Enternasyonal görevi olacaktır.

Aynı zamanda ABD ve diğer emperyalistler başta olmak üzere, bütün emperyalist uşağı güçlerin Irak'ın işgalini bahane ederek Körfez'i anlaşmalı işgali ve Irak bütününe tehdidi ni teşhir etmek olmalıdır. Bu görevleride birincisine bağlı olarak ikincil derecede önem vermeleri gereken bir görevidir. Ama Irak'ın emperyalistler tarafından işgalleri halinde birinci derecede -esas görevi- emperyalistler ve uşaklarına Irak'ı mezar etmek, orayı ikinci bir Vietnam'a dönüştürmek, işgali kırmak olmalıdır. Bu işgallere karşı direnme savaşı başlama döneminden itibaren anti plana düşen iç düşmanı Irak egemen sınıflarını da unutmamalıdır. Yıkabilecek güçte bir durum varsa ittifak yapmaya gerek kalmadan. Yani çançekisiyorsa onun elinden tutup kurtarmamalı, bir tekmede kendisi vurup onuda yıkmalıdır (ki bugün bu gözüküyor -zaten böyle bir durumda emperyalistler ve uşakları Irak'ın derimci güçleri iktidarı ele geçirmesinden de Saddam'ı ve egemen sınıfları destekler, ayakta tutar, dost olurlar, onların daha çok korktuğu komünist ve devrimci halk hareketidir) kısa ve orta vadede yıkamayacak durumdaysa egemen sınıfları işgale karşı direndikleri sürece anlaşarak yabancı işgale karşı ittifak yapmalıdırlar. Bunun yeri, koşulu, zamanı vb. ni isabetli yapmalıdırlar. İşgali sona erdirdikten sonra egemen sınıf ve devletin bütün gerci kurumlarını yıkmalıdırlar. Çağırımız ve

tavrimiz bu olmalıdır.

Emperyalist abluka tehdidi, işgal tehdidi karşısında Irak halkına önerilen olumsuz tutumun "başka ülkelerdeki devrimci güçlerin Saddam'la bir cephe oluşturmaları, gerekmez." (aç öksayı) diye frenlemesi iyi bir şey...

"Başka ülkelerdeki devrimci güçlerin Saddam'la bir cephe oluşturmaları gerekmez, fakat aynı emperyalist cepheye karşı aynı aynı yürütülen savaşlar doğal bir cephe oluşturur ve bu durumda imkanı olanların fiili dayanışma ve yardımlaşma içine girmeleri de yanlış olmaz." (aç özel sayı s. 20) Burda açılmadığı için yanlış yorumlama olmasın diye şunu belirtelim. Irak'ın işgal olasılığı vardır diye (ki işgal olsa da başka ülkelerdeki devrimci güçler açısından yine geçerlidir. İşgale karşı çıktığı oranda propaganda, ajitasyon vb. faaliyeti belli bir çakışmayı getirir) başka ülkelerin devrimci güçlerinin Saddam'la cephe oluşturmaları gerekmez. Fakat başka ülkelerin bu devrimci güçleri Saudi Arabistan'da, Birleşmiş Arap Emirliği'nde, varsa bunlar, somut olarak, diğer işgal altındaki ülkeler, işgal tehdidi altındaki ülkelerde ki devrimci örgütler FKÖ, Türkiye, İran, Irak vb. ülkelerdeki aynı emperyalist cepheye veya bunlara karşı dolaylı olarak "ayrı ayrı yürütülen savaşlar doğal bir cephe oluşturur ve bunlardan imkanı olanların fiili dayanışma ve yardımlaşma içine girmeleri"nin iyi olacağı, yararlı olacağı vurgulanmak isteniyor.

Emperyalizme karşı mücadele eden dünya halklarına ve emperyalizmin Körfez'deki işgal ve işgal tehditlerine karşı mücadele eden dünya proletaryası ve halklarına, bugün "Irak gericiliği, bölge halklarının (özellikle FKÖ, Irak Kürdistan'ı vb. düşünülüyor n.b.) dolaylı müttefiki olmaktadır" veya "nesnel bakımdan ilerici bir rol, yararlı bir yönü olmuştur." demek doğru değildir. ABD ve diğer emperyalistlerin kuşatması karşısında Saddam'ın anti-emperyalist gözükme zorunda kalması görünüm olarak böyle bir görünüm veriyor. Bu görülüyor, belirtiliyor. Ama, onun niteliği, amacı, niyeti-iradesi ve bu olmadığı için "nesnel", "müttefik" durumuna düştüğü söylenmemelidir. Onun eyleminin böyle bir görünüme bürünmesi onu böyle görmemize yol açmamalıdır!

GÜLAY YURTDIŞINA ÇIKARILDI

Okuyucularımızın özellikle; dergimizin yürüttüğü kampanyadan dolayı yakından izlediği Gülay Beceren dergimizin ve Avrupalı Türkiye'li İşçiler Konfederasyonu (ATİK)'in 7 aylık sistemli ve ısrarlı çabaları sonucu daha iyi koşullarda tedavisi sürdürülmek üzere belkide uzun bir yolculuğun ilk durağı olacak olan Avusturyaya gönderildi.

Bilindiği gibi Gülay Beceren 1 Mayıs 1990'da Yeni Demokrat işçi ve gençlerin Harbiye'den 1 Mayıs alanına yürürken gerçekleştirdikleri gösteride, çevik kuvvetin ve sivil ümanın açtığı ateş sonucu omirliğinde aldığı kurşunla yarı felç olmuştu. Aynı gösteride, Bektaş Özkan Ali Yılmaz ve ona yakın Yeni Demokrat işçi ve Gençler yaralanmıştı. Aldıkları yaralardan dolayı polis ateşi altındaki çemberin dışına çıkarılamayan Gülay, Bektaş ve Ali hastahane-de ameliyata alınmış diğer yaralıları da kendi olanaklarıyla tedavi olmuşlardı.

1 Mayıs 1990 direnişinin hemen sonrasında dergimiz Yeni Demokrat Gülay'ın çalışmada "Gülay Becereni Yaşamak" ve 1 Mayıs tutuklularına sahip çıkmak amacıyla bir kampanya başlatarak hem maddi hem de manevi olarak kitlesel okuyucu etkinliğiyle 1 Mayıs'a sahip çıkma etkinliği sürdürüldü. Aynı dönemde Avrupa Türkiye'li İşçiler Konfederasyonu'nda Gülay'ın tüm tedavi masraflarını üstlendiğini Türkiye ve Avrupa kamuoyuna ilan ederek, Yeni

Demokrasi Avrupa Temsilciliğinin ortak koordinesiyle bir dizi ülkede parlamento ve dışişleri düzeyinde girişimlerde bulundu. Bu çabalar sonucu önce İngiltere barosundan gönderilen iki görevli Türkiye'ye gelerek Gülay'ın yurtdışına çıkarılması için bir dizi girişimde bulunduysa da TC devletini ikna etmeyi başaramadılar. Bir taraftan Gülay'ın yurtdışına çıkarılması faaliyeti sürerken diğer taraftan da okuyucularımız 1000'i aşkın bir kitleyle tüm 1 Mayıs yaralılarına kaldıkları hastahanelere giderek onların tedavi gördükleri odaları karanfil tarlasına çevirirken, faşizmi sloganlarıyla protesto etmeyi ve 1 Ma-

yıs'a sahip çıkmayı defalarca sürdürdüler.

Dergimiz ve ATİK'in Gülay Beceren ve 1 Mayıs'a ısrarlı sahiplenmesini göğelelemek ve devrimci dayanışmayı etkisizleştirmek için egemen sınıflarda demagojik propandalarıyla harekete geçmekte geçikmediler. Önce SHP yetkilileri Gülay'ı yurtdışına çıkaracaklarını kamuoyuna ilan etti. Ardından faşizan koyun postuna bürünerek attığı kurşunlarla Gülay'ı ve onlarca devrim öldürmeyi başaramamış olmanın "gözyaşlarıyla" Gülay'ın tedavisini üstleneceklerini söylediler. Öyle ki Özal bile devletini Gülay'ı yurtdışına göndereceğini söylemeyi ihmal etmedi. Fakat bütün bunlar bir propandadan ibaretti. Bu tür demagojilerle bir yandan kamuoyu önünde kendilerini aklamayı, diğer yandan da Gülay'ı unutturmak istiyorlardı. Öyleki 1 Mayıs 1990 davası tutuklularının Gülay'ı sahiplenmelerine, ateş eden polisleri teşhis edeceklerini ifade etmelerine ve faşizmi yargılayan savunmalarının karşısında çılgına dönerek bu davanın kamuoyuna yansımaması için mahkeme basına yayım yasağı koyuyordu. Suçlular açık seçik ortada olmasına rağmen göstermelik bile olsa herhangi bir soruşturma açılmadı. Ama Gülay'ın arkadaşları poliste günlerce gördükleri işkenceden sonra konuldukları cezaevinde 8 ay tutuklu kaldılar. Bütün bunlar faşizmin 1 Mayıs 1990'ı katliama çevirme provalarını unutturmak, katliam girişimcisi devleti

temize çıkarmak ve bu katliamın en önemli tanığı Gülay Beceren'i hastahane odalarında unutturmak için yapıldı.

Ne varki bu hesapları bilen dergimiz ve ATİK Gülay'ı yurtdışına çıkarma ve orada tedavi ettirme olanaklarını yaratma çabasından vaz geçmedi ve Avusturya demokratik kamuoyunun da desteğiyle Avusturya hükümetini devreye soktu. TC devleti önce, Avusturya hükümetinin TC devletiyle daha önceden yaptığı silah anlaşmasının, Avusturya devletinin "bu silahlara Kürdistan'da Kürt halkına karşı kullanılacağı, bununla insan hakları sözleşmelerine ters düşeceği" dolayısıyla kendi kamuoya nezdinde zor durumda kalacağı endişesiyle fethetmenin üzerine TC devleti Gülay'ı koz olarak kullanmak istedi. Ancak Yeni Demokrasi Avusturya büromuzun, parlamentodaki Yeşiller Partisi aracılığıyla bu durumu deşifre edeceğini gören devlet, Gülay'ın yurtdışında tedavi edileceğine dair kararlılığımız karşısında en sonunda Aralık ayının başında bu talebi kabul etti. Zira Gülay'ı yurtdışına göndermemenin hiçbir gerekçesi kalmamıştı.

12 Aralık günü Gülay'ımızı felçli bacaklarının üzerine uzatmış gitarıyla insanlığın, emeğin ve gençliğin düşmanlarını çıldırtırcasına yüzünde eksik etmediği tebessümüyle Avrupa'ya uğurladık.

Kuşkusuz Gülay'ın Avrupa'da tedavi edilmesinde bilimin ulaştığı sınırlar aşılamayacaktır. Bilim bütün insanlığın ortak malı olduğu için her yerde bilimdir. Avrupa'daki doktorların bilim ahlakıyla 20 yaşındaki bir genç insanın yeniden yürülmesini sağlamak için gösterdiği çaba ve içtenlik ne ise Türkiye'deki doktorların gösterdiği çaba ve içtenlikte odur. Bizim Gülay'ı yurtdışına tedaviye göndermedeki çabamız sadece tıbbın bu alanda ulaştığı sonucun uygulanmasında Türkiye'deki hastahanelerin, teknik olanakların Avrupa ülkelerine nazaran var olan dezavantajını aşmaktır. Devrimci dayanışma bunu başardı. Kuşkusuz asıl sistemli ve aralıksız çaba dergimizin okuyucuları ve ATİK'in olmasına rağmen, birçok sorumlu devrimci-demokrat bu süre içinde ilgilerini gösterdiler. Yeterli olmasada sonuçta bir ilgiydi. Belki tıbbın ulaşabildiği seviye Gülay'ı bugün için yürüyecek noktaya

ulaşmamıştır. Ama faşist cellatların öldürmesiye kurşun yağmuruna tuttuğu bir devrimcinin 1 Mayıs'ın kavga alanından itibaren bu güne kadar sahiplenilmesi ve bu dayanışmanın hedeflediği sonuca varması başlıbaşına bir derstir. Dayanışmanın hasarı getireceği dershidir.

Dergimiz, başta Gülay'ın yaralandığı günden itibaren onu içtenlikle sağlığına kavuşturmaya çaba harcayan tüm doktorlara, hemşire ve hasta bakıcı emekçilere, Gülay'ı yalnız bırakmayan, en güzel karanfilleri, yürekleriyle birlikte, onun odasına taşıyan faşizmi lanetleyen okuyuculara ve bu sahiplenmeyi gösteren her meslekten devrimcilere açtığımız bağış kampanyasına olanakları ölçütünde katılan tüm halkımıza, ve Gülay'ın Avrupa'ya götürülmesinde, belki yici rol oynayan Avusturya bü-

romuza, yurtdışı temsilciliğimize ve Avusturya halkının sorumluluk gösteren temsilcilerine teşekkür ediyoruz. Bu çaba gösterilmesi gereken bir çaba ve sorumluluktur. Bu da yapıldı.

Ve sevgili Gülay'ımız; Artık Avrupa'daki okuyucularımızın, ATİK'e ve ilgi gösterme sorumluluğunu hissedilen devrimcilerin yanındadır. 1 Mayıs 1990'ın kararlı, direngen mücadelelerinin sembolü olan Gülay'ımızı 7 ay boyunca Türkiye'de yalnız bırakmayan Yeni Demokrasi okurları, Avrupa'da da yalnız bırakmadılar.

Not: Aramak isteyen okuyucularımız Gülay'ı aşağıdaki telefondan bulabilirler.

Tel: 9.9.43224384150'den 2231 nolu oda istenecek.

Ceyhan Özel Tip Cezaevinden dergimize gönderilen 2.12.1990 tarihli açıklamayı, açlık grevleri konusunda alınması gereken tavırlar konusunda önemli bulduğumuz için aynen yayınlıyoruz.

12 Eylül askeri faşist cuntası ile birlikte, Türkiye cezaevlerinde başlayan politik tutsakları kişileştiren politikası, aradan on yılı aşkın bir süre geçmesine rağmen bütün ikiye yüzü pervasızlığıyla sürdürülmektedir.

Askeri faşist cuntayı izleyen aylarda bütün cezaevleri adeta birer Nazi Kampına çevrilmek istenmiştir. "Askeri cezaevlerinde askeri disiplin ve düzen olmalıdır" mantığıyla başlatılan bu zulüm politikası için ilk etapta Diyarbakır 1 Nolu cezaevi "pilot bölge" olarak seçilmiş ve bu uygulama peyder pey Ankara, Marmak ile İstanbul Metris askeri ceza-

evlerine sıçratılmış veya sıçratılmak istenmiştir.

Bugün dönüp şöyle bir baktığımızda 12 Eylül'ün salt cezaevlerinde yüze yakın ölü yüzlerce yaralı ve binlerce kalıcı rahatsızlık bıraktığını görebilmekteyiz. Yalnız Diyarbakır cezaevinde 12 Eylül'ü izleyen ilk üç yıl içinde elliye yakın demokrat-devrimci öldürülmüştür.

Bırakınız toplumsal normlara göre kabul edilebilir sayılacak kültürel olanaklardan yararlanmayı, en doğal insanı ihtiyaçları bile devrimci tutsaklara çok görülmüştür. Kalem yasağı, sohbet yasağı, gülme yasağı, gazete-radyo yasağı vb. vb.

gibi bugün konuşulduğunda gayet gülünç gelecek bu kısıtlamalara uymadığı için kaç bin insanın yıllarca işkence gördüğünü, kaçıyuzunun yaralandığını-sakatlandığını, kaçının öldürüldüğünü kendi kendimize sormamız bilinçli ve duyarlı bir insan olmanın başlıca gereklerinden biridir.

Ancak insanlık dışı bütün bu uygulamalara, devrimci-demokratların tıksıldığı bütün cezaevlerinde şu veya bu şekilde karşı çıkmış, bu uğurda onlarca genç insan kendini ölüme atmak zorunda kalmıştır.

1980'lerin ikinci yarısına gelindiğinde artık bazı insani ihtiyaç ve istekler çoğunluk cezaevlerinde bir hak olarak kazanılmış ve nisbeten yaşanılabilir bir ortam yaratılmıştır. Ne var ki ortaya koyduğu bütün icraatıyla özünde 12 Eylül'ün bir uzantısı olduğunu gizlemeyen ANAP iktidarı, tutsakların daktilo yazmasını, radyo dinlemesini, insanların analarıyla, eşleriyle birkaçdakika rahatça görüşebilmesini hazmedememiş, kendine yakıştırmamış olacak ki 12 Eylül'ün ilk üç-dört yılı yaşanan tüm o vahşeti "1 Ağustos genelgesi" adı altında "yasal" kılfına uydurup yeniden yaşama geçirmek istemişti. Ancak faşist Ağustos genelgesine karşı bütün cezaevlerinin direnişe geçmesi ve gerek yurtiçi ve gerekse uluslararası demokrat kamuoyunun bütünsel tepkisi karşısında geri adım atmak zorunda kalmıştır. Fakat sorunun temeli olan gerici faşist tüzük ve yönetmelikler yürürlükten kaldırılmamış, sonraki süreçte de devlet sözkonusu tüzük ve yönetmeliklere dayanarak her defasında bir veya bir kaç cezaevinde saldırıda bulunmuş baskı ve işkence ile eldeki hakları gaspetmeye kalkışmıştır. Bu durum, yani saldırılar en açık şekilde bugünde devam etmektedir.

Peki bugün yapılanlar nedir ve neler yapıyor?

Bugün yapılan aynı iktidarın, aynı politika değişik bir manevra yöntemiyle tıfki pozunda yeniden yürürlüğe sokmak istemesidir.

Bütün cezaevlerine birden salındığında gördüğü bütünsel tepkiden çekinen ANAP iktidarı, bunu bugün tek tek cezaevleri bazında ele almaktadır. Kafaların salı körfez krizi sorunuyla meşgul olduğu bu

dönemi fırsathabilen ANAP, önce Diyarbakır cezaevine saldırmıştır ve bunu diğer cezaevleri izlemiştir. Hiç bir yasal gerekçesi olmadığı halde sorunlara duyarlı tutsaklar, gece baskınlarıyla başka cezaevlerine sürgün edilmişlerdir. Kafaları gözleri patlatıp her şeyi talan eden bu özel tim-asker baskınlarından sonra aynı cezaevinde yıllardan beridir tutsakların kamı üzerindeki yükselen bütün insani haklar bir çırpıda gaspedilmiştir. Avukat görüşmesinden tutun, haftada bir kaç gün olan koşullar arası misafirlğe kadar her şey yasaklanmıştır.

Bu baskılara hedef olan cezaevlerinden ilki olarak saydığımız Diyarbakır'ın direnişe geçmesi, diğer cezaevlerinin ve tutsak ailelerinin aynı direniş yöntemiyle desteklemesi ve nisbeten demokratik kurum ve kuruluşların olaya duyarlı yaklaşması, o cezaevinde iktidara bir kez daha geri adım attırılmıştır. Ancak tam "bitti" derken aynı oyunu, Amasya cezaevinde gösterine sokulduğunu görüyoruz. Bir kaç gün sonra Nazilli cezaevi keza öyle...

Gene insanlar çınçıplak soyulup buz gibi hücrelere atılmış, insanlar gene eli sopalı zalim gardiyanlarla baş başa bırakılmıştır. İşte son birbuçuk-iki ay içerisinde Diyarbakır'da başlayan Amasya, Nazilli, Sağmalcılar, Buca ve Antep ile devam eden bu yüz karası politika yeniden hayata geçirilmek istenmektedir. Gün olmuyor ki bir cezaevinde sağlık ekibi eksikliğinden dolayı bir haber çıkmasın! Gün olmuyor ki bir yerde kafalar gözler patlatılmasın, keza açlık grevi haberleri yayılmasın!... Bu aslında iktidarın canı gönülden istediği idam infazlarının dolaylı bir şekilde ele alınmasından başka bir şey değildir. Tutsağı açlık grevi yapmaya zorlamak, onun ölümünü yakınlaştırmaktan başka şey değil! Her açlık grevi, artık biyolojik yapısı laçkalaşan tutsağın ömründen bir parça alıp götürmektedir. ANAP iktidarı bunu bilinçli olarak yapmakta ve açlık grevindeki insanlara sopalarla, kalaslarla cezaevi personellerini saldırtmaktadır.

Diyarbakır'dan sonra Amasya, Nazilli, Buca, Sağmalcılar ve Antep cezaevlerinde yapılmak istenen hak gasplarına karşı tutsakların açlık

grevi yapmaktan başka bir muhalefet yolu yoktur. Tamamen insani hakların korunmasına adanmış bu eylem biçimi, tam da bu özelliğinden dolayı yasadışı değil ve gelmiş geçmiş en büyük yasalığa sahip bir eylem biçimidir, zira tutsakların başka bir yolla muhalefet etmesi ilgililerin kılını bile kıpırdatmamaktadır.

Bilinçli ve duyarlı her kişi kendine "demokratik" sıfatını layık gören her kurum, "Amasya cezaevinde neler oluyor" diye kendine sormalıdır. Bugün "Amasya cezaevinde insanlar niçin buz gibi hücrelere çılçıplak doldurulmuştur? Amasya cezaevi reviri bu hafta darbe yarısı ve şişlikler için kaç reçete yazmıştır? Amasya cezaevinde niçin açık görüşme yapılmamıştır? Sağmalcılar'da ne oluyor? Antep cezaevinde neler yaşanıyor? Bu insanlar niçin açlık grevine girdiler? Buca cezaevi ne durumdadır?" diye, kendine insan hakları savunucusuyum diyen herkesin, her kuruluşun sorması ve tutsakların insani talepleri için harekete geçmesi gereken gündür.

Bugün Türkiye cezaevlerinde açlık grevinde olan devrimci-demokrat tutsakların insanca yaşamaktan başka bir talebi yoktur. Amasya, Sağmalcılar, Buca ve Antep cezaevlerinde tutuklular açlık grevi yapıyorsa bu kendilerine işkence yapılmaması ve haklarının gaspedilmemesi içindir.

Unutmayalım, Türkiye gibi bir ülkede, kendine "Demokrat" diyen her insan, bir gün mutlaka cezaevine girecektir. Cezaevleri konusunda duyarlılık, demokrasi için duyarlılıktan ayrı tutulamaz. İktidarın cezaevlerinde uygulamak istediği iğrenç politikaya "dur" demek, toplantı ve yürüyüşler yapmak, karınca kararınca bir adım atmak görevimiz olmalıdır.

Mustafa Kaya, Atilla Atalay, Ramazan Kılavuz, M.Şah Yıldırım, Hüseyin Çapartay, Mehmet Cıbrın, Serdar Can, Ramazan Ceviz, M.Emin Tüysüz, Rıfat Barış, Recep Kar, İlker Dilcan, Doğan Kurt, Cumali Çataltepe, Zemin Gökü, Rıza Sayın, Fahri Işık-sal, Haydar Yüksel, Fettah Saruhan

Dergimiz çalışanlarına uygulanan işkence ve zulüm; karşısında boyun eğmez direniş ve kararlılık görmeye devam edecek.

Dördüncü yayın yılını doldurmak üzere olan dergimiz ve çalışanlarına karşı, egemen sınıflar tarafından sürdürülen baskı, tehdit işkence ve hapis yöntemi Kasım 1990'da deruk noktasına ulaştı.

... Kasım günü, Ankara büromuz temsilcisi Ali Ekber Kaypakaya ve muhabirimiz Kamil Eser ile eski temsilcimiz Reşat Çetinbaş, eşi Begüm Çetinbaş ve eski muhabirlerimizden M.Ali Çakıroğlu ile akraba çevresinden 4 kişi bir gece "operasyonu" ile evlerinden alınarak Ankara siyasi şubeye götürüldüler. Dergimiz elemanları siyasi şubede kaldıkları 15 gün süresince yoğun işkencelere tabi tutuldular. Özellikle M.Ali Çakıroğlu ve Reşat Çetinbaş'ın 15 gün boyunca çılçıplak ve sürekli soguk su dökülerek hiç uyutulmaması, defalarca askıya alınması, elektrik, falaka gibi işkence yöntemlerinin defalarca tekrarlınması sonucu ağır fiziki yıpranmaya uğradılar. 15 gün sonra çıkarıldıkları adli tabipçe işkence izleri tesbit edilen M.Ali Çakıroğlu ve Reşat Çetinbaş'ın kollarında ise kısmi felç oluşmuş durumdadır. Hiç bir arkadaşımız önce canavarlıklara rağmen DAL elemanlarının ve Erzincan'dan getirilen "daha profesyonel" özel sorgucu timin kendilerine dayatılan asılsız iddiaları kabul etmemiş, kimi arkadaşlar bu işkenceleri protesto etmek için onurlu tavırlarını 15 gün boyunca hiçbir kelime konuşmama tavrı ile de protesto etmişlerdir. En zorunlu ihtiyaçlarını bile (su isteme, tualete gitme vb.) bu tavrı zedelememek için ifade etmeyen dergimizin çalışanlarına, işkencecilerin kendileri zorla su içirmiş ve tualete götürmüştür. İşkencecilerin arkadaşlarımıza uyguladıkları işkencelerin maddi ve manevi tahribatını en iyi bilenler olarak herşeye rağmen dayatıkları onur kırıcı istemleri bütün zulme rağmen zerrece kabule yanaşmamaları yönünde gösterdikleri tavra işkencecilerin "saygısını" itiraf ettirmiştir. Bir işkencenin 15. gün bir arkadaşla söylediği

şu söz arkadaşlarımızın sadece kendileri için değil, inançları uğruna ve insanlığın onuru uğruna katlandıkları işkencelerin dozajını anlatmaya yeterlidir. "... sana sonsuz derecede saygı duyuyorum. Ama seni öldürmesem bu mesleği bırakırım..." Evet insanlığın ve devrimin onurunu çiğnemeyi başaramayan işkenceci bu onurun taşıyıcılarını "öldürme yemini ile yıldırma istiyorlar! Ama nafile ikiside işkenceciler için yenilgidir. Onların yapacağı tek yararlı şey vardır. İnsanlık onuru bayrağını taşıyan arkadaşlarımızın ve binlerce devrimci emekçinin tarihin derinliklerine gömmeye çalıştığı işkenceci "mesleği"ni bırakmaları hiç olmazsa kendi çocuklarına "işkenceci baba evladı"nın sonsuz huzursuzluğunu tatınmamak için bunu yapsınlar...

Sonuçta Ankara'daki işkenceci güruhu "hiç olmazsa" diyerek, uyduruk bir fezleke düzenlemiş, Ankara büromuza posta kanalıyla gelen çeşitli devrimci örgütlerin bildirilerini "evlerinde bulundu" iddiasıyla savcılığa sunmuş ve arkadaşlarımızın tutuklanmasını sağlamıştır.

6 Kasım günü Samsun temsilcimiz YÖK'ü protesto eden Samsun Üniversitesi öğrencilerinin eylemini izleyip eylem sonrası üniversite dışına çıktığında büroya gelmek üzere minibüse binmiş, ancak yanında bulunan bir arkadaşı ile birlikte 4 tane sivil polis tarafından minibüsten indirilerek kıyasıya dövülmüştür. Temsilcimiz kafasından aldığı ağır yara ile rektörlüğe sığınmış ve açık grevi başlatmıştır. Rektörlüğün temsilcimizi jandarma zoru ile dışarı çıkarmada ısrarlı davranması üzerine, temsilcimiz aynı günün akşamı yanındaki arkadaşları ile Samsun İHD şubesine giderek bir basın toplantısı düzenlemek isterken İHD şubesi polis tarafından basılarak temsilcimiz siyasi şubeye götürülmüştür. 5. gün ağır işkencelere tabi tutulan arkadaşımız çıkarıldığı mahkemede serbest bırakılmasına rağmen

savcılığın bir gün sonra mahkeme kararına itiraz etmesi ile tekrar polise alınmış ikinci gün tutuklanmıştır. (7 Aralık'ta çıktığı duruşmada serbest bırakıldı.)

8 Kasım'da ise, Kars temsilcimiz Şah İsmail Atik, Kars'ta yoresel olarak yayınlanan haftalık "Mücadele" adlı bir derginin yazı işleri müdürlüğü için basın masasına gerekli belgeleri götürürken gözaltına alınmış "yasak kaset izlediği" gerekçesiyle tutuklanarak Erzincan cezaevine gönderilmiştir. (26 Aralık'ta tahliye oldu.)

Yine, Ankara büro elemanlarımızın gözaltına alınmasını takip eden günlerde dergi merkezimiz siyasi şube ekiplerince açıkça ablukaya alındı. 6-7 gün yaklaşık 12-15 kişiyle gerçekleştirilen abluka boyunca, dergi merkezine gelen insanlar evlerine kadar takip edilirken, dergimiz yöneticilerinden M.Ali Eser ve Tuncer Dilaveroğlu'nun kaldıkları evi de bu ablukadan payını almış oldu. Abluka süresince de dergiye giriş çıkışta polis sözlü çatışmalarda bulunarak çalışanları tahrike zorladı. Gelinek noktasında, yoğun abluka kaldırılmasına rağmen dergi bürosu ve dergi idari müdürü M.Ali Eser ve Yazışları Müdürü Tuncer Dilaveroğlu'nun kaldıkları evin çevresinde sivil polisin sistemli "nöbeti" devam etmektedir.

Bütün bunların tek bir izahı vardır. Delet dergimizi karşı, işkence baskı ve rahatsız etme araçlarıyla takviye edilmiş olarak siyasi bir tavır içindedir. Bu tavır ilk değildir. Sadece yoğunlaşmada yenilik var. Ne var ki deletin bu tavrındaki yoğunlaşma, bizinde doğru ve haklılığımızda yoğunlaşmamızın görülen ibaresidir. Çalışanlarımıza yapılan insanlık dışı işkence ve ikamet ettiğimiz evin kapısına dayanan karanlık yüzler, bütün çalışanlarımızı kaynağın siyasi-ideolojik ve ahlaki doğruluğundan alan, zulme karşı direnişimizi ve kararlılığımızı artırır en özüt biçimyle olan ve olacak olan bu kadar nettir!

Son yıllarda ve özellikle de işçi sınıfının grev eyleminin yaygınlık kazanmasıyla birlikte, bu örgütlenmeler ya da kavramlar farklı anlayışlar tarafından bir önerme olarak ileri sürüldü ve belli bir kabul görmesiyle de canlı bir tartışmaya neden oldu. Şüphesiz, bu olgunun ortaya çıkışı ve onun kabulü ve olgunun kendi gerçekliğine, yönelimine ve ne olduğuna ilişkin değerlendirme yapılmasının önünde engel değildir. Tam tersine, bunun yapılmasını gerekli kılar.

İşte bu anlayışla, biz, konuya ilişkin tarihsel örneklerin ne olduğunu ve buna göre yaklaşım tarzının nasıl olması gerektiğini ortaya koymaya çalışacağız. Bunu yaparken de, ileri sürülen önermelerin ve anlayış tarzlarının üzerinde durmadan geçmeyeceğiz. Buna göre, konuyu, başlıca şu başlıklar altında ele alacağız:

1- İşçi sınıfının bir örgüt biçimi olarak İşyeri Komiteleri,

2- Bundan farklı bir biçim olarak Konseyler/Sovyetler.

1- İŞYERİ KOMİTELERİ

Yaptığımız araştırmalar ışığında, bir ön bilgi olarak, işyeri komitelerinin belirleyici özelliklerini şu şekilde ifade edebiliriz. a) İşyeri Komiteleri, sınıf mücadelesinin seyrine ve ihtiyaçlarına bağlı olarak, doğrudan, işyeri temelinde ve işçilerin sorunları etrafında, bu sorunları şu ya da bu tarzda çözümünü için çaba harcamak isteyen tüm işçiler tarafından kurulan örgütlerdir. b) Bu aynı temel üzerinde, üretkenlerin üretim alanlarındaki sorunlarıyla doğrudan ve birinci derecede ilgilenirler. c) Mücadelenin gelişmesine, değişmesine, ihtiyaçlarına ve verili duruma uygun işlevler kazanabilirler. d) Somut koşullar ve ihtiyaçlar tarafından belirlenmiş olmaları nedeniyle; sendikal işlevli olabilirler, gelişmesinin belirli aşamalarında sendikalara dönüşebilirler, iktidar organları olabilirler ya da sendikaların alt-hücreleri haline gelebilirler. f) Değişen koşullarla birlikte önleri açılmadığı ve yeni işlevlerle donatılmadıkları sürece bürokratik aygıtlar haline gelebilirler ya da dağılıp sönebilirler. Bu temel özelliklerinden dolayı son derece esnek, değişken ve dinamikler.

Komitelerin bu özelliklerini tarihsel deneyler ışığında ve ileri sürülen kimi yanlış görüşlerle de ilişkilendirerek açıklayacağız.

Bu komiteler için ileri sürülen ve

tartışılan görüşler içinde (ara farklılıklar bir an için bir kenara bırakacak olursak), bir biriyle çatışma halinde olan iki yaklaşım tarzının olduğunu görüyoruz. Bunu üç örneklerden birincisini, bu komite ve konseyleri birlikte ele alan ve "sendikal platformdaki bir önerme" olarak ileri süren, ancak, burada sınırsız bir işlevle donatan anlayış sahipleri oluşturuyor.

İkincisini ise; buna, tersten itiraz eden ve bu örgütlenmeleri; "ekonomik ve politik krizin olgunlaşma sürecine girdiği, sınıf çelişkilerinin ve devrimle karşı-devrim arasındaki çelişkilerin keskinleştiği" koşullarda ortaya çıkan ve yeni bir kabarığa kadar da süren örgütler olarak gören anlayış sahipleri oluşturuyor. Kısaca, söylenen şudur: "Bu komitelerin ortaya çıkış koşulları ve işlevleri sendikalarından farklıdır. Bu komiteler, sendikaların işyeri düzeyindeki alt organları olmadıkları gibi, sendikaların alternatifide değildirler. Sendikal örgütlenmenin olmadığı ya da sendikaların işlevlerini yerine getiremedikleri koşullarda, ekonomik mücadele gibi, sendikaların bazı işlevlerini üstlenmeleri, sendikaların alt örgütleri ya da alternatifleri olmalarının bir sonucu değil tamamen somut durumun bir sonucudur." (Devrimin .Sesi) Devrimin .Sesi, İşçilerin Sesi'ni eleştiren yazısında bu ve benzeri eleştirileri karşı görüş olarak ileri sürüyor ve sürekli olarak, sendikaların alt örgütleri olabileceği görüşüne karşı çıkıyor.

Birinci anlayış sahiplerinin bu komitelere yüklediği roller arasında ise; bir yandan siyaset yasağını doğurabilecek vurgular yer alırken diğer yandan "sınıf bilimini taşıma" yer alıyor.

İŞYERİ KC V KONSEYLER

Bu anlayış sahiplerinin başını "İşçilerin Sesi" dergisi çekiyor. İşçilerin sesi, konuya ilişkin yazılara 1. sayısında başlamak üzere bir çok sayısında yer verdi. Bu yazılarında şunlar söyleniyor: "Sendikal platformda bir önerme olan işyeri komiteleri, bir işyerindeki devrimci, demokrat, sınıfların varlığını kabul eden, dürüst, tutarlı, siyasal tercihi veya tercihsiz nitelikli unsurlar tarafından oluşturulan sınıf bilimini işçilere taşıyan örgütlenmelerdir". (abç)

"İşyeri Komite ve Konsey yapılması gelişim sürecine bağlı bir şekilde değişik biçimler kazanarak gelişen, mücadeleyi sürekli kılan, kalıcı nitelikteki yapılardır." (İşçilerin Sesi, sayı 1-13). Bu açıklamalar, "devrimci sendikal yapının nüveleri" vb. gibi vurgularla devam ediyor.

Bu aynı yaklaşım tarzının, denilebilir ki, kısaltılmış ve karikatürize edilmiş bir biçimine de "DSİM" broşüründe rastlıyoruz. "O halde (diyor DSİM yazarları) yaratacağımız işyeri komiteleri, en basit sorundan en karmaşık soruna kadar meselelerin çözümünü gündeme alırken, işçileri sürecin, sorunlarının içine çekerek bu vesileyle sınıf bilincini kavratmayı hedeflemelidir."

Burjuva tabiatına aykırı sendika içi demokrasi ve tabanını söz ve karar sahibi olması ilkesi, işyeri komitelerinde hayat bulmakta ve alternatif sendikal ilişkilerde bu tür örgütlenmeler yaratarak sınıf sendikası hedefine varmaktadır." "... Sınıf sendikasının yaratılmasında geleceği kuracak olan bu çekirdek örgütlenmelerin" (işyeri komiteleri ve dev-

KOMİTELERİ E / SOVYETLER

rimci sendikal işçi muhalefeti sf: 14) gibi nereye çekilirse oraya giden ve esasen düşünsel karışıklığın bir ürünü olan tanımlamaları geçerek, bu kadar aktarmayla yetinelim.

DSİM broşüründe ileri sürülen, İşçilerin Sesi'nde ileri sürülenlerle bir çok noktada paralellik gösteriyor. Bu nedenle, bunu da birinci kategoriye dahil ediyoruz.

Görüldüğü gibi konuya ilişkin ileri sürülen her iki görüşte de (değişik noktalardan kalkılsada) kendiliğindencilige kayış var. İşçilerin Sesi bunun teorisini gayet açık bir biçimde yapıyor. Bu nedenle Devrimin Sesi'nin kavrayış düzeyinden daha tehlikeli bir noktadadır.

Çünkü, birinciler; işçi sınıfının kendiliğinden mücadelesinin ifadesi olan gevşek örgütlenmesini (Belirtmek gerekir ki, her kendiliğinden harekette ya da insan eyleminde olduğu gibi bu örgütlerin oluşumunda da şu ya da bu oranda bir insan iradesi ve bilinci rol oynar. Bunu gözardı etmiyoruz.) kendine ya da daha doğru bir ifadeyle, proletarya partisine bağlı bir oluşummuş gibi gösterip sınıfa "sınıf bilimi" taşıyorlar. Ve böylece proletarya partisinin, onun örgütlerinin görevini bu parti dışı ya da onun üyelerinin de şu ya da bu düzeyde içinde yer alabilecekleri kendiliğinden örgütlerle yükleyerek, partinin bir ihtiyaç olmaktan çıkabileceğinin alt yapısını oluşturmaya/bunun teorisini yapmaya çalışıyorlar. Ve zaten, İşçilerin Sesi'nde parti kavramı diye bir kavram yer almıyor. "Partiyi bir ihtiyaç olmaktan çıkarmaya çalışıyorlar" dedim, çünkü; proletaryanın kendiliğinden eylemi ve bu eylemin örgütü-

luğu ile sosyalizm arasındaki ilişki proletaryanın partisi ile kurulur. Yani, sınıf bilimi ancak böylesine bir partinin sınıfın hareketi ile organik ilişkileri sonucu taşınır. Bu, sınıf partisinin en önde gelen birincil ve en temel, en ileri görevidir. Bu görev olmaksızın proletarya partisi proletarya partisi olma adına da işlevine de sahip olamaz. Bu, Leninizmin ABC'sidir.

İkinci anlayış sahipleri ise; proletarya partisinin bu örgütlerle organik ilişkilerinin olabileceğini, bunları toplumsal ihtiyaçlara bağlı olarak, yeni görevlerle donatarak etkileyip yönlendirebileceğini; bunun değişen toplumsal ihtiyaçlar ve partinin sınıfla ilişkileri düzeyi ile belirlenebileceğini kavrayamıyorlar. "Çıkar ve söner", "sendikaların alt örgütleri değildir" teorisine hem iradenin rolünü hem de imkan ve ihtiyaçların değişebileceğini ve bunların değişik ihtiyaçlara yanıt verebileceğini yadsıyarak kendiliğindencilige düşüyorlar.

Bu iki kavrayış tarzında göz önünde bulundurarak; Türkiye pratiği bakımından dolaylı bir ders olma özelliği taşıysada, yaşanmış bazı tarihsel örneklerden söz etmemizde yarar var. Çünkü bunlar, sınıf mücadelesinin yarattığı ve sunduğu imkanlardır.

Birinci Örnek Rusya'dır: Burada 1905 devrimi döneminde ortaya çıkan fabrika komiteleri (bu dönemde çok fazla yaygınlık kazanamamakla birlikte) sendikaların, Sovyetlerin yanısıra, bir üçüncü örgütlenme biçimi olarak mücadelede belirli bir rol oynuyorlardı. Devrimin yenilgiye uğratılmasının bir sonucu olarak dağıtıldılar. Daha sonra, 1917 Şubat devrimi'nin öngününde ortaya çıktılar. Geçici hükümet-

tin bunları tanımak zorunda kalması, bolşeviklerin bu komiteler içinde sürdürdükleri ağırlıklı faaliyetler ve üretimde işçi denetiminin sağlanması için gösterdikleri yoğun çabalar sonucu, Sovyetler'inde desteğiyle bu komiteler üretimin denetlenmesinde ve düzenlenmesinde aktif roller oynamaya başlayarak, varlıklarını geliştirerek sürdürdüler. Bir dönem için, Sovyet örgütleriyle birlikte dağılmayla yüz yüze kalsalar da, Ekim Devrimi'nin öngününde daha da yaygınlaşarak gelişmeye başladılar. Ekim devrimi'nden sonra ise, başlangıçtaki işlevleri önemli ölçüde değişti. Ve 1918 yılında, I. Tüm Rusya Sendikalar Kongresinde alınan kararla sendikaların alt hücreleri durumuna getiriliyorlardı.

"Sendikaların alt-hücreleri-fabrika komiteleri -henüz her yerde bizim elimizde değildir. Örneğin Harkov vilayetine 146 fabrika komitesinden (ki, okur burada Bolşeviklerin bu komitelere verdiği ağırlıklı önemi göz önünde bulundurmalıdır. sf: 70) bir tek komitist yoktur. Fakat bunlar münferit görüngülerdir. Genelde şu söylenmelidir ki, sendikalar hem bölge organlarında hem de en alt hücrelerde partinin etkisinin sağlamlaştırılması konusunda mutlak bir gelişme göstermişlerdir." (Stalin, cilt 5, sf: 170-171)

Bu gerçek, proletarya diktatörlüğü koşullarında ve 1923 yılında Stalin tarafından dile getiriliyor. Tam da burada, birkaç noktaya dikkat çekmek gerekiyor. Birincisi; bu komiteler işçi sınıfının sınıf bilinçli öncüleri tarafından oluşturulan örgütler değil, gevşek, geniş kitleyi kucaklayan ve bu anlamda kendiliğinden örgütlerdir. İkincisi; devrim yıllarında sayılırsa ve Bolşevik partisinden devrime önderlik ettiği göz önüne alınırsa ve bunun altı yılda işçi sınıfının iktidar olduğu yıllar olarak görülürse, hala komünistlerin (yani sınıf bilinçli işçilerin) bu komitelerde yer almadığı kavranırsa, bunların sınıf bilimi taşıyamayacağı daha iyi anlaşılır. Türkiye'de "sınıf bilimi" taşıyanların ve sınıf biliminin sınıfla bağlarının düzeyi hiç kimse için şaşılacak değil. Bu maddi işyeri komitelerinin kurulması için hiç bir çağrıda bulunmamak ve oturup sınıf bilinçli işçilerin bütün fabrikaları örgütlenmesini beklemek gerekir. Tabi demokratikla komünistlik arasına eşit işaret çekilmediği sürece.

Üçüncüsü; "sendikaların alt organları değildir" biçimindeki anlayış-

şın her dönemin özelliğine uygun düşmeyeceğidir. Yani bir olgu olarak işyeri komiteleri, sendikaların alt birimleri durumuna da gelebiliyorlar...

İkinci tarihsel örnek Macaristan'dır. 1918'de ve Macaristan devriminin öngönünde ortaya çıkan komiteler Sovyetlerle birlikte, reformist sendikacılarla çanşmaya girmek durumunda kalıyorlardı. Burada da, fabrikaların ele geçirilmesinde, üretimin düzenlenmesinde ve denetiminde önemli roller üstleniyorlardı. "Bunların zamanı değildir", "henüz o an gelmemiştir" vb. gibi gerekçeler ileri süren reformist ve bürokrat sendikacılar sınıf uzlaşmacısı bir tutum takınıyorlar ve bu örgütlenmelere karşı çıkıp, karşı devrimin yanında yer alıyorlardı. Ve Macaristan devriminin yenilgisi için yadsınmaz roller oynuyorlardı. Karşı devrimin şiddetli saldırısı sonucu bu komiteler ve Sovyetler/konseylar dağıtıldılar.

Üçüncü örnek İspanya'dır. İş savıştan sonra, Franko'nun iktidara gelişiyle birlikte korporatif devlet sendikaları oluşturuldu. Bunun yanı sıra, illegal bir biçimde varlığını sürdürmeye çalışan anarko-sendikalistlerin denetimindeki Ulusal İşçi Birliği (CNT), sosyal-demokratların denetimindeki Genel İşçi Birliği (UGT), İspanya Komünist Partisi'nin denetimindeki Sendikal İşçi Mahalefeti (OSO)'de vardı. Devletsendikacılığının karşısında yer alan bu mahalefet odakları kendi anlayışları doğrultusunda mahalefetini sürdürürken, bu süreçte ortaya çıkan ve yasadışı zemine oturmuş olan işyeri komiteleri bunların işyeri faaliyetlerinin dayanak noktaları haline geliyordu.

Franko'nun işçi sınıfı örgütlenmelerine karşı koyduğu yasaklara, toplu sözleşme, grev vb. hakları ortadan kaldırması, tek tip devlet sendikacılığını tek seçenek olarak dayatması vb. uygulamalar işçilerin her türden gelişmesinin önünü tıkrıyor ve onların içten içe gelişen tepkilerine yol açıyordu. 1947'de başlayan ve giderek gelişme gösteren grevler, gösteriler mevcut sendikaları da aşmaya başlıyordu. "İşçi Komisyonları" bu durumun ve yönelimin somut bir ifadesi olarak geliştiler. İşçiler, işten çıkarılmalara karşı savunma komiteleri, grev hareketini yönlendirme komiteleri, toplu sözleşme komiteleri gibi örgütlenmeler kurmakla kalmıyor, bunlar arasındaki koordinasyonu da sağlayarak, devlet sendikacılığını iş-

levsiz kılıyorlardı. Kendilerinin bir örgüt olmadıklarını (Ki, burada Liberter eğilimin etkinliğini belirlemekte yarar var, çünkü bu komisyonlar hiçte örgütten başka bir kavramla açıklanamazlar), her hangi bir örgüte bağımlı bulunmadıklarını, siyasal örgütlerden de, sendikalardan da bağımsız olduklarını açıklıyor ve eylemlerini işçileri birleştiren, sınıfın birliğini sağlamaya çalışan bir güç olarak ilan ediyorlardı. Bu komisyonlar, sözlü ettiğimiz tarihsel süreçte yüzbinlerce işçiyi temsil eder duruma geldiler. İspanya Komünist Partisi, Sendikal İşçi Mahalefeti ayrı bir etkinlik olarak sürdürmekten vazgeçip, bu komisyonlar, süreç içinde, Franko rejiminden hemen sonra İspanya Komünist Partisi'nin ve bazı devrimci demokrat örgütlerin (İspanya Komünist Partisi/ML gibi) denetimine girdiler. Ve bunların denetimindeki sendikalara dönüştüler. Burada iki noktayı belirlelim. Bunlardan biri aynı ad altında Rus yanlısı bir politika izlemektedir. Diğeri ise, ML ekleyle faaliyet sürdüren ve AEP yanlısı bir çizgi izleyen partidir.

Dördüncü örnek Portekiz'dir. Uzun yıllar faşist diktatörlüğün ağır baskılarıyla yönetilen Portekiz'de de İspanya benzeri gelişmeleri görmek mümkündür. en sonu "karanfil devrimi(!)" olarak adlandırılan darbe döneminde kitle eylemlilikleri daha bir gelişme gösteriyor, "işçi komisyonları" ve "konseyları" her yandan örgütlenerek; uzun yıllar illegal faaliyet sürdüren Portekiz "Komünist" partisi ve onun denetimindeki sendikaları da aşarak, üretimin denetlenmesinden, yönetimine kadar bir dizi soruna uzanan, doğrudan siyasal iktidardan sorunlarıyla ilgileniyor ve bu alanda ciddi roller oynuyorlardı. Ve bu durum gelişme gösterince, başta askeri yönetimin, Portekiz "sosyalist" Partisinin, "Komünist" Partisi'nin müdahalesiyle karşılaşa ve konseylar bunların ortak çabasıyla dağıtıldılar. Ve zaten bu sözü geçen partiler askeri darbeyi destekliyorlardı. Tıpkı Moskova'da duran ve 1960 darbesine "ihtilal oluyor gidip ihtilalın başına geçelim" diyen İsmail Bilen gibi. Onlar da, benzer bir anlayışla işçi örgütlenmelerinin dağıtılmasından yana tutum takındılar. Ki, İspanya'da olduğu gibi, Portekiz'de de işyeri komiteleri sendikal mahalefetin esaslı dayanak noktaları olmuştur. Ve korporatif sendikaları işlevsiz kalmakta önemli roller oynamış, Portekiz "Komünist" Partisinin denetimindeki sendikaların gelişmesinde tayin edici

unsur olmuştur...

Beşinci örnek İtalya'dır. 1919 ve 21 yılları arasında (bu yıllar devrim yılları olarak da adlandırılır.) ardı arkası kesilmeyen direnişler, grevler, gösteriler işyeri komite ve konseylarını doğuruyordu. Ve bunlar yaygın bir biçimde geliyordu. Bir çok kez fabrikaları işgal eden, üretimi denetleyen ve el koyan İtalyan işçi sınıfı, İtalyan "Sosyalist" Partisinin iç bölünmeleri, çalkantıları, teslimiyetçi politikaları yüzünden iktidarı alamıyordu. Ve bu politikalar yüzünden Mussolini'nin iktidara gelmesinin yolları açılıyordu. (Ki, sözü geçen yıllarda Mussolini "sosyalist" partinin faal yöneticilerinden biridir. Bölünmeler sonucunda ayrılmış, İtalyan faşistlerine önderlik edip, rolünü faşizmin iktidarı olması doğrultusunda oynamıştır.)

İşyeri komiteleri, dönemin İtalyan hükümeti tarafından da bir süre için resmi olarak tanındılar ve üretimin denetlenmesine, yönetimine fiilen katıldılar. Ancak, burjuvazi buna daha fazla tahammül edemezdi. Kendi gücünü toplayınca, bu komiteleri dağıtmak için saldırıya geçti, fakat komitelerin şiddetli ve silahlı karşı koyuşuyla karşılaştı. İşçiler, siyasal önderliğin basiretsizliği, iktidarı alma gibi bir soruna hedeflememesi yüzünden bu direnişlerin bedelini yenilgiyle ödemişler.

Ayrıca, 1930'lu yıllardaki İspanya, 1920'li yıllardaki Avusturya, Çin 1919'lardaki Almanya vb. ülkelerdeki duruma örnekleyebiliriz. ancak bu kadar örnek yeterlidir.

Alt başlıklar altında ve mümkün olduğu oranda kısaltarak ortaya koyduğumuz bu örneklerle ve yaşanmış başka tarihsel deneylere baktığımızda şunları söyleyebiliriz:

1) İşyeri Komiteleri, genel olarak siyasal ve iktisadi krizin bulunduğu, yaygın kitle eylemliliklerinin ortaya çıktığı dönemlerde, diğer örgütlenmelerin yanı sıra doğabiliyorlar. Çünkü, siyasal ve iktisadi kriz toplumun gözlemlerini tıkrıyor ve egemen sınıflar buna çare bulmak için tıkanıklığın tüm yükünü işçi sınıfının ve ezilen yığınların sırtına yıktıyorlar. Bu durum, ezilenlerle ezilenler arasındaki çelişkilerin keskinleşmesine ve şiddetlenmesine yol açıyor ve ezilenleri kendi sorunlarını kendi alanlarında, kendi imkanlarıyla çözmeye/kanal açmaya, kendi mücadele biçimlerini ve bu biçimlerin araçlarını, ilişkilerini yaratmaya yöneliyor. Ezilen yığınların ya-

ratıcı insiyatiflerini, imkanlarının en açık ve çeşitli biçimler altında ortaya çıktığı an bir kriz anıdır. Grevlerin, ayaklanmaların, şiddetli çatışmaların doğup gelişmesinin nedeni rastlantısal değildir. Grev komitelerinin, toplu sözleşme komisyonlarının, fabrika komitelerinin, konsey veya Sovyetlerin ya da başka isimler altındaki cephesel örgütlerin, köy komitelerinin, silahlı mücadele birliklerinin doğup gelişmesinin ve yaygınlık kazanmasının, varolan devrimi partilerin geniş kitlesel karakter kazanmasının ve çeşitli mücadele biçimlerinin birbiriyle kaynaşmış bir biçimde en açık olarak görüldüğü ve geliştiği an bir kriz anıdır. Ve bunların bir çoğu kriz anının aşılmasıyla, koşulların değişmesiyle birlikte ya başka biçimlere ve örgütlere dönüşürler ya da toplumsal bir ihtiyaç olmaktan çıkarak sönerler. Bunların devamı yeni toplumsal koşulların yaratacağı imkan ve ihtiyaçlara uyulanıp uyulanamamasına bağlıdır. Elbette bunların hepsi, hepten kendiliğinden oluşup gelişmezler. Bu, aynı zamanda kriz imkanını kimin ve nasıl kullanacağına da bağlıdır. Kriz imkanı mevcut sistemin kendisini genişleterek yeniden üretimine yol açabileceği gibi, bir devrime de yol açabilir. İkincisinin olabilmesi, ise proletarya partisinin bütün bir toplumsal hareketi siyasal iktidar doğrultusunda yönetip yönetememesine bağlıdır.

2- Fabrika komiteleri, faşist yönetimlerin bulunduğu, tek tip sendikaların dayatıldığı veya sendikaların hepten yasaklandığı ülkelerde ve koşullarda sendikal işlevli örgütler olarak doğabilirler. Bu tür ülkelerde, işçilerin geniş gruplar halinde toplu sözleşme komite veya komisyonları oluşturmaları, geniş tabanlı grev komiteleri, giderek bunların sürekliliğini sağlayan, ilişkilerini koordine eden ve hazırlayan fabrika komiteleri, yasa dışı sendikacılık vb. örgütlenmeler (günlükte olsa) sınıfın dayatan ihtiyaçlarının bir sonucudur ve bütün bunlar yasaları aşarak oluşurlar. Çünkü, bu tür ülkelerde, işçi sınıfının grev, toplu sözleşme, iktisadi ve siyasal örgütlenme vb. hakları ya hepten ortadan kaldırılmış ya da içeriği yasalarla daraltılıp sınıfın hiç bir ihtiyacına yanıt veremez duruma getirilmiştir. Bu durum, işçi sınıfının siyasal, kültürel olarak gelişebilmesinin ve iktisadi ihtiyaçlarını karşılayabilmesinin önünde sayısız engeli oluşturur. İşte bu nedenlerle, fabrika komiteleri

belirli bir ihtiyaca yanıt vermek üzere devreye girip, faşist ve gerici sendikalara karşı alternatif faaliyetler sürdürülebilirler.

3- Siyasi ve iktisadi krizin derinleştiği, bir devrim anının yaşandığı ve proletarya partisinin toplumun sömürülen ve ezilen yığınlarına önderlik edebildiği koşullarda: fabrika komiteleri, konseyler, sendikalar, silahlı mücadele örgütleri (ordu, milis vb.), grev komiteleri, gençlik, kadın örgütlenmeleri vb., merkezi bir politika etrafında ve duruma uygun biçimlenişler ve mücadele yöntemleriyle kapitalist sistemi yıkmak ve daha bu kriz anında, çatlayan devletin çatlakları arasında, toplumsal karışıklık ortamında yeni bir düzenin iktidarını cisimleştirmeye başlayacaklardır. Bu durumda, fabrika komiteleri, fabrikalara el koymak, üretimi sürdürmek ve denetlemek, ürünün dengeli ve kontrollü dağılımını sağlamak vb. gibi görevlerle yerine getirebilir ve iktidar organlarından biri olma işlevini yapabilirler.

4- Fabrika komiteleri, sendikal işlevli görevlerle ve devlet sendikalarıyla açatışmalı bir biçimde, onlara alternatif olarak ortaya çıksalar bile, değişen koşullarla birlikte sendikalara veya başka biçimlere dönüşebilirler..

5- Ve nihayet, yeni düzenin kurulmasıyla birlikte, önemli ölçüde "bağımsız" ve "gevşek" örgütler olmaları, sağlam bir hiyerarşiden yoksun bulunmaları, düzenin başka örgütleriyle çatışmaya girme, grup mülkiyetini geliştirme tehlikelerine de potansiyel olarak bağında taşınmaları vb. gibi nedenler onların yeni duruma uyarlanmasına, sendikaların alt-hücreleri haline getirilmesine yol açabilir. Bu ve benzer tehlikeleri bağında taşınmaları nedeniyle yeni düzenin kurulmasından önce, sınıfın diğer örgütleriyle çatışmalara girebilirler ve sınıfın birliğine, iktidar oluşuna zarar vermek isteyen akımların etkisiyle olumsuz roller oynayabilirler. Bunun birincisi, Sovyet Devrimi yıllarında, ikincisi ise, İspanya'da 1930'lardaki iç savaş yıllarında görülmüştür. (Ki, Troçkist akımlar bu ikinci durumu tamamen Komintern'in ve Stalin'in "yanlış" politikasına bağlamak için özel bir çabayı yıllardır sürdürüyorlar.) Böylesi tehlikeli durumların ortaya çıkması halinde de başka biçimlere dönüştürülebilirler.

Kalın çizgileriyle ortaya koymaya çalıştığımız bu durum, tarihsel deneyler tarafından doğrulanmıştır. Ve başka durumların doğmasında mucize sa-

yılmamalıdır. Bu durum da, fabrika komitelerinin işlevlerini yalnızca sendikal işlevli, ya da yalnızca bir dönemin "doğan ve süren" ve sendikalarının alt-hücreleri olamayacak örgütler olarak görmek ve göstermek ve onu belli kalıplara hapse etmek doğru değildir. Tam tersine soruna, bütünüyle somut veriler, ihtiyaçlar ve işçilerin siyasal, kültürel düzeylerine uygun bir tarzda ve bu komitelerin bu ihtiyaçları hangi oranda, nasıl karşılayabileceği noktasında yaklaşmak gerekir.

Sorunun bu yanını, Türkiye gerçekliğine göre ele almadan önce, aktardığımız dergilerdeki görüşlerin esaslı tehlikelerinden birinin, "sınıf bilimine" taşıyan görüşün üzerinde biraz daha duralım. Çünkü, sorunun bu yanı, bu komitelere yaklaşımındaki sakatlığın temel noktalarından birini oluşturuyor. Bu komitelerin, dayatan sorunların ve ihtiyaçların bir sonucu olarak doğduğunu ve sınıfın en basit, en gevşek örgütlenmelerinden biri olduğunu görmeyenler bile, ya da bilmeden kendiliğindencilik teorisini yapıyorlar. Bu durum kendini, en açık bir biçimde "İşçilerin Sesi" ve "DSİM" broşüründe şu sözlerle ortaya koyuyor: "Sınıf bilimini işçilere taşıyan örgütlenmelerdir". "Mücadeleyi sürekli kılan kalıcı nitelikteki yapılandırmalardır." "İşçilere sınıf bilimini taşımayı hedeflemelidir." "Nitelikli insanlardan oluşur". "En basit sorundan en karmaşık soruna meselelerin çözümüne gündeme" alır. Bu ve benzer bir dizi nitelik bu örgütlere yükleniyor.

Bu yaklaşım tarzı ve bu komitelere böylesi misyonların yüklenmesi, bu konudaki kavrayış eksikliğinin, zihinsel karışıklığın ürünüdür ve bir çok bakımdan sakatır.

Birincisi: Yukarıdaki gibi bir yaklaşım tarzıyla bu örgütlerin yalnızca sınıf bilinçli işçilerden oluşmasını söylemek gerekir. (Ki, İşçilerin Sesi'nin "nitelikli insanlar" tanımlaması hiçte buna uygun değil ve ileri sürdüğü nitelikler bunun çok uzağındadır.) Oysa, bu örgütler, sınıf bilinçli işçiler de içine alabilirler, fakat, bütünüyle bunlardan oluşmadıkları gibi, bunların dışında da oluşurlar. Ve ağırlıklı olarak böyledirler. Bu örgütler, sınıf düşman olmayan, muhbirlik yapmayan, işçilerin kendi sorunlarının çözümünde yardımcı olmak isteyen tüm işçileri kapsayabilirler ve kapsamalıdır da. Soruna böyle yaklaşmak ve kısa süre içinde yüzbinlerce hatta milyonlarca işçinin sınıf bilin-

ciyle hareket edebileceğini düşünmek düpedüz Manilovizmdir. İşçi kuyrukçuluğudur. Bu komitelerle, bunların yürütme organlarını (kaldı ki, bu organlar bile bütünüyle bu tür insanlardan oluşmazlar) birbirine karıştırmak gerekir.

İkincisi: Sınıf bilimi veya bilinci taşımak, toplumsal olgu ve olayları tarihsel materyalizmin süzgeçinden geçirmek, kendi toplumsal ve sınıfsal konumunu bu gözle görmek demektir. Yani, sınıf bilinci, böyle bir teorik bilginin ve bütünlük bir sosyalist politikanın ifadesi ediliş tarzıdır. Sınıf bilinci, yüksek düzeyde kristalize olmuş kolektif bir politikanın taşıyıcısıdır. Bu anlamda, işçiler sınıf bilimini taşıyacak olanlar, bu bilimle donatılmış olan örgütler ve elemanlardır. Bu nedenle, bu niteliklerden yoksun işyeri komiteleri, olsa olsa proletarya partisinin, onun örgütlerinin ve üyelerinin işçilerle temas noktaları ve parti politikasının, propagandasının, siyasal ajitasyonun taşınma alanları olabilirler.

Üçüncüsü: İşyeri işçilerini sınıf bilimine kavuşturacak olan şey, birincisi; partinin işyeri hücreleridir, parti propagandasının ve siyasal ajitasyonun taşınmasıdır; ikincisi; bunlarla birlikte ve bununla sıkı ilişki halinde hareket eden işçilerin kendi mücadele deneyi ve tecrübeleridir.

Dördüncüsü, "siyasal tercihi veya tercihsiz", "sınıfların varlığını kabul eden" herkesin, (birazda "dürüst", "tutarlı, gibi ahlaki kavramlarla süslenmiş olan herkesin" "demokrat" insanların kurduğu şekilsiz ve gevşek bir örgütün işçilere sınıf bilimini ve bilincini taşıyacağını ileri sürmek sosyalistlikle demokratiği aynı tencereye tıkmak demektir. Bu örgütlerin, genel kültürün, burjuva politik bilimin çeperleri içinde bulunduğu görememektedir. Ve sınıfın ideolojisini formüle etmeyi başaran, sınıfın profesyonel politikacılarının örgütünün sınıfla ilişkilerini, denetimini ve yönetimini gereksiz kılacak demektir. Çünkü, bu örgütün bütün önemi ve rolü sosyalizm biliminin yapabileceği çabasında görülür. Madem, fabrika komitelerine bu rol yükleniyor, o halde, sınıf partisine gerek olmadığı da açık yüreklilikle ifade edilmelidir...

Oysa, bugün içinde bulunduğu

muz koşullarda: "Yasa-dışı parti örgütünü güçlendirmek, her çalışma alanında parti hücrelerini yaratmak, 'sayıları azbile olsa, her sınıal girişimde işçilerden oluşan parti kurulları' kurmak, önderlik görevlerini, işçiler arasında çıkan sosyal-demokrat (komünist, bn.) hareketin önderleri arasında yoğunlaştırmak- işte bugünün ödevleri bunlar: Söylemeye gerek yok, bu hücrelerin vekurulların görevi, bütün yarı yasal ve olabildiği ölçüde de yasal örgütlerden yararlanmak, 'yığınlarla yakın ilişkiyi' sürdürmek ve işleri, yığınların bütün gereksinimlerine sosyal-demokrasinin (sosyalizmin bn.) yanıt olabileceği biçimde yürütmektir. Bütün parti hücreleri ve işçi kurulları, 'uyarma, propaganda ve yığınlar arasındaki örgütlenme çalışmalarının üsü' olmalıdır, yani yığınları nereye giderse onlarda oraya gitmeli, yığınların bilincini sosyalizm yönünde itmeye çalışmalı, her özel sorunu proletaryanın genel amaçlarıyla ilişkilendirilmeli, her örgütlenme eylemini, sınıfın pekiştirilmesi yönüne dönüştürmeli, proletaryanın bütün yasal örgütlerinde (ünvanları ve rütbeleriyle değil, ama) atılım gücü ve ideolojik etkiyle önder rolü kazanmalıdır. Bu hücreler ve işçi kurulları bazen sayıca az olsalar bile, parti geleneğiyle ve örgütüyle ve belli bir sınıfsal programla birbirlerine bağlanacaklardır. Böylece partinin sosyal-demokrat (komünist bn.) iki ya da üç üyesi dahi amorf (biçimsiz) benzeri bir yasal örgüt içinde batıp yok olmaktan sakınabilecekler, çevrenin kendilerini yıkmasına izin vermedikleri gibi, tüm parti ruhuyla kendi çevrelerini etkileyebileceklerdir." (Lenin, Tasviyecilik Üzerine, sf: 36-37 abç)

İşte, İşçilerin Sesi ve DSİM broşürünün savunucularının da, işçisinin kendiliğinden hareketinin örgüt biçimlerinden biri olan işyeri komitelerine yüklemek istediği rol de (eksikliğideğil ama fazlalıkları da olmak üzere) budur. İşçilerin Sesi, bu aynı yaklaşım tarzıyla partinin olamadığı koşullarda (o buna parti dememeye özen gösteriyor) "devrimci sınıf sendikacılığı" tasarlıyor ve partisiz koşullara sığınarak, bazı(!) siyasal görevleri'n yerine getirilmesini bu sendikalara yüklüyor. Örneğin; "12 Eylül dönemindeki" koşullar gibi... Her nasılsa "sınıf sendikaları" doğuyor ve siyasal görevleri yerine getiriyor ama parti bir türlü doğmak bilmiyor. Tipik

bir anarko-sendikalist yaklaşımdır. (İşçilerin Sesi, Sınıf ve Kitle Sendikası Broşür 1.)

Hiç kuşku yok ki, bu türden anlayışların gelişmesine kaynaklık eden güçlü toplumsal ve siyasal nedenler var. Bu noktada kısaca ve bir çok faktörün yanısıra şunları söyleyebiliriz:

1980 öncesi, devrimci hareketin işçisiyle sıkı ilişkiler kurup geliştirememesi, 12 Eylül askeri faşist darbesinin ağır ve çok yönlü saldırılarıyla devrimci hareketi yenilgiye uğratması, varolan cılız kitle bağlarını da kopatarak, devrimci örgütleri dağıtması; kitle örgütlerini kapatarak kitleleri örgütsüz bırakması ve yoğun ideolojik politik saldırısı; Doğu Avrupa ülkelerindeki bürokrat burjuvazinin estirdiği liberal rüzgarlar ve sosyalizm lehine olabilecek her türlü imkana karşı başlatıldığı saldırılar, sınıf partisi fikrini dejenarasyona uğratma çabalarıyla da birleşince derin etkiler gösterdi ve çok boyutlu bir tasfiyecilik imkânının ve akımının ve akımının gelişmesine esaslı nedenler hazırladı ve köklü bir yenilgi psikolojisinin doğmasına yol açtı. İşte, bu ortamda, sınıfla birleşme kompleksi doğdu ve sınıfın kendiliğinden hareketinin ve örgüt biçimlerinin önünde diz çökmeye ve bolca "sınıf" lafazanlığı yapmaya götürdü. Bazı hareketler badertten ileri derecede etkilenmiş durumdadırlar.

İşyeri komitelerine aşırı roller yüklemek, işçi sınıfının partisinin etki gücünden bağımsız olarak, bu komiteler kanalıyla "sınıf bilimi"nin taşıyacağını ve giderek "sınıf ve kitle sendikacılığını" yaratılacağını vb. ileri sürmek bu aynı kompleksin ve psikolojinin ortaya çıkış ve ifade ediliş halleridir.

Bu anlayış sahipleri geçmişin şekilsiz örgütlenme tarzlarını, devletin karşısında ciddi bir biçimde konumlanamayışı vb. gibi esaslı zaafı görüp aşmak yerine, bunu daha da geliştirici bir tutum takınıyorlar. Yasa-dışı siyasal örgütlenmeleri geliştirmek, sorunlara merkezileşmiş bir politikayla müdahale etmek ve bu örgütleri daha da geliştirip, bir çekim merkezi haline getirerek hantal ve amatör çalışma tarzını aşmak yerine, işyeri komitelerinin her türden sorunun çözümüne olabileceğinin ve işçi sınıfının düzene her türden muhalefetine odayı haline gelebileceğinin teorisini yapıyorlar. İşyeri komitelerini ve bu yolla işçi sınıfının mücadeledeki birliğini örgütlemek adı altında, sosyalizme işçi si-

mı hareketini ve örgütlülüğünü iç içe sokan, işçi sınıfının iktisadi mücadelesiyle sosyalizmi kaynaştıran, işçi sınıfının kolektif politika üreten aygıtının, en ist. örgüt biçiminin/partinin rolünü işyeri komitelerine yükleyerek sağ, legalist, kendiliğinden örgütlenme tarzının savunusunu yapıyorlar.

Bilinmektedir ki: "İşçi sınıfı hareketi, sosyal-demokrasiden (sosyalizmden bu.) tecrit edildiği takdirde küçülecek ve kaçınılmaz bir şekilde burjuvayaşacaktır." (Lenin Küle lünde Parti Çalışması sf: 12)

"Eğer güçlü bir şekilde örgütlenmiş partiye sahip olursak, tek bir grevdahi, politik bir gösteri ve hüküme karşı kazanılmış politik bir zaf: haline dönüşebilir." (age, sf: 15-16)

Lena'den yaptığımız bu alıntılar yeterince açık olduğuna ve günümüz Türkiye koşulları için bütün önemini kordduğuna inanıyoruz. Buradan, işyeri komitelerinin içinde bulunduğunuz koşullarda ne tür roller oynayabileceğini noktasına geçebiliriz.

Önceikle şunu belirtmeliyiz: Türk halim sınıfları her on yılda bir askeri faşist darbelere baş vuruyorlar ve ara dönemlerin önemli bir bölümünü de sıkıyönetimlerle yönetiyorlar. Bununla beraber, sık sık siyasi ve iktisadi kizin içine yuvarlanmaktan kurtulamıyorlar. Proletarya ve emekçi yığınla, bütün bir tarihsel süreç boyunca bu durumun ağır baskılarını yaşamış ve yaşamaya devam ediyorlar. Proletarya ve emekçi yığınlar güçlü bir bürokrasi geleneği ile yönetiliyorlar ve sürekli olarak sınırları tamamen dantılmış olan yasal sınırlar içine hapsediliyorlar. Sendikalar örgütlülüklerin ve legal imkanların kısmi olarak tanıdığı durumlarda bile, işçiler, kendi oranlarının çözümünde devre dışı tutuluyor, sendikalarda söz ve karar sahibi olamıyor, bürokrat yöneticilerin kefi tutanları ve engellemelerin aşanıyor, siyasal öncüsünden tecit edilmiş, örgütsüz ve edilgin bir yığı olmu konumundan kurtulamıyor. Onlara yıldır reformizmin, bürokr-sendika ağalarının devlet yanlısı,düzen karşıtı olmayan politikalarının arkasından sürükleniyor. Dönemlönem, bu durumu aşıcı hareket biçimleri gösteriyorsa da işin esasa ilişki yönü değişmiyor.

İşçinin haklarına yönelik baskılar, kısıtlamalar, yasaklar 12 Eylül askeri faş darbesiyle birlikte dah ada çekilmz noktalarla getirilmiştir. Türk

hakim sınıfları, DİSK gibi reformist sendikalar kuruluşlara bile tahammül edememiştir. Ve DİSK'i çapattırıp tüm mal varlıklarını gasbetmiştir. Askeri faşist darbenin biçimlendirdiği "anayasa" ve yasalarla grev, iş sözleşmesi vb. haklar ortadan kaldırılacak duruma getirilmiştir. Grevler bakanların vb. kurumların iznine bağlanmış, bununla da yetinilmeyip, 526 bin işçinin çalıştığı elektrik, banka, toplu taşımacılık vb. gibi bir dizi iş koluna grev yasağı konulmuştur. Buna, SS kararlarıyla yüz binlerce işçinin hareket tarzını "Olağanüstü Hal Bölge Valisi"nin iznine tabi kılmasını da eklemek gerekiyor.

Tek tip sendikacılık planına uygun olarak, Türk-İş'i vb. sendikaları koruyucu önlemler getirilmiş, işçilerin başka sendikalara yöneliminin engellenebilmesi için bir dizi yasağın ve kısıtlamanın yanı sıra, % 10 barajı konulmuştur. Sayılamayacak kadar çok olan baskı, yasaklama ve kısıtlama döneminin TİSK genel başkanı Halit Narin'e, "şimdi gülme sırası bizde" dedirtmiştir. Bu sayısız iktisadi, siyasi, ideolojik ve kültürel baskı ve yasaklamalar işçi sınıfının her türden gelişmesinin önünde esaslı barikatlar oluşturmıştır.

Böyle bir durumda işçi sınıfının mevcut sendikaların dışına, başka örgütlülüklere, yasal zeminleri aşan mücadele biçimlerine yönelmesinin elverişli koşullarından söz edilmelidir. İşçilerin düzen yansısı sendikalara karşı sendikalar ve başka örgütlülükler yaratması için gerekli her türden çabanın gösterilmesi bir zorunluluktur. Bu anlamda, işyeri komiteleri işçi sınıfının giderek yığılan ve biriken ihtiyaçlarının, sorunlarının çözümlüzlüğüne tepkinin bir ürünü olarak görülmeli ve geliştirilmesi için olabildiği ölçüde uğraş verilmelidir.

Marksist-Leninistler bu örgütlülüklerle ilişkin politikalarının belirlenmesinde tamamiyle sınıf mücadelesinin bugünkü düzeyini,durumunu, ihtiyaçlarını gözönünde bulundurarak ve bu ihtiyaçlara hangi oranlarda yanıt verebileceklerini somut bir biçimde belirleyerek hareket etmelidirler. İşyeri komitelerinin önemini ve rolünü abartmadan, fakat, oynayabilecekleri rolü, işçilere kazandırabilecekleri örgütlenme deneyini de küçümseyip yok saymadan gerekli önem ve titizlik gösterilmelidir. Aynı ayrı işyerlerinin ve iş kollarının somut durumundan ve ihtiyaçlarından ayrı olarak bugünkü genel durum için şunları söyleyebiliriz:

riz:

1) Bunları tek seçenek olarak gösteren anlayışlara karşı durulmalı ve işçilerin mevcut sendikalara karşı muhalefetini başka yollarla da örgütlenme, sendikaların denetlenmesini ve aşağıdan yığının baskısını sağlama, bu sendikaları sınıfın ihtiyaçları doğrultusunda zorlama, bu sendikaları değiştirme/dönüştürme, bürokrat sendika ağalarının yönetimlerden uzaklaştırma olanaklarının bulunduğu her durumdan yararlanma,sınıfla sendikalar arasında sıkı ve denetleyici ilişkiler geliştirme anlayışından ve tutumundan ısrar edilmeli, vaz geçilmemelidir. Sendikal faaliyeti ve muhalefeti komitelerin faaliyetinden ibaret olarak gören anlayışların sakatlığı ortaya konulmalı ve eleştirilmelidir. Diğer yandan ise, bu komitelerin içinde yer almalı, bunların geliştirilmesi ve yönlendirilmesi için ısrarlı bir çaba gösterilmelidir.

2) İşyeri komitelerinin sendikalardan farkı görülmelidir: İşyeri komiteleri sendikalardan farklı olarak, işyeri sorunlarına yerinde ve anında müdahale edilmeli, yasal sınırlar içine hapsedilmeme, oldukça dinamik ve cesur olma, her somut olay ve durumda işçileri anında harekete geçirebilme, sorunları ortak olarak yaşama, tartışma, karar alma ve çözüme gibi özellikler gösterebilirler/göstermelidirler.

3) Bu komiteler sendikal işlevli de olsalar, siyasal ve iktisadi evrimin seyrine, toplumsal muhalefetin boyutuna uygun olarak gelişip, üretime el koyma, onu yeniden örgütleme, denetleme vb. gibi faaliyetlerde yadsınamaz işlevler üstlenebilirler ve yeni iktidarın organları haline dönüşebilirler. Fakat, onların yeni işlevler yüklenbilmesi, yeni görevlerle donatılması ve yeni biçimlere dönüşmesi toplumsal koşulların değişmesine, yeni ihtiyaçların dayatmasına ve en önemlisi de proletarya partisinin böyle bir durum karşısındaki etki gücüne, bu komiteler içindeki yerine, denetimine ve yönetimi düzeyine bağlıdır.

4) Bu komiteler, proletarya partisinin sınıfla ilişkilerini kurma,sınıfla programını, politikasını taşıma,sınıfın nabzını elinde tutabilme, buna uygun politikalar belirleme, sınıf sorunlarıyla iç içe olma, uygun çözümler önerme ve benzeri durumlara ilişkin olarak yadsınamaz imkanlar sunabilirler ve sınıfla güçlü bir ilişkinin araçları haline gelebilirler.

5) Bugün için, işyeri komitelerinin sendikal işlevli olması veya böyle

olmasını isteyen görüşlerin bulunması ve bu komitelerin başka işlevli olabilecekleri vb. gerekçelerle, bu komiteler soğukbakımda ve bunların "pek çok işlevinin" sendikalara bağlı "temsilciler tarafından yerine getirebileceği" ileri sürülmektedir. Bu yanlış doğru değil ve sorunun özünü kavrayamamaktadır. Çünkü, bugünkü koşullarda, sendikalar sınıf sendikası olsalar bile; a) belli ölçüler içinde de olsa yasallığa bağlı bulunmaları, b) geniş kitleleri kucaklıyor olmaları bakımından kitlelerin genel durumunu özünü bulundurarak hareket etme zorunda olmaları, c) Tüzük, program ve bunun gerektirdiği hiyerarşik birçimleniş, bürokratik işleyiş ve kurumlarını oluşturmaları ve bunların doğalsonucu olarak da, belli ölçülerde de olsa bantal yapılar olmaları, d) kapitalistlerle pazarlıklarda şu ya da bu düzeyde de olsa bağlayıcı koşullar içinde hareket etmeleri vb. gibi bir dizi nedenlerle sistemin çeperlerini her durumda ve doğrudan aşma yeteneğini gösteremezler. Bütün bu özelliklerinden dolayı, işyeri düzeyindeki olaylara ve sorunlara anında ve gerekli olan her biçimde müdahale edemezler. Temsilcilikler de sendikal hiyerarşiden, onun kurallarından, disiplininden, b) ağırlayıcı taahhütlerinden vb. azade, bunlardan arınmış bağımsız kurumlar değildirler.

Oysa, işyeri komitelerinin ne yasallık gibi bir sınırlamaları, ne büyük kitlesel örgütlerin tüzüklerine, programlarına uyma gibi bir zorunlulukları ve ne de sendikal hiyerarşiye boyun eğme durumları vardır. Yasalara bağlı kalmadan hareket ederler, gücünü ve meşruiyetini doğrudan doğruya işyerindeki işçilerin gücünden, geniş katılımından, aktif desteğinden ve eylemlilik halinden alırlar. Sendikalara ve temsilciliklere oranla bu yönlü ve oldukça faal, esnek olma gibi üstünlükleri vardır. Bugünün Türkiye'sinde böylesi örgütlülükler karşı çıkılması gereken değil, geliştirilmesi için savunulması ve çaba gösterilmesi gereken örgütlenmelerdir.

6) İşyeri komiteleri, işçilerin kendi sorunlarını kendi çabalarıyla çözmeye yönelik örgütlenmeler olduğu için, işçilerin birilerine bel-bağlama, bekle gör tavrına girme, parmak işaretleriyle yönetilme, yasalara riayet etme vb. gibi alışkanlıklarının kırılmasında önemli roller oynayabilirler ve onları kendi sorunlarına karşı duyarlı davranmaya, kolektif tavrı almaya, örgütlülük fikrini benimsemeye ve

geliştirmeye yönlendirebilirler.

7) İşyeri komiteleri, sınıfın diğer örgütlülüklerini gözetleme, denetleme, onları işçilerin sorunlarına sahip çıkarması, ilgisizkalmazı durumlarında sükut uyuma, yetersizliklerini, sınıfla ilişki kopukluklarını açığa çıkarma, karşılıklı ilişki geliştirme vb. gibi eğitici imkanlar sunabilirler.

8) İşyeri komiteleri, yasal olanaklardan hepten ortadan kalktığı, grev, toplu sözleşme, sendikal örgütlenme vb. hakların hepten silindiği koşullarda doğabilecek tümsendikal boşlukları aşgariye indirebilme ve bu hakları yasal zeminleri aşarak fiilen uygulayabilirler. Duruma getirebilirler/ getirmelidirler. Kİ, Türkiye, her on yılda bir işçi sınıfının en sıradan haklarını bile darbeler yoluyla rafa kaldıran bir ülkedir.

9) İşyeri komiteleri, Türk-İş, MİSK, HAK-İŞ vb. gibi faşist, gerici, sarı sendikalarla çuşma içine girebilir, bunları zorlayabilir ve değiştirilmesinde aktif rol oynayabilirler/ oynamalıdır. Devrimci sendikalarla sıkı bir dayanışma içinde hareket edebilme, bu sendikalarla sınıfın ilişkilerini pekiştirme durumunda olabilir ve olmalıdır. Faşist, gerici, sarı sendika ağlarının ve devletinin bu komitelere karşı geliştirebileceği her türlü komplo, yozlaşma ve girişimlerine karşı son derece duyarlı olmalıdır. Bu nedenle de, komitelerin mümkün olduğu kadar çok sayıda işçiden oluşması ve tüm işçileri kucaklaması istenmeli ve bunun için azami çaba gösterilmelidir.

10) İşyeri komiteleri, sınıf sendikacılığının olması durumunda ve bu tür sendikaların örgütlü bulunduğu alanlarda bunlara alternatif bir konumda ve bunlarla çatışma içinde olamazlar ve olmamalıdır. Bir çatışmanın ve karşı karşıya gelişin doğmaması için öznel bir çaba gösterilmelidir. Ve bunlar birbiriyle sıkı ilişki içinde birbirlerine imkanlar sunan ve gelişmeleri için olumlu etkilerde bulunan bir konumda olmalıdır.

11) İşyeri komiteleri, devrimci örgütlerin dağınık ve zayıf ilişkilerini, devrimci güçleri işyeri düzeyinde ve işçilerin somut sorunları ekseninde de olsa birleştirme, yakın ilişkileri ve ortak tavrı alış geliştirme, ayrı grupçu ve dayatmacı örgütlenmesi, mücadele birliğinin sağlanması çabası içine itebilirler ve eğitilenlerin eğitici özelliklerinin, gücünün, yeteneğinin görülmesinde olumlu etkilerde bulunabilirler.

12) İşyeri komiteleri, basit olmaları bakımından, sıradan işçiler tarafından bile kolaylıkla anlaşılabilir ve kurulabilecek olan örgütlenmelerdir. Bu nedenle, bu komitelerin kurulup gelişmesi için geniş ve yaygın bir biçimde propagandası yapılmalı, her yerde ve her imkanla açıklanmalıdır. Bugün, işyeri komitelerinin bir gerçeklik haline gelebilmesinin koşulları hafife alınmayacak ve yadsınmaz ölçüde vardır. Bunların kurulabilmesi için her yerde ve mutlaka "sınıf bilinçli işçi"lerin olması gerekmektedir. Bu yaklaşım, icatçılar ve "yaratıcılar" tarafından ileri sürülebilir. Fakat bu, sınıf mücadelesinin ihtiyaçlarına Marksist-Leninist tarzda bir bakış içermiyor. Böyle bir yaklaşımla sınıfın nesnel konumuna ve ihtiyaçlarına uygun çağrılar yapılamaz. Ve bu komitelerin kurulabilmesi için bekle gör tavrına girilir, ya da sıradan her oluşuma "sınıf bilinçli" damgası vurularak aldatıcı bir tutum içine girilir.

Sonuç olarak: İşyeri komiteleri, kendiliğinden oluşabilen ve genel kitlelerin durumuna, onların bilinç düzeyine uygun düşen örgütlülüklerdir. Her örgütte amacına yabancılığına ve yozlaşma tehlikesi vardır. Bu örgütlülükler de, işçi sınıfının sınıf bilinçli öncülerinin örgütleri olmaları bakımından bu tehlikeyi daha çok taşırlar. Çünkü, ideolojik ve srasal birliğe sahip değildirler, gevşek ve biçimsiz bir ilişki içinde bulunurlar. Hedef ve talepleri sınırlı ve değişkendir, genel kültürün bir parçası, birjuva dünyaya görüşünün, sayısız ön yargının, geleneğin etkisi altındadır. Bu ve benzer nedenlerden dolayı, işçi sınıfının ideolojisinin ve politikasının etkisinden uzak kaldıkları ve doğru bir politika ile yönlendirilemedikleri ölçüde, çürüme, yozlaşma düşme, ya da burjuvazinin hizmetindeki bürokratik aygıtlar haline gelme durumuna daha çok elverişlidirler. (olumlu bütün özelliklerinin yanı sıra bu tehlikeleride bağrında taşıdıkları göden uzak tutulmalıdır).

Bütün bunlardan ayrı olarak: işyeri komiteleri, her işyerinin özgül koşullarına, işçilerin genel kültürüne, siyasal düzeyine, mücadeledeki istek ve kararlılığına, yöneliminin ihtiyaçların ve imkanların kendiliğinden ortaya koymuş biçimlerine göre el alınmalı ve buna göre hareket tarzı ve özgül politikalar saptanmalıdır.

Devamı Gelecek Sayıda

DOGMATO-REVİZYONİZMİN REVİZYONU

ARNAVUTLUK

Kerim AYDIN

Son aylarda önce ufak tefek değişiklikler ve peşinden hızlı bir revizyona tabi tutuldu Arnavutluk. Üstelik bu gelişmeler bazılarının "komünist önder" olarak nitelendirdikleri Ramiz Alia yönetiminde oluyor. AEP ve AHC, emperyalizmin bunalıcı baskıları karşısında eski dik başlı tavrından çark etmeye, eğilip bükilmeye, ufaktan tavizler vermeye başlamıştı. Ama artık ufak tavizlerden öte, tamamen Doğu Avrupa tipi gelişmeler bizzat AEP önderliğinde yürütülmektedir. Çavuşesku ile Ramiz Alia belki aynı kefeye konmayabilir (geçmişleri dikkate alınır), Çavuşesku kadar bile direnmediler. Teslim bayrağını sonuna kadar çektiler. Tabi bu salt emperyalizmin baskısıyla açıklanamaz. Sorunun özünde yatan ideolojik- siyasi problemdir. Yani başını Enver Hoca revizyonizminin çektiği dogmato-revizyonizminin erinde sonunda varacağı kapitalist yoldu Sosyalizmi giderek tahrip edip bütünüyle geriye dönüşü tamamlamak. Bugün Arnavutlukta olanda budur. Revizyonizmin turuncu gömleğinin tamamen beyazlaşmasıdır.

Batılı emperyalistlerin, RSE ile işbirliği içinde Doğu Avrupa'daki blok üyesi ülkeleri uluslararası mali sermayenin birer açık pazarı durumuna getirdikten sonra geriye kalanlar içinde en çok üzerine vardıkları iki ülke olarak Arnavutluk ile Küba'yı kıyaslayacak olursak, Küba'nın kendi geleneksel çizgisinde Arnavutluk'tan daha direngen davranmakta olduğunu söyleyebiliriz. Bize göre ilginç olan, AEP'in belirgin şekilde çözülmeye başlamış olması değil, bir kaç aydır bu durum gözlenirken ülkemizdeki AEP'ci akımların sanki hiç bir şey yokmuş gibi tek söz etmemeleri ve AHC'nin halen "yıkılmaz bir sosyalist kale" olduğu imajını suskunluk içinde sürdürmeleridir.

ÖZLÜ KISA BİR BAKIŞ Doğu Avrupa ve Arnavutluk:

Önce şunu belirtelim ki, AEP ve AHC, son yıllara kadar "komünist"lik iddiasıyla ülke yöneten partiler ve "sosyalist" geçinen devletler

içinde en az bozulmuş olan, dolayısıyla olumlu değerleri bağrında en fazla yaşayan parti ve devlet durumundaydı. O da Marksizm-Leninizm'den sapmış, revizyonist bir parti durumuna gelmişti ama, diğerleri kadar tahripkar bir revizyonizm değildi bu. Görülebildiği kadıyla revizyonist yöneticiler ve bürokrasi, diğerlerinde olduğu gibi ayrıcalıklı bir zümre, sömürücü bir sınıf oluşturmuş değildi. AEP revizyonizminin kapitalist restorasyona giriştiğini gösteren ciddi veriler pek yoktu ortada. Ideolojik siyasal açıdan bir geri dönüş sürecine girilmiş olsa da, bu sürecin tamamlandığını söylemek mümkün görünmüyordu. Bu yüzden, hep ihtiyatlı bakmakla birlikte, Arnavutluk'un sosyalist bir ülke olmadığı da çok açıktı. Tahribatlar başta ideolojik ve siyasal alanda başlamıştı. Ekonomik tahribatlar ise bunun peşinden gelmesi kaçınılmazdı. Tersi diyalektikçe aykırıydı.

Sosyalist ekonomik-toplumsal yapının bürokrat tekelci kapitalizme dönüştürülmüş olduğunu söylediklerimiz diğer ülkeler, son bir yıl içinde ard arda liberal değişikliklere sahne olurken, bu gerçekliklerini bütün gizli kalmış yönleriyle ortaya döktü-

ler. Geçen otuz yıl zarfında buralarda sosyalizmden eser kalmadığı açıkça görüldü. "Sosyalizm" adına yaptıklarıyla geniş halk yığınlarını sosyalizmden soğutan, görünüşte karşı durdukları liberalizmin tohumlarını aslen kendileri serpmiş olan, en sonunda bir kısmı liberallerle açıktan elele verip bir kısmı iktidardan el çeken, bürokrat ayrıcalıklarını terketmemekte ısrarlı, kimisi de ayak dirediği kaygan zeminde düşürülen eski revizyonist yöneticiler, bunların yerini alan parti içi liberal kanatlarla parti dışı burjuva güçler ve en başta da bu değişimin öncülüğünü yapan yeni Sovyet revizyonistlerin lideri Gorbaçov, sosyalizmin açık düşmanı Batı emperyalizmine "zafer" çığlıkları attırdılar. Evet, şimdiki Batı'daki emperyalist-kapitalist sistemle biçimsel farkları da hızla ortadan kalkarak ayrılan "sosyalist" ülkeler, öz olarak uzun zamandan beri sosyalist olmaktan çıkmışlardı aşında. Son bir yılın hızlı değişimi, çoktan geri getirilmiş olan kapitalizmin, devlet mülkiyetine dayalı merkeziyetçi bürokrat modeli yerine, özel mülkiyete dayalı "serbest piyasa" modelinin geçirilmesi ve siyasal üst yapının da buna benzer şekilde liberalize edilmesiyle ilgili oldu. Bir anlamda maskeyi kaldıran bu değişiklik, sosyalizmin yerinde yellerin estiğini gösterdi.

Bütün D. Avrupa'da gözlenebilen bu durumun bir istisnasına, başından beri Sovyet rezyonizmine karşı çıkan, sosyal-emperyalist blok dışında kalan ve ondan önceki Yugoslav revizyonizmine karşı da ön saflarda mücadele etmiş olan Arnavutluk oluyordu. Hem emperyalizme, hem de sosyal-emperyalizme karşı bağımsızlığını koruyan bu ülke, yönetiminin farklı türden revizyonizme dönüşmüş çizgisiyle ilerisi için fazla umut vermemekle birlikte, liberal burjuva rüzgarlarından en az etkilenen ülke durumundaydı.

Küba, K.Kore, Vietnam, Kamboçya, Çin...

Avrupa dışında ise, Rus sosyal-emperyalizmine bağımlı ülkelerin çoğu, Gorbaçov'u izleyen revizyonist yönetimleriyle sessiz sedasız liberal

değişime ayak uydurmaya başlamış olup, belirgin şekilde yalnız Küba yönetimi muhalefet ediyordu. Casto'nun Gorbaçov çizgisine ve ABD'yle işbirliğine karşı durması, Küba'nın Arnavutluk gibi 'bağımsız' bir ülke olduğuna göstermekle birlikte, Romanya örneğinden de farklı olarak, savunulacak özelliklere sahip bir direniş mevzisi oluşturdu. Yakın zamana kadar Rus Sosyal-Emperyalizmi(RSE)'nin gölgesinde kalan, ABD emperyalizminin baskıları karşısında direnirken dünyanın bir çok bölgesinde sosyal-emperyalist hegemonya faaliyetlerine güç veren, bu yönüyle olumsuz rol oynayan Küba yönetimi, bazı yönleriyle D. Avrupa'daki blok üyesi ülke yönetimlerinden farklı olarak daha olumlu bir görünüme sahipti. Nesnel olarak sosyal-emperyalizme hizmet ederken, öznel açıdan ezilen ulus ve halk hareketlerine destek olup dünya devrimini ilerletme kaygısını taşıdığı, yani belli bir iyi niyet içinde hareket ettiği görülmekteydi. Yine kaba bir gözlemlerle bugünkü Küba toplumunun yapısı, ipliği pazara çıkını D. Avrupa ülkelerinden farklı olarak, daha eşitlikçi, daha az ayrıcalıklı ve burjuva liberal etkilere karşı daha dayanıklı bir dokuya sahip gözükmektedir. Bu konuda pek sağlıklı bilgilere sahip değiliz, şu anki görünümünü biraz ya da fazlasıyla yansıtır da olabilir. Küçük-burjuva çizgide yapılmış bir devrim, sonrasında özü burjuva olan Kruşçev-Brejnev revizyonizminin ağır etkisi, sosyalizm adına sosyal-emperyalizme yandaşlık ve en sonunda onun klasik emperyalizmle bütünleşmesi karşısında şaşkınlıkla karışık bir savunma pozisyonu pek istikrarlı bir gelecek vaatletmiyor. Ancak dikkat çekmek istediğimiz, onun geleneksel olarak RSE ekisindeki diğer örneklerden ve özellikle D. Avrupa'dakilerden daha ileri olduğu, en son durumda ABD-RSE işbirliğine dönüşmüş emperyalist baskı ve tahakküme karşı belirli bir direniş içinde bulunduğu ve bunun desteklenmesi gerektiğidir.

Küba dışında geleneksel olarak RSE'ye bağımlı olanlardan Kuzey Kore, Vietnam, onun işgalci desteğindeki Kamboçya yönetimi ve daha başkaları belirgin bir direniş göstermemekte, ABD-RSE işbirliğinin öncülüğünde hareket etmektedirler. Kuzey Kore, Almanya örneğine benzer şekilde, Güney Kore'yle bir-

leşme yoluna sokulmuştur. Bu süreç o kadar hızlı ilerlemiyorsa da, Kim İl Sung yönetiminin sözkonusu plana karşı açık ve net bir tavrı yok. Diyalog başlamıştır. Gorbaçov D. Almanya'nın satışı tamamladıktan sonra bu ükeyi de satma çabasında başarılı gözüküyor. Kamboçya sorusunda da ABD-RSE aynı politika üzerinde birleşmişlerdir. Kendi denetimlerinde bir uzlaşma hükümeti oluşturup Kızıl Kmerlerin gerilla savaşını tasfiye etmek istiyorlar. Amaç bütün Çin Hind'i'ni yeni emperyalist oluşuma uygun şekilde yeniden yapılandırmak, bütün diğer sömürü ve talan bölgeleri gibi burayı da dikenlerinden arındırmak, kontrol dışı gelişmeleri önlemektir. Kızıl Kmerler üzerinde belli bir etkinliği olan Çin yönetiminin de ABD-RSE işbirliğine katıldığı ve uzlaşma planına destek verdiği görülüyor. Bir süre bu emperyalist plana karşı duran Kızıl Kmerlerin son durumda yumuşamaları ve bir koalisyon hükümetine nza göstermeye başlamaları, bundan ayrı düşünülmemesi gereken bir gelişmedir.

Kimilerine göre Çin yönetimi, ABD-RSE işbirliğine yandaş ve destekçi değil de, karşıymış(!), Deng Siao-Ping revizyonizminin ülkemizdeki uzantısı ile Üç Dünya'cı Aydınlık geleneğinin devamı SPLiler böyle bir hava veriyor. Hatta Çin yönetiminin "sosyalizmi savunarak emperyalist baskılar karşısında direndiğini" ileri sürüyorlar. Gerçekte ise savunduğu şeyin sosyalizm olmaması bir yana, Çin yönetiminin Arnavutluk ve Küba gibi emperyalistlerden gördüğü ciddi bir baskı ve buna karşı direniş de söz konusu değildir. Hiç bulandırılmayacak bir gerçek var ortada. Deng iktidarı en az Gorbaçov kadar Batı'nın desteğine sahip olmuştur bugüne kadar. Perestrojka denilen şeyi Gorbaçov'dan önce Deng geliştirmiştir. 80'li yıllar boyunca ekonomik liberalizasyonu artan bir hızla sürdüren Deng revizyonizmi, yabancı sermayeye büyük yatırım kolaylıkları ve sömürü güvencesi veren yasalar çıkartıp çok sayıda serbest ticaret bölgesi de açarak bu ülkeyi mali sermayenin cirit alanına çevirmiş, açık bir pazar durumuna getirmiştir. Ekonomik işbirliği o kadar geliştirilmiş ki, ABD kendi dış ticaretinde Çin'e "en kayırlı ülke" statüsünü tanımış ve 89 Haziran olayları üzerine "kınamalar" yaparken de, bu ülkeye yaptırım uygulamanın doğru olmayacağı-

nu söyleyerek söz konusu anlaşma dahil tüm ilişkilerini olduğu gibi sürdürmüştür. Kısmen tavı alan bazı Batı Avrupa hükümetleri de son aylarda tüm ilişkilerini normalleştirmeğe başlamışlardır. BM Güvenlik Konseyi 5 daimi üyesinden biri olan Çin'in Körfez krizindeki tutumu da, bir ara Yüzyıl dergisinin iddia ettiği gibi askeri ablukanın yasallaştırılmasını önleme vb. yönünde olmaması, bugüne kadar ABD'nin çıkartmak istediği tüm kararlara RSE gibi Çin yönetimi de taviz vermiştir. ABD liderliğindeki emperyalist savaşa BM kılıfı geçirilmesini sağlayacak son bir karara da karşı durmayacağını şimdiden söyleyebiliriz.

D. Avrupa'dan esen liberal değişiklik rüzgarlarının Çin'deki muhalif hareketlere yeni bir iyme kazandırmasından endişe eden sosyal-faşist Deng-Liu yönetimi, "sosyalist" söyleme dayalı demagogik propaganda ve sahte sloganlarla "ideolojik eğitim"e ağırlık verip polisiye bakıları da artırarak, sözümüne halkı "liberal etkilerden koruma"ya çalışırken, ekonomik liberalizmin Gorbaçov'dan önde bayraktarlığını yapmaktan geri durmamakta, özel mülkiyet ve sömürü olanaklarını her geçen gün büyütürken gelir dağılımını emekçi yığınlar aleyhine sürekli bozmaktadır. Bu durumda onun "liberalizme karşı" görünmesinin tek nedeni, siyasal değişiklikleri önlemek ve iktidar tekelini korumaktır.

Bütün bu örnekleri tek tek daha ayrıntılı inceleme ve son durumları hakkında daha geniş değerlendirmeler yapmak gerekiyor. Burada asıl olarak Arnavutluk üzerinde durmak isterken, diğerlerine de kısa kısa değinmekte yarar gördük.

DOĞMATO REVİZYONİST ARNAVUTLUK YÖNETİMİNİN EMPERYALİZM KARŞISINDA EĞİLEN BOYNU

Bu yılın başlarında, hemen Romanya darbesinin ardından, emperyalist güçler ve bölgedeki Yugoslav-

Yunan gericiliği Arnavutluk hakkında bir yığın yalan haber pompalayarak, D. Avrupa'da tek başına liberal değişimin dışında kalan bu ülkeyi de aynı yola sokmak istemişlerdi. Akıl almaz şekilde uydurdıkları "halk ayaklanması, kanlı olaylar, sıkıyönetim ilanı, göstericilerin toplu idamı" gibi yalanların, gerçekte yaprak bile kumdamayan Arnavutluk kentlerinde duyulur duyulmaz "acaba bir yerler karışmış da hükümet bizden saklıyor mu, neler oluyor?" şeklinde bir huzursuzluğa yol açıp halkı sokağa dökerek gerçeğe döndüreceğini umuyor olmalıydılar. Bu provakosyan çabaları sonuçsuz kalmış, "yanlış bilgi edindiklerini" söyleyerek kamuoyundan "özür" dilemek zorunda kaldılar. Ama alttan alta bu ülkeyi karıştırmaya çabaları sona ermedi. Aylar sonra Batı hayranı bir kaç bin kişinin Tiran'daki kendi elçiliklerine sığınmalarını sağladılar. Arzu ettikleri, bunun peşinden daha geniş kitlelerin harekete geçmesi ve muhalefetin sokak gösterileriyle büyümesiydi. İlk başta böyle bir gelişme olmadı ama, elçiliklere sığınma düzeyindeki bir hareket de Arnavutluk yönetiminin bazı tavizler vermesine yetti. Hemde acil tarafından....

Sığınmacılara ülkeyi terketme izninin verilmesi anlaşılır bir şeydi. "Bu ülkeyi beğenmeyen, bağımsız ve eşitlikçi bir düzende gösterişiz ama insanca yaşamının onurunu bilmeyen, gidip istediği çöplükte sürünme özgürlüğüne sahiptir" anlamına gelecek bir tavır olarak yanlış da sayılmazdı. Ama bununla birlikte alınan başka kararlar, Ramiz Alia yönetiminin emperyalist baskı ve kıskartmalar karşısında yaprak gibi üremeye başlamış olduğunu gösterdi. Gerçekten görüldüğü kadar halkına sarsılmaz bir güven duysa, elçilik oyunu karşısında telaş göstermez ve emperyalist komploculara derhal "reform sinyalleri" vermezdi. Tiran'dan hemen sonra aynı oyun Havana'da da sahnelendi. Orada yabancı elçiliklere sığınanlar daha az sayıda oldu. Ama bu önce önemli değildi. Sığınanlara çıkış izni verip vermemek de kıstas sayılmazdı. Asıl önem arzeden başka politik tavrıydı. Bu noktada Castro daha dik başlı hareket etti, "ülkeden ayrılma tehdidi biçimindeki şantajlara boyun eğmeyeceğini" açıkladı ve en azından bu süreçte her hangi bir taviz vermedi. Alia ise böyle kararlı bir açıklama yapmadığı gibi, bir kaç gün

içinde üç politbüro üyesi ve dört bakan (İçişleri, Kamuhizmetleri, Gıda ve Hafif Endüstri Bakanlarını) görevden aldı. Komik bir şekilde bütün bu yöneticilerin "yaş sorunu" nedeniyle görevden alındıkları açıklandı. Oysa bu yöneticilerin gerçekten aşırı yaşlanma nedeniyle görevden alınmaları gündemde bulunsun bile, emperyalist baskılar karşısında kararlılık göstermek isteyen bir yönetim, yanlış çağrışımara yol açmamak için o günlerde böylesi değişiklikler yapmazdı. Hiç kuşkuyla yer yok ki, bu yönetici kadrolar liberal bir uzlaşma yolunda harekete. Zaten haberi veren ajanslar, görevden alınanların Enver Hoca çizgisinde her hangi bir değişikliğe karşı olan "dogmatik-muhafazakar" kanattan olduklarını da kaydettiler. Resmi açıklamaya zevahiri kurtarmadı.

İşin gerçeği, Doğu Bloku'daki gelişmelerin kendilerini etkilemeyeceğini söyleyen Alia yönetimi, aylardan beri bu söyleminin aksine işaretler de veriyor ve adeta "biz de bazı değişiklikler yapacağız ama, bunları liberal cereyandan etkilendiğimize yormayın" demeye getiriyordu. Oysa yıllar yılı düşünülmemiş ya da düşünülmüş de somut olarak gündeme getirilmeyen şeyler, komşu ülkelerdeki hızlı değişikliklerin hemen ardından gündeme getiriliyorsa, hal gibi etkilene söz konusuydu. Dahası ilk somut adımların zamanlaması öyle kötü oldu ki, yalnız liberal rüzgare kapılma değil, aynı zamanda emperyalist baskıya boyun eğme olgusuna delalet etti. Yugoslav ve Yunan gericiliği üzerinden yürütülen ilk provakatif çabalar üzerine Ramiz Alia, "Arnavutluk karşı kampanyanın sabun köpüğü gibi dağılacak"ı söylemişti. Bunda haklıydı da. Yalan ve iftiradan başka bir şey içermeyen o ilk kampanya, sahiplerine bir şey kazandırmazdı. Ama bunu söylerken, sabun köpüğünden farklı olarak, diyelim ki kar taneçikleri gibi az çok tutacak malzemeye sahip yeni kampanyalar karşısında ne denli kararlılık yansıtmış olayordu?... Bunun işaretleri o süre içindeki dış politik tutumunda, emperyalist dünyaya nispeten daha ılımlı yaklaşımında görülebiliyordu. Şöyle ki Arnavutluk politikası son aylarda daha çok dış açılma, daha fazla ekonomik işbirliği, daha az siyasal karşıtılık, daha belirsiz ideolojik mücadele ve daha yumuşak bir diplomatik üslup benimsemeye başlamıştı. Bu da emperyalizme cesaret

veriyordu. Elçilik oyunu bu ortamda sahnelendi ve tutabileceği kadar tuttu.

Üç politbüro üyesi ve dört bakanın tasfiyesiyle aynı günler içinde liberal bir yönelimin ifadesi olan başka adımlar da atıldı. Bunlar başlangıç olarak küçük, fakat Arnautluk için düşünüldüğünde çok önemli adımlardı. Tiran'da iktidar lehine yapılan 100 bin kişilik gösteride, parti Merkez Komite sekreteri Veli Gynoi "Kamu hizmetleri ve esnaf kesiminin reorganizasyonu ile ilgili olarak son Merkez Komitesi toplantısında tarihi kararlar alındığını" söylüyordu. Bunu aktaran basın, daha sonraki günlerde ise, Arnautluk'ta "aile işletmecileri"ne izin veren bir yasanın çıkarıldığını duyurdu. Belirtildiğine göre, isteyen aile kendi geçimini daha iyi sağlayabilmek için yasanın gösterdiği alanlarda kendine iş kurabilecek, ancak ücretli işçi çalıştırmayı aile fertlerinin iş gücüyle üretim yapabilecekti. Bu en basitinden bir küçük özel mülkiyet izni oluyordu.

Komünle ilgili haberler bir iki cümleden ibaret. Bu yüzden neler yapıldığını tam olarak bilme durumunda değildik. MK sekreterinin sözünü ettiği "tarihi kararlar" aile işletmelerine izin veren yasa ile ilgili görünüyor. Daha başka şeyler içermesi de olası. Fazla netlik yok. Ancak belli bir izlenim veriyor. Ki o da, Ramiz Alia yönetiminin, esasta Enver Hoca revizyonizmini sürdürürken Gorbaçov'un geliştirdiği liberal çizgiden de etkilenerek, emperyalist baskılar karşısında belli bir güvensizlik duygusuna da kapılarak, ama her şeyden önce Marksizm-Leninizm'den sapma sonucu içine düşülen zayıflık ve açmazların ürünü olarak, biraz utangacca diyebileceğimiz ölçüler içinde bir liberalizasyon hareketine girmiş olduğu izlenimini ilk başta verdi. Ancak Aralık 1990 içinde hızlı bir gelişme yaşandı Arnautluk'ta. Doğmato-revizyonist yöneticiler ilk başta liberal rüzgara karşı direnir gibi gözüktüler. Peşinden yeni partiler kuruldu ve Şubat ayı içinde çok partili genel seçimin yanında "komünist partisinin öncü rolünün kalkacağı"da ilan ediliyordu. Kısacası Doğu Avrupa'daki gelişmelerin aynısı Arnautluk'ta yaşamaya başlandı. Ne ilginç ki, bu gelişmeler ülkemizdeki Enver Hocacı revizyonistlerin "Yaşasın Sosyalist Arnautluk" kampanyalarının başladığı gün-

lere rastladı. Ama onlar hala suskunluklarını sürdürüyorlar.

HANİ EMPERYALİZME KARŞI TAVIR?

Şu aşamada, özellikle emperyalizm tarafından tam teslim alınmak istenen ülke yönetimlerinin gidip gitmediği daha iyi anlamak için, Körfez krizindeki tavırlarına bakmak gerekir. Çünkü bu, dünya ölçüsünde etkileri büyük olacak tarihi öneme sahip bir uluslararası durumdur. Bir nevi turnusoldur.

Sıkı abluka altına alınan ve savaş tehdidi artırılan Irak şahsında tüm dünyaya çok açık şekilde ilan edilen bir şey var. Aralık birbiriyle çekimeli iki blok yerince tek bir blok gibi aynı cephede hareket eden, eski büyük rakibini de yanına almış ABD'nin liderliğinde tarihin tanık olduğu en geniş ittifakı sağlayan, mali güçleriyle onu bunu satın alarak BM'de her istediklerini karara bağlayan emperyalistler "kontrolümüz dışında bir şey olmayacak, hizaya gelmeyen kalmayacak, yeni dünya düzenimizi tanımayıp başına buyruk hareket eden ezilecek" diyorlar. Böyle pervasız bir ferman yazmaktalar. Dünya halkları nezdinde hükümsüz bir ferman. Buna en başta ve en güçlü yanıtı kimlerin vermesi gerekir? Şüphesiz komünist devrimcilerin. Daha genel-de tüm anti-emperyalist güçlerden bu cepheye karşı dikilmeleri beklenir. Bağımsızlıkta kararlı, hele de "sosyalist" kalmakta azimli bir devlet varsa, söz konusu cephenin emperyalist niteliğinden kuşku yoksa, "yeni dünya" safsatasının ne anlama geldiğini ve bölgede nasıl bir "yeni düzen" kurulmak istendiğini çok iyi çözümleyecek durumdaysa, dahası bu işin kan ve barutla halledilmeye çalışıldığını apaçık görüyorsa, onun nasıl davranması ve nerede saf tutması gerekir? Yine en önde ve en kararlı şekilde bu cepheye karşı dünya halklarının yanında, değil mi? Evet, burada hiç bir mazerete yer yok.

Gelin görün ki, Arnautluk yönetimi bu turnusol kağıdına emperyalizm güdümündeki gerici rejimlerden farklı bir renk vermiyor. Ne bir itiraz, ne bir eleştiri, ne bir çekimser tavır.... Tarihin en muazzam emperyalist ablukası karşısında Tiran'da

ses yok. Acaba eleştirel bir yaklaşımı var da gürültüye gelip duyulmuyor mu, emperyalist haber tekelleri ambargo mu koyuyor diyecek oluyunuz, ama hayır, ilgisi yok. Küba'nın çekimser ve eleştirel tavrı hemen her kararda duyuluyor. Diyelim ki onun BM Güvenlik Konseyi'nde olması buna imkan veriyor. Ama itirazı olanın bunu duyurması için orda bulunması şart değil. Hükümet olarak bu kararlara katılmadığını açıklasın gerekçelerini sıralasın, kendini bağlamayacağını söylesin, bakın nasıl yankı yapar.

Demek istediğimiz, muğlak kalan bir şey yok. Arnautluk yönetiminin tavrı, sessiz bir onaylamadan ibaret. BM kararlarını tanıyor ve katılıyor. Dünya halklarına emperyalizmi teşhir etmenin en vazgeçilmez görev haline geldiği, emperyalist orduların hummalı savaş hazırlıkları gördüğü, buna karşı uyarıcılık ve ön saflarda mücadelenin şart olduğu bir süreçte, Arnautluk yönetimi emperyalizm kavramını bile unutmış gözüküyor. Açın Tiran Radyosunu dinleyin. Bir kelime emperyalizmden bahis yok. Emperyalist haydut başı ABD'nin, onunla tam bir işbirliği ve suç ortaklığı yapan sosyal-emperyalist SSCB'nin en yumuşak üslupla da olsa eleştirisine rastlanmıyor. Ne var ya yolda? Arnautluk hükümeti hangi ülkenin hangi firmasıyla ekonomik işbirliği ve ortak üretim anlaşması yapmış, uzun uzun bunlar anlatılarak "dış açılma"nın propagandası yapıldıktan sonra, Ortadoğu'daki durum ve gelişmelerle ilgili olarak da "tarafsız" haber aktarıyor. Yorum filan aramayın. Tiran'ın tavrı mı? Önemli değil!... Önemli olan haberler, örneğin Fransız hükümetinin Irak elçilik görevlilerini "kovalaması"!... Sanki, dinleyici bu gibi gelişmeleri daha düzgün şekilde TRT'den öğrenemiyor da, Tiran radyosu bunun için lazımdır. Başka bir şey anlatmıyorsa işlevi ne?... O da bir kenara, halen kuşku duyacak olana en net yanıtı Ramiz Alia vermiş bulunuyor. Özal'la aynı günler içinde emperyalizmin "dünya çocuk hakları" şartı tanlığına katılma vesilesiyle ABD'yi ziyaret eden Alia, eğer Türk gazetecileri ve TRT'sinin yaptığı çeviride bir çarpıtma yoksa "Bütün uluslararası camia gibi Türkiye'nin de Körfez krizindeki tutumunun doğru olduğunu" söylemiş. Diğer olgularla birlikte düşünüldüğü zaman, bir çarpıtma

aramanın mantığı da kalmıyor zaten.

AEP lideri ve ASHC yönetiminin bu tutumu, onun "devlet olma sorumlulukları" vb. ile açıklanabilir mi? Yani "Irak Kuveyti işgal ve ihlak etmekle uluslararası hukuku çiğnemiş, ASHC'de BM üyesi bir devlet olarak bu hukuk dışı harekete tavır alan BM'nin kararlarına uymak zorundadır" gibi bir savuna mümkün mü? Hayır. BM üyesi olması, bazı uluslararası sözleşmelerde imzasının bulunması, sosyalist bir devletin böyle davranmasını gerektirmez. Irak'ın işgal eylemini de onaylamazken, başka işgallerin hiç bir yaptırma konu olmadığı, çifte standartla keyfi uygulamaların yapıldığı ve Kuveyt'in işgali bahanesiyle bütün Körfezin işgal edildiği gerçeğine dikkat çekerek, herşeyden önce emperyalist müdahale-işgal ve savaş hazırlıklarına karşı çıkması, ayrıca benzeri başka olaylarda tavırsız kalan BM'nin Irak'a yaptırım kararlarına da uymaması gerekir. Arnautluk yönetimi, şu anda BM'nin tam anlamıyla ABD güdümünde, onun Senatosu gibi çalışan bir kuruluş durumunda olduğunu göremiyor olamaz. Keza "uluslararası hukuk" denilen şeyin yine ABD ve müttefikleri elinde bir oyuncak olduğunu anlamazlık edemez. "Sosyalist" bir devletin görev ve sorumluluğu, emperyalist "uluslararası hukuk" ve "dünya barışı" sahtekarlıklarına çanak tutmak değil, tam tersine bunlarla mücadele etmektir. Genel doğrular olarak benimsediği birtakım hukuk kurallarını savunma sorumluluğu, bir çok yerde bu kuralları en pervasız şekilde çiğnedikten sonra Kuveyt işgalinde hatırlayan emperyalistleri en azından keyfi tutumları nedeniyle protesto etmesini gerektirir. Ayrıca Körfez'deki olayın muhtevası ilk günlerden itibaren değişmiş, sorun Kuveyt sorunu olmaktan çıkmıştır. ABD'nin bölgeye 400 bini aşkın ordu yığması hangi "uluslararası hukuk" kuralına bağlıyor? Bu yetkiyi nereden alıyor? Nato'nun kendi Anayasası'nı da çiğneyerek bölge dışı müdahalede bulunması neyle bağdaşıyor? Daha Körfez olayından üç ay önce BM Güvenlik Konseyi'nin İsrail işgalindeki Filistin topraklarına gözlemci heyet gönderme kararını tek başına veto eden, bu işgalin sürüp gitmesinin baş sorumlusu olan, kadim ve işkencelerin rapor edilmesine bile taş koyan

ABD, hangi "uluslararası hukuk"tan söz ediyor?

"Sosyalizmin kalesi Arnautluk"un en basitinden bunları dile getirmesi gerekirdi işte. İmzalamış olduğu hukuk kuralları önünde sorumluluğu olsun, emperyalist saldırganlık karşısında dünya halklarını savunma görevi olsun, her şey ona aynı yükümlülüğü getirmekteydi. Bu da, tek kelimeyle söylemek gerekirse, emperyalizmle mücadele yükümlülüğüydü.

Son aylarda kendisi de emperyalistlerin çeşitli baskı kampanyalarıyla yüz yüze gelmiş olan Arnautluk yönetimi, emperyalizme karşı takındakı tavrın tarihi öneme sahip olduğu bir gününde "ben küçük bir devlet, büyük güçlerin hepsi birlik halinde, şimdi onlara tavır alırsam şimşekleri üstüme çekerim, zaten baskıyı artırmak için fırsat kolluyorlar, zıtlamak zararına olur" gibi bir düşünceyle anti-emperyalist tavrı sergilemekten geri durmamalıydı. Gerçekten "sosyalist" bir mevziyi savunacaksa, bağımsızlığını korumakta kararlıysa, böyle bir gününde yürekli davranması her zamankinden daha önemliydi. İlkelerden ödün vererek korunacak bir iktidarın Arnautluk ve dünya halkları için kazanç değil kayıp olacağını, emperyalist cepheye karşı bir siyasal tavır baskıları artıracak olsa bile bundan geri durulamayacağını, bunun yersiz ve gereksiz risk getiren maceracı bir hareket sayılamayacağını, tam tersine şu durumda tavırsız kalışın teslimiyete giden bir uzlaşma oluşturacağını bilmesi gerekirdi. Biz AEP'in bütün bunları çok iyi bildiği inancındayız. Dolayısıyla basit bir hata içinde olduğunu düşünmüyoruz. Çünkü, yukarıda sıraladığımız şeyler, bırakın sosyalizmi, bağımsız bir devletin dahi karşı çıkması ve tavır takınması gereken konulardır. Bu konularda bile tavır takınmayan daha doğrusu emperyalizmin tavrını onaylayan bir devletin hala "sosyalizmin kalesi olduğunu" ileri sürmek ve bunları görmezden gelmek düpedüz ortayolculuktur. Tıpkı orta yolcuların RSE'ye takındığı tavır gibi, bugünde hocalar aynı tavrı Arnautluk'a karşı takınmaktadır.

Emperyalistler Balkanlara nasıl bir düzen vermek istiyor? Bu ülkelerde AT bünyesine almayı mı,

yoksa ayrı olarak yapılandırmayı mı düşünüyorlar? Son gelişmeler dikkate alırsa, bu bölge büyük çalkantılara gebe. Devlet içi ve devletler arası ulusal sorun ve çekişmeler giderek sertleşiyor. En çok sorun ve en fazla çatışma Yugoslavya'da görülüyor. Bu ülke ulusal toplulukların çokluğu, çeşitliliği, iç anlaşmazlıkları ve merkezi devletten ayrılma istemleriyle SSCB'den sonra geliyor. Kosova bölgesinin Arnaut nüfusu üzerindeki artan baskıları Yugoslavya'nın Arnautlukla çelişkilerini büyütüyor. Arnautluk nüfusu kadar Arnaut'un yaşadığı Kosova, yeni bir konfederatif yapıya bu ülkenin de çekilmesi veya ulusal temelde eskisinden farklı nitelikte yeni bir devlet oluşumuna yönlendirilmesi için kullanılabilir. SSCB gibi Balkanlar'da nasıl bir yeniden yapılanma içine gireceği ya da sokulacağı, bu arada Gorbaçov'un yıllardır sözünü ettiği "Ortak Avrupa Evi'nin ne derece gerçekleştireceği ve nereleri kapsamına alacağı henüz oldukça belirsizdir. Emperyalist tasarımlar çeşit çeşit ve bir çok seçenek içeriyor. Arnautluk yönetimi bu konulara nasıl bakıyor? Herhangi bir belge ve bilgiye sahip değiliz. Ekonomik-toplumsal-siyasi yapısını diğerlerinden ayrı tutma ve bağımsızlığını koruma noktasında ne derece kararlıdır. Pek böyle kendinden emin bir görüntü vermiyor. Emperyalizmin Körfez krizinde oluşturduğu geniş cepheye, Ramiz Alia ne diyor? "Uluslararası camia"!... Böyle bir "sosyalist" yaklaşıma bütün emperyalistler şapka çıkarır. Arnautluk yönetiminin böyle kritik bir süreçte emperyalizm ve sosyal-emperyalizm sözcüklerini kullanmaktan utızlıkla kaçınması salt bir "diplomatik nezaket" sayılabilir mi? Hayır. Burada açık bir çark ediş var. ABD-RSE işbirliğinde geliştirilen yeni emperyalist düzenlemelere hayırlı bir yaklaşım var. Bilindiği gibi Tiran, yakın bir zaman içinde Moskova'yla yeniden diplomatik ilişki kurmuş ve üyelik için AGİK'e de başvurmuştur. Gorbaçov'un "Ortak Avrupa Evi" ve NATO-Varşova yerine tüm Avrupa'yı kapsayacak yeni bir güvenlik örgütü tasarımlarının hep AGİK'i temel aldığı da biliniyor. Ayrıca Arnautluk ABD'yle diplomatik ilişki geliştirme arzusunun ortaya koymuştur. Bu olgular Arnautluk'un nereye gideceği konusunda kesin bir fikri daha 4 ay öncesinden vermişti.

EMPERYALİST KOMPLOLARA KARŞI SAVUNULACAK ARNAVUTLUK NEREDE?

Yukarıda geçerken değindik. Ülkemizde AEP'çiler, gözle görülmüş yalpalama karşısında dahi suskundu. Arnavutluk söz konusu olduğunda, halen bütün söyledikleri, bu ülkenin "Marksizm-Leninizm ve Sosyalizmin kalesi" olduğu ve emperyalist baskılar karşısında savunulması gerektiğidir.

Arnavutluk'un Doğu Avrupa'daki RSE güdümlü ülkelerden farklı bir yapıda, bütün olumsuzluklarına karşın savunulacak durumda bir ülke olduğunu belirtmiştik. Emperyalist baskı ve komplolar karşısında onu savunmak elbette devrimci bir görevdi. Ayrıca bugün bezeri komplolarla karşılaşan bir Küba'nın da savunulacak yönleri bulunduğu inaniyoruz. Ama, gözü kapalı bunların herşeyini olumlama veya boyun eğişlerini de bir tür direniş sayıp övgüyle karşılama eğiliminde olanlardan farklı hakıyoruz. Ayrıca gelinen noktada Arnavutlukta bazı olumlu olan şeylerde kalmadı. Küba'dan daha geriye gitti.

Ağustos 1990 tarihli Emegün Bayrağı dergisi (Sayı 28), başyazısını bu konuya ayırmış. Başlığı da "Emperyalist Komplolar Karşı Sosyalist Arnavutluk'u Savunalım" ...

Temmuz ayında sahnelenen elçilik oyunu karşısında Ramiz Alia yönetiminin tavrını elimizdeki bilgiler ölçüsünde değerlendirdik. Aynı bilgilere Emegün Bayrağı da sahipti. AEP'i revizyonist görmediği için pek sağlıklı bir değerlendirme yapması beklenemezdi. Ama en azından kendi çizgisinde bazı olumsuzluklar tespit edebildi. Ve Enver Hoca çizgisine bağlı olduğuna göre, Ramiz Alia yönetiminin o çizgiden uzaklaşmasını olsun eleştirebilirdi. Söz konusu yazıda bunların hiç birine yer yok. "Doğmatik muhafazakar" sayılan bir çok yönetici kadronun tam da elçilik olayları üzerine tasfiye edilmesi, dikkate değer bir olgu sayılmı-

yor. Sınırlı küçük özel mülkiyete izin veren yasa ve başka liberalizasyon hareketlerinden bahis bile yok. Somut veriler arasından, bir tek sığınmacılara pasaport verilmesi dikkate alınıp, burada şu sonuca varılıyor:

"*Deyim yerindeyse Arnavutluk toplumu bu kalabalığı emperyalist dünyanın üzerine kustu. Arnavutluk sosyalist iktidarı bu eylemi akıllıca örgütlenmişti ve Arnavutluk'u geniş çaplı bir kaos ve karışıklığa sürüklemeye girişimi boşa çıkarılmış, sosyalist Arnavutluk'u yutmak için istahı kabaran emperyalistler ile uzağı gerici devletlerin (...) karşı devrimci komplolarına karşı, devrimci bir saldırı gerçekleştirilmişti.*

Şimdilik mültecilik komplosu fazla uzayamadı. Komployu bertaraf eden, Arnavutluk komünistlerinin soğukkanlı devrimci tavrı oldu..." (agy).

Bu mudur nesnellik? Hangi soğukkanlı tavr? Sığınmacıların çıkışına izin verilmesi ve tek başına ele alındığı zaman, bir tür devrimci taktik sayılabilir, ama diğer kararla birlikte düşünülürse, "soğukkanlı devrimci bir tavrın" göstergesi olamamaktadır. Apar topar 7 üst düzey yöneticinin görevden alınması ve liberalizasyon yolunda çeşitli reformlara girilmesi, tam tersine telaşlı bir uzlaşmacılığın göstergesi olmuştur. Emperyalizmin dolaylı saldırısı karşısında, adına savunma denilebilecek dirayetli bir çıkış da yapmayıp, bariz şekilde geri adımlar atan AEP yönetiminin, "devrimci bir saldırı gerçekleştirdi"nden söz etmek ise, daha akıl almaz bir subjektivizmdir. Gerçek durumu böylesine ters yüz eden bir yorumun temelinde, gözü kapalı AEP tarafarlığı vardır. Halen bağlı görüldüğü ilkeleri açıkça inkar etmedikçe AEP'i eleştirisiz savunma ve lekesez bir bayrak gibi sallama güdüsü vardır.

AEP çizgisinde aynı görüşlere sahip olan 'İleri' adlı illegal yayın organının Ağustos 90 sayısında ise, "Sosyalist Arnavutluk'la Dayanışmayı Geliştirelim" başlığı altında yine eleştirisiz bir savunma yapıldıktan sonra, eleştiriye konu olması gereken liberalizasyon hareketi üzerine şu ilginç yaklaşım gösterilmektedir:

"*Bu koşullarda, AEP'in ülkenin ekonomik-toplumsal ve siyasal yaşamına ilişkin olarak aldığı yeni kararlar, ülkenin bundan sonraki gelişme-*

si bakımından, yaşamsal bir önem ve anlam taşıyor. Bu kararları birinci elden kaynaklarına dayanarak bütünlüklü ve yeterince değerlendirme görevi acil bir görev olarak önünüzde duruyor." (agy).

Boyle bir yaklaşım, Arnavutluk'ta elçilik olayları ile birlikte alınan kararların gözardı edilemeyecek kadar önemli olduğunun itirafı yanında, şimdilik olsun eletiriden kaçınmanın ifadesidir. Evet, Emegün Bayrağı'ndakinden farklı olarak burada hiç olmazsa söz konusu kararların bahsi var. Ama gene de bunların neler olduğu ve ne anlama geldiği konusunda bir şey yok. Elde ayrıntılı bilgiler olmayınca ayrıntılı değerlendirmelerin yapılamayacağı doğrudur. Ama alınankararların ne doğrultuda olduğunu gösteren sınırlı da olsa bilgiler varken, sanki her şey çok belirsiz ve hiç bir izlenim edinmek mümkün değilmiş gibi yalnızca bunların "yaşamsal bir önem ve anlam taşıdığı"ndan söz edip, olumluluk-olumsuzluk bağlamında tek söz etmek, nasıl bir "ML öncüllük" oluyor? O kararların tarihi önemde olduğunu AEP yöneticileri de söylüyor. Ne anlama geldiğini muğlak bırakarak bunu tekrar etmek, hiçbirşey söylememekten farksızdır. "Bütünlüklü ve yeterince değerlendirme görevi" önlerinde duruyormuş arkadaşların. Peki, bütünlüklü ve yeterince olmasa da, şu günkü bilgileriyle kısa bir değerlendirme yaparak AEP'in aldığı bu kararların olumlu bir gidişe işaret olmadığını belirleme olanakları yok muydu? Vardı ama, bu noktada açmaza düştüler. İlk anda ne söyleyeceklerini şaşırınca da, "bütünlüklü ve yeterince değerlendirme" gerekçesiyle hiç bir şey söylememeyi yeğlediler.

Yaşanan durum, Marksizm-Leninizm'den 12 yıl önce sapmış olan AEP'in, gelinen noktada, başka revizyonist akımlar kadar hızlı ve çarpıcı şekilde olmasa da, liberal evrim yoluna girmekten kaçınmadığını göstermektedir. İşte şimdi Emegün Bayrağı ve bütün diğer AEP'çilerin açıklamakta güçlük çektikleri de budur. "En saf Marksizm-Leninizm" olduğunu savundukları Enver Hoca revizyonizminin Ramiz Alia liderliğinde gösterdiği bu evrimi de savunabilecekler mi? Şu an belli belirsiz bir gelişim gösteren liberalizasyon apaçık bir hal alacak olursa ne diyecekler? Bu olasılığı görmüyor

olamazlar. Ama iş o noktaya varıncaya kadar Ramiz Alia yönetimindeki AEP revizyonizmini "Marksizm-Leninizm" adına savunmaktan vazgeçme niyetinde de değiller. Bu yaklaşım içinde, AEP'in aldığı son kararları şimdilik eleştiriye konu etmeyip, duruma göre bir eleştiri gündeme getirme ya da eğer ML söylemi fazlasıyla değiştiren bir gelişme olmazsa bunları "sosyalizm yararına kararlar" olarak savunma arasında bir tercih yapmak üzere "bekle gör" tutumunu benimsemiş görünüyorlar.

Tek tek bütün AEP'çilerin son aylardaki tüm yayımlarını eksiksiz izleme olanağını bulamadık. Farklı bir yaklaşım gösteren varsa bilmiyoruz. Ancak izleyebildiklerimiz içinde bunun örneğine rastlamadık. Görebildiğimiz, halen AEP'çilikte birbirleriyle yarıştıklarıdır. Bakalım ne zaman birisi bu gözü kapalı savunuculuktan kendini sıyracak? Sakın o zaman da "liberal gidişi önce ben gördüm, Ramiz Alia revizyonizmine ilk tavnı ben aldım" yarışı başlamasın aralarında? Peşinen söyleyelim ki, eleştiriyi Enver Hoca revizyonizmine kadar uzandırmadan bu gidişe alınacak tavır, yine Marksizm-Leninizmin savunusu olmayacaktır.

AEP'in Revizyonist Yolda Evrimi Mao Zedung Düşüncesi'nin İnkarıyla Başlamıştı. Mao Zedung Savunulmadan Marksizm-Leninizm Savunulamaz!...

Dikkat çektiğimiz gelişmelerin temelinde, AEP'in bundan 12 yıl önce, Enver Hoca liderliğinde Marksizm-Leninizm'den sapması ve yeni türden bir revizyonist çizgiye savrulması vardır.

Revizyonizmin tarihi incelendiğinde, bir çok türleri görülür. Her birinin de türlerine rastlanmıştır. Belli başlı isimler halinde sıralamak gerekirse; Bernstein, Kautsky, Plehanov, Troçki, Buharin, Tito, Kruşçev, Brejnev, Liu Şao Çi, Lin Biao, Deng Sio Ping, Enver Hoca... önceleri savunucusu ve uygulayıcısı oldukları Marksizm'in (Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi'nin) süreç

inde bazı ilkelere çark ederek özünü revizyona uğratmış liderlerdir. Her birinin revizyonizmi az çok farklı özellikleriyle tanınsa da, ortak yönleri "proletarya ideolojisi" gütümülü altında burjuva ideolojik çizgiler oluşturmalarıdır. Tarihsel olarak ve enel anlamda birbirlerinin takipçisi olan bu liderlerin ve çizgilerinin özel takipçileri de revizyon hareketine devam edip yeni türler geliştirmiş, nihayet Gorbaçov'un "yeni politik anlayış" adını verdiği en son türlerden biri, halen proletarya adına konuşmakla hiç kimseyi inandırmayacak ölçüde bu tarihsel ihanet akımının burjuva niteliğini açık etmiştir.

Tito ve Kruşçev modern revizyonizmi sosyalist ülkelerde kapitalizme geri dönüşün yolunu açarken, bunların büyük ihanetine karşı Marksizm-Leninizmin bayraktarlığını ÇHC ve ASHC, Mao Zedung ve Enver Hoca önderliğindeki komünist partileri ÇKP ve AEP yapmıştı. Kruşçev revizyonizminin Doğu Avrupa'da etkisi altına alamadığı ve güdümlenemediği tek sosyalist devlet ASHC, bundan dolayı SSCB'nin her tür yardımından yoksun kalırken, ÇHC ile ilişkilerini güçlendiriyor ve sıkı bir dayanışma içinde ihtiyaç duyduğu ekonomik-teknolojik yardımı ondan görüyordu. SSCB'yi giderek bürokrat kapitalist ve sosyal-empyalist bir devlete dönüştürüp hegemonya peşinde koşan modern revizyonist burjuvazi, başından itibaren en net ve en kararlı yanıtı Mao Zedung önderliğindeki ÇKP'den alırken, bu tarihsel ayrışmada ikirciksiz şekilde ÇKP'yi destekleyen ve yine başından beri ML olan tutumunu sosyal-empyalizmin eleştirisi ve teşhirine de vardırıarak ilkel şekilde sürdüren AEP ve E.Hoca, bu süreç boyunca uluslararası komünist hareketin ikinci kalesi olarak dünya proletaryasının önemli bir güç ve dayanağını oluşturmaktaydı. Çin'de on yıl süren Büyük Proleter Kültür Devrimi'nin bu ülkedeki kapitalist yolcuları milyonların gücüyle altı etmesine paralel olarak Amavutluk komünistleri ve halkı da sosyalizmin inşasını umut verici şekilde yükseltiyor ve yine bu yıllarda Asya, Afrika, L.Amerika kıtalarını saran devrim rüzgarları Çin Hindi ülkelerinde emperyalizme tarihi bir ders vererek zafere ulaşıyordu.

Ne var ki Çin'de Başkan Mao'nun ölümü ardından kapitalist yola dönen Deng Siao Ping revizyonistinin uz-

laşmacı oportünist Hua Kua Feng kliğine dayanarak önder ML kadroları "karşı-devrimci dörtlü çete" diye tasfiye edip, darbe, hile ve entrika yoluyla iktidarı gaspetmesi, AEP'in uluslararası komünist harekete Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi ışığında önderlik etme sorumluluğunu arttırmışken, Enver Hoca ve partisi AEP, "Üç Dünya"cı yeni revizyonist ÇKP ile mücadelesini akıl almaz bir şekilde Mao Zedung Düşüncesi'ne karşı savaşa dönüştürdü. Deng revizyonizmine karşı ilk başta doğru bir mücadele içinde görünüp "Üç Dünya" teorisini de bu revizyonistlerin görüşü olarak eleştirirken, bunların söz konusu teorisi sahtekarca Mao'ya mal etmeleri ve bütün düşmanlıklarına rağmen Çin halkını aldatmak için "Mao Zedung Düşüncesi'nin izleyicisi" oldukları imajını vermeleri karşısında Mao Zedung'u gerçek düşünceleriyle savunup bu sahtekarlıkları teşhir etmek yerine, yalanları gerçek kabul ederek farklı türden bir revizyonist teori geliştirdi ve ihanet kervanına katıldı.

Gerçekte "Üç Dünya" teorisini Mao Zedung'un geliştirdiği veya savunduğuna dair hiç bir somut kanıt ve belge yoktu ortada. Bu teorisin emrinyonik gelişimiyle etkin bir mücadele, oluşum halindeki tezleriyle açık ve net bir çatışma görülmemişse bile, söz konusu oluşum O'nun eseri değildi ve bilinen çizgisine ters bir gelişmeydi. Yaşamının son yıllarındaki bu gelişmeye karşı tutumunun muğlak kalması da anlaşılabilir bir şey değildi. Bu yıllarda Mao Zedung aşırı yaşlılık ve ağır hastalıklarıyla ayakta gezen bir ölüye dönmüş, yalnız bedensel değil zihinsel dinamizmini de yitirmiş, politik gelişmelere etkin müdahale olanağından yoksun kalmıştı.

Haydi Enver Hoca bu faktörü gözden kaçırdı ve muğlaklık üzerine kondukları asılsız iddiaları da yuttu diyelim, bu bile ona yakışmaz ve hoş görülmezdi ama, hiç olmazsa Mao Zedung'un eleştirisini onunla ilişkilendirilen "Üç Dünya" teorisi çerçevesinde tutup "yaşamının son yıllarında bir sapma gösterdiğini" söyleyerek geçmişine yine sahip çıkması gerekirdi. Ama bu kadar bile iç tutarlılık göstermedi. Devrimci ahlak ve dürüstlikle bağdaşmayacak şekilde, hayattayken "Büyük Marksist-Leninist" övgüsünü eksik etmediği Mao Zedung'u ölümünden iki yıl

sonra "Hiç bir zaman ML olmaması bir köylü devrimcisi, bir küçük burjuva" ilan etti. O'nun düşünce ve uygulamalarının başından beri "anti-Marksist" olduğunu kanıtlamak(!) üzere oturup bir yığın safsata teori ve inkarcılık üretti. Bir numaralı Stalin savunucusu kesilirken, Mao Zedung Düşüncesine karşı Troçki'den tezler devşirdi. Stalin'in de Mao Zedung'u ML bir önder, ÇKP'yi komünist bir parti, Çin Devrimi'ni proletarya önderliğinde Demokratik Halk Devrimi ve kesintisiz olarak geçilen düzeni sosyalizm olarak görüp savunduğunu hiçe sayarak, daha önemlisi kendi 30 yıllık söylemini hiç bir özleştirici ihtiyacı duymadan terk ederek her şeyi ters yüz etti. Mao Zedung'un burjuva demokratik bir yönelim içinde devrim yaptığını, sosyalizme geçiş amacı taşımadığını, zaten geçilen yapının sosyalist de olmadığını, ve hatta emperyalizme dayanarak oluşturduğunu ileri sürdü. Yine bunun gibi yıllarca Büyük Proleter Kültür Devrimi olarak savunduğu ve kendine örnek aldığı söylediği milyonlarca işçi-köylü ve gençliğin proletarya iktidarı altında devrimi sürdürme hareketini bir çırpıda "Saray darbesi"ne çevirdi. Inkarcılığın sınırı yoktu ve Çin'e ilişkin her şey bu temelde yeniden yazıldı. Mao Zedung ve Çin komünistlerini böylelikle aşağılayan Enver Hoca, aynı zamanda kendi geçmişini inkar ediyor ve gerçekte yalnız kendini küçük düşürüyordu.

Birakalım ideoloji ve siyaseti, en başta ahlaki bir bozulmaya tekabül eden böylesi bir gidiş nereye varacak?... İşte bugünlerde görülen liberal evrim yolundan emperyalist-kapitalist dünyanın yöüngeşme, kendisi olmasa da ardılları bu yola girmekten kaçınmadı. Bunun henüz tam bir teslimiyet olmadığını belirttik, ama teslimiyete de açık bir uzlaşmanın işaretleri günden güne çoğalıyor. Şu yazının yazıldığı günlerde ASHC, AGİK'le, ABD'yle, SSCB'yle ilişkilerini hızla geliştirmeye ağırlık vermisi ve emperyalistlerin yönlendirmesine bağlı olarak Balkan Ülkeleri Dış İşleri Bakanları Toplantısı'na ev sahipliği yapmayı istemiştir. Böylesi bir toplantı Balkanlar'ın yeniden yapılandırılmasıyla ilgili olsa gerek.

Bilindiği gibi Ramiz Alia, AEP'in en eski önder kadrolarından

ve geçmişisi Enver Hoca gibi ML olan bir şahsiyettir. Bugünkü politik tutumuna belli bir süreç içinde ideolojik zaaf ve sapmalar sonucunda gelmiştir. Dönüm noktası ise lideri Enver Hoca ile birlikte Mao Zedung Düşüncesine savaş açmasıdır. Mao Zedung Düşüncesi, Marksizm-Leninizmden ayrı ya da apayrı bir şey değil, onun teori hazinesine bir dizi konuda yaptığı önemli katkılarla onu ilerleten, onu en özlü şekilde savunmaktan öteye geliştirip zenginleştirilen, öncüllerinin yaşamadığı farklı koşullara, değişik süreçlere ve yeni sorunlara getirdiği parlak çözümlerle onu uluslararası proletaryanın ihtiyaçlarına daha kapsamlı cevap verir duruma getiren ve haklı olarak da kendi adıyla ona eklenen bir düşünce, bir ideolojik aşamadır. Mao Zedung'u ve O'nun düşünce sistematizmini en keskin "ML" görünümüne de olsa reddeden, özlünde Marksizm-Leninizm'i reddediyor demektir. Çünkü MZD'nin özü, bütün temelleri ya da başka bir deyişle MZD sistematizmini oluşturan çeşitli konulara ilişkin görüşlerin tüm kaynağı ML'dir. 30 yıl boyunca bu görüşlerin bir tekiyle olsun çatışmayan ve Mao Zedung'u yaşayan en büyük ML olarak gören birinin, sonradan O'nu ve tüm görüşlerini bir çırpıda "anti-ML" ilan edivermesi, ML'den ne anladığını ya da bundan böyle ne anlatmak istediğini sorgu lambasının altına almaz mı?

Enver Hoca'nın AEP içindeki yandaşları olsun, dünya genelindeki taraftarları olsun, O'nun bir gecede kotardığı tarihi inkarcılığı bir papağan gibi tekrar etmekte sakınca görmeyen bütün sadık müridler takımı, O'ndan da fazla bu sorgulamanın muhatabıdır. Bu sözler hiç de ağır olmasa gerek. Enver Hoca'nın yaptığı, en hafifinden bir aymazlık, bir şaşırma ve ne dediğini bilmezlik. Peki O'nun akıl almaz safsatalarını okuyanların kendilerine ait bir beyinleri, mantık ve izanları yok muydu? Ülkemizde o gün bu gündür Hoca'cılık yanı sıra yapanların çoğu, Hoca'nın inkar teorisi piyasaya çıkmazdan önce Mao Zedung'un en iyi öğrencisi olmakla övünüyorlardı. Hatta içlerinde "bir gün Başkan Mao'nun izinden ayrılırsak lane tolsun bize" diyenler bile vardı. Yıllar değil aylar sonra bu lanet edilecek işi yapmaktan utanç yerine şeref duydu-

lar. Böylelerinin de en azından şırsızca hareket ettiklerini söylemeye hakkımız var. Nedir yaptıkları? Büyük önder ölüp ülkesi kapitalist yolcularına eline geçince, savunulacak durumda kalan tek sosyalist ülkenin önderliği, yani iktidardaki tek komünist parti olan AEP'e takımı taraftarı ruhuyla bağlılık gösterip, Hoca'nın da "Kral öldü, artık kral benim" der gibi Mao'yu inkar etmesi üzerine "Yaşasın Hoca'cılık, Kahrolsun Mao'culuk" türünden tempo tutmaya başladılar. Bu da onların daha önceki Mao'yu nasıl izlemiş oldukları konusunda bir fikir verdi. Aynen Hoca'yı izledikleri gibi, kötü bir öğrenci ve iyi bir büyük takım taraftarı halinde...

Belki biraz karikatürize etik ama yersiz ve haksız söylemiyoruz bunları. Bir nevi küçük-burjuva ruh halidir karikatüre konu olan. Siyasi çizgisiyle de her iki durumda ülkemiz toprağına ML'yi indirmekten uzak kalmış, onun lafını ezberleyip özünü kavnamamış küçük-burjuva devrimci akımlardır söz konusu olan, ki bunu kendilerinde arayacaklarına Enver Hoca'nın dudak kapırtılarına bakarak Mao'ya atfediyorlar.

Çok bilmiş bazılan, AEP'in nereye doğru yol aldığı görmezlikten girerken, başını onun çektiği uluslararası çizgi ve ülkemizde de özellikle kendi grubu dışındaki herkese olur olmaz bir "liberal" kulpu takıyor ve daha önemlisi "Mao Zedung'un Çin'i bile sosyalizmin ders çıkaracak ülkelerinden biri olarak sayan"lardan söz ederek, bunun ne hayret verici bir cahillik(!) olduğunu anlamaya çalışıyor. (Bak: Özgürlük Dünyası, Sayı: 23, Burada şunu da ekleyelim; Ö.Dünyası'nın Ocak 1991 sayısında da Arnavutluk hakkında tek bir sözcük dahi yok. Acaba niye?). Biz de diyoruz ki, bırakın şu herkesin eğrisini doğrusunu santimle ölçme iğgüzarlığını, kelimelerle oynama hastalığını, Mao'ya düşmanlık histerisini; ait olduğunuz uluslararası çizginin başına bakın biraz. Bu liberal rüzgarları sadece Ramiz Alia'nın 'döneliğinde' aramak, neşteri vurulması gereken yere vurmamaktır. Liberal rüzgarları E.Hoca'nın son döneliğinde aramalıyız. O zaman doğru bir değerlendirmeye sahip olur ve o zaman, bu liberal rüzgarlar neyi nasıl dalgalandırıyormuş, esas orada görürsünüz!...

ABD EMPERYALİZMİNİN KÖRFEZ'DE AYAĞINA DOLAŞAN BİR DİKEN:

FİLİSTİN SORUNU

Aydın Şahin

ABD'nin başını çektiği emperyalist cephenin Ortadoğu'ya müdahale si ve savaş tehdidi ağırlaştırarak sürüyor. Gelişmeler günlük değerlendirmeleri gerektirecek ölçüde sürekli değişkenlik arz ediyor. Bölge devletlerinin ilişkilerindeki dalgalanmalar, daha başından dikkat çektiğimiz gibi durulmuyor ve dengeler her geçen gün biraz daha sarsılıyor. Bu arada savaş olasılığı haftadan haftaya bir ölçüde azalır gibi olduktan sonra yeniden ve daha ciddi şekilde yükseliyor. Aslında bu olasılık krizin başından beri hep yüksektir. Zaman zaman "barışçıl" rüzgarların esmesi, çok göreceli ve yanıltıcı bir durumdur. Herşeyden önce emperyalist cephenin barışçıl bir yaklaşımı, bir uzlaşma arayışı yok. Diyalog kapısını sımsıkı kapatmış, Irak'ın Kuveyt'ten kayıtsız şartsız çekilmesini dayatmış durumdadır. "Pazarlık yok, taviz yok, kısmi çözüm olamaz" diyorlar. "Ya dize gelecek, ya da ezeceğiz!" İşte bu kadar. Ekonomik, siyasi, diplomatik baskıları, Saddam'ı bir uzlaşma yoluna sokmak için değil ki. Onun kırıcı bir teslimiyete zorlamamak ve daha çok askeri seçeneği öne çıkartmak için! Tabii emperyalistler arasında belli yaklaşımlar farkları, taktik politikalara ilişkin bazı çelişkiler de var. Arada bir "barış umutları"ndan söz edilmesi de biraz bu çelişkilerin izdüşümü oluyor. Ama dikkat edilirse, Irak'ın Kuveyt'ten bütünüyle çekilmesini hepsi

de şart koşuyor. En ılımlı yaklaşımı gösteren de, bilfiil çekilmese bile çekeceğini açıkça beyan etmeden diyaloga girilmeyeceğini söylüyor. ABD liderliğinde sağlanmış olan bu mutabakat, başından beri görüldüğü gibi Irak'ın da kendi attığı adımda diretmesine zemin oluşturuyor. Karşılıklı dikleşme, tehdit ve yanıtlamalar sürerken, bazı emperyalist devlet ve temsilcilerinin "baş umutlarıyla yüklü"(!) diplomatik turları, gerginlik ve savaş olasılığının giderek azalacağı izlenimini verse de, gerçekte hiçbir şey değişmiyor ve zaten her defasında sarmal alevi gibi sönmüş giderek yerini daha şiddetli savaş naralarına bırakıyor.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ŞEMSIYESİ ALTINDAKİ EMPERYALİST İŞGAL DE ÇÖZÜM DEĞİLDİR

Helsinki Zirvesinde, Gorbaçov Bush'la askeri seçenek konusunda ortak bir mutabakata varmış ve kriz ortaklığını savaş ortaklığına dönüştürmekten kaçınmayacağını ortaya

koymuştu. Bunu daha açık ifade etmekten de çekinmedi. Hava ambargosu ve benzer ek önlemlerin Irak'ta hiçbir geri adama yol açmaması üzerine Birleşmiş Milletler'de konuşan Sovyet Dışişleri Bakanı Edvard Şevardnadze, "gerekirse Birleşmiş Milletler şemsiyesi altında işgali Irak'a gereken ders verilir" dedi. Adeta Şevardnadze'nin suretine girerek konuşan ABD Dışişleri'yd. Baker bunu "herkesin adına yapılmış bir konuşma" diye niteledi. Irak yönetimi ise, "Sovyetler Birliği'nin emperyalist Amerika ve ortaklarına satılmış olduğunu" söyledi.

Moskova'nın ilk kez açıkça savaş seçeneğini benimsediğini ifade etmesi ve bunu da BM şemsiyesi altında bir hareket olarak düşündüğünü söylemesi -zaten başka türlü olamazdı- ABD'nin nicedir sağlamak istediği savaş "yasal"lığına onay vermekte olduğunu göstergesiydi. Krizin başından beri ABD'nin Körfez'de aldığı savaş düzeni, buraya yığıldığı güçler, müttefiklerin katkısı ve yine Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nden "ambargonun denetiminde zor kullanılabilmesi" kararını çıkartıncaya kadar uyguladığı askeri ahluka, "meşru"luğu bir tarafa, hiç bir "yasal" dayanağa da sahip değildi. Biz, emperyalizmin keyfince "yasa" haline getirdiği önlemleri meşru görmüyoruz. Onun işine geldiği gibi yorumladığı, çifte standartla uyguladığı ve en çok da kendisinin çiğnediği uluslararası hukuk, dünyada hiçbir geçerliliğe sahip değildir. Körfez kri-

zi çerçevesinde çıkarttığı BM kararları da "uluslararası hukukun gereği" vb. sayılarak meşru görülemez. Bize göre ABD'nin, Körfez'de bir askeri harekati, yalnız başına veya bir kısım müttefikleriyle birlikte, BM kararı olmaksızın yapılmasıyla, BM Güvenlik Konseyi'nden karar çıkartarak ve en geniş katılımı sağlayarak yapması arasında hiç bir fark yoktur. II. Dünya Savaşı sonrası 45 yıl zarfında ABD emperyalizmi ülke sınırları dışında tam 215 askeri hareket gerçekleştirmiştir. Bunlardan yalnızca biranesi (Kore'de yürüttüğü savaş) BM kararıyla "çok uluslu güç" oluşturma çabası, onun uluslararası hukuka bağlılık ve saygısının bir ifadesi değil olsa olsa en geniş savaş ittifakını oluşturma olgusunun ifadesidir. Ekonomik ambargo, askeri abluka ve her türlü yaptırımda sağladığı geniş emperyalist cephe birliğini, kendi liderliği altındaki bir emperyalist savaşta da koruma ve sürdürme gereğini duymasındandır. Bu konuda kendi dışındaki en büyük askeri güç olan SSCB'yle mutabakat sağlamaya büyük önem vermiş ve görüldüğü kadarıyla da bunu tam olarak sağlamıştır. Son olarak Güvenlik Konseyi'nden çıkan, Irak'a Kuveyt'ten çekilmesi için 15 Ocak'a kadar tanınan süre ABD ve SSCB'nin ve diğer emperyalistlerin ortak mutabakatını gösteren örneklerden birisi. Çin'in bu kararda çekimser kalması sorunun özünü değiştirmiyor ve Çin'in bu kararı onaylamadığı anlamına da gelmiyor.

Aylardan beri Suudi Arabistan ve Körfez emirliklerine askeri yığınak yapan ABD'nin, asker sayısının 400 bine ulaştığı zaman savaş başlatacak gücü bulacağı söylemekte idiler. Aralık ayının sonlarında ise bu sayı tamamlanmak üzere. Ayrıca Pasifikte bulunan ABD'nin 7. filosu'da bu yazının yazıldığı sırada Körfeze hareket etmişti. Bunlarda gösteriyor ki, ABD emperyalizmi çok büyük bir gücü Körfeze yığarak Irak'ı dize getirmek için her türlü yola başvurmaktadır. Modern savaş araçları ve müttefik güçleriyle birlikte, belki bu sayı bir kara savaşını da kaldırarak düzeydedir. Ama savaş, yalnızca askeri güç dengesini dikkate alan aritmetik hesaplarla başlatılmıyor. Siyasi koşullar ve müttefiklerin tavrını etkileyen gelişmelerde hesaba katılmak zorundadır. Dahası savaşta liderlik

edecek ABD başta olmak üzere emperyalist güçlerin kendi durumları, cephe gerileri, halk desteği ya da muhalefeti çok önemli rol oynamaktadır. Bütün bu açılardan bakıldığında, askeri hazırlıklarını tamamlamakta olan ABD ve en yakın müttefiklerinin, siyasal nedenlerle zorlanmaya başladıkları ve savaşa karar vermekte güçlük çektikleri görülebilir. BM'den askeri güç kullanma kararını çıkartmaları ve "çok uluslu güç" oluşturmaları cephe güçlerini BM kulufi çekmekten ibarettir. Ne var ki, bu iş yapıldıktan sonra da harekete geçilmesi siyasi koşullara bağlı olacak. Bölgedeki son gelişmeler ABD ve müttefikleri aleyhine olduğu gibi, emperyalist cephe gerilerindeki durumda bunların lehine gelişmiyor. Önce birinci olguya bakalım.

FİLİSTİN SORUNU EMPERYALİZMİN AYAGINA DOLANMIŞTIR!

ABD liderliğindeki emperyalist cephenin Kuveyt işgali nedeniyle Irak'a aldığı tavır, çözümlenmiş yaptırım kararları, ekonomik ambargo, askeri abluka, diplomatik baskı ve savaş tehdidi, bölgede başta İsrail'in 40 yıllık Filistin işgali olmak üzere uluslararası hukuku ihlal eden bir çok duruma hiç de böyle sorun yapılmaları ve yaptırıma konu etmemeleri gerçeğinden hareketle, ilk günden itibaren çok haklı eleştirilere yol açıyor ve eğer hukuk açısından yapılacaksa bölgedeki tüm işgallerin sona erdirilmesi için BM'nin bepsine de tavır takınması gerektiği üzerinde duruluyordu. Bunu emperyalizmin cephe gerisindeki burjuva muhalefet, ülkemizdeki Ecevit gibi ABD ile Irak arasında nispeten "tarafsız" bir politikayı benimseyen bazı hakim sınıf güçleri ve bölgedeki Ürdün gibi eskiden beri Amerikancı olmakla tanınan bazı devletlerde dile getirmektedir. Bazıların tavrını etkileyen ve daha da önemlisi Irak'ın "bölgedeki tüm sorunları birlikte ele alma" görüşünü besleyen asıl güç ve dinamik ise, Filistinliler başta olmak üzere Arap halklarının İsrail ve arkasındaki emperyalist güçlere karşı haklı tepki-

siydi.

Bu tepkiler ve çağrılar karşısında, "bir haksızlık, başka haksızlığın önlenmesi gereğini gidermez" gibi alçakça demagogiler yapan ve Kuveyt işgalinin diğer işgallerle hiç bir şekilde ilişkilendirilmeden, tek olarak ve öncelikle ortadan kaldırılması çabalarında ısrar eden ABD yönetimi, bir taraftan da Körfez krizi çözülendikten sonra Filistin sorununun çözümünü gündeme getireceğine dair açıklamalar yapma gereğini duyuyordu. Çünkü, Filistin sorununun bu aşamada Körfez sorunuyla birlikte ele alınmasını önleyebilmesinin tek yolu ve çaresi buydu. Özellikle Irak'a karşı kendi cephesine kattığı Arap devletlerinin dağılması için bu şarttı. Bunların da kendi halklarına diyecekleri bir şeyleri, hiç olmazsa verecekleri bir umutları olmalıydı. Aksi takdirde halklar yönetimleri, yönetimler emperyalist cepheyi zorlayacaktı. İşte 40 yıldır İsrail saldırganlığına güç veren, onun süre giden işgal hareketinde baş sorumluluğu taşıyan ve son zamanlar onun yeniden azıp kudurmasında birinci dereceden rol oynayan ABD emperyalizmi, bu koşullarda, Filistin sorununun çözümüne de (artık nasıl bir "çözüm" olacaksa Allah bilir) ağırlık koyacağını, fakat bunun mümkün olabilmesi için öncelikle hep birlikte Körfez'e yönelmeye devam etmeleri gerektiğini vurguluyordu.

ABD'nin bu taktiklerinin başarısı ve Irak'ın tüm Ortadoğu sorunlarını birleştirme çağrılarının etkisiz kalması, İsrail'in bu süreçte "uslu" durmasına bağlıydı. Arap devletlerinin büyük bir çoğunlukla emperyalist cephe safında yer alabilmesi için, ABD İsrail'i savaş hazırlıklarına görünürde hiç buluşturmıyor ve ayrıca onun bu sıralar Filistin halkına karşı bir azgınlık yapmamasını istiyordu. Gene de bunu yapmadan edemedi.

Ekim ayında Doğu Kudüs'te İsrail polisinin silahlı göstericilere atışarak 22 Filistin'liyi katledip 300 kişiyi de yaralaması, ABD ve Batılı müttefiklerin korktuklarını başlarına getirdi. Bütün dünya kamuoyu, Ortadoğu gerçeklerini ve emperyalizmin çifte standardını bütün canlılığıyla bir kez daha görme ve anlama imkânını buldu. Fransa'dan İngiltere'ye, ondan ABD'ye, teşhir olan emperyalist güçleri bir telaşta aldı. Çifte stan-

dart ve iki yüzü politika gerçeğinin biraz olsun ritüştürülmesi, kamufle edilmesi gerekirdi. Yani iki yüzlülüğü örtmek için yeni bir iki yüzlülüğü ilk peşin Mitterand ortaya attı. "İnsan hakları bir yerde savunulurken diğer tarafta ihmal edilemez, hak hakur" diye konuştu. Körfez'de savundukları sanki petrol çıkarları değil de "insan hakları"ydı. Ardından İngiliz Dışişleri İsrail'e "seri" çıkıyor ve derken ABD de "kınama"ya katılıyordu. Körfez krizi ve Irak'a karşı Arap cephesinin ayakta tutulması söz konusu olmasa ABD en basit bir kınamayı bile yapmayacaktı. Ne var ki, bu durumda "kınama"da yeterli olmuyor, çifte standart gerçeğinin biraz örtülebilmesi için BM Güvenlik Konseyi'nin İsrail'e karşı da bir karar çıkarması gerekiyordu. En basitinden katliamlarla ilgili soruşturma için bir heyet gönderme kararı. Bilindiği gibi bundan üç ay öncede İsrail güçleri toplu katliamları yapmış ve o zaman FKÖ ile Arap Zirvesi'nin tüm baskılarına karşın, BM Güvenlik Konseyi'nin gözlemci heyet gönderme kararını ABD tek başına veto etmişti. Benzer şekilde gündeme gelen gözlemci ve soruşturmacı heyet sorununu, ABD elinden geldigince karar aşamasında engellemeye çalıştı. Gönderilecek bir heyet mi yoksa BM genel sekreterinin özel bir temsilcisi mi olmalı, türünden tartışmalar ve kılı kırk yaran pazarlıklar sonucunda nihayet ABD'nin de katıldığı bir BM Güvenlik Konseyi kararı çıkartılıp, olaydan 5 gün sonra İsrail resmen "kınanmış" oldu. Böylesine aşağılık bir politika izleyen ABD, gayet piskin şekilde "Körfez krizi olmasa bile bu karara katıldık" deyiverdi. Sanki üç ay öncelikli tutumu ve şu anda bile ne çetin bir pazarlık sonucu neler uğruna imana geldiği bilinmiyordu.

İsrail'in çok sadık bir köpek olduğundan ABD'nin de kuşkuşu yoktu ama, fanatizmle gözü kararmış olan Şamir hükümeti, muhalefetteki parti ve grupların aksine, son durumun gerçeklerine uygun hareketi bir türlü içine sindiremiyordu. Bir kere son durumda ABD bütün gücüyle Irak'ı direte getirmek ya da ezmek için çabalarlarken ki bu İsrail açısından da çok önemli. Arap dünyasında en geniş desteği bulmak, bunu sonuna kadar korumak ve Arap uşaklarına en büyük yatırımı yapmak zorundaydı.

Keza bir Türk devletinin ABD nezdindeki uşaklık değeri de bu koşullarda İsrail'den geri kalmıyordu. Bölgenin yeniden yapılandırılması planlarında ise, Suriye ve duruma göre İran'a da yer açılırken, müslüman kimliği ve İsrail'e arasında bir köprü olması nedeniyle T.C.'nin temel direk durumuna getirilmesi söz konusu idi artık. Eğer İsrail'in de konumu sağlama alınarak çıkarları azami ölçüde korunacaksa, emperyalizmin hareket tarzı böyle olmak zorundaydı. İsrail'de bunu anlamalı ve bu aşamada kendisinin "kınaması"nı, BM tarafından göstermelik biçimde "soruşturulmasını" sorun yapmamalıydı.

İşte bu temelde İngiliz Dışişleri (ve aynı zamanda BM Güvenlik Konseyi'nin mem başkanı), İsrail'e bu işte bir köpek olmadığını, Irak'ı ezmek konusundaki çabaların başarısı için bu duruma katanması gerektiğini anlatmaya çalışırken, ABD Dışişleri Bakanı da İsrail'i meslektaşına özel bir mesaj göndererek "BM heyetinin kabul edilmemesi, bizim Körfezdeki çabalarımızı yanlış yere saptırır" diyordu.

EMPERYALİZMİN YANLIŞI FİLİSTİN HALKI

İsrail BM kararını reddettiği gibi, olayların geçtiği Kudüs'tün müslüman kesimine Yahudi göçünü de teşvik ederek her türlü azgınlık ve kudurganlığı sürdürüyor. Böyle bir ortamda Filistin halkından misilleme hareketleri de yükseliyor. FKÖ Merkez Komitesi silah kullanma konusunu blöf düzeyinde tartışa dursun, halkın içten gelen öfkesi ve kendi direniş mantığı, işi iç savaşta dökmek tizedir. Son günlerde Filistinlilerin İsrail'lilere yönelik bıçaklı saldırıları ve intihar eylemleri, Filistin halkının mücadelesindeki boyutu gösteren bir olgular parçasıydı. Öte yandan birbiri izleyen olaylar Filistin sorununu emperyalizmin ayaklarına daha çok dolayacaktır.

ABD emperyalizminin hesapları, Ortadoğu'nun karmaşık çelişki ve

gerçeklerine çarparak, haftadan haftaya bozulmaktan kurtulmıyor. Şimdi bu hesapları alt üst etmeye başlayan en büyük sorun, Arapların tutumu söz konusu olduğundan, Filistin sorunudur. Ama onun gibi öne çıkmamakla birlikte Kürt sorunu da başını ağrıttıyor ve ağrıatacak. S.Arabistan, Körfez Emirlikleri, Mısır, Suriye, Fas gibi devletler herşeyden önce Irak'ın Kuveytten çıkarılması konusunu önemsemekte ve bunlardan bazıları ABD'yi, bir an önce savaşı başlatması için de sıkıştırılmaktadırlar. Fakat öte yandan Arap dünyası içinde bulunmaları nedeniyle bunlar da İsrail'e tavır almak zorunda kalıyor. Kudüs'teki gelişmeler, BM'nin göstermelik tavır alış ve İsrail'in bunu bile kabul etmemesi üzerine, Tunus'ta gerçekleştirilen Arap Birliği Bakanlar Konseyi toplantısında, uzun tartışmalardan sonra "İsrail'e karşı yeni ortak cephe oluşturulup bu ülkeye ciddi yaptırımlar uygulanması" yolunda oybirliğiyle karar alınıyor. Sonuç bildirisinde ABD'ye de "İsrail'e yardımı kesmesi ve Filistinlileri kollaması" yönünde uyarı yapılıyor. Buradan ilginç bir durum ortaya çıkıyor. Irak'a karşı cephe almış ve emperyalistler yanında savaş pozisyonuna geçmiş olan Arap devletlerinin çoğu aynı zamanda Irak, FKÖ, Yemen, Sudan, Libya ile birlikte İsrail'e karşı "Arap Cephesi"ni yeniden oluşturmak zorunda kalıyorlar. Şimdi bunların gerçek yeri neresi? Şüphesiz ki, emperyalizmin yanı ve Irak'a karşı oluşturulan cephenin içidir. Amerikan yönetimi de bunu vurgulamak üzere, "Araplar bizimle birliktedir. Irak ile olası bir çatışmaya Arap müttefiklerimizin katılacaklarına inanıyoruz" diyor. Ama bu "güven" ifadesi, aynı zamanda bir kaygının göstergesidir. Uşak Arap devletleri ABD yanında elbette savaşmayı istiyorlar. İşgal altındaki Filistin topraklarının yeniden kana bulanması Filistin halkının biriken öfkesinin patlamalara yol açması, bu durumun bütün Arap halklarını derinden etkilemesi, Amerikancı yönetimlerin zorlanması ve Körfez savaşında İsrail'inde içe karışma olasılığı, bunları kara kara düşündürüyor. Tağları ve tahtlarını güvencede hissedemiyorlar. Zaman geçtikçe durum kendileri aleyhine döndüğü için de, savaş olarsa bir an önce başlatılmasını istiyorlar. Ama bakalım emperyalistler buna hazır mı?

İki Almanya'nın birleşmesi:

SOSYALİZM MÜCADELESİNDE YENİ STRATEJİK BİR DURUM

Almanya'da yayınlanan ROTA FAHNE (KIZIL BAYRAK) Gazetesi'nin 31. sayısında MLPD (Almanya Marksist Leninist Partisi) başkanı Stefan Engel ile yapılan bir söyleşi yayınlandı. Birleşik Almanya vs. noktalarında güncel konuları da içeren bu söyleşiden bazı bölümleri Türkçeye çevirerek yayımlıyoruz.

Sovyetler Birliği'nin birleşik bir Almanya'nın NATO'ya girmesini kabul edip, planlanan Büyük Almanya için son büyük engeli de kaldırmış oldu. İç politikaya hakıldığında halk, basın yoluyla koparılan yaygaraya tamamen katılmamakla birlikte, birleşimi engelleme veya kitlesel direnişlerden de söz edilemez.

Gerek Batı Almanya, gerekse de Doğu Almanya'daki insanlardan son günlerde nelerin olup bittiğini tüm boyutları ile kavramaları beklenebilir.

Almanya'nın birleşmesinin emperyalist karakterini anlayabilmek için Federal Almanya ve Doğu Almanya'daki işçilerin, köylülerin, öğrencilerin ve diğer emekçilerin Doğu Almanya'nın ilhak edilmesi ve etkileri konusunda bir takım somut tecrübeleri kazanmaları lazım ihtiyaçları var. Bu konuda Marksist-Leninistlerin ve diğer anti-emperyalistlerin uzun süreli, sabırlı inka faaliyetleri gerekmektedir.

1 Temmuz çeşitli açılardan bakıldığında bir dönüm noktasını teşkil etmektedir. Batı Alman emperyalizmi için bugün Büyük Almanya planlarını gerçekleştirme yolunda belirleyici bir adım anlamına gelmektedir. Emekçiler için 1 Temmuz vaadlerin, yerini başka gerçek olgulara bıraktığı bir dönüm noktasıdır.

İki Alman devleti arasındaki sınırın kalkması ile birlikte tekelleri kapitalizm ile emekçi kitleler arasındaki uzlaşmaz çelişki tüm çıplaklığı ile ön plana çıkmaktadır. Eskiden 'sosyalist' olan işyeri yöneticileri şimdi birdenbire birer acımasız burjuva işadamları oluvermektedirler. Acımadan işçilerin ve köylülerin sırtından, her geçen gün birbirleriyle daha da kaynaşan batı tekelleri ve bürokrat kapitalistlerin çıkarlarını dayatmaktadır.

Leipzig, Dresden, Doğu Berlin'de yapılan sonbahar protestolarının Doğu Almanya'yı ekonomik ve siyasi olarak Batı Alman tekellerinin emrine sokmak için araç olarak kullandığı kavranmaya çoktan başlandı.

Bir yandan Doğu Almanya'nın Batı Alman emperyalizmi tarafından ilhak edilmesi geri döndürülemez bir

Almanya'da sosyalizm mücadelesi için stratejik durum önemli ölçüde değişmiştir.

Bürokrat kapitalist sistemin çokluğu burjuva basınında sosyalizmin tarihi sonu olarak lanse edilmekte ve sevinç çığlıkları atılmaktadır. Bu ise emekçiler arasında gelecek konusunda çaresizliğe ve güvensizliğe yol açmaktadır. Geriye dönüşlerin nedeninin sosyalist ilkelerden değil, sosyalizme ihanetten kaynaklandığını insanlar belirli bir süreden sonra ancak kavrayacaklardır.

Biz Mao Zedung ve Stalin önderliğindeki sosyalizmin inşasını savunuyoruz, ancak yapılan bazı hataları da görmezlikten gelmiyoruz. Hataları da görmezlikten gelmiyoruz. Hataları şirin göstermek veya onları tekrarlamak için değil, onlardan ders çıkarmak için gidiyoruz.

Biz Mao Zedung ve Stalin önderliğindeki sosyalizmin inşasını savunuyoruz, ancak yapılan bazı hataları da görmezlikten gelmiyoruz. Hataları şirin göstermek veya onları tekrarlamak için değil, onlardan ders çıkarmak için hataların üzerine gidiyoruz.

noktaya gelirken, diğer taraftan Batı ve Doğu Almanya'daki işçi sınıfının bölündüğü objektif bir gerçektir. İşte bu sırada Alman işçi sınıfı yeni bir görevle karşı karşıya: esas ve ortak düşman olan Alman tekelleri kapitalizmine ve onun devletine karşı mücadele vermek için tüm Alman işçi sınıfının birleşmesi.

Sosyalizm ne yedi kat gökyüzündeki bir cennet, ne de suni insanlarla oluşturulan bir ütopyadır. Sosyalizm kitlelerin mücadelesi ile, tarihi gelişim sonucu ve bazı önderlikler altında oluşur ve bu önderliklerin hepsi hatasız komünistler değildirler. Tarih bize, işçi sınıfının iktidarı alabilmesi ve daha önemlisi elinden tutabilmesi

için çok yönlü bir tecrübe ve kabiliyete sahip olması gerektiğini gösterdi.

Silahlanma ve güçler dengesinin değişikliklere uğradığı bir süreçten geçiyoruz. Ancak bu genel olarak emperyalist güçlerin barışseverliği ve silahsızlanma anlamına gelmez.

Lenin'in kapitalizmin en yüksek aşaması olarak değerlendirdiği emperyalizmin insanlığa yüz yıl boyunca getirdiği yarar nedir. Milyonlarca insanın yoksulluğu, açlık felaketleri, talan savaşları ve tehlikeli boyutlara ulaşan bir çevre kirliliği. İşte acımasız kapitalist dünya sisteminin sonuçları.

Burjuva basının savaş sonrası düzeninin kapandığına dair çılgınlıkları günlük bir alışkanlık haline aldı. Kısa bir süre önce yedi önde gelen ekonomik gücün katılımıyla gerçekleşen zirve toplantısı ve aynı dönemde denk gelen 28. SBKP Parti kongresi bir gerçeğin altını çiziyor. İki süper güç ABD ve Sovyetler Birliği arasındaki çatışma dönemi sona ererken, bu işin sancısız ve çelişkisiz bitmeyeceğini gösteriyor. Çünkü onlar yerlerini rakiplerine gönüllü olarak terk etmeyeceklerdir.

Batı Alman tekellerinin hayali, kendi önderliklerinde bir Avrupa süper gücünün oluşturulmasıdır.

Mikro-elektronik ve otomasyonun uygulanması ile birlikte birçok tekel, ya pazarı ele geçirme, ya da yok olup gitme sorunu ile karşı karşıyadırlar. Ekonomiyi enternasyonalleştirme zorunda kalan güçler ile ulusal devletler halinde örgütlü olan güçler arasında gün geçtikçe çelişkiler keskinleşmekte. Doğu Almanya'nın ilhak edilmesi, yeni Alman emperyalizminin süper bir güç olma yolunda son adımı değil, sadece birçok adımlardan biridir. Küçük burjuva "radikal sol" güçler tarafından "Büyük Bir Almanya'ya Hayır" sloganı altında savunulanlar, gerçekçi olmamakla birlikte gerici tezlerdir. Biz bugün meydana gelen birleşme-karşı mücadele emekteyiz, çünkü emperyalist bir gücün ilhakıdır ve emperyalizmi güçlendirme niteliğini taşımaktadır. Ancak, biz bir ulus birleştirildiği gerekçesi ile buna karşı çıkmıyoruz.

Büyük bir Almanya'nın saldırganlığı ve gericiliği onun "Alman" olmasından değil, onun emperyalist bir karaktere sahip olmasında yatar.

na karşı mücadele ediyoruz. Bundan böyle batı ve doğudaki işçiler tekelci sermayeye karşı birleşmek zorundalar. Bu nedenden dolayı biz, Doğu Almanya birleştirildikten sonra tekrar ayrılması yolunda bir istek öne sürmeyeceğiz.

İlerici kültürel mirası korumak, emekçi insanların yaratıcılığına ve eserlerine saygı duymak -bu elbette saçma bir ulusalcılık anlamına gelmez, tam tersine devrimci strateji ve taktiğin kaçınılmaz gereksinimleridir. Proleter enternasyonalizmi ulusları ve onlar arasındaki farkları reddetmiyor. Tam tersine o, ulusların özelliklerini tanıyarak, onların eşitliğini talep ediyor. Biz, işçileri bölen burjuva ulusalcılığına karşıyız ve bütün ülkelerin ezilen halklarının ve işçilerinin birleşmesinden yanayız.

İşçiler bilirlerki, sadece örgütlü ve disiplinli direnişler zafere muvaffak olabilirler. Her bağımsız düzenlenecek grev alttan alta örgütlenmeli ve manuksız eylemlerle tehlikeye atılmamalıdır. Anti-emperyalist bir birlik cephesinin oluşturulması açısından, bu proleter tecrübe ve taktikler belirleyici rol ve çok büyük önem taşıyorlar. Bu nedenlerden dolayı biz bundan sonrada sabırlı bir ıknâ faaliyeti sürdürerek, işyerlerinden, sendikalarından ve mahallelerden anti-emperyalist birlik cephesine direnişçi kazanmaya ağırlık vereceğiz.

Bu yıl başından itibaren kitapçı ve gazete bayileri aracılığı ile Doğu Almanya'da da kitaplarımızı ve yayın organımız ROTA FAHNE'yi (Kızıl Bayrak) dağıtmaktayız. Bu sadece faaliyet alanımızın genişlediği anlamına gelir.

Parti örgütümüzün buna bağlı genişletilmesi ise önümüzde duran niteliği tamamen ayrı bir görevdir. Son kırk yıl içinde iki Alman devletinin politik, ekonomik ve askeri gelişmesi birbirinden farklı olmuştur. Buna bağlı olarak Alman işçi sınıfı da iki farklı devreyi yaşamıştır. Söz konusu farklı deneyimleri iyice yoğunlaştırarak kavramış olmadan, işçi sınıfının birleştirilmesi olanaksızdır. Bu ise Doğu ve Batı Almanya'daki Marksist-Leninistlerin yoğun bir siyasi ve ideolojik faaliyetini gerektirmektedir.

Diğer bir deyişle, tüm ulusu içeren bir parti inşası için, ideolojik, siyasi ve örgütsel ön koşulların yaratılması gerektiriyor. Bu ise bugünden yarına olacak bir iş değildir.

Son kırk yıl içinde iki Alman devletinin politik, ekonomik ve askeri gelişmesi birbirinden farklı olmuştur. Buna bağlı olarak Alman işçi sınıfı da iki farklı devreyi yaşamıştır.

ABD milyarlarca dolarlık bir bütçe açığıyla ekonomik krizin girdabına girmiştir. O askeri bütçesini yüzde 18 kısıtlamak ve stratejik silahları modernize etmekten vazgeçmek zorunda kalmıştır.

Sovyetler Birliği'nde SBKP'nin Boris Yeltsin tarafından bölünmesi, bu ülkedeki gerginliklerin arttığını göstermektedir. Bunlar da Sovyetler Birliğinin varoluşunu da tehlikeye sokabilmekte. Eski süper güçlerden ABD ve Sovyetler Birliğinin geniyi doğru adın atmaları, buna karşılık Avrupa güçlerinin -örneğin Fransa, Almanya ve bunun yanında Japonya'nın, atığa geçmeleri güçler dengesinde bir kayışın ifadesidir.

"Alman üstünlüğü" teorisi faşist bir teoridir ve Alman Emperyalizmi'nin yayılmacılığının ideolojik kılıfıdır. Küçük burjuvazinin teorileri de her şeyin nederini "Alman" olmakta aramakta ve sorunun sınıfsal özünü köreltmektedirler.

Almanya'nın 2. Dünya Savaşından sonra bölünmesi batılı emperyalistlerin parmağıyla gerçekleşti ve komünistler bu bölünmeye büyük şiddetle karşı çıkmışlardır. Ulusun gönüllü birleştirilmesinin her iki ülkede sosyalizmin zaferinden sonra gerçekleşmesi, bizim de bir isteğimizdir. Ancak şimdi biz istesek de istemesek de yeni bir emperyalist Büyük Almanya doğuyor ve biz bu-

Açmaz
Açmaz
Deme
Hiç
Bir
Zaman
Bu
Nar
Çiçeği
Açacaktır
Elbet
Bizim
Caddelerimizde de
Bayram
Olacak
Halkın
Üstüne
Böyle
Kalksa da
Faşist
Namlular
Nameri
Elleridir
En
Sonunda
Bir
Bir
Kırılacak

GÖZE GÖZ DİŞE DİŞ

Haydi
Ha
Kardaş
Yürü
El
Elo
Halay
Çeker
Gibi
Yürü
Mavlim
Kostak
Kostak
Göze
Göz
Dişe
Diş
Ve
Kısasa
Kısas
Yüdü de
Şu
İşler
Bilsin
Hay
Babey
Allahına
Yürü...

ENVER GÖKÇE

Ben, bizden olan bütün insanların dostu;
Adı, haritalarda bile bulunmayan
Bir köyündenim Anadolu'nun

Enver GÖKÇE:

şair, Kardeşçe bir hayat için Çit Köyü'nden (değişe değişe madde ya) yola çıkan, zeybekte halayda tanzarada mendil tutan diz vuran baş çeken, şiirleri kanda ve ateşte sunan türküler yadigarı kardeş; halkların emrinde, kolunda, safında ve memleketinin şarkıları kadar acı çeken şair,

Açık ve Türkiyeli avuçlarımı
Sıcak sakladım
Buz tutmuş
Eller içindi,
Şimdi sargısız, merhemsiz, çaresiz geliyorum

denmiş, yaklaşın;
bir tanışıklığımız var ve bir unutmamızımız;
ki

Sansaryanhan hücrelerinde yaşamın işkenceyle, ihanet ve hep 'evet' diyenlerle teslim alınmak istendiği, romantizma verem ve kan kusmalarla bıçaklandığı yerde;

Size satılmış provakatörlerin geçmişini anlatacağım
Ve sizden uykusuz geceler boyunca içtiğim
Sigara paketlerinin acısını alacağım

kararlılığıyla yaşamın savunulduğu ve direnişin şiirle yeniden üretildiği hayata bilfiil iştirak emenin

Yusuf ile Balaban Destanında

derinleştiği yerde ütopyanın yitirilmediği, şirin ideolojik yantutarihliğiyle yaşama tavrının tutarlılığı ve kesinkes yantutarihliğiyle kesiştiği O yerde şiirimizdeki biz

Enver GÖKÇE:

... şiirlerimin bir memleket türküsü, bir bozlak bir hoyrat gibi okunmasını isterken, onların bir senfoni bütünlüğü göstermesini arzu ederdim. (...) Ben bu tür kurgunun şiirin daha uyumlu olmasını sağlayacağı kanısındayım.. Tıpkı senfonide küçük seslerin büyük bir ses uğultusu içinde toplaşıp kaynaştığında oluşturduğu uyum gibi.. (...) Sanatta bilinç ile duyarlık arasında (da) tam bir uyum olmalıdır. Ne salt bilinç, ne de duyarlık tek başına yeterli değildir. Biz sanattan, sanat eserinden söz ettiğimizde, devrimci bir görüş açısından hareket ederiz. Yani dünyamızı insanca yaşanacak bir hale getirmek için şiiri ve sanatı sosyo-politik bir mücadelenin tamamlayıcı araçları olarak görürüz.

denmişti
hakedilmiş umudun şairi yani umudun bilinçle eylemleştirdiği yerde
ölüm adın kalleş olsun diyen mücadeleciler

şair, ki bir tanışıklığımız var ve sanık bir eski unutmamızımız,

bu nasıl yara/kanar her yerimden diye
insan yaralarını üstleniş ve duyarlılığın insanı

insanın çırılçıplak sesleniş ve en sıcak sesi

bizden olan bütün insanların dostu,

acılar çeken acılar çeken de ah etmeden yangının ortayerinden bile insana serinlik taşıyan ve bir halkın/halkların kederinde, sevincinde, umudunda eylemleştiren şiirleriyle dağ rüzgarlarını nergis kokularını türküler yadigarı kardeşlere sunan şair ki, dağlara yakın

ASMİN
duruşuyla,

Bak şu dağlara bak ki

Dumdum kurşunuyla vursalar da/Her zaman böyle doğuşeceğiz diyen

ve avunmasın ağrılar söyleyeceğiz daba
daba doğuşeceğiz tetik dursun kalbimiz

diye bir yankılanışa sufle veren şair

dağbaşı ateşlerinin vazgeçmez konusu ASMİN ki

doğuşeceğiz dedi bir kez çünkü kadimdi yigithik ve

Vakterişt ay karanlık gecede

dağlardan ses almanın zamanıydı dağlara sufle vermenin

Broy broy desek dağlarda

demenin zamanı; elliç yıllık bir ömür kışağı ve şiir ömrüyle
delikanlığını sürdüröğelen şair ki broy broyların habercisiydi,
acı çekti memleketinin şarkıları kadar ve sinandı;

acıda
kanda ve ateşin en sıcak yerinde Panzerler Üstümüze Kalkanda ve yine de
Dost Dost İle Kavga'da
mapuslukta
yoksullukta

sinandı yine stırgın ve gurbet ve yalnızlık ve hatta Dost dediğim kıydı bana'yla

da,

soze ve hentizdü ve çünkü kadimdi yiğitlik ve işte bir bildiri gibi sürmüştü şiirini yani halkların avucuna koyduğu yüreğini
ve bilinci, seferberliğe çıkarmıştı işte kavganın sınırboylarındaki cephesine, karşılağı olmuştu kendi coğrafyasında enter-
nasyonal bir belginin; *bira serbama wabto merdayno nika*

kardeş, bizim için ölüm vaktiydi şimdi bir halkın dağa çı-

kan yanıydı şair çünkü vardiyalardan çağlıklar getirdim diyordu ve ortayerindeyse bir ayaklanmış

Bir mermi de benden aslanım

bir mermi de benden çünkü yiğitlik kadim diyordu, değilse

Bir meri keklik gibi/çeker giderim

Şimdi

Acı

Bir

Rüzgardır

Eser

böğürten köklerinden dağçiçeklerinin özünden ve yarpuzlardan akıp gelen ırmağa karışan acı bir rüzgardır eser şimdi
karışır kalabalığımızı yine yaşamı kavgada üstlenip savunmuş şiirle, şiirde başlağı çıkardığı içtenliğiyle,
Sizlere kanım kaynıyor yabancı değilsiniz bana

diyen çağrısıyla yaklaşın,daha

daha yaklaşın yabancı değilsiniz, yaklaşın ki bir

tanışıklığımız vardı

bir sabah haritadan silinen Dersim köylerindeki yıkımdan, gözden gezden arpacıktan, bir tanışıklığımız
vardı elbet hürriyetlerin meçhul olduğu ülkelerden ve bundan böyle yurdumuzun bile bize gurbet olduğu ülkesizliklerden
dorukları KAN ile boran Manzurlardan, Eğin türkülerinden

vardı

bir tanışıklığımız vardı terkedilmişliklerden unutulmuşluklardan

bile.. sitemsiz ve ancak ince bir sızıyla şiirimizde hala ve hep kanayan ve yine de doğuşken duruşuyla şair

bir meri keklik gibi çekip giderken de yine Şiddetin sabahı yakındır

Dayan dizlerim dayan

demişti kalbimize ve bilincimize ve şiirimize emanet ettiği doğuşkenliğiyle..

şimdi

vakterişt ay karanlık gecede

dizelerden şiirlere

deyişlerden güzellemelele

türkülerden yeryüzünü güzelleştiren yüreklere sufle vermenin zamanıdır yine;

Büyük ölümlerini bağrıma basıp

Yaralı insanlarımız

uğuldayıp ses versin bir kez daha ve yine birağızdan;

Sana selam olsun

Zincirin, zulmün kar etmediği,

Kırbacın kar etmediği

Büyük tahammül!

ey türküler yadigan kardeş zafer güllerinin sensiz açmadığı böyle bir macerada sana selam olsun ve

cy

ÖLÜM, BİR KEZ DAHA KALLEŞ OLSUN ADIN!

GÖZLERİ BÜYÜRKEN KARANLIĞIN

**Sevgili Hıdır,
Sevgili İlyas,
öldürülmenizin
üzerinden
6 yıl geçti.**

Bu 6 yıl içinde siz ellerinizden sıyrılarak ve toprağa karışarak fiziksel değişimin sancılarını ve herşeye karşın yok olmamanın tanıklığını yaşadınız. Ama sizin yok olmamanızın tanıklığı, sizden arta kalan fiziksel kanıtlarda yaşamıyor sadece, onurlu mirasınızla yaşıyor. Bu belki manevi ve düşünsel, fakat fiziksel kanıtlarınızdan daha da anlamlı. Hele bugün, yani 6 yıl sonraki ölüm yıldönümünüz, önceki yıldönümlerinden de daha anlamlı. Bugünlerde yine idamlar tartışılıyor kamuoyunda, yığınla demec ve röportaj sıralanıyor. Bu arada üç yüz'e yakın idamlığın isimleri yayınlanıyor ve sık sık en son asılanlar olarak isimleriniz anılıyor. Sizden bu yana resmi ve gayri-resmi cinayetler hiç durmadı. Yüklerce insanımız öldürüldü, hala da öldürüyorlar. Bunları pek

tartışan yok. Ama insanların soğuk bir plan ve törenle darağacında asılmaları pekçok kişiyi öldürülmenin bu biçimini tartışmaya sürüklüyor. Hukuksal ve insancıl karşı çıkışlarla kan dökücüler dizginlenmeye çalışılıyor. Tabi burjuva basın yine o civik duygusallığı öne çıkarıyor; asılmış ya da asılmayı bekleyenlerimizin anne, baba, kardeş, ağabey, ya da sevgilileriyle konuşuyor, acılı yüreklerden yükselen feryatları manşetlere çıkarıyorlar. Onlara "İdamlar hakkında ne düşünüyorsunuz?" diye soruyorlar. Düşünün, hangi ana, baba, kardeş ya da sevgili bu soruya, "iyi olur, asılsınlar!" diyebilir? Kara mizah sorusu bu. Maksat duygusal yanı işlemek, kan dökücülerde hala olduğu varsayılan duygulara hitap etmek, ya da salt bir gazetecilik olayı. Oysa hemen hemen hergün, dağlarda, kırlarda, kentlerde, işkencehanelerde, cezaevlerinde, kısacası ülkenin her yanında pekçok insanımız o pek "duyarlı insanlığın" gözlerinin içine baka baka devlet tarafından en pervasız ve vahşi yöntemlerle, kimisi toplu kıyım boyutlarında öldürülüyor da, malum basın ne bu öldürmeleri sorgulu-

yor, ne de gidip onların ailelerine "ne düşünüyorsunuz?" diye soruyor. Bunu bilince insan bu "insancıl yaklaşım"ın ikiyüzlülüğü karşısında sadece iğreniyor. Oysa cinayetin muhtevasını değil de biçimini tartışmak, sorunun özünü gizleme çabasından öteye geçmiyor. Katillerin istediği de bu zaten. Çünkü burada haklıy-haksız tartışan yok, olayın siyasal özü yok. "Devlet intikamcı olamaz!", "Devlet çağdışı olamaz!", "İdam bir intikamdır, çağdışı bir yöntemdir", "Birkaç insan asmakla terör önlenemez!", "Asılacaksa iyi bir seçim yapılmalı!", "Aman ha Avrupa Topluluğuna müracaatımızı olumsuz etkiler!", "Aman ha demokrasi görüntümüzü zedeler!", "Yazıktır acıyı!", "Çok geçkildi, zamanında yapılsaydı neyse!" karşı çıkanların itirazları başlıca böyle özeltlenebilir. Yani diyelim ki devlet şimdi yine asmaktan vazgeçse, intikamcı olmaktan, çağdışı olmaktan, demokrasiyi hançerlemekten filan kurtulacak! Böylece devlet sevecen, müşfik ve mantıklı olmuş olacak! Ve devletin diğer cinayet ve katliamları, intikam eylemleri, "Çağdışı" (hadî öyle diyelim) ve anti demokratik uygula-

malar es geçilecek.

Peki ama devletin elindeki bir idam mahkumunu asması çağdışı, intikamcı, anti-demokratik, hukuk dışı, vahşi, haksız ve yanlış da, beş yaşındaki bir Kürt çocuğunu öldürmesi, 20-30 kişilik gerilla gruplarını toptan imha etmesi, yaptığı onca işkence, zulüm ve cinayet çağdaş, demokratik, hukuki insancıl, haklı ve doğru mu? Devleti yönetenler olayın bu boyutlarıyla tartışılmasından memnun olmalı. Oysa, sorunun özüne inmek gerekir. Ortada haklı bir davanın sürdürücüleriyle, haksız bir davanın sürdürücüleri ve bu iki karşıt güç arasında amansız bir mücadele var. Bu, özünde siyasal bir mücadeledir, siz biliyorsunuz. Sizler, bizler, bizden öncekiler ve sonrakiler bu kokuşmuş, iğrenç, insanlık dışı düzeni güzel bir düzene, gerçekten insanca bir düzene dönüştürmek için mücadele ediyoruz. Bunu düşmanlarımız gayet iyi biliyor ve bunun için bizi yoketmeye uğraşıyorlar. Tarihsel olarak da, güncel olarak da haklı olan biziz, haksız olan onlar. Ama bunu pek tartışan yok. Zaten onlardan bunu tartışmalarını bekleyen de yok. Sadece çarpıtılmış zihniyetleri örnekliyor ve basının devletle ne denli iç içe, insancıl ve hukuki yaklaşımların ne denli yüzeysel olduğunu vurgulamaya çalışıyoruz.

Anımsarsanız; hani lutuklu bir gazeteci vardı, Buca'da fotoğrafçılık yapıyordu. Hani anılarını yazmaya kalkmıştı da, sıra bizi anlatmaya gelince, zamanın generallerinden Süreyya Yüksel tarafından müdahaleyle gazetesinin o yayımı durdurulmuştu. Çok sonra yeniden yayınladı o gazeteci anılarını ve Sevgili Hidir senden de söz ederek "Hidir, ta o zaman bana Güney Doğu olaylarını çığlatmıştı" demeye getirdi.

Aklısıra kurnazlık mı yaptı, yoksa sen gerçekten Kürdistan'ın muhtemel geleceğine dair birşeyler söyledin mi bilemiyoruz. Bu önemli de değil. Ama 84'te parlayan Kürt Ulusal Hareketinin yanlımları hepimiz gibi seni de heyecanlandırmış, düşündürmüştü. Nasıl da yoğun tartışıyorduk. Ama İlyas'la senin bugünleri görmenize izin vermediler. Tam bir çok halindeydiler ve misilleme ruhuyla azgınlara, o günlerin karanlığının da yardımıyla önce İlyas'ı, sonra seni alelacele öldürdüler. O günün koşullarında öldürülmelerinize tepkiler pek ses getirmede, ama Avrupa'nın pek çok yerinde, hatta cuntacılar ve devamı rejimin elebaşlarını sinsice destekleyen Avrupa parlamentosu üyeleri bile bir dakikalık saygı duruşu yaptılar, tepkiler gösterdiler. Sevgili Hidir, özellikle senin görkemli bir törenle gömüldüğünü öğrenmek yüreğimizi bir nebze olsun ferahlatmış. Daha görkemli sahip çıkmalara layıktır. Sevgili Hidir, bir-iki yıl önce idamların böyle yine yoğun tartışıldığı bir dönemde bir Tunceli milletvekili "Hidir'in kallinden beni de sorumlu tutup, vilayete sokmuyorlar" diye sızlanıyordu.

Evet dostlar, sizler katledildi tam 6 yıl oldu. O dönemde sizi alelacele asarlarken, Kürt ulusal hareketinin iddialı bir örgütü olan PKK'ya ve devlete kafa tutan tüm devrimci güçlere bir gözdağı vermek istediler. Ama biz de "kaldırdığı taşı ayağına düşürmek" diye bir deyim vardır bilirsiniz, tam da öyle oldu ve sizi katlederek tüm bir halkı sindireceğini sanan devlet 6 yıl sonra bugün o günleri rahmetle aratacak krizlerin girdabında debelenip duruyor. Kürt ulusal hareketi gerilemek bir yana, günden güne büyüyor, kitleleşiyor. Sizi öldürdüklerinde sıkıyönetim biçimi

henüz sürüyordu, sonra kaldırdılar. Ama yerine ikame ettikleri "Olağanüstü hal" uygulaması atan dikişlerinden sürekli yamalanarak ve sıkıyönetimi aratmayacak azgın yöntemlerle sürdürülüyor. Düşünün, Bölge Valisi çıkıp "ABD'nin Vietnam'da verdiği kayıptan daha az kayıp veriyoruz" diyor. Bu benzetme çok anlamlı değil mi? Kürdistan, Vietnam gibi ele alınıyor, orada edinilmiş deneyler bizzat PENTAGON ve CIA'nın yönlendirmesi altında bölgeye aktarılıyor ve gerillaya yardımcı olan ya da yardımcı olabileceği ihtimali görülen, ya da sanılan tüm halk düşman ilan ediliyor ve boşaltılan köyler, mayınlanan geniş alanlar, sürgünler, kafatası avı, insan ve orman imhası, zehirli gazlar, bilmem kaç yüz binlik asker gücü, özel timler, korucular, silahlandırılan aşiretler... Herşeyiyle Vietnamlaşıyor. 6 yıl sonra bugün orada tüm dehşeti ve boyutlarıyla ulusal motiflerin ağır bastığı bir iç savaş yaşanıyor. Kürthalkı 6 yıl önceki hatta 1 yıl önceki halk bile değil. Bilinci ve mücadelesiyle ilerliyor. İdamınızın gündeme gelmesi ve öldürülmeniz için gerekçe olan, gerekçe gösterilen nedenlerden, bugün idamların yeniden gündeme gelmesi için çok daha fazlası var. O günlerde belki ciddi anlamda sadece Kürt ulusal hareketi girişimi neden gösterilebilirdi. Oysa bugün, yanısıra, sokaklara taşan işçi hareketi, üretici, esnaf, memur hareketi devleti yönetenlerin uykularını kaçırarak boyutlarda. 6 yıl önce durgunluk gösteren işçi hareketi bugün devleti bir genel grevle tehdit eder boyutlara ulaştı. Genel olarak halkın hoşnutsuzluğu had safhada. Muzzam bir kıpırdanış, devrim var. Ne var ki, 6 yıl önceki devrimci güçlerin o günden bugüne sürdürdükleri to-

parlanmaları hala kitlenin gerisinde seyrediyor, hala çok cılız. Kuşkusuz durum umutsuz değil. 6 yıl öncekiyle kıyaslanamayacak bir ilerleme var. Söylemek istediğimiz bu 6 yıl içinde objektif şartlardaki yükselmeye koşul olamayan ve genel olarak kitlelerin gerisinde bir yerlerde ona yetişmeye ve önderlik etmeye çabalayan, fakat subjektif gücü bakımından arzu edilmeyen cılızlıkta bir güç bu. Aşılacak elbet. Çünkü aşılacak zorunda. Hayat eğiliyor hepimizi. 6 yıl öncesinin karanlığı yok bugün. Herşey daha da aydınlanacak giderek.

Sevgili dostlar son 6 yıl içinde dünyada, bölgede ve ülkede çok önemli olaylar oldu. Yaşiyor oluyorsunuz, hararetli tartışmalar sohbetler yapıyor olacaktık. Kimilerinin başını döndürdüğü kimi gelişmeler. Çok hızlı oldu, bu gerçek. Çin yine önemli bir rol oynadı. Çin gençliği ayağa kalktı heybetle ve bürokrasiye, yolsuzluklara ve anti-demokrasiye isyan etti. Bölük-pörçüktüler ama sesleri güldü. Susturulduğunda binlerce ölü bıraktılar Tien An Men'de. Gorbacov rüzgarı bu kez Doğu rüzgarından güçlü esti. Doğu Avrupa'daki kokuşmuş "sosyalizm"ler kağıttan şatolar gibi ard arda yıkıldı, çıldırması bir anti-komünizm sardı ortalığı. Ünlü Berlin duvarı, sarsılan sözde sosyalizmle daha da sarsılan beyinlerin üzerine yıkıldı. "Komünizm öldü!" diye şöenler düzenlendi. Kimileri timsah gözyaşları döktü. Kiminin inançları bu sarsıntıya dayanamadı. Şaşırtıcı savrulmalar yaşandı. Bir "elveda"dir kapladı her yanı. Eski çamlar bardak oldu. Devrim, sosyalizm, komünizm artık geçmişe ait hoş bir seda olarak yankılandı. Sovyet ülkesi sosyalizm adına muhafaza edilen hukuksal elbisesinide paramparça etti ve

açıkça deli gömleği giydi. Pek çok kavram alt-üst oldu, fakat aslında çoğu da yerli yerine oturdu. Soğuk savaşın sonu ilan edildi, Almanya'lar birleşti. Tam barış çağına girdiğimiz masalı anlatılmaya başlanırken Orta Doğu'dan esen savaş rüzgarları halkları derin endişelere sürükledi. İt dalaşı lena halde kızıştı yeniden.

Bunların ülkemize yansımaları da gecikmedi. Türkiye Avrupa topluluğu'na mı eklemelensin, SB'ndeki Türk nüfusunu da içine alan Pan-Türkist bir federasyona mı öncülük etsin, yoksa Orta Doğu'nun ikinci İsrail'i mi olsun tartışmaları Beyaz Sara, PENTAGON, CIA ve Türk Genelkurmayında tartışılırken, Saddam'ın Kuveyt'i ihakı, ABD'ye ve uşaklarına altın bir fırsat verdi. Ülkemiz Orta Doğu'da ikinci bir İsrail olma yoluna hızla itildi. Halen bu yönelim tartışılıyor belli çevrelerde. Bu arada, daha önce vurguladığımız gibi ülke içinde, siyasal ve ekonomik kriz alabildiğine derinleşti. Siz henüz sağken çok sözü edilen "Türk mucizesi" acınacak bir tarzda illas etti. Enflasyon, işsizlik, fuhuş, uyuşturucu, her türlü soysuzca ticaret, intiharlar çığ gibi büyüdü. Rüşvet, yolsuzluk, skandal, entrika günlük hayatın olağan olayları oldu. Ülkenin yarısında iç savaş derinleşirken, diğer yarısında da sosyal ve ekonomik huzursuzluklar yer yer patlamalara dönüştü. Baskı, işkence, cinayet, tehdit, gözdağı, yasak, iktidarın günlük refleksi olmayı sürdürdü. "Komünizm öldü!" sloganı en bayağı propagandalarla empoze edildi. Halk bir lokma ekmeğe muhtaçken, ona şekerli bisküvi vereceğini vadeden birtakım "solcu" ve "sosyalist" gruplar devlete eklemelendi, bir kısmı da ardi arkası gelmez toplantılarda ünlü "Birlik'i

aradı durdu. At izi it izine karıştı. Kürdistan'da PKK ve TKP/ML ölüm kalım savaşı verirken kimi gruplar devrim mi, reform mu tartışması yapıyordu. Kimi şeriatçı akımlar müthiş bir hızla güçlenirken,, İslam anti-emperyalizmi ve anti-faşizmi üzerine inanılmaz vaazlar zikredildi. Ama dünyanın, bölgenin ve ülkenin hızla değişen güncel hayatı 6 yıl önceki kadar alıcnap değil, tercihler derhal yapılmak zorunda. Seçenekler fazla değil. Ve devlet, insiyatifi elden bırakmak niyeti taşıyor, halkın, devrimci ve ulusal hareketin üzerine tüm gücüyle gidiyor, krizin şakaya gelir yanını yok. Kitle homurtusu tehlikeli bir şekilde yükseliyor ve çıplak ayaklar sokakta korkusuzca yürüyor. Cezalandırmalar zinciri devletin önemli adamlarını birer birer ortadan kaldırıyor.

İşte bu ortamda idamları yeniden gündeme getiriyorlar. Çok ciddi görünüyorlar. Daha doğrusu ciddiyetlerine kitleleri inandırmak istiyorlar. Bugün tehdit düzeyinde kalsa bile, gelişmeler bu tehdidin uygulamaya da sokulabileceğinin ipuçlarını veriyor.

İşte bu ortamda sizleri anmak daha anlamlı bir hal alıyor.

Sevgili Hıdır ve İlyas, biliyorsunuz, "İdamlık" deyince hala pek çok insanın kafasında daracak izbe bir hücrenin sızlak bir ışık düşen köşesine çömelmiş, başı avuçlarının arasında, kederli, yaşamından tüm beklentisini yitirmiş, her an alınıp götürüleceği korkusuyla büzülmüş, ürkek, yitirecek hiçbirşeyi kalmamış zavallı, acınası bir tip canlanır. Bu tipi ege-men uluslar yaratmıştır. Bu tipi görsel araçları da kullanarak kitlelerin kafasına kazımıştır. Gerçekte de yaratmak istediği "İdamlık" tipi budur. Bizi ilk hücrelere aldıkları günleri nasıl unutabiliriz. Kendimizi asanz diye

pantolan kemerimiz alınıyordu, ip verilmiyordu, çarşaf bile; intihar ederiz diye. İlaçlarımız verilmiyordu, toplu iğne dahi verilmiyordu bileklerimiz yırtarız gerekçesiyle. Çırılçıplak bir hücreye atılıyorduk. Gazete yok, radyo yok, teyp yok. İntihar edebileceğimiz endişesiyle o kadar çok saçma kısıtlama yapıyorlardı ki, birgün bunları verdiklerinde intihar etmemizi istedikleri sanılırdı. Belki intihar fikrine alıştırmıyorlardı bizi. Belki de salt bizi öldürme zevkinden onları mahrum etmeye yelimi diye kendimizi öldürebileceğimiz olasılığı düşünerek davranıyorlardı. Her neyse... Sonuçta çırılçıplak bir hücrede, ölümlü bir ürpertiyle bekleyen (tüm dekor bu ürperti içindi) zavallılar olarak görmek ve göstermek istiyorlardı. Ama bu heveslerini ta başından kursaklarında bırakmayı başardık değil mi? Biz yaşam tutkusuyla hayata sarılırken ve o kahrolası hücreleri bir parça olsun yaşanılabilir kılmaya çabalarken o başlangıçtaki despotik tavırlar yerini nasıl da iğrenç bir korkuya bıraktı, değil mi? Onlardan cezaevinde yaşayan her mahkumun sahip olduğu her şeyin fazlasını istedik daima. Dayaklar yedik, aylarca güneş yüzü görmekten, ziyaret ve avukat görüşünden, mektuplaşmadan, birbirimizi görmekten ve bir sürü şeyden men edildik, ama çoğunlukla yitirdiklerimizi elde ettik. Düşman bitmez tükenmez taleplerimiz karşısında şaşırıyor, bocalıyor, ürüyor, ama geriliyordu sürekli. Hayır, hiçbir zaman onların istediği türden "idamlık"lar olmadık. Yaşama sarılışımız, ölümlü kabul etmemekten kaypaklanıyordu, diri diri gömmelerine ve zavallılaştırmaya direniyorduk sadece. Ölümü alaya alıyorduk. Cezaevinin en neşeli, en canlı köşelerinden biriydi bizim ölüm

hücrelerimiz. Yöneticileri hayrete düşüren şeyler yapıyorduk daima. Örneğin çok gülüyorduk, çok şakalaşıyorduk. Çiçek yetiştirmeye çalışıyorduk, kedi besliyorduk, "idamiye", "iplik" gibi durumumuzu tiye alan gülmece dergileri çıkarıyorduk, radyo-teyp istiyor, bol bol türkü-marş söylüyor, eğlence geceleri, doğum günleri düzenliyor ve hatta diş doktorlarının "yahu ne yapacaksınız yeni dişleri?" şaşkınlığına karşın kimimiz diş yaptırıyorduk. Sayımız birer-ikişer azalırken, üçer-beşer, onar-onar çoğalıyordu. Asılan arkadaşlarımızın ardından ağlayıp çirpiniyor, günlerce süren sloganlardan sonra onurlu bir suskunluk molası veriyorduk. Sonra yine yeni arkadaşları her an uğurlayabilme gerçeğini bir an bile unutmadan kinimizi kalbimize gömüp, yaşamı olağan akışına sürüklüyorduk.

Bizlerin olduğu gibi sizlerin de yaşamında Buca hücrelerinin özel bir yeri olduğunu biliyoruz. Onca izbeliği, köhneliği ve yaşamamazlığına karşın, hayatımızın belki de en güzel yılları oraya dahildir. Bilenler bilir o hücreleri, bilmeyenlere anlatmak zor. Yıllarca kalınacak yerler değildi, en azından. Güneş yok, doğru dürüst bir hava yok, ama fareler, böcekler, lağım kokusunu ve insan sağlığını tehdit eden bir dolu şey... Yazın yapış yapış olurduk, derimizi bile çıkartmak isterdik, kışın ise kemiklerimiz donardı. Anımsarsanız, küçük bir sarmışık getirtmiştik, güya hücre parmaklıklarında büyüyecek, ortalık biraz olsun yeşillenecekti. Zavallılık bir kanş bile tırmanamadan ve tırmandığı kadarıyla parmaklığa sarılmayı bile beceremeden solup gitti. Peki ya kedilerimiz? Leş gibi kokan hücrelere bir de onların pisliğini ekledik, oraya buraya ediyorlardı, bizim kullan-

dığımız helaları kullanmaya alışınca dek. Onları yaşatlık ve yıllarca yaşadık onlarla. Artık hangimiz unutabilir "kara marsık kalaktika şomar", "öksüz", "Cemile"yi, "Bikbik"i?

Sevgili İlyas, seni Buca'da uğurlayamadık. O sırada Burdur'daydık ve Hıdır'ı uğurlamaya hazırlanıyorduk. Ölüm haberin bir ateş gibi düştü yüreğimize. Sadece televizyonumuz vardı ve o da senin katlini haber vermedi de ertesi gün gazetelerden öğrendik. Bir el yüreğimizi burktu. Vedalaşamamış, sloganlarımızı son anlarına ulaştıramamıştık ama yalnız değildin, diğer dostlar yapmaları gereken herşeyi yapmışlardı. Farketmezdi bizim olmayışımız. Seni tanıyorduk, fakat ne yalan söyleyelim yine de o son belirleyici anda koyduğun tavrı merak ediyorduk. Çok geçmeden onurlu bir tavır gösterdiğini duyduk ve seni tanımış olmaktan birkez daha gurur duyduk.

Muzo, bunu hemen türküleştirdi:

*Başın dik yüzünde bir gülümseme
Atın son adımı darağacına
Gözleri büyüdü karanlığın
Son görevi celladına bırakmadın*

*İlyas kardeşimiz canımız bizim
Yaşam dolu sevgi dolu coşku
dolu canımız bizim*

Sevgili Hıdır; Muzo, henüz bu kadarını yazıp bestelemişti ki sen bitirmesine fırsat bırakmadan dinlemek istedin. Kısa bir süre sonra bu türküyü ortak olacağını ne Muzo ne de sen düşünmediniz belki. Fakat öyle oldu. İkinci kütasını yazarken seni de ekledim.

*Yıldırılmaz bizleri hücreleriniz
Vız gelir celladınız sehpalarınız
Bak nasıl coşkulu gidenlerimiz*

Eksilmeyiz tükenmeyiz darağacında

*İlyas kardeşimiz canımız bizim
Hıdır kardeşimiz canımız bizim
Yaşam dolu sevgi dolu coşku dolu
Canımız bizim.*

Şimdi, senin ilk bölümünü dinlediğin bu türkü, türküler marşı- rı hemen her söyleyişimizde bitiş türküsü oldu, beğenildi. Belki de bizim duygularımızı, birlikteliğimizi öz olarak vurguladığı için etkiliyordu dinleyenleri. Adını "Gidenlerimiz" koydu Muzo. Bir ara da özgün haliyle söylemesi kaydıyla Sevinç Eratalay'a yolladı, ama somut birşey çıkmadı. Sevinç Eratalay senin Diyarbakır cezaevinde kendilerini yakarak faşizmi protesto edenler için yazdığı "Sağdıncım" adlı şiirini besteledi. Güzel bestelemiş, beğendik.

İlyas için pek birşey yapılamadı. Fakat senin için, özellikle senin anını yaşatmak için yoldaşların ve dostların sürekli çabalıyor. Türkü oldun şiirlerin derlendi, kimi bestelendi, yürüyüşlerde portren taşıyor ve her yıl İlyas'la birlikte anılıyorsunuz. Daha çok şey yapma gayretleri, kitap hazırlıkları her yıl artarak sürüyor. Ve sizleri, özellikle de seni bir de bizim tanıklığımızla anlatmak görev ve sorumluluğu giderek ağırlaşıyor. 6 yıl boyunca daima andık, anlattık. Ama ilk kez burada yazıyoruz sana ve İlyas'a dair. Birlikte olduğumuz diğer arkadaşlardan da anlatanlar çıkacaktır. Çıkmalıdır. Anlatılmalısınız. Bu bizim boynumuzun borcudur. Yeterli olmasada bu ilk girişimin bir anlamı olacağına inanıyoruz. Elbette sizi anlatmak en çok hangi yemeği sevdiğinizi, yataırken hangi renk pijamayı giydiğinizi, en sevdiğiniz çiçek

ve renkleri anlatmak değildir. Bizim açımızdan sizleri anlatmak yıllarca birlikte paylaştığımız acı tatlı anılarla dolu yaşam birlikteliğimizi ama en çok da o son ve belirleyici anda koyduğunuz tavrı anlatmaktır.

Sevgili Hıdır; şimdi kimimiz o gece gözetleme mazgalının delikleri karanlıktı, kimimiz ışık vardı diyor. Önemli değil, ama karanlıktı. O koridorun ışıklarını söndürmüşler pusuya yatmışlardı. Biliyorsun ta başından itibaren sabaha karşı yatıyorduk. Sohbetlerimiz, türkülerimiz, oyunlarımız sabaha dek sürerdi. Bu bizim hesapsız kitapsız kendiliğinden geliştirdiğimiz yatış-kalkış saatlerimizi farklı yorumlayanların olabileceğini düşünmemiştik hiç. 1987 yılında bir dergide idamlıkların yanında bulunmuş bir adli mahkumun ağzından, "Onlar infaz olacak diye sabahlara dek uyuyamazlar. Gece uykuları yoktur, sabah yatarlar" türünden aktarmalar yapıyordu. Bizim söyleşilerimizin de yer aldığı bir yazıda dolaylı olarak idam korkusuyla sabahlara dek uyuyamadığımız, gün ışığında "oh bugün de kefeni yırttık" diyerek uyuduğumuz anlatılmaya çalışılıyordu. Aradan 6 yıl geçmesine karşın sabaha karşı uyuma alışkanlığımız hala sürüyor, acaba hala böyle düşünenler var mıdır. Ah sevgili Hıdır, böyle düşünebilenler ölümle inanç arasındaki bağlantıyı bilmiyorlar, ya da anlamıyorlar. Ölüm soğuk bir kelime. Hele ipte asılarak. Bu bazı kişileri ürpertiyor, ürkütüyor, korkutuyor. Çünkü ölüm korkusunun panzehirinin inanç olduğunu kavrayamıyorlar. Kim bilirbelki de bizim idam karşısındaki pervasız tavrımızı, hatla onu şakalara konu etmemizi bir tür korkuyu bastırma ya da gizleme çabası olarak düşünenler bile olmuştur.

Bunlar üzerinde konuşmak, tartışmak anlamsız. Çünkü en güzel yanıtı sen ve senden öncekiler vermiş bulunuyor. Zamanı geldiğinde bizlerde aynı yanıt vereceğiz onlara. Yine de asılmayı beklediğimiz geceler olduğunu söylemeliyiz. Özellikle senin öldürülmenden sonra sıranın biz de olduğunu bildiğimizden belli bir bekleyişe girdik. Sabahlamamız için özel çaba sarfetmemize gerek yoktu, zaten yıllardır sabahlıyorduk. Daha önceki deneylerden de yola çıkarak uykudan uyandırılıp apar topar ya da sessizce götürülmeyi istemiyorduk. Pijamalarla ya da eşofmanlarla gitmek istemiyorduk, ayıp olduğundan, onursuzca bir şey saydığımızdan değil, hayır, hani hep derdik ya "düşüne gider gibi" gitmek istediğimizden. O güne yanımızdan koparılıp götürülenlerden hiçbirisiyle vedalaşma fırsatı bile bulamamıştık. Vedalaşmalıydık. Salt bu nedenlerle belli bir bekleyiş ve hazırlık içinde olduk. Bunun dışındaki tüm anlamlar, yanlış anlamadan başka birşey değildi.

Neyse...

Onlar karanlıkta ve pusudaydı, bizler ise artık kabak tadı vermeye başlamış olan, ancak daha eğlencelisini bulamadığımız için o sıralar sık sık oynadığımız "kelime bulmaca"sı oynuyorduk. O gece oyun bilmeye yakinken seninle "Çemişkezek"mi "Çemişgezek" mi diye tartışmış ve haklı olduğun halde seni haksız çıkarıp puanlarını silmiştik! Sonra yattık. Sabaha karşı 5.30 filandı. Çoğumuz hemen uykuya dalıvermişti. Derken sinsice gelip seni usulca hücrenden alıp götürmelerinden sonra lbo bizleri uyandırdı. İki başgardıyan, "Müdür çağırıyor" diyerek ve sessiz olmaya özen göstererek seni götürmüşler. Yarı uykulu haldeki lbo fısıldaşma-

ları duyuyor ve herhalde sen uzaklaştırılırken soruyor. Sen de, "Müdür" diye çağırıyorlar, ama galiba öteki tarafa gidiyorum" diyorsun. "Öteki tarafa gitmek" bir taraftan (yaşamdan) öteki tarafa gitmek (ölüm). İşte ölümün o anki anlamı bu kadar basit. "İmdat, beni götürüyorlar! Beni asacaklar!" paniği yok. "Asılmak istemiyorum!" yakarışı yok. "Galiba öteki tarafa gidiyorum." Ve sesin de ne bir korku ne bir telaş, dupduru, sanki "bakkala siğara almaya gidiyorum" gibi olağan. Biz ise önce kısa bir şaşkınlık yaşayıp ardından yorumlar yapıyoruz. Bu saatte müdür çağırmasın, bu kesin. Fakat ezanın okunmasına ve günün ışımasına da çok az kalmış, o güne dek infazlar bu kadar geç saatlere sarkmamıştı hiç... En iyisi bir süre sessizce beklemek, gecenin derinliklerinden bir ses almak için. Tuhaf, o gece baykuşta susmuştu. Ve bir ses, çok derinlerden yankılandı: "Kahrolsun Faşizm!..." O gür sesin ulaşabilmişti. Biz de sana ulaşabilme gayretiyle hançerelerimizi yırtarcasına sloganlara başladık. Ulaşabildik mi? O andan başlayarak tüm hücreler ve cezaevleri saatlerce sloganlarımızla inlettik, ama acaba sana ulaşabildik mi son dakikalarında? Bunu öğrenemedik, galiba da hiç öğrenemeyeceğiz.

"Öteki taraf"taydın artık! Yine o kahrolası aptalca merak: Son dakikalarında nasıldı acaba? Oysa ulaşan sesin herşeyi anlatıyordu. Sonradan öğrendiklerimizde göğsümüzü fazlasıyla kabartacaktı. Tam da aramızdan ayrılırken ki son dönemdeki olağanlıkla yani olağanüstü bir cesaretle yürümüşsün oraya. Mektuplarını yazıp, çayını ve sigaranı içmişsin rahat hareketlerle. Gömleği giymek istememişsin.

"mevzuat" demişler, ısrar etmemişsin. Ellerini bağlamamalarını, ilmiği kendi ellerinle boynuna geçireceğini, konuşmanı bitirir bitirmez de tabureyi tekmeleyeceğini söylemişsin. İlimiği boynuna geçirdikten sonra ellerini bağlamayı kabul etmişler. Konuşmaların boyunca onlara moral vermede çalışmışsin.

İşe bak, onların morali bozuk, oysa az sonra hayata veda edecek olan sensin ve sen onlara moral veriyorsun! Bu belki de daha moral bozucu bir etki yapıyor. Her an sarsılıyorlardı kuşkusuz. Görevlilerin (ki objektif anlamda illatlarının) vahşice davranmalarını daha da sonra öğrendik. Halbuki İlyas'a ve daha öncesinde Necatîlere avına atılan aç bir vahşi gibi saldırmışlar, ite-kaka ağızlarını kapatarak ve tam faşistçe davranmışlardı. Onlarda korku egemendi, "ölüm damgasını vurmuştu alınlarına" onların. Sana da korkuyla, ama daha çok da hayranlık ve saygıyla davrandıklarını bilmek yaptıklarını aklamıyor elbet. Cenazeni ailene vermeyi de kabul etmişler ve bu ilk kez senin için yapılmış. Daha önce (yasalara karşı) hiç bir asilânı ailesine vermemişler.

Bize de kısa bir not bırakmışsın. İdareye Muzo çıktı. Bir görevli şöyle demiş: "İnfaz karan birkaç gün önce çıktı. Avukatları ve babası durdurmak için uğraştığından bugüne dek bekledi. Bu sırada infazda bulunmamak için izin almaya çalıştım. Olmadı. Bu kabul edilecek bir olay değildi. Eğer yaşantımda bir daha böyle bir olayla karşılaşsam anında istifa eder ve kesinlikle infazda bulunmam." Bunları dedikten senin soylu tavırlarındı. Yıkıldılar. Eğer doğruysa, sen selhaya dimdik ve gülümseyerek yürürken, bir savcı dayanamayıp sırtını dönmüş ve "lanet olsun böyle

görevler" demiş yanındakilere. Bunu ona söyleten senin onurlu tavırlarındı. Orada bulunan görevlilerden biri, o anda orada olan tüm görevlilerin "Gözlerinin kan çanağına döndüğünü, büyü-yüp, şiştiğini" söyleyecekti daha sonra. Gecenin bile gözleri büyümüş olmalı. Çünkü korku karanlığa, karanlık da korkuya egemendi.

Şimdi sen Dersim dağlarının eteğindesin. Mezarına bizim adı-mıza da birer karanfil bırakılmasını istemiştik. Belki ihmal etmişlerdir, bilemiyoruz, ama söz olsun, bu can bu tenlerde kaldıkça birgün mutlaka kendi ellerimizle bırakacağız karanfillerimizi mezarına.

Artık hücrelerde yaşamıyoruz. Gerçi bizler için Eskişehir'de çok özel hücreler hazırlandı. Ancak henüz koşullarda ve geniş bir dostlar topluluğuyla yaşıyoruz. Şimdi her birimiz ayrı yerlerdeyiz. Kimimiz başka koşullarda, kimimiz başka cezaevlerinde. Ve 6 yıl sonra bugün bile ne zaman ve nerede karşılaşsak senin ve İlyas'ın da paylaştığı ve katkıda bulunduğu o iki buçuk-üç yıllık birlikteliğimizdeki günleri ve sizleri özlemle, sevgiyle, saygıyla yad ediyoruz.

İşte, son 6 yıldır kimbilir kaçınıcı kez yine idamlar gündeme getiriliyor. Biz genellikle tartışmaları izliyoruz, fazla bir şey söylemeden. Sizi anlatmanın yeterli olacağını düşünüyoruz çoğunca. Çünkü siz ve biz kim ne dersi desin, ölümünün tanığı ve Pir Sultan'dan başlayıp Deniz Gezmiş'lerle süren ve en son sizlerle (şimdilik) noktalanmış bir onurlu geleneğin kanıtlarıyız. Bu onurlu geleneği sürdürmek andımızdır.

Her zaman bizlerlesiniz.

Her zaman sizlerleyiz.

Muzaffer ÖZTÜRK
Sedat YILMAZSOY

KOMÜNARLARIN AYAK SESLERİ VE DOĞMATİZMİN SEFALETİNE İLİŞKİN II. Bölüm

ÖN AÇIKLAMA:

Birinci bölümü geçen sayımızda yayınlanan bu yazı dizisi ile ilgili Marksist-Leninist Gençlik'ten, işçi arkadaşlardan ve devrimci kitle çalışması içinde olan bir çok devrimci militandan son derece olumlu tepkiler aldık. Ancak "bu tepkileri gösterenlerin büyük bir bölümü bu eleştiri yazısının neden zamanında hazırlanmadığı konusunda ciddi siyasal reaksiyon gösterdiler. Bu yüzden sözü edilen eleştirilerle ilgili olarak bir açıklama yapılmasını gerekli gördük. Okuyucunun elindeki bu eleştiriler Komünarlarımızın 2000'e doğru dergisi ile seslerini kamuoyuna duyurduktan bir hafta sonra kaleme alınmıştır. Eleştiriler önce dar bir çevrede kalmış, daha sonra da yeniden düzenlenerek dergimize gönderilmiştir. O dönemlerde ideolojik mücadele cephesinde özellikle tasfiyecilik ve troçkizme karşı mücadelenin daha ağırlık kazanması dolayısıyla da dergimizdeki yer yokluğunun önemli bir sorun olması ve ardından SS yasasının uygulamaya sokulmuş olması bu görevimizi geciktirerek yerine getirmemize neden olmuştur. Okuyucu bu gelişmeyi dikkate almalıdır.

Cihangir DOĞAN

A.Derviş'in çizgimizi salvo ateşine tuttuğu noktalardan biri de ülke tahilli ve ulusal sorun konusundaki görüşlerimizdir. O çizgimizin bu konudaki tezlerinin toplumsal pratiğin gerçekleriyle bağdaşmadığını ileri sürerek bu tezlerde terk edilmesi gerektiğini dile getirmektedir. A.Derviş "Proletarya Partimizin ülke tahilli İbrahim Kaypakkaya'nın kuruluş dönemindeki kısa belirlemelerin ilerisine geçememiştir." (Genel Hat Üzerine Bir Öneri sf: 140) diyerek Türkiye'nin iki ayrı başlıca çelişmeler yumağı ve bu çelişmeler üzerinde etki icra eden iki ayrı baş çelişmeye sahip iki ayrı ülkeden oluştuğunu (bazı yerlerde -seksiyon sorunu- ülke adının üç olduğunu

değişik vesilelerle ifade etmektedir.) Vurgulayıp, bütün ciddi siyasal sorunların iki ayrı ülke değerlendirmesi üzerine oturtulmasının devrimin temel sorun olduğunu özenle dikkat çekmektedir. Kürt Bölgesindeki çelişmeleri:

1- Feodalizm ile halk kitleleri arasındaki çelişme, 2- Burjuvazi, proletarya arasındaki çelişme, 3- Kürt egemen sınıflarının kendi arasındaki çelişme, 4- Türk hakim sınıfları ile Kürt ulusu arasındaki çelişme, 5- Emperyalizm ile halk arasındaki çelişme. (age. sf: 151, Numaralandırmalar bize aittir.) biçiminde ortaya koyan A.Derviş Türkiye bölgesi olarak gördüğü bölgedeki çelişmeleri ise "1- Emperyalizm ile Türkiye halkları arasındaki çelişme, 2) Komprador burjuvazi, toprak ağaları tefeci tüccar

ile halk yığınları arasındaki çelişme, 3- Burjuvazi ile proletarya arasındaki çelişme, 4- Türk hakim sınıfları ile Kürt ulusu (ve diğer azınlıklar -A.D.) arasındaki çelişme, 5- Hakim sınıflar arasındaki çelişme (age. sf: 225) ler olarak sıralayarak sözü edilen iki ülkeye ait bu başlıca çelişmelerden Kürt bölgesi için "Türk egemen sınıfları ile Kürt ulusu arasındaki çelişme"yi, Türkiye kesimi içinde "iç gericilikle halk arasındaki çelişme (aynı yerde) sürece damgasını vuran baş çelişme olarak" değerlendirmektedir. Yine o, bu iki ayrı ülke, iki ayrı başlıca çelişmeler grubu ve iki ayrı baş çelişme tespitine uygun olarak iki ayrı devrim stratejisi izlenmesi gerektiğini ortaya koyarak "Kürdistan'ın içinden geçtiği tarihi süreç ulusal kurtuluşun ön planda olduğu

milli demokratik devrim (MDD) niteliği taşımaktadır." (age, sf: 225) demek ve bu alanda halk savaş stratejisinin temel strateji olarak benimsenmesinin büyük öneme sahip olduğunu vurgulamaktadır. Aynı bakış açısı temelinde Türkiye kesiminde ise iç gerici-lik ile halk arasındaki baş çelişki tespitine uygun bir biçimde sınıfsal mücadelenin önde olduğunu ileri sürerek bu alanda şehirlerde toplu ayaklanma stratejisi izlenmesi gerektiğini belirtmektedir. (age) A.Derviş yukarıdaki değerlendirmesi ışığında iki ayrı ülke, iki ayrı devrim stratejisine uyumlu bir örgüt politikasının da benimsenmesinin önemine işaret ederek bu politikanın iki ayrı parti örgütlenmesinin (bazı yerlerde üç ayrı P.örgütünden, Lazlar içinde ayrı parti örgütlenmesinden söz etmektedir) tek merkez etrafında seksiyon biçiminde örgütlenmeyi içermesi gerektiğine parmak basmaktadır. (age, seksiyon sorunu)

Yukarıda kısaca özetlediğimiz aktarmalar A.Derviş'in görüşlerinin temel noktalarından bir bölümünü oluşturmaktadır. Bu görüşler sağlıklı bir biçimde irdelendiği takdirde ciddi siyasal problemleri içerdiği rahatlıkla görülecektir. Çünkü sözü edilen görüşler ülke tahlili konusunda hiçbir ciddi ölçüt ileri sürmediği gibi çelişmeler sorununda diyalektik materyalizmi teperaklak etmekte ve üretmeye çalıştığı çözüm önerileri itibarıyla da reformist, burjuva milliyetçi bir öz taşımaktadır. Onun çizgisinin nesnel dünyanın yasalarıyla çatışan içeriğinin bu keside de açığa çıkması için bu noktaları daha detaylı açmaya çalışalım.

A.Derviş'in ülke tahlili konusunda çizgimize getirdiği eleştirilerin ciddi ölçülerden yoksun olduğunu söylüyoruz. Çünkü o çizgimizi bu konuda eleştirirken hiçbir alternatif ölçüden kesinlikle bahsedememektedir. Biz ülke olayını bir siyasal kategori olarak ele alıyor, ülkeyi devlet bağımsızlığının şu veya bu şekilde kazanıldığı (sonradan yok edilmişse olsa) bir yapı olarak değerlendiriyoruz. Çizgimiz ülkeyi ulusların üzerinde yaşadıkları topraklardaki siyasal atılımı ile

kendilerine ait yönetim erkinden oluşan bir siyasal üstyapıya sahip olduğu siyasal örgütlülük olarak görmektedir. Yani dünya görüşümüz ülke unsurunu ulusların birlik koşulu ile bu ulusların kendi egemenliklerindeki (egemenliğin düzeyi bu tartışmanın konusu değildir) siyasal üst yapının varlık koşulunun birliği olarak ele almaktadır. Bu iki koşulun birliği sağlanmadan ülke statüsünün kazanılması olanaklı değildir. Doğal olarak bir ulus ya da ulusal azınlığın üzerinde yaşadıkları topraklara sahip olmasının bir ülke statüsü kazanılması için yeterli olmadığı kendiliğinden ortaya çıkmaktadır. Çünkü daha öncede belirtildiği gibi toprak birliği (ki bu ulusal azınlıklarında çoğu zaman sahip olduğu bir olgudur.) Ülkenin tesisi açısından yalnızca bir ögeyi temsil etmektedir. Ülkenin tesisi için bu birliğin yansısı ezilen ulusların üzerinde yaşadıkları topraklarda, egemen ulusun egemen sınıflarına ve efendileri emperyalistlere karşı mücadele ederek kendi ezilen ulus statüsüne son vermeleride tam bir gereklilik oluşturmaktadır. Ulusların kendi kaderlerini tayin etme haklarını şartsız bir biçimde kullanacak kendi devletlerini kurmaları da budur zaten...

Evet bizim ülke değerlendirmesine ilişkin olarak ölçülerimiz ve görüşlerimiz böyledir. Şimdi A.Derviş arkadaşlara soruyoruz; "sizin ülke değerlendirmesine ilişkin kriterleriniz nedir?" Lütfen kamuoyuna sunamısınız bu kriterlerinizi?

Yukarıdaki görüşler çerçevesinde sorunu ele aldığımızda Türkiye'nin iki, ya da üç ayrı ülkeden oluştuğu biçimindeki değerlendirmelerin nesnel gerçekle uyum içinde olmadığı açıkça ortaya çıkmaktadır. Çünkü Türkiye'de ezilen ulus ve milli azınlıkların siyasal atılımı yoluyla üzerinde yaşadıkları topraklarda kendi yönetim erklerinden oluşan siyasal üst yapıyı henüz oluşturamamışlardır. Türkiye'de ikinci büyük ulusu oluşturan Kürt ulusunun kendi ulusal devletini kurma yönündeki mücadelesi tamda bu yapının oluşturulmasını hedefliyor. Bugün Türkiye mevcut durumıyla salt bir Türk ülkesi

değil, Türk ulusunun egemen ulus olduğu ancak Kürt ulusu ve bazı ulusal azınlıklarında varlığını içeren çok uluslu bir ülkedir. Bu statükonun değişmesi tamamen mücadelenin boyutları ile ilgili bir sorundur o-kadar. Bu söylenenlerden Misak-ı Milli sınırlarının adil ve meşru olarak kabul edildiği gibi demagogjik sonuçlar çıkarılamaz. Çünkü Misak-ı Milli sınırları Kürt ulusunun ulusal haklarının gaspedildiği gerçeğinin çarpıcı bir belgesidir. Proletaryanın böylesi bir misyona sahip sınırları adil ve meşru görmesi mümkün değildir... Ancak bu gerçek Misak-ı Milli sınırlarının tanınmamasının yanlış olduğu anlamına da gelmez. Çünkü bütün sınırlar egemen güçlerin adil olmayan yöntemleriyle belirlenmiştir. Bu durum daha önce çizilen sınırların yok sayılmasını gerektirmez. Her şeyden önce proletaryanın kendi iradesi dışında on yıllarca hatta yüzyıllarca önce çizilen sınırların yok sayılması objektif bir gerçekten uzaklaşmak anlamına gelir. Lenin'in dediği gibi proletaryanın iradesi dışında çizilen sınırlar, onun dünya çapında yürüttüğü sınıfsız toplum mücadelesinin kendi payına düşen kesimini oluşturmaktadır. Bütün eşitsizlik ve adaletsizlikler bu mücadelenin zaferi sayesinde ortadan kaldırılacaktır. Sorun bu denli açıktır. Ayrıca Misak-ı Milli sınırlarının tanınmamasının şovenist bir hata olarak kabul edenler acaba neden dört ülke de birden ortak bir devrim stratejisi savunmuyorlar? Savunamazlar. Çünkü yaşamın gerçeği böyle bir savunuya karşı ayak diretiyor. Hal böyle olunca A.Derviş arkadaşın hiçbir alternatif kriter göstermeden çizgimizin ülke tahliline salvo ateşi açarak geliştirmeye çalıştığı Türkistan, Lazistan, Kürdistan gibi üç ayrı ülke tezimin hiçbir bilimsel temele dayanmadığı gayet net olarak gözlenmektedir.

Devam edelim. A.Derviş ülke tahlili konusunda çizgimizi eleştirirken (biraz öncede belirttiğimiz gibi Genel Hat Üzerine Bir Öneri'de ve diğer Komünar belgelerde hiçbir alternatif ölçüler ileri sürmeden) hiçbir bilimsel dayanağa sahip olmadığı gibi çelişmeler konusunda diyalektik materyalist

felsefeyide içdiş etmektedir. O çelişmeler sorununu metafizik tarzda ele alarak temel çelişme, başlıca çelişmeler ve baş çelişme arasındaki ilişkiyi birbirinden koparıp bu çelişmelerin sahip oldukları kendilerine özgü misyonların işini boşaltmaktadır. Onun bu girişimlerini öncelikle temel çelişme ve başlıca çelişmeler arasındaki ilişkiyi ele alışında ortaya koymaya çalışalım.

A. Derviş iki ayrı ülkede iki ayrı başlıca çelişmeler grubundan söz ederken bu başlıca çelişmeler grubunun ortaya çıkmasına neden oluşturan iki ayrı temel çelişmenin neler olduğunu gerçekçi anlamda izah edememektedir. İki ayrı başlıca çelişme gruplarının kaynaklandığı iki ayrı temel çelişmenin ortaya konulmaması ise sözlü edilen çelişme gruplarının ayaklarının havada kalmasına ve ne idüğü belirsiz bir siyasal karakter kazanmalarına yol açmaktadır. Çünkü temel çelişme Mao'nun da belirttiği gibi süreç neden olan ve süreç boyunca değişmeyen çelişkidir. Ondan bağımsız en küçük bir ekonomik, siyasal, sosyal, kültürel vb. gelişimden söz edebilmek mümkün değildir. Dolayısıyla ülke genelindeki bütün gelişmeler üzerinde böylesi etkileri içeren bu çelişmenin damgasını vurmadığı başlıca çelişmelerin varlığından söz etmeninde olanaklı olmadığı kendiliğinden ortaya çıkmaktadır. İşte A.Derviş arkadaş sürece neden olan ve süreç boyunca değişmeyecek olan temel çelişmelerden bağımsız başlıca çelişmeler gruplarından bahs ederken bu olanaksızlığı dikkate bile almayarak temel çelişmeler ile başlıca çelişmeler arasındaki ilişkiyi tepe taklak eden bir tutum sergilemektedir. Bu tutum ise sonuçta temel çelişmeden bağımsız olarak sıraladığı ve tamamen kafasındaki önyargıların ürünü olan başlıca çelişme gruplarının pratik olarak bir anlam ifade etmemesine zemin oluşturmaktadır.

A.Derviş'in iki ayrı ülkedeki iki ayrı başlıca çelişmeler grubuna kaynaklık eden, bu çelişme gruplarının ortaya çıkmasına neden olan iki ayrı temel çelişmeyi ortaya koymamasına itiraz etmek basit bir akademik felsefe tartışması değil-

dir. Bu sorun Türkiye'deki ulusal sorunun temel boyutlarıyla ve gerçekçi bir biçimde izah edilmesi bakımından önemli bir yer tutmaktadır. Doğal olarak sorun kafadan uydurma iki temel çelişme icat etmekle çözülebilecek bir sorun değildir. Çünkü A.Derviş iki ayrı temel çelişme tespitini "kitabına uygun" bir biçimde yapması durumunda olgu ile gerçek arasındaki ilişkiyi tersyüz ederek ülke ve ulusal sorun gerçeğini yadsımakla karşı karşıya gelecek, bir temel çelişme tespiti yapması durumunda ise iki ile başlayan (iki ayrı devrim stratejisi, iki ayrı örgütlenme, iki ayrı başlıca çelişmeler vb. vb. gibi) diğer bütün "yeni" tespitlerin (siz 16 yıl öncesini anlayın) üzerine bir sünger çekme zorunluluğu ile yüz yüze gelecektir. Yani her iki durumda da ciddi sorunlar kendisini beklemektedir. Denilebilir ki diyalektik materyalizmin çelişmeler sorunuyla çausmaya girmiş olması onun iki ucu açık bir tünelin tam ortasında kalmasına neden olmuştur. Tünelin bir ucu olgu ile gerçek arasındaki ilişkinin yadsınmasına, dolayısıyla ülke ve ulusal sorun gerçeğinin reddine, diğer ucu ise kendisinin varlık koşulunu oluşturan "yeni" görüşlerinin yadsınmasına çıkmaktadır. onun çıkacağı başka hiçbir yol yoktur ve her iki yolda gerçek anlamda bir çıkmazdır.

A.Derviş, nereden kaynaklandığını bir türlü ortaya koyamadığı temel çelişmesi belirsiz iki ayrı başlıca çelişme grubu sıralarken mevcut olgulardan hareket etme yerine kafasındaki önyargıları olguların yerine geçirerek ülke ve ulusal sorun gerçeğini reddediyor, diyoruz. Çünkü mevcut olgular bugün Türkiye'nin dünya çapında ezen-ezilen ülke ayrışmasına uygun olarak ezilen ülkeler kutbunda yerini alan ve emperyalizm, komprador kapitalizm, feodalizm ile çeşitli milliyetlerden halkımız arasındaki tek bir temel çelişkinin şekillendirdiği ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel, ulusal vb. bir yapıya sahip olduğunu açıkça göstermektedir. Türkiye'de bu temel çelişkinin yön vermediği en küçük bir gelişmeden söz edebilmek kesinlikle mümkün

değildir. Ülke genelindeki bütün ilişki ve çelişki sistemleri bu temel çelişmeye bağlı bir iç harekete sahiptir. Bu gerçek ülke siyasal yaşamı bakımından etkili bir yere sahip ulusal sorun açısından da aynı anlamı içermekte, ulusal sorunun varlığına da aynı temel çelişmenin damgasını vurduğunu ortaya koymaktadır. Ülkemizde burjuva demokratik devriminin yapılmamış olmasının ve emperyalizme bağımlı yarı sömürgeci statüsünün varlığının neden olduğu söz konusu temel çelişki Türkiye'nin çok uluslu devlet biçiminde örgütlenmesinin gündeme gelmesinin ana halkasını oluşturmaktadır. Kürt ulusunun daha uluslaşma sürecinde Osmanlı İmparatorluğunun gazabına uğrayarak daha sonrada bu imparatorluğun enkazı üzerinde yükselen Türkiye'de ezilen bağımlı bir ulus olmasında, emperyalizm, komprador kapitalizm ve feodalizm ile çeşitli milliyetlerden halkımız arasındaki bu temel çelişki tayin edici rol oynamaktadır. Burjuva demokratik devrimler sürecinin sona ermesi ve emperyalizmin bir dünya sistemi olarak ortaya çıkmasıyla bütün bağımlı sömürge, yarı sömürge pazarlarının bütünlüğünün korunması ihtiyacının ürünü olarak tek tek uluslar şeklindeki örgütlenmelerin, çok uluslu örgütlenmelere yerini bırakması sonucu Türkiye'nin sırtına yüklenen ulusal sorunun bugünkü boyutları bu temel çelişki tarafından belirlenmektedir. Türkiye'deki mevcut olguların yansıttığı gerçek budur, ulusal sorunun bugünkü varlık nedenlerinin gerçekçi izahı budur. A.Derviş ne idüğü belirsiz iki ayrı başlıca çelişmeler grubu sıralarken ulusal sorunun bu gelişmeler sonucu ülke gündemine girdiği gerçeğini reddetmektedir. O gerçeği olgularda arama yerine hayali senaryolarda aradığı için ulusal sorunun bugünkü durumuna ilişkin ne idüğü belirsiz sonuçlara ulaşmaktadır. (Onun sömürgecilik tezi ni bile kabul etmeden -ki bir anlamda o zaman kendi içinde tutarlı olabilirdi- bu tür değerlendirme yapması çıkmazını daha da derinleştirmiştir. Çünkü iki ayrı başlıca çelişmeler grubu ve iki ayrı ülke değerlendirmesi sömürgeci tezi ile

nisbeten daha "akla uygun" anlatılabilir. Tabii o zamanda aklımdan geçiremediği daha ciddi meselelerle de karşılaşması kaçınılmaz olurdu.)

A.Derviş arkadaşın diyalektik materyalizmin gelişmeler yasası ile çatışarak ülke ve ulusal sorun gerçeğinden alabildiğince uzaklaşması baş çelişki sorununda da aynen devam etmekte, çizgisinin ulusal sorun konusundaki reformist, burjuva milliyetçi özünü bütün yönleriyle ele vermektedir. Çünkü o temel ve başlıca gelişmeler sorununda olduğu gibi baş çelişme sorununda da bu gelişmenin dinamiğini kavrayamamakta, baş çelişme ile başlıca gelişmeler arasındaki canlı diyalektiği birbirinden koparmaktadır. O iki ayrı ülke ve iki ayrı başlıca çelişme gruplarına kafasına göre birer başçelişki yakıştırarak devrimimizin can alıcı sorunlarından birini izah etmeye kalkışmaktadır. Kürt bölgesinde "Türk hakim sınıfları ile Kürt ulusu arasındaki çelişkiyi baş çelişme olarak ele alıp soruna "çözüm" getirmeye çalışmaktadır. Yine o Kürt bölgesindeki baş çelişki olarak ele alan A.Derviş, Türkiye kesiminde ise "iç gericilik ile halk arasındaki çelişme"yi baş çelişmenin içeriğini birazdaha açarak "Emperyalizm ile Kürt halkı arasındaki çelişme Türk hakim sınıfları ile Kürt ulusu arasındaki çelişmeden bağımsız olarak vardır.(abç) Türk hakim sınıfları ile Kürt ulusu arasındaki çelişme çözüldüğü halde emperyalizm ile olan çelişme çözülmeyen kalabilir, ki bu ihtimal pek zayıf değildir. Bu çelişmeyi iç içe görenler bu gerçeği görmekte güçlük çeker ya da onu sonuçta reddederler" (Genel Hat Üzerine Bir Öneri, sf: 150) biçiminde değerlendirmeye yapmaktadır. Onun yaptığı bu değerlendirmeler gerek baş çelişkinin diğer başlıca gelişmeler içindeki yeri gerekse diğer gelişmeler üzerindeki etkisine ilişkin olarak tipik bir idealist bakış açısının damgasını taşımakta ve sonuç itibarıyla da reformizmin batıda ikamet etmesine temel teşkil etmektedir. Bu söylenenleri kamutlamak için öncelikle onun baş çelişkinin diğer başlıca çelişkiler

indeki yeri konusundaki diyalektik materyalizm ile tezat teşkil eden görüşlerini konumuzla bağlamada ülke, ulusal sorun ve baş çelişme noktasında yoğunlaşarak irdelemeye çalışalım.

A.Derviş arkadaş her şeyden önce baş çelişki ve diğer başlıca gelişmeler ile olan diyalektik bağını kopartarak ele almakta, dolayısıyla da bu ele alışı doğal bir sonucu olarak ulusal sorun ve Türkiye gerçeğini yadsımasını bir kez daha kendi elleriyle gündeme getirmektedir demistir. Çünkü o baş çelişki olarak gördüğü Türk hakim sınıfları ile Kürt ulusu arasındaki çelişkiyi emperyalizm ile halk arasındaki çelişkiden bağımsız bir çelişme, hatta bu gelişmeler üzerinde de baş ve belirleyici rol oynayan çelişme olarak ele almaktadır. Baş çelişkinin bu şekilde ele alınışı onun diğer gelişmeler içindeki yerinin olgular yerine ön yargıların geçirilmesi suretiyle tersyüz edilmesi anlamına gelmektedir. Denilebilir ki emperyalizm ile halk arasındaki çelişmeden bağımsız bir ulusal gelişmenin varlığından söz etmek ulusal gelişmenin ortaya çıkışına ilişkin olup bitenleri anlayamamaktan başka bir şey değildir. Çünkü daha öncede işaret ettiğimiz gibi ulusal sorunun bugünkü boyutlarıyla varlığı, emperyalizm ile halk arasındaki gelişmenin varlığı ile son derece ilişkilidir. Hatta onun varlığı emperyalizm tarafından belirlenmektedir. Bu durum emperyalizmin pazarların bütünlüğünün desteklenmesi için egemen ulusun yanı sıra ezilen uluslar da bir arada tutan çok uluslu devlet örgütlenmesine duyduğu zorunlu ihtiyacın bir ürünü olarak, ezen-ezilen ulus ilişkilerini iç içe geçirmesi gerçeğinin gayet doğal sonuçlarıdır. İşte sözü edilen bu gerçeğin doğal sonuçları aynı zamanda Türk hakim sınıfları ile Kürt ulusu arasındaki gelişmenin emperyalizm ile halk arasındaki gelişmenin içine yerleşen bir diyalektiğe sahip olmasına temel teşkil etmektedir. Başka bir deyişle bu gerçek emperyalizm ile halk arasındaki gelişmenin aynı zamanda Türk hakim sınıfları ile Kürt ulusu arasındaki gelişmeyi de içine alan bir siyasal misyona sahip olmasına

neden olmaktadır. Türk hakim sınıfları ile Kürt ulusu arasındaki gelişmenin emperyalizmden bağımsız bir çelişme olarak görülmesi ulusal sorunun emperyalizmden bağımsız, Türkiye'nin kendi iç sorunu derekesine indirilmesi ile bir ve aynı anlamı taşımaktadır. Oysa ülke ve ulusal sorun gerçeği ulusal sorunun salt Türkiye'nin kendi iç sorunu değil Türk egemensinifları ile her bakımdan kaynaşmış emperyalizm ile çok sıkı ilgili bir sorun olduğunu açıkça ortayakoymaktadır. A.Derviş ulusal çelişme olarak gördüğü baş çelişmeyi emperyalizmden bağımsız bir yere sahip olan çelişme olarak ele alırken işte bu gerçeğe çatışmaktadır.

Devam edelim. A.Derviş arkadaşın baş çelişki sorununu ele alışı aynı zamanda baş çelişkinin kendi iç dinamiği ile de ciddi bir uyumsuzluk içermektedir. Çünkü baş çelişki birden fazla çelişkinin olduğu bir süreçte diğer gelişmeler üzerinde etki icra eden, çözümü ile diğer gelişmelerin çözümünü hızlandıran bir dinamığa sahiptir. Bu dinamik birden fazla çelişkinin olduğu bir süreçte baş çelişkinin kendisi çözülmeyen diğer başlıca gelişmelerin çözümünü olanaksız kılan bir iç hareket üzerinde etki kemige hürunmektedir. Tabiatıyla iç harekete sahip olmayan bir baş çelişkiden söz etmek safdilliliğin dikasıdır. A.Derviş arkadaş emperyalizmden bağımsız bir ulusal gelişmenin varlığını olanaklı görürken işte bu safdilliliği bütün tipik örnekleriyle sergilemektedir. Çünkü onun baş çelişki olarak aldığı ulusal çelişme diğer gelişmeler üzerinde doğrudan etki icra eden ve kendisi çözülmeyen onların çözümünü olanaksız kılan bir iç harekete sahip değildir. Başka bir deyişle Türk hakim sınıfları ile Kürt ulusu arasındaki gelişme diğer başlıca gelişmeler üzerinde doğrudan etki icra eden, kendisi çözüldüğü zaman diğer başlıca gelişmelerin sözelimi emperyalizm ile halk arasındaki, feodalizm ile geniş halk yığınları arasındaki, burjuvazi ile proletarya arasındaki gelişmelerin çözümünü gündeme getiren bir siyasal misyon oynamaktadır. Nitekim A.Derviş arkadaş "milli çelişme çözüldüğü

zaman diğer gelişmeler çözülmeden kalabilir. Ki bu pekte zayıf ihtimal değildir" derken tespit ettiği baş çelişkinin bahsettiğimiz misyonları yerine getiremediğini itiraf etmiş olmaktadır. Hal böyle olunca A.Derviş'in baş çelişki tespitinin bu çelişkinin kendi dinamiği ile uyumluluk taşımadığı net olarak gözlemlenmektedir. dolayısıyla sözü edilen tespitin aynı zamanda baş çelişkiyi idealist tarzda ele alan bir tespit olduğu açık seçik ortaya çıkmaktadır. Onun bir süreçte baş çelişkinin çözüldüğü zaman diğer gelişmelerin çözülmeden yerinde kalabileceğini olanaklı görmesinin başkaca bir izahı yoktur.

A.Derviş'in başçelişkiyi idealist tarzda tespit etmesi aynı zamanda onun ulusal hareket ile baş çelişki ilişkisini tepe taklak etmesinin ve ulusal sorunun çözümüne ilişkin olarak kaba reformist bir konuma düşmesine de neden olmaktadır. Çünkü o ulusal hareketi gelişmenin edilgen bir kutbu olarak ele almakta ve Kürt ulusal sorunun bugünkü sistem içinde çözümünü pekala olanaklı görmektedir. A.Derviş arkadaşına bir "ifira" yapıldığından söz ettirmemek için hemen onun "ulusal sorunun keskinleşerek baş çelişme halini alması teorik olarak yanlıştır.Doğrusu bu çelişme baş çelişme olduğu için ulusal sorun keskinleşiyor." (age, sf: 149) dedikten sonra devamla "Türk hakim sınıfları ile Kürt ulusu arasındaki çelişme çözüldüğü halde emperyalizm ile olan çelişme çözülmeden kalabilir ki, bu ihtimal pekte zayıf değildir." (age, sf: 150) biçimindeki değerlendirmelerini aktaralım. Görüldüğü gibi A.Derviş'in söyledikleri gayet açıktır. O ulusal sorunun keskinleşmesini baş çelişmenin millî çelişme olmasına bağlamakta ve Türk hakim sınıfları ile Kürt ulusu arasındaki bu baş çelişmenin emperyalizm ve uşakları Kürt ellerinden sökülüp atılmadan da çözülebileceğini kuvvetli bir ihtimal olarak görmektedir. Bu değerlendirmeler ulusal hareketin iradi müdahaleler ile yaratılan niteliğinin yadsınması ve Kürt ulusal sorunun mevcut düzen içinde çözüme kavuşturulabilmesini pekala mümkün görülmesini içeren anti-

ML bir yaklaşımı yansıtmaktadır.

A.Derviş'in yukarıdaki değerlendirmeleri her şeyden önce baş çelişme ile ulusal hareket arasındaki canlı diyalektiği tersyüz etmektedir. Çünkü o baş çelişmenin kendisinin ulusal hareketi yarattığını ileri sürmekte,dolayısıyla ulusal hareketin yaratılması için yapılan iradi müdahaleyi gelişmenin aktif olamayan kutbu durumuna getirmektedir. Oysa bir süreçteki mücadelenin keskinleşmesi tamamen birbirine karşı mücadele eden güçlerin karşılıklı ilişkilerine ulusal ve uluslararası konjektürün durumu ile belirlenmektedir. Baş çelişkinin kendi başına bir hareket (bilinçli - ki ulusal harekette bilinç ögesi vardır.) yaratması mümkün değildir. Baş çelişkinin sürecin tersine dönüştürülmesinde güçlerin doğru tanzimi açısından bir hayati rolü vardır, o kadar. Bir süreçte baş çelişkiyi oluşturmayan herhangi bir başkaca çelişki kesitindeki mücadelede de dönem dönem görülebilir (sözgelimi burjuvazi, proletarya çelişkisi kesitinde olduğu gibi komprador burjuvazi anlamında). Bu durumda söz konusu çelişkinin baş çelişki olduğundan söz edilebilir mi? Elbette hayır. Bu tür durumlar sınıf mücadelesinin zengin içeriği ile yakından ilişkilidir. Tabiiyle baş çelişmenin ulusal hareketin mevcut boyutları üzerinde esas rol oynadığından söz etmek iradenin, hareketin yaratılması üzerindeki muazzam etkisini ayağa düşüren ekonomizmden malul olmakla aynı anlama gelmektedir. O nedenle başçelişme ne olursa olsun bu çelişkiye tekabül eden bir hareketin - bir ulusal hareketin- yaratılabilmesinin olanaklı olmaması gerçeği "millî çelişki baş çelişki olduğu için Kürt direnişi gelişiyor" türündeki tespitlerin anlamsızlığını yeterince izah etmektedir. Ayrıca madem bu çelişme Kürt ulusal mücadelesini keskinleştiriyorsa aynı mücadele neden daha önceleri bu denli keskinleşmiyordu biçiminde bir soru da sormak hakkımızdır herhalde. A.Devriş arkadaşın yukarıdaki değerlendirmeleri ulusal hareket ile baş çelişki arasındaki ilişkiyi tersyüz etmesi yanında millî çelişki olarak gördüğü baş çelişki-

nin emperyalizm ve kuklaları Kürt ellerinden sökülüp atılmadan da çözülebileceğini "gönül rahatlığı" ile kabul etmesiyle de milliyetçi, kaba reformist özünü bütün yönleriyle ele vermektedir, çünkü sözü edilen değerlendirmeler Kürt ulusal sorunu gibi ülke siyasal yaşamı bakımından çok ciddi bir yere sahip sorunun bugünkü düzen koşulları çerçevesinde çözülebileceğini pekala mümkün gören değerlendirmelerdir. Onun böylesi bir değerlendirme yapmasında, dolayısıyla da milliyetçi reformist bir konuma düşmesine,bir süreçte yol açan sebep ile sonuç arasındaki sıkı bağı birbirinden koparması tayin edici derecede rol oynamaktadır. O sebeple bu sebeplerin yol açtığı sonuçları birbirinden bağımsız ele alarak "çözüm" önerileri üretmeye çalışmaktadır. Oysa böylesi bir yöntemle hiçbir soruna çözüm üretebilmek mümkün değildir. Biraz öncede belirttiğimiz gibi bir süreçteki sonuçlar ile bu sonuçlara yol açan sebepler arasında canlı bir diyalektik bağ vardır ve bu süreçteki her sonuç, o sonuca yol açan sebepler tarafından biçimlendirilmektedir. Sözü edilen bu ilişki, sürece yol açan sebepler ortadan kaldırılmadan sürecin sonuçlarının ortadan kaldırılabilmesini tamamen olanaksız hale getirmektedir. Bu gerçek, sonuçlara şikayet edenlerin şikayetçi oldukları süreci değiştirmelerinin biricik yolunun bu sürece yol açan sebepleri ortadan kaldırmaktan geçtiğini gayet net olarak ortaya koymaktadır. Soruna bu diyalektik bakış açısıyla yaklaştığımızda Kürt sorununun çözümünün bu sorunun varlığına temel teşkil eden sebeplerin yani emperyalizm, komprador kapitalizm ve feodalizm ile çeşitli milliyetlerden halkımız arasındaki temel çelişmenin çözümünden geçtiği kendiliğinden ortaya çıkmaktadır. Mevcut sürece sebep olan bu temel çelişme çözülmeden Kürt ulusal sorununun çözümünü kesinlikle mümkün değildir. İşte A.Derviş'in kaba reformizmi tamda burada yamaktadır. O sürece sebep olan faktörler ortadan kaldırılmadan sürecin değiştirilebilmesini olanaklı görürken Kürt sorununun bugünkü düzen koşulları için-

de de çözülebileceğini gayet net vurgulamış olmaktadır. Açıkça, bu vurguların ne bilimsel, ne de pratik bir anlamı yoktur. (Galiba, A.Devriş arkadaş ulusal kültürel özerklik yada emperyalistler arası bir çatışma ile bu sorunun hallolabileceğini düşünüyor. Onun için ne gam!)

Ulusal sorunun varlığına sebep olan emperyalizm, komprador kapitalizm ve feodalizm ile çeşitli milliyetlerden halkımız arasındaki çelişkinin çözümünün bugünkü somut biçimi ise feodal sistemle gneiş halk yığınları arasındaki baş çelişkinin çözümü olarak ortaya çıkmaktadır. Bu çelişki çözüldüğü zaman diğer bütün başka çelişmelerin çözümü de hızlanacak ve sözü edilen temelçelişmesinde midadı doldurması sağlanabilecektir. Emperyalizm, komprador kapitalizm ve feodalizm ittifakının parçalanarak bugünkü sürecin tersine döndürülebilmesinin bugünkü somut yolu budur. Bugünkü sürecin değiştirilmesi ve ülkenin topyekün demokratlaştırılmasının başka bir yolu da yoktur. A.Devriş baş çelişkiyi milli çelişki olarak ele alırken ulusal sorunun çözümünün hangi halkadan başlanacağına dair yukarıdaki bu gerçeği yadsırmaktadır. O Türk hakim sınıflarıyla Kürt ulusu arasındaki çelişkinin çözümünün nasıl gerçekleşeceği sorusuna "bu çelişkinin aynı zamanda kendisinin baş çelişki olarak ele alınmasıyla" yanıtını vermekle bu duruma düşmektedir. Bu yanıt daha önce ortaya koyduğumuz ciddi sapmalar içermesinin yanı sıra, 1990 ülke gerçeğini de görmekten son derece uzak olduğunu göstermektedir. Çünkü mevcut olgular sağlıklı bir biçimde irdelendiği takdirde, ulusal sorunun bugünkü boyutları kazanmasında feodal sistemin emperyalizmin ve komprador kapitalizmin ile yaptığı ittifakın yerinin son derece hassas bir noktada olduğu rahatlıkla görülecektir. Bugün Kürt ellerinde yürütülen direniş, rejim kuvvetlerinin feodal kuvvetlerle Cumhuriyet tarihi boyunca emsali görülmemiş bir dayanışma yaratılmasına yepyeni bir karakter kazandırmıştır. Egemen sınıflar ulusal hareketi boğmak için

feodal güçlere büyük meblalara varan (enflasyon üzerinde 5-10 puanlık etki yapacak kadar) maddi yardımlar, manevi destekler sunmakta, onları devlet güçleri yanında büyük bir askeri güç olarak kullanmaktadırlar. Yine egemen güçler tarikatı, mollası, şeyhi, aşiret gücü, toprak ağası ile bütün feodal güçleri ülke genelinde birsiyasal örgütlülük olarak teşkilatlayıp devrime ve ulusal direnişe karşı bir kalkan olarak kullanmaktadır. Ne var ki egemen sınıflar bu girişimleri mevcut durumda ulusal hareketin ezilmesine güç yetiremediği gibi rejimi daha fazla kışkırtarak sıkışmasını da engelleyememiştir. Direnişin güçlenmesi bugün özellikle Şır-ı 'ın ve Hakkari'nin bazı kırık a- larında olduğu gibi (isterse bir tek köy olsun farketmez) komprador patron-ağa rejimini kuvvetlerinin ayaklarının dönem dönem yerden kesilmesine (bölgede gerilla denetimiyle rejim kuvvetlerinin denetiminin bir sarkaç gibi değiştiğini Bölge Valiliğinin resmi açıklamalarında görüyoruz) neden olmuş ve rejimin bu alanlardaki varlığını feodal güçlere borçlu hale getirmiştir. Rejimin ayaklarının dönem dönem yerden kesilerek kendi varlığını feodal güçlerin sırtına yıkmak suretiyle devam ettirmesi (bugün Jiriler, Zeydanlar, Baho Ağaları vb. gibi feodal güçler rejimi sırtlarına resmen almış durumundadırlar.) bu güçlerin ulusal sorunun mevcut byutları kazanmasına damgalarını vurmalarına neden olmuştur. '90 Türkiye gerçeği budur. Bu gerçeğe oynasabilmenin mümkünatı yoktur. Bu gerçek Türkiye'de ulusal sorunun bugünün somutundaki (yarın bir emperyalist işgal vb. durumunda durum değişebilir) çözümünün ana halkasının feodal sistem ile (ki değindiğimiz gibi bu sistemi salt bir feodal iktisat olarak görmüyoruz. Feodal iktisat Türkiye'de iktisat olarak ağır aksakta olsa bir gerileme içindedir- daha çok Şeyhi, Tarikat, mollası, toprak ağası, titizlikle korunan aşiret yapısı vb. ile teşkilatlanmışsiyasal bir yapılanma olarak ele alıyoruz.) geniş halk kitleleri arasındaki çelişmenin çözümünden geçtiğini açıkça ortaya koymaktadır. Bugün bu çelişme çö-

zülmeden ulusal sorunun çözümünde ve ülkenin topyekün demokratlaştırılmasında (Yeni Demokrasi temelinde) bir milim dahi adım atabilmek mümkün değildir. A.Devriş arkadaş bunu mümkün görmekle düştüğü kaba reformizm yanında ulusal sorunun köylü sorunuyla daha sıkı bütünleştiği, bu sorunun köktü çözümünün anti-feodal, anti-emperyalist demokratik halk devriminden geçtiğine dair 1990 Türkiye gerçeği ile inadına ve umutsuzca çatışmaktadır. Tabiatıyla onun Kaypakaya'yı "İbrahim Kaypakaya'nın önemli hatalarından biri ulusal sorunun çözümünü sosyalizme bağlamasıdır" biçimindeki eleştirilerinin burjuva sınıfsal öze sahip olduğu da kendiliğinden açığa çıkmaktadır. İbrahim Kaypakaya ulusal sorunun çözümünü sosyal bir devrime bağlamayıp kime bağlayacak? Kürt milli burjuvazisinin "milli kurtuluşçuluğuna mı? Elbet-teki sosyal bir devrime bağlayacaktır. Ulusal sorunun köylü sorunuyla bu denli bütünleşmiş olması bunu yeterince doğrulamıyor mu? Doğruluyor tabii. Stalin'in "ulusalsorun karşısında görev eski şekillenişinin var oluşu üzerinde değil yeni dönemin doğurduğu şekillenişin devrimci mücadelelerin yeni koşulları ışığında ele alınmasıdır. Ulusal sorunun genişleyerek genel sömürgele sorunuyla kaynaştığı 'yeni dönemde' devletin iç sorunu olmaktan çıkan ulusal baskı bir çok devleti ilgilendiren bir sorun 'büyük emperyalist güçlerin bütün haklarından yararlanamayan güçsüz milletleri kendilerine bağımlı kılma savaşımı sorunu durumuna dönüşmüştür" (Marksizm ulusal sorun, sömürgele sorunu) biçimindeki değerlendirmesi de aynı şeyi ifade etmiyor mu? Elbette ediyor. Bu doğrular aynı zamanda ulusal sorunun çözümünü ülkenin iç sorunu olarak ele alan ve Türk hakim sınıfları ile Kürt ulusu arasındaki çelişme nasıl çözülecek? (Ya da ulusal sorun nasıl halledilecek?) sorusuna Türk hakim sınıfları ile Kürt ulus arasındaki baş çelişkinin çözülmesi yoluyla (ya da ulusal sorun baş çelişki çözülecek, halledilecek!) yanıtını veren A.Devriş arkadaşın yanıtının "enteresan" niteliğini de göz-

ler önüne sermektedir.

A.Derviş'in gerçeği olgularda arama yerine kafasındaki önyargıları olguların yerine geçirmesi yukarıda ortaya koyduğumuz problemlere ek olarak onun baş çelişki tespitine "kanıt" olarak sunduğu kitlelerin talepleri gibi ne idüğü belirsiz değer yargılarına sarılmasına da yol açmaktadır. O sözde kendi milli çelişki tespitinin (bu tespitinin yıllar önce başkalarına ait olduğu da bir sır değildir) doğru olduğunu yaşamın zengin pratiği içinden çıkan bazı sonuçları kendisi için bir "kanı" malzemesi olarak kullanmaya çalışmakta, bu yüzden de fena halde gaf yapmaktan kendisini kurtaramamaktadır. A.Derviş, doğu ve güneydoğudaki kitle eylemliliğini göstererek buradaki kitlelerin hiçte toprak talebi ileri sürmediği, ulusal talepler ileri sürüldüğü, batıda ise bunun tersi olduğunu söyleyerek kendi çizgisinin -baş çelişki tespitinin yaşanan gerçeği "temsil" ettiğini ileri sürmektedir. onun şişine şişine "haklı" olduğunu göstermeye yönelik bu girişimi ise en az daha önce sıraladığımız siyasal problemler kadar ciddi sorunlar içermektedir.

Çünkü bu genişim baş çelişkiyi kelimenin tam anlamıyla kuşa çeviren, onu sürecin bir yedeği haline getiren bir siyasal işleve sahiptir. O kitlelerin talepleriyle baş çelişki değerlendirmesinin doğru olduğunu "ispat" etmeye çalışırken kitlelerin talepleriyle baş çelişki arasındaki bağı ortaya koyamamaktadır. Daha öncede belirttiğimiz gibi baş çelişki sürecin dönüştürülmesinde tayin edici halkayı oluşturan süreç üzerinde etki icra eden çelişkidir. Dolayısıyla onun belirlenmesinde asıl etken süreç üzerindeki etkisinin gücüdür. Kitlelerin talepleri ile baş çelişkinin belirlenmesi arasında doğrudan bir ilişki mevcut değildir. O yüzden "kitleler toprak talebiyle harekete geçmiyor, ulusal bağımsızlık talebiyle harekete geçiyor. Bu da milli çelişkinin baş çelişki olduğunu kanıtıyor" biçimindeki doğmafo ekonomist değerlendirmelerin dayandığı bilimsel bir temel yoktur. A.Derviş arkadaşına göre batıda işçihareketinin gelişmesi, barıkattaki dövüşün tüm ül-

keyi sarsacak bir boyut kazanması durumunda baş çelişkinin burjuvazi ile proletarya arasındaki çelişki olmaması için hiç bir sebep yoktur. O Akhisar'daki tütüncünün talebinin Kürt ellerindeki talepten farklı olduğunu (ki bu da gayet doğaldır) söylerken bu manâğını işletmektedir. Şimdi soruyoruz eski önderimize (bugünkü yaptıkların geçmişin bir çırpıda silinmesini haklı kılmadığını gayet iyi biliyoruz): Nerede görülmüş baş çelişkinin kitlelerin talepleriyle belirlendiği? Bugün Türkiye'de elli milyon halkın temel talebi açlık, yoksulluk ve geçim sıkıntısının ortadan kaldırılmasıdır. Bu gerçek Türkiye'de baş çelişkinin halkın midesi ile düzen arasındaki çelişki olduğunu ortaya akoyarmı? Elbette hayır. Onun için Akhisarlı köylünün talebi ile Şırnaklı köylünün talebi arasındaki farklılık (bu bir gerçektir) A.Derviş arkadaşın kafasında önyargılarla oluşturduğu senaryoyuda haklı çıkarmaz. Görüldüğü gibi onun çizgisi bu kesitlede proletaryanın bıçağı altında lime lime doğranmakta tezlerinin her paragrafı ayrı ayrı sapmalarından ötürü teşhir tahtasında özel yerlere asılmaktadır.

A.Derviş yukarıda ortaya koymağa çalıştığımız çizgisine uygun olarak birde seksiyon biçiminde ayrı parti örgütlenmesi önermektedir. O iki ayrı ülke, iki ayrı başlıca çelişme grubu ve baş çelişme, iki ayrı devrim stratejisi anlayışına uygun olarak Türkiye kesimi (Batı) Kürt bölgesi (Doğu) için tek merkezli iki ayrı parti örgütlenmesi. Lazlar içinde ayrı bir seksiyon düşünülebilir diyor. (Bak. Genel Hat Üzerine Bir Öneri) Onun diğer "iki ayrı" ile başlayan noktaların yanı sıra örgütlenme alanındaki iki ayrı örgütlenme politikasının ana parametresi budur. Bu ana parametre etrafındaki örgüt politikası daha önce ortaya koymağa çalıştığımız noktalarda olduğu gibi önemli siyasal problemlerle yüküldür, çünkü bu politika herşeyden önce kendisini çevreleyen nesnel dünyanın yasaları ile uyumluluk taşımamaktadır. Söz konusu uyumsuzluk parti örgütlenmesince duyulan ihtiyaç ile A.Derviş arkadaşın üçayrı parti örgütüne yüklediği yükümlülükler,

arasındaki muazzam karşıtlıkta kendisini gayet net olarak ortaya koymaktadır. Bugün Türkiye sınıf mücadelesinde devrimin ihtiyacı olan parti örgütlenmesi ile A.Derviş'in önerdiği iki ya da üç ayrı parti örgütlenmesi bir birine tezat teşkil etmektedir. Her örgütlenmenin bir ihtiyacın ürünü olduğu dolayısıyla içinden çıktığı ihtiyaçları karşılamaya yönelik bir siyasal misyon oynaması gerektiği gerçeği dikkate alındığında sınıf mücadelesinin ihtiyaçlarına denk düşmeyen örgütlenmelerinde sosyal pratik açısından hiçbir anlam ifade etmeyeceği açıkça gözlemlenmektedir. Parti örgütünü belirleyen ihtiyaçlar ise onu yaratan zemin tarafından belirlenmektedir. Tabiiyla onun örgüt politikasının problemlerinin asıl kaynağında bu noktada aranması gerektiği kendiliğinden ortaya çıkmaktadır. Çünkü bu zemin doğru kavrandığı takdirde A.Derviş arkadaşın iki -ya da üç- ayrı parti örgütlenmesini hangi değer yargıları çerçevesinde önerdiği saydam bir biçimde açığa çıkacaktır.

Bilindiği gibi proletaryanın ideolojisi ve mücadelesi evrensel bir niteliğe sahiptir ve hiç bir ulusal sınırla sınırlı değildir, ancak örgütlenmesi ise ulusaldır. Ulusal zemindeki sınırlar ile yakından ilişkilidir. Bu işçi sınıfının dünya çapında yekpare birbütünü oluşturmaya ve bütün diğer bilimler gibi (Tıp, Fizik, Mühendislik, Kimya vb. gibi) işçi sınıfının ideolojisi ve biliminin ML-MZD'nin vatanısız olması yanısıra ayağını bastığı kendisine has ulusal bir zemine sahip olması gerçeğinden kaynaklanmaktadır. Sözü edilen gerçek dünya çapında yekpare birbütünü oluşturan işçi sınıfının bileşenleri farklıda olsa yekpare bir mücadeleyi, dünya çapında sınıfsız toplum mücadelesine ulusal zemine basarak atılmalarına temel oluşturmaktadır. Üretim faaliyetleri içinde ortak bir yere sahip işçisinin ulusal bölünmüşlükten ötürü dünya çapındaki sınıfsız toplum mücadelesini "benim ülkem", "benim toprağım", "benim devrimim" ("Ben" nesline ilişkin başka şeyleri) yerine bu "mücadeledeki payım" açısından yaklaşan ML-

MZD'nin mücadele perspektifi ve bu perspektife uygun örgüt politikası söz konusu temel üzerinde geliştirilmektedir. Proletaryanın ideolojisi ve mücadelesinin evrensel örgütlenmesinde ulusal olması gerçeğinin izahı budur. Onun kendi varlık koşullarını borçlu olduğu, üzerinde ortaya çıktığı zemin budur. Parti bu zemin üzerindeki sınıf mücadelesine önderlik etme ihtiyacını karşılamamanın bir aracı olma özelliği kazanmaktadır. Parti örgütlenmesi için kollan sıvayanlar bu zemini esas almak zorundadır... Sözü edilen zemin ise ulusal bölünmüşlükleri temsil eden devlet sınırlarından başka birşey değildir. Çünkü uluslar bu sınırlarla birbirinden ayrılmışlardır. Ayrıca herşeyden önce devrim olayı eski üretim ilişkiler ipe bu ilişkileri koruyan siyasal üst yapının (sevk ve idare mekanizması olan devletin) yıkılması eylemidir. Bu eyleme öncülük etme ihtiyacının ürünü olarak ortaya çıkan parti eylemin hedefi olan çerçeveyi asıl almak zorundadır. Stalin'in örgütlenmede devlet sınırlarının esas alınması gerçeğinden söz etmesi tamda bu zorunluluğu izah etmektedir. Proletaryanın parti örgütlenmesi sorunu na bakış açısı böyledir.

Sorun yukarıda ortaya konulduğu şekilde ele alındığında ülkemiz sınıf mücadelesine öncülük edecek olan partinin bugünkü devlet yapısı içindeki çeşitli uluslardan işçi sınıfının ortak bir çatı etrafında örgütlenmesinin ürünü olarak ortaya çıkması gerektiği açık bir biçimde görülmektedir. Ülkemizde proletarya ancak böylesi bir örgüt aracılığı ile dünya çapındaki sınıfsız toplum mücadelesinde kendi payına düşeni yerine getirebilir. Sınıfsız toplum mücadelesinin Türkiye parçasında ihtiyacı dayadığı parti örgütlenmesi böyle bir örgütlenmedir. Lenin "ezilen ulusların sosyalistleri ezilen ulus işçileriyle ezen ulus işçilerinin tam ve kayıtsız şartsız birliğini örgütsel birlikte dahil olmak üzere savunmalı ve uygulamalıdır." (Ulusların Kendi Kaderini Tayin Hakları) derken bu ihtiyacın içeriğini yeterince izah etmektedir. A.Derviş arkadaş Türkiye'de birkaç ayrı parti örgütlenmesinden

söz ederken bu gerçeklerle de inadına çatışmaktan bir türlü vazgeçmemeye devam etmektedir.

A.Derviş seksiyonculuk gösterileriyle (proletarya hareketinin III. sosyalist forumunda seksiyon sorununun tartışılması gerektiğine işaret etmektedir. Ancak o sorunun uluslara göre örgütlenme biçiminde ele alınması kesinkes karşıdır) yukarıdaki gerçeklere dırsek çevirip bir kaç ayrı parti örgütlenmesinin gereğini ileri sürerken anti-ML-MZD bir konuma düşerek burjuva ulusalcı örgütlenme politikasını kendi elleriyle gözler önüne sermektedir. Çünkü o birkaç parti örgütlenmesi önermesiyle herşeyden önce partinin yaratılmasında belirli bir rol oynayan zemin konusunda ML ölçüler esahip olmadığını bir anlamda itiraf ederek kaba ulusalcı görüşleri şişine şişine savunmaktadır. Onun partinin yaratılmasında rol oynayan zemin konusunda gerek devlet sınırlarını gerekse de ülke sınırlarını asıl öge olarak almaması bu söylenenlerin ilk önemli kanıtı oluşturmaktadır. Evet A.Derviş partinin hangi ihtiyaçların ürünü olarak ortaya çıktığı konusunda tam bir "enteresan" görüntü sergilemektedir. O öncelikle partinin devlet sınırları içinde çeşitli uluslardan proletaryaların ideolojik, siyasi, örgütsel birliği temelinde ortaya çıkan bir örgütlülük olarak görülmeye karşı son derece tepki göstermekte, böylesi örgütlenmenin nesnel gerçekleri kavramaktan uzak olduğunu özenle belirtmektedir. Yani parti sorununda devlet sınırının baz olarak alınmasına kesin kes açık bir tavır almaktadır. Öte yandan yine o partinin yaratılmasında rol oynayan ögeyi ülke sınırları olarakta görmemekte, dolayısıyla her ülkenin kendi partisi etrafında tamamen bir birinden bağımsız örgütlenmesinde doğru bulmaktadır. Yani parti sorununda ülke sınırının baz olarak alınmasına da karşı çıkmaktadır. (Şayet o ülke sınırını asıl öge olarak almış olsaydı o zaman birkaç partiyi bir merkez etrafında toparlamak diye bir sorun kalmazdı. Çünkü bu partiler o zaman ayrı ayrı ihtiyaçların ürünü olarak ortaya çıkan araçlar durumuna gelirlerdi. Nerede görül-

muş bir kaç ayrı ülkedeki partilerin bir çırpıda tek merkezle birleştirildiği? A.Derviş Yunanistan, Bulgaristan işçi sınıfıyla da tek merkezli parti kurmayı neden bu denli geciktirdi acaba?) Görüldüğü gibi birkaç parti örgütlenmesi için geriye sadece birkaç ulusun varlığı sorunu kalmaktadır. Evet A.Derviş arkadaşta tespitleriyle partinin yaratılmasında belirleyici rol oynayan faktörü tamda uluslar faktörü olarak görmektedir. İşte ülke sınırı, devlet sınırı asıl faktör olarak ele almayanların problemleri zaten bu noktada başlamakta, buram, buram kokan burjuva ulusalcılığı buradan dağılmaktadır. Onun çeşitli uluslardan Türkiye proletaryasının her birini kendi ulusal "ulusal sektörü"ne ayırarak Türk, Kürt, Laz vb. seksiyonlarında örgütlemeye çalışmasının temelinde burada yatmaktadır.

Açıktır ki bu önermeler proletaryanın milli meseleye göre bölünmesini içeren, onun arasındaki sınıf dayanışmasını zaafa uğratan, "ulusalcı" içeriğe sahiptir. Ayrıca uygulanabilirliği de son derece sorunludur. Aynı anda birkaç ayrı ülke, birkaç ayrı devrim stratejisi, birkaç ayrı örgütlenme vb. gibi sorunların bir merkez tarafından aynı anda çözüme kavuşturulması olanağısızdır. (Bu bölgeler, hatta aynı bölge içinde farklı alanlarda farklı politikaların izlenmesi gerçeğini reddetme anlamına gelmez.) Doğal olarak A.Derviş arkadaşın seksiyonculuk gösterisinin komünizme eğilim duyan ancak KP'den yeterince beklediğini bulamayıp kendi "ulusal davasına" kendisinin sahip çıkması mücadelesini veren tipik bir devrimci-demokrat çıkış olduğu açık bir biçimde görülmektedir. Bu çıkış yarı-sömürge ülkelerde baskı sömürü ve zulme karşı çıkan çok sayıda devrimci demokratın Komünist Parti saflarına katıldıklarını uygun koşullarda ve dönem dönem artan bir dozda bu güçlerin Komünist Partiyi sınıfsız toplum hedefinden uzaklaştırdığını bunun için parti merkezlerinin kendi saflarındaki devrimci demokratlıkla sürekli mücadele etmesi gerektiğini çarpıcı bir biçimde vurgulamaktadır.

Devamı Gelecek Sayımızda

TKP/ML MERKEZ KOMİTESİ SİYASİ BÜROSU'NUN
BASIN AÇIKLAMASI:

DEVİRİMCİ-DEMOKRAT KAMUOYUNA

Bir süredir Türkiye kamuoyunda MİT ajanı Ferdi Tamer'in TKP/ML-TİKKO tarafından cezalandırılması ile bazı kesimlerin (2000'e Doğru gibi) yarattığı kafa karışıklığı ve muğlaklığa aydınlık getirmek amacıyla elimize posta kanalıyla ulaşan TKP/ML'nin basın açıklamasını aşağıda olduğu gibi yayınlıyoruz.

18 Aralık 1990 günü İstanbul Ünlü mahallesinde işkenceci ve eski MİT ajanı Ferdi Tamer partimizin askeri kolu TİKKO gerillaları tarafından kurşunlanarak cezalandırılmıştır.

Eski MİT ajanı, işkenceci MİT içindeki sorgu tımların şeflerinden Ferdi Tamer her ne kadar bazı burjuva basın organlarında "MİT içinde itirafçı" olarak lanse edilmeye çalışılsa da, gerçekte bir itirafçı ve işkencecilerin adlarını açıklayan birisi olmaktan öte, MİT içindeki çatışmalardan dolayı öyle görünme; devrimciler ve halka yaptığı kendi zulmünü gizleme çabası içindeydi. İşkenceci Ferdi Tamer'in "itirafları", MİT'in işkencecilerini ortaya çıkarmış, tam tersine kendini kurtarmak için "itirafçı" olarak görünmeye çalışmıştır. Bazı üstü örtülü açıklamaları "itiraf" olarak kabul edilse bile, işlediği suçlar onun cezasını hıfletmemiştir.

"İkibin'e Doğru" gibi revizyonist ve tasfiyeci bir derginin açıklamaları ise dahada ilginç. Burjuva devletinin avukatlığını üstlenen ve devrimcilerin eylemlerini çarpıtmayı kendine bir görev edinen bu teslimiyetçiler, adeta partimiz adına konuşur olmuştur. Oysa bunlara bu hakkı kimse vermediği gibi, partimizi küçük düşürmeye çabaları ise kendi alçaklıklarını ortaya sermekten başka birşey değildir.

"İkibin'e Doğru"nun 23 Aralık

1990 sayı: 25 tarihli sayısının 31. sayfasında, kendine yakışır bir senaryo çizmiş ve bu eylemi partimizin üstlenmediğini söyleyerek, Kontrgerilla'nın üstüne atarak, Partimizin yaptığı devrimci eylemlerle Kontrgerilla'nın halka karşı yaptığı karşı-devrimci eylemleri özdeşleştirmeyi amaçlamıştır. Sözünü ettiğimiz sayısında şöyle demektedir: "2000'e Doğru eylemi TİKKO'nun üstlenmediğini öğrendi."

Bu dilpe diiz sahtekarlıktır. "2000'e Doğru"ya partimiz böyle bir bilgi vermediği gibi, bu konuda bu dergi ile hiç bir görüşme dahi olmamıştır. Belli ki, kendi iğrenç senaryosuna kılıf bulmak ve Partimizin yaptığı devrimci bir eylemi halka "yanlış" göstermek için bu yolu seçmiştir. Partimiz bir kaç saat sonra eylemi üstlenmiştir. Ayrıca, partimiz bu eylemle ilgili hiç bir bildiri çıkarmamış, ilk defa bu basın açıklamasını yapmaktadır. Partimiz bugüne kadar yaptığı bütün eylemleri üstlenmiş ve Merkezi Kitle Yayın Organı olan İŞÇİ-KOYLÜ KURTULUŞU dergisinde de yayınlamıştır. Buna rağmen partimizin yaptığı devrimci bir eylemi, Kontrgerilla'nın halka yönelik karşı-devrimci eylemleriyle aynı kefeye koymak, iflah olmaz burjuvaların boşçabalarıdır. "2000'e Doğru" devletin verdiği bir tas çorbaya halkı ve devrimcileri çoktan satmıştır. Ancak, TKP/ML kurulduğu günden beri teslimiyetçi ve tasfiyecilerin

halka karşı devlete etek altından el uzatmalarının üzerine gitmiş ve teşhir etmiştir.

"2000'e Doğru"yu çıkaranların karanlık geçmişini ve devrimcilere yönelik provakasyonlarını bilmeyen yok. "2000'e Doğru"nun partimize ve devrimcilere yönelik bazı yayınları bize; 'karanlık geçmişlerini terketmek istemiyorlar mı, yoksa' diye düşündürüyor. Çünkü MİT ajanı Hıran Abbas'ın cezalandırılmasını da muğlaklaştırmaya çalıştı. Devrimci Sol bu olayı üstlenmesine karşın, "2000'e Doğru" MİT içindeki çatışmalara bağlamaya çalıştı. Görüldüğü gibi, devrimcilerin yaptığı haklı ve doğru eylemleri sürekli çarpıtmaya çalışmıştır. Ancak, geçmiş karanlık olanların bu emellerinde nail olamayacaklarını şimdiden burada bir kere daha anımsatalım.

Partimiz, işkenceci ve halk düşmanlarının tek tek cezalandırılması esas eylem biçimi olarak görmekte. Ancak, bunu devrimci mücadelesinin, iktidar mücadelesinin bir parçası olarak görmektedir. Partimizin esas mücadelesi silahlı mücadeledir. Proletaryanın iktidarı alınmasının esas yolu budur. Herkesin bildiği gibi, bugün Partimiz gerilla mücadelesi vermektedir. Ancak, işkenceci ve halk düşmanları da sınıf mücadelesinin önünde birer engel oldukları sürece cezalandırmamız sürecektir. "2000'e Doğru" gibi reformcu ve tasfiyeci bir derginin Partimizin eylemlerini karartmaya çalışması, bizi yolumuzdan döndürmeye yetmeyecektir. Bütün işkenceciler ve halkın davasını bir tas çorbaya satanlar bunu böyle bilsin!

25.12.1990
TKP/ML-MKSB
(Türkiye Komünist
Partisi/Marksist-Leninist
Merkez Komitesi
Siyasi Bürosu)

Teori ve Program Sorunları

EKSEN YAYINCILIK

Bugün artık daha iyi anlaşılıyor. Çok parçalı sol harekette, ara ve marjinal eğilimler bir yana bırakılırsa, başlıca üç temel akım vardır. Reformist-liberal akım, devrimci-demokrat akım ve proleter sosyalist akım. Birincisi artık bütünüyle düzene yamanmıştır ve laftan ibaret iddia dışında solla bir ilgisi kalmamıştır. İkincisi, devrimci-demokrat akım, düzene karşı mücadelesini sürdürmekle birlikte bir ideolojik bunalım içindedir. Bu bunalımın temelinde sosyalizm iddiası ile bağdaşmaz ideolojik-politik konumu yatmaktadır. Bu bağdaşmazlık bilince çıktığı ölçüde, bir yandan bunalım etkenine dönüşürken öte yandan bu akımın bünyesinden ileriye, proleter sosyalizmine akan ve akacak olan öğelerin itici gücü oluyor. '80'li yılların ikinci yarısında ve geçmiş sol hareketten ayrışma ve kopma ile ortaya çıkan proleter sosyalist akım ise, henüz gelişmesinin ilk evresinde bulunmakla birlikte, geleceğe damgasını vuracak bir kimliğe ve dinamizme daha şimdiden ulaşmış bulunmaktadır. (15.000 TL)

ÖNCEKİ YAYINLARIMIZ

1-Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm
TDKP Eleştirisi (6.500 TL)	3-Yakın Geçmişe Genel Bir Bakış
ve Platform Taslağı (4.500 TL)
(TCK. 142/3'ten Toplatıldı)
2-Modern Revizyonizmin Çöküşü
Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa
Üzerine (10.500 TL)	4- Devrimci Harekette Reformist Eğilim
(9.000 TL) (TCK. 142/1-3-4 ve 312/2 den
Toplatıldı)

ADRES: PK.381, 34433, Sirkeci/İstanbul Tel: 5125146 (P.Pulu Karşılığı Kitap gönderilir)

SENİ BİR GÜLE ARMAĞAN ETTİM

Safa Ferial

BAHAR ÇİÇEKLERİ ve KRAL

Yazar
Efendi Yıldız

Çizen
Kâmil Eser

9
EKSEN YAYINCILIK

Kitapçılardan ve Yeni Demokrasi Bürolarından temin edebilirsiniz.

ALTINÇAĞA UZANAN YOLDA ÖLÜMSÜZLEŞTİLER!

Ayhan Altınbaş '73

Halil Erciyas '60

Yılmaz Talayhan '68

Medet Hasatçı '68

Perihan Çolak

Hasan Altınbaş

Hüseyin Yıldız

Haydar Doğan

Baba Erdoğan

3-
artık tunç başkaldırmıştır
sağmıştır sessizliği sürgün ırmaklardan
bu yüzden çatal-civan delfalaşmıştır yürekler
çayır çimen oynasmıştır.
lacivert bulutların göç yollarını izlediğini
bilmez, tahmin eder munzurdan DÜZ'e doğru
biçimden ÖZ'e doğru
tabulardan SÖZ'e doğru
çilelik çileliğe (fısıldarlar) çatışmaları
savrulup düşünleşirler.
çukurova ada'na yazılan şiirde kalmaz
sadece
anadolu'nun türkülere işlenen başlığı da olur
şairlerin huyudur: o an alacakaranlıktan
sağnak umut sağlarlar
.....öykülere pamuk ipliği ağırlar.
tan atar.
tunç erdir.
yüzyıllar yanar ve onurlu bir çağ yığarlar
vine
sevi arayan yüreklerin önüne.

kır kekiği kokan gerillalar.